

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

กันยายน 2556

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุริยางค์บัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

กันยายน 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

กันยายน 2556

อัมพวัลย์ วิศวีรานนท์. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต*

สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม. ปริญญาโท กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:

อาจารย์ ดร.จากรวรรณ สกุลคู. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์.

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ.

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 5 คน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนิสิตนักศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 82 คน ดุขฎีบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบทีกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ รวม 100 คะแนน และกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้ แบ่งเป็น ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ ผลการวิจัย พบว่า

1. องค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มี 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 171 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า 5 ตัวบ่งชี้หลัก 114 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ 23 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา 18 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร 12 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร 19 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ 42 ตัว องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ 2 ตัวบ่งชี้หลัก 32 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ 17 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ 15 ตัว และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต 2 ตัวบ่งชี้หลัก 25 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต 18 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท 7 ตัว ซึ่งตัวบ่งชี้ย่อย 170 ตัว จากทั้งหมด 171 ตัว คิดเป็นร้อยละ 99.41 อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

2. การกำหนดค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ใน 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 149 ตัวบ่งชี้ย่อย เท่ากับ 100 คะแนน พบว่า องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า 45 คะแนน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ 10 คะแนน ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา 7 คะแนน ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร 10 คะแนน ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร 10 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ 8 คะแนน องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ 30 คะแนน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ 15 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ 15 คะแนน และองค์ประกอบด้านผลผลิต 25 คะแนน ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์ 15 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์ 10 คะแนน

3. การกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพจำนวน 149 ตัว แบ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่กำหนดได้สอดคล้องกันให้เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ จำนวน 112 ตัว คิดเป็นร้อยละ 75.17 โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 103 ตัว และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ จำนวน 9 ตัว ส่วนตัวบ่งชี้ที่ยังไม่สามารถกำหนดได้สอดคล้องกันให้เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานหรือตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ มีจำนวน 37 ตัว คิดเป็นร้อยละ 24.83 ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของแต่ละหลักสูตรในแต่ละสถาบันการศึกษา

THE DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL MANAGEMENT QUALITY INDICATORS IN
DOCTORAL DEGREE PROGRAMME IN ARTS AND CULTURE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the
Doctor of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

September 2013

Ampawan Visavateeranon. (2013). *The Development of Educational Management Quality Indicators in Doctoral Degree Programme in Arts and Culture*. Dissertation, Ed.D. (Higher Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Adviser Committee : Dr.Jaruwan Skulkhu, Assist. Prof. Dr.Suchada Suthummaraksa, Emeritus Prof. Dr.Chakrit Noranitipadungkarn.

The purpose of this research was to develop three components of educational management quality indicators consisting of input, process, and output components in doctoral degree programme in Arts and Culture. The sample consisted of 5 external experts; 82 curriculum's administrative committees and university students who enrolled in the doctoral degree programme in Arts and Culture at Srinakharinwirot University, Khon Kaen University, and Mahasarakham University in the academic year of 2012; and 13 doctoral graduates of Arts and Culture programme at Srinakharinwirot University and Khon Kaen University. The research instruments were semi-structural interview and questionnaires. The data were statistical analyzed by frequency distribution, percentages, means, median, standard deviations, and one sample t-test comparing with the criterion of 3.50. The indicators selected were those of which the mean scores were significantly higher than the criterion. The weight of the three components and 149 sub indicators were totally 100 points and the educational management quality indicators were divided into basic and specific indicators.

The research findings were as follows:

1. The educational management quality indicators in doctoral degree programme in Arts and Culture consisted of 3 components, 9 principal indicators, and 171 sub indicators, the details of each component were as follows: (1) the input component consisted of 5 principal indicators and 114 sub indicators--23 lecturer quality, 18 university student quality, 12 curriculum's administrative committee quality, 19 curriculum quality, and 42 supportive learning resources quality; (2) the process component consisted of 2 principal indicators and 32 sub indicators-- 17 process of learning management quality, and 15 administrative management quality; and (3) the output component consisted of 2 principal indicators and 25 sub indicators-- 18 doctoral graduate characteristics quality, and 7 theses quality. There

were 170 out of 171 sub indicators (equivalent to 99.41%) that were more appropriate and significantly higher than the criteria at .01 level.

2. Chair of curriculum's administrative committee and doctoral graduates in Arts and Culture programme weighed educational management quality indicators in 3 components, 9 principal indicators, and 149 sub indicators equaled 100 points as follows: (1) the input component was weighed 45 points-- 10 points of lecturer quality, 7 points of university student quality, 10 points of curriculum's administrative committee quality, 10 points of curriculum quality, and 8 points of supportive learning resources quality; (2) the process component was weighed 30 points-- 15 points of process of learning management quality, and 10 points of administrative management quality; and (3) the output component was weighed 25 points-- 15 points of doctoral graduate characteristics quality, and 10 points of these quality.

3. Chair of curriculum's administrative committee and doctoral graduates in Arts and Culture programme classified 149 sub indicators as follows: 112 sub indicators (equivalent to 75.17%) could be classified as 103 basic indicators and 37 specific indicators; while 37 sub indicators (equivalent to 24.83%) could not be classified as a basic or specific indicators, depending on the curriculum management of each institution.

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม ดำเนินการได้ด้วยความสามารถของคณะกรรมการสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์หลักสูตร การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรรณีย์ วงษ์อยู่น้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา อาจารย์ ดร.สุเทพ ตั้งสมวรพงษ์ อาจารย์ ดร.อรุณพ โพธิสุข และ อาจารย์ ดร.จตุพล ยงศรี ซึ่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความสามารถของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ และศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ ที่สละเวลาให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์มีความครอบคลุมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ อธิการบดีมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประธานกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ และอาจารย์จันทร์ทิพย์ ลิ้มทอง อดีตผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ ทั้งสองท่านเป็นผู้บังคับบัญชาที่สนับสนุนและผลักดันให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษาเรียนรู้ในสถาบันการศึกษาแห่งนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สินีนาถ เลิศไพโรจน์ อดีตคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่สนับสนุนทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก

ขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ได้จัดการเรียนรู้ อันมีค่าเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรวา วัฒนาณรงค์ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรรณีย์ วงษ์อยู่น้อย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ ดร.จากรุวรรณ สกุลคู ดร.อรุณพ โพธิสุข ดร.สุเทพ ตั้งสมวรพงษ์ ตลอดจนผู้บริหารและคณาจารย์ทุกท่านที่ให้การกำลังใจและสนับสนุนให้ปริญญานิพนธ์ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ศาสตราจารย์เกียรติคุณปรีชา ช้างขวัญยืน รองศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ และรองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์ ศาสตราจารย์กิตติคุณปรีชา ช้างขวัญยืน รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุวานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ และสละเวลาอันมีค่าตรวจ เครื่องมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาครั้งนี้ตรงตามบริบททาง การศึกษา และศิลปวัฒนธรรม

ขอขอบคุณคุณอาจารย์ นิสิตนักศึกษา และดุชะฎีบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรปรัชญาดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น และหลักสูตรปรัชญาดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ บัณฑิตวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เจ้าหน้าที่สนับสนุนวิชาการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจด้วยดีเสมอมา ตลอดจนพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ชาวอุดมศึกษา ทุกคน ที่เป็นกำลังใจมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้เพื่อการดำเนินชีวิตในสังคมนี้ ได้อย่างมีคุณค่าแก่ตนเองและสังคมต่อไป ขอคุณบุคคลในครอบครัวทุกคนที่ให้กำลังใจ สนับสนุนและช่วยเหลือให้ทุกๆ อย่างผ่านไปด้วยดี

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ ประจำปีงบประมาณ 2556

อัมพวัลย์ วิศวีรานนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	9
ความสำคัญของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของคนและสังคมกับศิลปวัฒนธรรม.....	15
สภาพสังคมกับคุณลักษณะของคนที่ยังประสงค์ของสังคม.....	15
ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมกับการสร้างคนและสังคม.....	18
ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	25
การจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา.....	25
การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม.....	29
เกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา.....	39
แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินและวัดความสำเร็จ.....	50
ความหมายและลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้.....	50
ประเภทและประโยชน์ของตัวบ่งชี้.....	52
การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษา.....	58
หลักและกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และได้มาตรฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม.....	64
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	72
ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	72
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	78
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้.....	80
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	169
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	169
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	169
สรุปผลการวิจัย.....	172
อภิปรายผลการวิจัย.....	179
ข้อเสนอแนะ.....	191
บรรณานุกรม.....	193

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	206
ภาคผนวก ก ตัวอย่างคุณภาพการจัดการศึกษาแยกตามองค์ประกอบ.....	207
ภาคผนวก ข รายนามกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์และตรวจสอบคุณภาพของ เครื่องมือเพื่อการวิจัย.....	224
ภาคผนวก ค รายนามกลุ่มตัวอย่างของการสนทนากลุ่มย่อย.....	227
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบ และสรุปผลการวิเคราะห์.....	230
ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการทดลองใช้ และสรุปผลการวิเคราะห์.....	261
ภาคผนวก ฉ จดหมายเชิญผู้เชี่ยวชาญและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล.....	287
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	305

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แผนการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย.....	31
2 แผนการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม.....	33
3 แผนการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์.....	36
4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นเพื่อกำหนด องค์ประกอบและตัวบ่งชี้.....	75
5 จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นเพื่อกำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้.....	75
6 จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม.....	93
7 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) โดยรวมของตัวบ่งชี้หลัก ใน 3 องค์ประกอบ คุณภาพ 9 ตัวบ่งชี้หลัก.....	94
8 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....	95
9 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นภาระงานของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....	97
10 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้าน ปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....	98

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ	99
12 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ	100
13 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนา นิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	102
14 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการประเมินผลนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	104
15 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านผู้บริหารหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	105
16 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	107

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาและประเมินหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ...	110
18	ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นห้องสมุด ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	112
19	ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ	114
20	ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นวัสดุสื่อการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	116
21	ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุน การเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	118
22	ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการ เรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ.....	120

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
<p>23 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการจั้ดกิจกรรมการเรียงนรู้ ด้วบงชี้คุณภาพของกระบวนการจั้ดการเรียงนรู้ ในองค้ประกอบด้วบงกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....</p>	122
<p>24 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียงนรู้ ด้วบงชี้คุณภาพของกระบวนการจั้ดการ เรียงนรู้ ในองค้ประกอบด้วบงกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็น รายข้อ.....</p>	124
<p>25 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการ ในองค้ประกอบด้วบงกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบ กับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....</p>	126
<p>26 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพของดุษฎีบัณฑิต ด้วบงชี้คุณภาพของ ดุษฎีบัณฑิต ในองค้ประกอบด้วบงผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....</p>	129
<p>27 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะทางสังคมของดุษฎีบัณฑิต ด้วบงชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ในองค้ประกอบด้วบงผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....</p>	131
<p>28 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนด ด้วบงชี้คุณภาพการจั้ดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้วบง ชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ ในองค้ประกอบด้วบงผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ.....</p>	133

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพ และตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการ การศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 170 ตัวบ่งชี้ย่อย.....	135
30 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า.....	137
31 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษาใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า.....	140
32 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า.....	142
33 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบ ด้านปัจจัยนำเข้า.....	143
34 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการ เรียนรู้ ประเด็นห้องสมุด ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า.....	145

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
35 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า.....	147
36 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า	148
37 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า.....	149
38 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ.....	150
39 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ.....	152
40 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต.....	154

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 41 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ คณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของ ปริญญาานิพนธ์ ในองค์ประกอบด้าน
ผลผลิต.....

156

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติกับมาตรฐานการอุดมศึกษา.....	42
2 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและ การประกันคุณภาพการศึกษา.....	45
3 กระบวนการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการ การศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม.....	71
4 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนกระแสโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจากภาคเกษตรกรรมมาสู่สังคมอุตสาหกรรมทางการเกษตร เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมมาสู่อุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงของสถาบันครอบครัวจากครอบครัวขยายมาสู่ครอบครัวเดี่ยว กระแสทุนนิยมที่ทำลายวัฒนธรรม ความดีงามของชุมชนและสังคม (วิรุณ ตั้งเจริญ.2553: 13) สืบเนื่องมาจากการพัฒนาประเทศในอดีตที่ผ่านมา ตั้งแต่ประเทศไทยได้เริ่มจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1 (2504 – 2509) จนกระทั่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535 – 2539) อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยประสบผลสำเร็จด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้างพื้นฐานการบริการทางสังคมดีขึ้น คนไทยมีงานทำเพิ่มขึ้น มีรายได้สูงขึ้น แต่เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ระหว่างคนเมืองกับชนบท คุณภาพชีวิตแย่ลง สถาบันครอบครัวล่มสลาย เกิดปัญหาอาชญากรรม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง กลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสขาดการดูแลเอาใจใส่ ขาดจิตสำนึกในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและนับวันจะเกิดความเสื่อมโทรมลงทุกวัน การย่อหย่อนด้านคุณธรรมจริยธรรม เกิดการเอาเปรียบ เกิดค่านิยมด้านวัตถุมากขึ้น เป็นผลให้วัฒนธรรม วิถีชีวิตและค่านิยมอันดีงามของไทยลดน้อยถอยลง เข้าสู่ลักษณะ “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน” (แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544. 2540: ออนไลน์)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) จึงเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อมุ่งให้สังคมมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ฟังตนเองได้ มีภูมิคุ้มกัน และรู้เท่าทันกระแสโลก อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน อย่างไรก็ตาม แม้การวางนโยบายการพัฒนาประเทศเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชาติ ย่อมมีอาจหลีกเลี่ยงกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดผลกระทบทั้งทางบวกและลบ ซึ่งผลกระทบทางลบที่สำคัญคือ การเปิดรับวัฒนธรรมภายนอก ที่ไม่หล่อหลอมด้วยวัฒนธรรมของตนเองอย่างแนบแน่น อาจถูกครอบงำและมองไม่เห็นคุณค่าวัฒนธรรมของตนเอง ย่อมทำให้ประเทศชาติสูญเสียเอกลักษณ์ความเป็นชาติ (นิยม รัฐอมฤต. 2551: 4-5) ตลอดจนค่านิยมด้านวัตถุที่ไม่รู้จักพอ ทำให้คุณธรรม จริยธรรมของคนในประเทศ

เสื่อมถอยลง เกิดความเสื่อมโทรมทางศิลปวัฒนธรรม ดังจะเห็นได้จากวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของสังคมไทย เปลี่ยนแปลงไป เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวและสถาบันการศึกษา เป็นต้นว่า การยกพวกตีกัน ทั้งนักเรียนและนักศึกษาชายและหญิง ปัญหาอาชญากรรม การข่มขืนและทารุณกรรมทางร่างกายเด็ก และสตรี ปัญหาคอร์รัปชัน การโจรกรรมศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ซึ่งปรากฏการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นเป็นประจำทุกวันและเป็นข่าวตามสื่อประเภทต่างๆ ทั้งสิ่งพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์ ทั้งนี้สาเหตุส่วนหนึ่งของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น มาจากพื้นฐานการศึกษาไทยที่หลีกเลี่ยงจากศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานดั้งเดิมและทิศทางการพัฒนาประเทศที่ไม่ได้ให้ความสำคัญ และการส่งเสริมผ่านศิลปวัฒนธรรม (เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. 2554: ออนไลน์) ต่อมาทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555 – 2559) กำหนด “ผู้สังคมแห่งความสุขอย่างมีภูมิคุ้มกัน” จึงมีสาระสำคัญคือนำจุดแข็ง และศักยภาพของประเทศมาสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดแก่สังคมที่ตนดำรงอยู่ นั่นคือ สังคมไทยมีค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม คือสร้างวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2553: ข) โดยนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน อีกทั้งพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและศิลปะ ให้ประชาชนเข้าใจถึงคุณค่าและซาบซึ้งในสุนทรีย์ะทางศิลปะ (ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร. 2554: 32) เพื่อสร้างสรรค์อารยธรรมที่ดีงามและเกิดความสมดุลระหว่างกระแสวัฒนธรรมสากลและวัฒนธรรมไทย

การอุดมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นสูงสุดที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ครอบคลุมมีความรู้ความเข้าใจทุกอย่าง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552ก: 10) มีสถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์การการศึกษาขั้นสูงที่มีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการพัฒนากำลังคนเพื่อเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาด้านต่างๆ ทั้งเป็นแหล่งผลิตและพัฒนาองค์ความรู้ (วิจิตร ศรีสอาน. 2544: 278) จึงมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม รู้จักการปรับตัวท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ในขณะเดียวกันก็ส่งเสริม สร้างสรรค์ และอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามตามบริบทของสังคมนั้นอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 7 มีสาระสำคัญที่ว่าด้วยกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้ อันเป็นสากล อีกทั้ง มาตรา 23 ที่กำหนดให้รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมควรมีลักษณะของ

การบูรณาการศาสตร์ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 11, 25) ในทำนองเดียวกัน แนวคิดการจัดการศึกษาทางศิลปะย่อมเชื่อมโยงกับบริบทของสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ดังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร ณ วัดท่าพระ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2509 ความตอนหนึ่งคือ “...การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นการศึกษาที่สำคัญและควรจะดำเนินควบคู่กันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนถึงความเจริญของประเทศ มีทั้งทางวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกอบกันเกื้อกูลและส่งเสริมกัน...” (พระบรมราโชวาท ด้านศิลปวัฒนธรรม. 2509: ออนไลน์) นอกจากนี้ ประเวศ วะสี (2555: 10) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ระบบการศึกษาไทยที่มีมากกว่า 100 ปี เกิดขึ้นจากประเทศไทยถูกคุกคามจากประเทศตะวันตกที่ถูกมองว่าไม่มีความรู้ จึงนำระบบความรู้จากยุโรปมาใช้โดยการท่องจำ จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังคงใช้กันอยู่ ทำให้เด็กไทยส่วนใหญ่ไม่ได้เรียนรู้ชีวิตจริงจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเรา จนกลายเป็นวัฒนธรรม ขาดมุมมองจากเหง้าทางวัฒนธรรมของตนเอง ส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาไม่สำเร็จ ดังนั้น การศึกษาศิลปวัฒนธรรม การตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม อันดีงาม มีสุนทรียะทางศิลปะและดนตรี จึงเป็นการศึกษาที่สำคัญ ส่งผลต่อการพัฒนาคนและประเทศให้เกิดความเจริญงอกงาม มีคุณภาพและความยั่งยืน หล่อหลอมจิตใจของคนในชาติให้มีความอ่อนโยน สร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดีแล้ว ย่อมสร้างค่านิยมให้คนในชาติเกิดความสามัคคี กลมเกลียวกัน เกิดการสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของชาติย่อมยั่งยืนต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541: 8)

เมื่อกล่าวถึงการศึกษที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมในระดับอุดมศึกษา ธีรวัฒน์ จันทร์ปลั่ง (2550: 264 - 273) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิวัฒนาการภารกิจการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไทย พ.ศ.2459 - 2549 ทั้งนี้กล่าวเฉพาะภารกิจการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรม พบว่า การจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา มีพัฒนาการมายาวนาน นับจากการก่อเกิดสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของไทย เมื่อพุทธศักราช 2459 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้นำวิชาภาษาไทยและประวัติศาสตร์ไทยมาสอนแก่นิสิตทุกสาขาวิชา เพื่อให้เห็นคุณค่าและความงดงามของมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสมไว้ และถือเป็นการปลูกฝังให้นิสิตเกิดความชื่นชมและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ไทย ต่อมาเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย นโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2485 ได้กำหนดให้ใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เมื่อเกิดการก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการจัดการเรียนการสอนทางศิลปวัฒนธรรมที่อยู่ในรูปแบบของ

รายวิชาพื้นฐานสำหรับนิสิตนักศึกษา ต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคขยายการศึกษาเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือของทุนนิยม เกิดการขยายการอุดมศึกษาออกสู่ภูมิภาคต่างๆ ทำให้การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมในยุคนี้เกิดความตื่นตัวมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่สำคัญคือ เหตุการณ์วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17 พฤษภาคม 2535 เกิดการยอมรับการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่จำเป็นต้องค้นหาเอกลักษณ์ประจำชาติในขณะเดียวกันก็ต้องทำให้เป็นที่ยอมรับของประชาคมโลกอีกด้วย สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้นำวิชาศิลปวัฒนธรรมไปสอดแทรกในการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยและการบันทึกข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นหลักฐานและแหล่งการเรียนรู้ซึ่งเห็นได้จากการก่อตั้งหน่วยงานทางวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้นว่า ศูนย์วัฒนธรรม องค์การไทยคดีศึกษา หออัตชีวประวัติบุคคล และในยุคโลกาภิวัตน์ นำมาสู่การปฏิรูปการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบของการเปิดสอนรายวิชาใหม่ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมทั้งระดับปริญญาตรีและโท อาทิ วิชาสุนทรียศาสตร์เพื่อชีวิต วิชาวรรณคดีไทย วิชาศิลปะไทย รัตนโกสินทร์ วิชาวัฒนธรรมและประเพณีไทยในวิถีไทย วิชาวัฒนธรรมกับภูมิปัญญาไทย วิชาไทศึกษา มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรม ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมหรือสำนักศิลปวัฒนธรรม สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ สำหรับหลักสูตรนานาชาติระยะสั้น จะจัดเป็นโครงการไทยคดีศึกษา สำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ดำเนินการในรูปแบบของการแสดงละคร การแสดงดนตรี ที่สอดคล้องกับเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน

สำหรับการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พบว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถือเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย เมื่อพุทธศักราช 2549 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการวิจัย ทั้งการสร้างนักวิจัยที่มีจิตสำนึกวิจัย และงานวิจัยที่มีคุณภาพและลุ่มลึก บนหลักคิดที่ว่า ศิลปวัฒนธรรมคือวัฒนธรรมในเชิงศิลปะที่ใช้มุมมองทางศิลปะและวัฒนธรรมขยายไปสู่บริบทสังคมและบริบทศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมทั้งในเชิงอนุรักษ์ สืบสานเพื่อปัจจุบัน และพัฒนาไปสู่อนาคต และการค้นคว้าวิจัยที่สะท้อนองค์รวมของภูมิปัญญา ภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับโครงสร้างสังคม ท้องถิ่น ชุมชน สภาพแวดล้อม และพลวัตของสังคม (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549: 4) ต่อมามหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม เมื่อพุทธศักราช 2552 และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้จัดการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช 2553 ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวทั้งสามหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบการให้ความเห็นชอบหลักสูตรแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2554: ออนไลน์) โดยการจัดการศึกษาของหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมทั้ง 3 แห่ง ต่างมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความชำนาญและสร้างผลงานวิจัย ทางศิลปวัฒนธรรมที่บูรณาการกับสาขาอื่นๆ ได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น ชุมชนและสังคม ภายใต้อัตลักษณ์ จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมอย่างยั่งยืน โดยระดมคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ ทางการวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติและนานาชาติ ตลอดจนมีทรัพยากรสนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ภายใต้อัตลักษณ์การบริหารจัดการหลักสูตรร่วมกันระหว่าง คณะและบัณฑิตวิทยาลัย นอกจากนี้ หลักสูตรได้เปิดรับนิสิตนักศึกษาที่หลากหลายวิชาชีพเพื่อ สนองต่อปรัชญาของหลักสูตรเป็นสำคัญ โดยหลักสูตรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้กำหนดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต ประกอบด้วย ปริญญาโทไม่น้อย กว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต ตามที่คณะกรรมการ บริหารหลักสูตรกำหนด ส่วนมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีแผนการศึกษา 2 รูปแบบคือ แบบที่หนึ่ง จัดทำ ดุษฎีนิพนธ์อย่างเดียวไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต แต่นักศึกษาอาจจะต้องศึกษารายวิชาต่างๆ เพิ่มเติม ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด โดยไม่นับหน่วยกิต แบบที่สอง กำหนดแผนการศึกษาตลอด หลักสูตรไม่น้อยกว่า 54 หน่วยกิต ประกอบด้วย ดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชา ต่างๆ ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ส่วนมหาวิทยาลัย มหาสารคาม กำหนดแผนการศึกษาให้จัดทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และ อาจให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติม หรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มเติม โดยไม่นับหน่วยกิต ตามที่ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549: 4, 9 -10; คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2552: 2 - 3, 9 - 12; และคณะ ศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553: 1 - 3, 6 - 8, 11 - 12) ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนี้ ถือเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ที่ 1 ของแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ 2550-2559 ในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ หลักสูตรทางศิลปะและวิจัย (กระทรวงวัฒนธรรม. 2552: 64)

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม วิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในประเด็นของหลักเกณฑ์การผลิตผลงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรนี้ คือ ผลงานวิจัยที่นิสิตพัฒนาขึ้นต้องสะท้อนถึงผลกระทบต่อสังคม (Social impact) เป็นผลงานวิจัยร่วมสมัย (Contemporary research) ที่สามารถนำไปใช้ได้ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมไทย และเป็นงานวิจัยที่ใช้ มุมมองทางศิลปะและวัฒนธรรมที่ขยายไปสู่บริบทต่างๆ ทั้งบริบทสังคม (Social context) เศรษฐกิจ ศาสนา ท้องถิ่น ชุมชน หรือบริบทศิลปกรรม (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2555: สัมภาษณ์) ซึ่งผลงานวิจัยของดุษฎี บัณฑิตที่สะท้อนถึงหลักเกณฑ์ที่กำหนดและได้มีการเผยแพร่ผลงานอย่างกว้างขวาง เป็นต้นว่า ศิริวรรณ วิบูลย์มา และคณะ (2555: 142) ได้ทำวิจัยเรื่อง นัยสัญลักษณ์ พระสมเด็จ : การถอดรหัสทางพุทธศิลป์

และความหมายทางสังคมวัฒนธรรมของพระพิมพ์สกุลสมเด็จพระพุทธอาจารย์ (โต พรหมรังสี) ได้สะท้อนถึง นัยสัญลักษณ์ของพระพิมพ์สกุลสมเด็จพระพุทธอาจารย์ ที่จัดวางและรูปทรงตรงกับทฤษฎีทางศิลปะ “สัดส่วนทอง” ที่เป็นการวางตามอุดมคติตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ มีการเทียบเคียงเส้นลายต่างๆ ในองค์พระตามหลักพุทธปัญญา และทรงสี่เหลี่ยมที่อาจสื่อถึงอริยสัจสี่ ซึ่งเกิดจากคติความศรัทธาทางศาสนา ที่มีอุบายธรรมแฝง อันนำไปสู่การก้าวผ่านความงามภายนอก สู่อารมณ์ในพุทธศิลป์ ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ทำให้ประชาชนเข้าใจในความหมายของสัญลักษณ์และลักษณะกายภาพทางศิลปะที่ปรากฏในพระพิมพ์และปรับเปลี่ยนวิธีคิดจากความนิยมพระพิมพ์ด้วยเหตุผลทางพุทธทศานุภาพและพุทธพาณิชย์ มาเป็นพุทธธรรมอันเป็นหลักธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสำหรับดำรงชีวิตต่อไป

การจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมครั้งแรก เมื่อปี 2549 รวมระยะเวลา 6 ปีผ่านมาแล้ว ข้อมูลจากงานบริการการศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งสามแห่ง ณ วันที่ 22 มิถุนายน 2555 พบว่า ปัจจุบันผลผลิตจากการจัดการศึกษาด้านนี้ มีผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 2 รุ่น รวม 11 คน ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรปริญญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีจำนวน 2 รุ่น 2 คน ส่วนหลักสูตรปริญญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ ยังพบว่ามีนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ลาออก จำนวน 2 คน จากทั้งหมด 50 คน และนักศึกษาหลักสูตรปริญญาดุขฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น ลาออก จำนวน 3 คน จากทั้งหมด 59 คน เมื่อกล่าวเฉพาะสภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบข้อเสนอแนะจากดุขฎีบัณฑิตที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา เป็นต้นว่า ควรคัดสรรคณาจารย์ที่หลากหลายศาสตร์ทางศิลปวัฒนธรรมหรือครูทางภูมิปัญญา ควรสร้างเครือข่ายคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนความชำนาญเฉพาะด้าน ควรจัดสำนักงานประสานงานเพื่อนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้แก่บัณฑิตในทุกประเด็น ควรสนับสนุนเพื่อนำเสนอผลงานนิสิต ณ ต่างประเทศ สร้างบรรยากาศทางวิชาการให้แก่บัณฑิตเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางวิชาการร่วมกัน ควรมีการติดตามการนำเสนอปริญญาบัตรที่เป็นรูปธรรม (ดุขฎีบัณฑิต 1. 2555: สัมภาษณ์) ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญหรือครูทางภูมิปัญญา ส่วนใหญ่จะเป็นผู้รู้ มีประสบการณ์ในเรื่องราวเฉพาะด้าน เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิตและไม่มีตำแหน่งทางวิชาการตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พุทธศักราช 2548 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 5) จึงถือเป็นปัญหาเรื่องคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการของผู้สอน และ อัมพวัลย์ วิศวีธีรานนท์ (2554: 23) ได้ศึกษาประเมินทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎีบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนิสิตที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของหลักสูตร เป็นต้นว่า ควรมีเอกสารวิชาการ งานวิจัย วารสารที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรมให้บริการในห้องเรียน ควรให้นิสิตใช้ห้องเรียนในเวลาราชการที่นอกเหนือจากเวลาเรียน(นอกเวลาราชการ) เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม สำหรับห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ควรจะเพิ่มจำนวนคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ ตลอดจนการบรรจุโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับงานทางศิลปะไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งไว้ในห้องปฏิบัติการทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของการจัดการศึกษาที่สะท้อนถึงผลการดำเนินการจัดการศึกษาที่ผ่านมาทั้งด้านหลักสูตร บุคลากร ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ กระบวนการบริหารจัดการ และการบริหารงบประมาณเพื่อจัดการเรียนรู้

เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศในด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นฐานพลังทางปัญญาของประเทศแล้ว ยังสร้างความรู้พื้นฐานเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (นักสิทธิ์ คุวัฒนาชัย, 2550: ออนไลน์) อีกทั้งพินสุดา สิริรังศรี (2552: 140) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10 – 20 ปี พบว่า การพัฒนาเกณฑ์และตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เป็นที่ยอมรับเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาถือเป็นการพัฒนาการศึกษาไทยในระยะเร่งด่วน เพื่อนำผลมาปรับปรุงการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณและวิชาการ เพื่อเอื้ออำนวยให้การศึกษาดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจากการที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ผลิตดุชฎีบัณฑิตสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมมา 2 รุ่น เป็นที่ทราบกันดีว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษานั้นมีงานทำอยู่แล้ว ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์หรือนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชน คุณภาพของดุชฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ยังไม่มีการประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาของหลักสูตรอาศัยข้อบังคับของบัณฑิตวิทยาลัยในแต่ละสถาบันซึ่งถือเป็นมาตรฐานเบื้องต้นของการสำเร็จการศึกษา

ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับดุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่ผ่านมา ยังไม่มีการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนตรงตามบริบทของศาสตร์ เป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับคณะซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาในภาพรวมที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) นั่นคือตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพของอาจารย์ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ สกอ. 2.2 อาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก และ ตัวบ่งชี้ สกอ. 2.3 อาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553: 48, 50) ส่วนตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพของดุชฎีบัณฑิตตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนดคือ ตัวบ่งชี้ สมศ. 2 คุณภาพของบัณฑิตปริญญาเอก

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และ ตัวย่อที่ สมศ. 4 ผลงานของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาเอกที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน). 2553: 18,22) ซึ่งเป็นตัวย่อที่ยังไม่ครอบคลุมการประเมินให้ครบทุก มิติของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและสอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะของหลักสูตร ตลอดจนกระแสการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องพัฒนา ศักยภาพผู้เรียนให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติ โดยเฉพาะทักษะด้านภาษา และการทำความเข้าใจ วัฒนธรรมที่หลากหลายในกลุ่มประเทศอาเซียนโดยพัฒนาหลักสูตรศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2553: 9) อีกทั้งปัจจุบันความต้องการ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตมากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาควรคำนึงถึงคุณภาพของผู้สำเร็จ การศึกษา เป็นต้นว่า รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการสอบ การทดสอบความรู้เพื่อสำเร็จ การศึกษาและคะแนนภาษาอังกฤษ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2555: 5) สิ่งเหล่านี้ ล้วนสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นต่อการพัฒนาตัวย่อคุณภาพการจัดการศึกษา ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

อย่างไรก็ดี จากการสืบค้นผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์และตัวย่อการจัดการศึกษา ทางศิลปวัฒนธรรม พบว่า มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาดัชนีบ่งชี้ทางการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม น้อยมาก เป็นต้นว่า ผลงานวิจัยของชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ และคณะ (2548: 32 และ 57-58) ที่ได้ศึกษา การสร้างดัชนีบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม พบว่า ดัชนีด้านการ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 มาตรฐานคือ ด้านนโยบาย ด้านส่งเสริม ด้านการ สนับสนุน ด้านการสร้างมาตรฐาน และด้านการเผยแพร่และบริการสู่สังคม โดยใช้เกณฑ์การประเมิน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ถือเป็นกำหนัดดัชนีบ่งชี้เพื่อการประเมินภาพรวมของสถาบัน หรือองค์กรในด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม โดยมีได้ประเมินในส่วนของคณะวิชา ภาควิชา และสาขาวิชา ส่วนการประเมินของบัณฑิตควรแยกประเมินโดยการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ และการประเมินผลงานสร้างสรรค์นั้น ก็ควรแยกเป็นอีกส่วนหนึ่ง อีกทั้งยังได้พิจารณาแนวทางการสร้าง ดัชนีที่เป็นการเฉพาะเจาะจง มีวิธีการ เกณฑ์การคัดเลือกผู้ศึกษาต่อ ระบบการรับเข้า กระบวนการ จัดการเรียนการสอน การวัดความสำเร็จของบัณฑิต ความพึงพอใจในวิชาชีพและการศึกษาในสาขาวิชา เดิม ตลอดจนเครื่องมือ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ลักษณะทางกายภาพ หลักสูตร คุณภาพ ของบัณฑิต สิ่งเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่ ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาตัวย่อคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับ เกียรติศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2544: 56) ที่กล่าวว่า การมีดัชนีชี้วัดจริงๆ เป็นการสร้าง มาตรฐานรวมที่เป็นที่ยอมรับและมาตรฐานที่แยกเป็นรายสาขาวิชาที่เฉพาะเจาะจง เพื่อกระตุ้นให้

มหาวิทยาลัยสามารถสู่ความเป็นสากล แล้วยังเป็นไปตามระบบ โครงสร้างกระบวนการจัดการศึกษา ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา อันนำไปสู่การจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและ ประเภทการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 12 – 13)

จากสภาพการณ์ข้างต้นถือเป็นมุมมองเชิงโครงสร้างทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคมในระดับประเทศ การจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ส่งผลต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทยที่เป็นรากฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืน ดำรงไว้ซึ่งคุณภาพและสามารถพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานวัฒนธรรม (กระทรวงวัฒนธรรม. 2555: ออนไลน์) สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จึงมีส่วนช่วยและเป็นพลังผลักดันให้สังคมมีวัฒนธรรมอันดีงาม สร้างภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของประเทศ อันนำไปสู่สังคมแห่งความสุขอย่างมีภูมิคุ้มกัน ตามแผนพัฒนาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 แล้ว การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีลักษณะของการบูรณาการศาสตร์ทั้งด้านศิลปกรรมศาสตร์และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิตย้อมต้องผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้รู้ลึกและรู้กว้าง และมีคุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบต่อชุมชนที่ตนดำรงอยู่ อย่างไรก็ดี สภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ผ่านมายังไม่มีการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพของหลักสูตรตามบริบทของศาสตร์อย่างแท้จริง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาเครื่องมือเพื่อนำมาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในมิติต่างๆ ทั้ง ปัจจัยนำเข้า(input) กระบวนการ(process) และผลผลิต(output) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการอุดมศึกษา ปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนการจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาศิลปวัฒนธรรมได้ตรงตามบริบทของศาสตร์ และสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการหลักสูตรศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอันนำไปสู่การสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ และตอบสนองต่อความต้องการของสังคมซึ่งถือเป็นปรัชญาของการอุดมศึกษาแล้ว ยังผลสู่ความเป็นมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับขององค์การทางการศึกษาสืบไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบด้านกระบวนการ และองค์ประกอบด้านผลผลิต

ความสำคัญของการวิจัย

ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มีความสำคัญดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนรู้ในระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก ยังผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน
2. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลคุณภาพการอุดมศึกษา อาทิ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการประเมิน และพัฒนามาตรฐานการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรม
3. สถาบันอุดมศึกษาที่จะเปิดสอนหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ในระดับดุษฎีบัณฑิต สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและบริหารจัดการศึกษาของสถาบันต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เป็นการกำหนดภายใต้บริบทของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม) และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์)
2. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เป็นการศึกษาและพัฒนาตามสภาพการดำเนินการจัดการศึกษาที่อาศัยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการอุดมศึกษา การจัดการศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมระดับดุษฎีบัณฑิต ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อจัดการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำมาสังเคราะห์ และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพตามทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย องค์ประกอบคุณภาพด้าน

ปัจจัยนำเข้า (input) องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ(process) และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต(output)

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม คือ

3.1 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง ประจำปีการศึกษา 2555 คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 8 คน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 4 คน และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 5 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 17 คน

3.2 นิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555 ของสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง คือ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 37 คน นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 54 คน และนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 25 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 116 คน

3.3 ดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง คือ ดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 11 คน และดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 2 คน รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 13 คน ส่วนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ยังไม่มีผู้สำเร็จการศึกษา

3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่มีคุณสมบัติดังนี้ 1) มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องของ ศิลปะและวัฒนธรรม หรือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ หรือ การอุดมศึกษา หรือ 2) มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาเอก และ 3) มีประสบการณ์ทางการวิจัยหรือทำการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องของศิลปะและวัฒนธรรม หรือสังคมศาสตร์ หรือ มนุษยศาสตร์ หรือ การอุดมศึกษา และ 4) มีความเชี่ยวชาญหรือเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือได้รับยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง วัฒนธรรมเชิงศิลปะ ที่ให้ความสำคัญกับศิลปะ โดยมีวัฒนธรรมเป็นพลังขับเคลื่อน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่แสดงออกผ่านศิลปะแขนงต่างๆ เช่น ทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง สื่อภาพยนตร์ การออกแบบโฆษณา การออกแบบผลิตภัณฑ์ แฟชั่นและเครื่องประดับ ตลอดจนเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่

องค์ประกอบคุณภาพการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่สำคัญเพื่อการดำเนินการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของการศึกษา

ปัจจัยนำเข้า หมายถึง สิ่งสำคัญในกระบวนการผลิตดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและตรงตามปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย อาจารย์ นิสิตนักศึกษา ผู้บริหารหลักสูตร หลักสูตร และทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

ปัจจัยด้านกระบวนการ หมายถึง กิจกรรม/การดำเนินการที่เป็นสิ่งสำคัญในการผลิตดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและตรงตามปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ

ปัจจัยด้านผลผลิต หมายถึง ดุขฎีบัณฑิตที่มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและปรัชญา วัตถุประสงค์ ของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม และคุณภาพของปริญญาบัตร

การจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การจัดการดำเนินการทางการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่เปิดดำเนินการสอนจำนวน 3 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น และหลักสูตรปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงการดำเนินการจัดการศึกษา ซึ่งเกิดจากการนำบุคคล และทรัพยากรต่างๆ มาเข้าสู่กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการ เพื่อให้ได้สิ่งที่มีคุณภาพตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22-26 และมาตรา 28-30 และมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ประกอบมาตรฐานย่อย 3 ด้าน คือมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพด้าน อาจารย์ นิสิตนักศึกษา ผู้บริหารหลักสูตร หลักสูตร ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ กระบวนการ

จัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ คุณภาพของคณาจารย์ และคุณภาพของปริญญาบัตร ซึ่งกำหนดเป็นน้ำหนักของคะแนนจำนวน 5 ระดับ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ภาระงานของอาจารย์ การพัฒนาคุณภาพอาจารย์ และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/วิจัยของอาจารย์ซึ่งถือเป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของอาจารย์ ของหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา การพัฒนาคุณภาพของนิสิตนักศึกษา และการประเมินผลนิสิตนักศึกษา ของหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณสมบัติที่จำเป็น วิทยุทัศน์ของผู้บริหารหลักสูตร ความสามารถในการบริหารหลักสูตร และการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหารหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงคุณลักษณะของหลักสูตร เนื้อหาสาระครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การพัฒนาปรับปรุงและประเมินหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้คุณภาพด้านห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ และงบประมาณ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของห้องสมุด หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงระบบการบริหารห้องสมุด ปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรภายในห้องสมุด บรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในห้องสมุด เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ของหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของแหล่งการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงปริมาณและคุณภาพของสถานที่เรียน การจัดพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อการจัดแสดงงานสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ของหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึง ปริมาณ คุณภาพและมาตรฐานของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ของหลักสูตรระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึงปริมาณและระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนทุนวิจัย การศึกษาดูงาน แก่นิสิตนักศึกษา อาจารย์ ทุนการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษา การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ เพื่อ

สนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์ของหลักสูตรระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่ แสดงถึงการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ระบบการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ของหลักสูตรระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึง ระบบการบริหารจัดการตามปรัชญาวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบบการบริหารจัดการบุคลากรสนับสนุน การเรียนรู้ ระบบการให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษาของหลักสูตรระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สะท้อนปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พิจารณาจากคุณลักษณะ เชิงวิชาการและวิชาชีพ และคุณลักษณะทางสังคมของดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกหรือบ่งชี้ที่แสดงถึง การตีพิมพ์บทความที่เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาานิพนธ์ในวารสารที่มีคุณภาพ คุณภาพของปริญญา นิพนธ์ได้รับการอ้างอิง ระบบการประเมินผลปริญญาานิพนธ์ที่หลากหลายของหลักสูตรระดับดุขฎี บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์การกำหนดตัวบ่งชี้ หมายถึง หลักที่ผู้วิจัยใช้เพื่อพิจารณาการได้มาซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพ การจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยเปรียบเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 ซึ่งใช้การทดสอบที (One sample t-test) นั่นคือ หากตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมมาก และสมควรใช้เป็นตัวบ่งชี้ คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ หมายถึง หลักที่ผู้วิจัยใช้เพื่อ พิจารณาการได้มาซึ่งค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎี บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยมี 2 แนวทางคือ แนวทางที่ 1 พิจารณาจากค่าน้ำหนักฐานประกอบ กับจำนวนตัวบ่งชี้ และแนวทางที่ 2 พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้

เกณฑ์การกำหนดประเภทตัวบ่งชี้ หมายถึง หลักที่ผู้วิจัยใช้เพื่อพิจารณาลักษณะของ ตัวบ่งชี้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

ตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง สิ่งที่แสดงถึงการจัดการศึกษาขั้นต้นที่หลักสูตรระดับดุขฎี บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมต้องมีและดำเนินการได้

ตัวบ่งชี้เฉพาะ คือ สิ่งที่แสดงถึงการจัดการศึกษาที่เป็นจุดเด่นหรือจุดเน้นที่หลักสูตร ระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมสามารถดำเนินการได้หรือจะดำเนินการได้ในอนาคต

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม มีเนื้อหาสาระของแนวคิดเพื่อการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของคนและสังคมกับศิลปวัฒนธรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
3. แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินและวัดความสำเร็จ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของคนและสังคมกับศิลปวัฒนธรรม

1.1 สภาพสังคมกับคุณลักษณะของคนที่ยังประสงค์ของสังคม

สถานการณ์ของการพัฒนาประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมา ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจ แห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 – 2509) ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 – 2539) อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ เกิดการ ขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ย 7.8 ต่อปี รายได้เฉลี่ย ต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจาก 2,100 บาท ในปี 2504 เป็น 76,650 บาท ในปี 2539 คนไทยมีงานทำเพิ่มขึ้น มีรายได้สูงขึ้น โครงสร้างพื้นฐานและการบริการทางสังคมดีขึ้น แต่การพัฒนาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อ มาตามมา อาทิ ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ช่องว่างระหว่างคนเมืองกับชนบท ในลักษณะ “รวยกระจุก จน กระจาย” สภาพสังคม คุณภาพชีวิตแย่ลง สถาบันครอบครัวล่มสลาย เกิดปัญหายาเสพติด อาชญากรรม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินลดลง กลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสขาดการดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายมากขึ้น ขาดจิตสำนึกในการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติและนับวันจะเกิดความเสื่อมโทรมลงทุกวัน การย่อหย่อนด้านคุณธรรมจริยธรรม เกิดการเอารัดเอาเปรียบ มีค่านิยมด้านวัตถุมากขึ้น เป็นผลให้วัฒนธรรม วิถีชีวิตและค่านิยมอันดีงาม ของไทยลดน้อยถอยลง เข้าสู่ลักษณะ “เศรษฐกิจดี สังคมมีปัญหา การพัฒนาไม่ยั่งยืน” (แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544. 2540: ออนไลน์) นั่นคือการพัฒนาสังคมที่ ผ่านมาให้ความสำคัญกับมิติทางเศรษฐกิจที่ผูกกับรายได้และวัตถุ ละเลยมิติทางด้านจิตใจ ส่งผลให้ คนในสังคมห่างเหินศาสนาที่เกี่ยวกับคุณงามความดี และห่างเหินจากศิลปะที่ช่วยขัดเกลาให้คนมี ความอ่อนโยนและมีสุนทรียะ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมและวัฒนธรรมในสังคม

(กระทรวงวัฒนธรรม. 2552: 38) ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 – แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 จึงเน้น “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม แต่ภาวะทางการเมืองของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อปี 2549 สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเกิดความรุนแรงมากขึ้น มีการต่อสู้ และเกิดการปะทะกันจนถึงมีผู้บาดเจ็บรุนแรง และเสียชีวิต อันเนื่องมาจากความขัดแย้งเชิงโครงสร้าง (Structural conflict) อาทิ การแย่งชิงอำนาจและการใช้อำนาจมิชอบ รวมถึงสถานการณ์ความขัดแย้งจากผลประโยชน์ (Interest conflict) การแสวงหาผลประโยชน์ทับซ้อนจากอิทธิพลของนักการเมือง การทุจริตคอร์รัปชันทั้งในภาครัฐและเอกชน (สุพัตรา จิตตเสถียร. 2553: ออนไลน์) สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน แม้ปรากฏการณ์ทางการเมืองจะไม่รุนแรงเท่าอดีตที่ผ่านมา แต่ก็ยังเกิดเหตุการณ์โดยระบอบรัฐสภา เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบทุกระดับ เกิดการต่อสู้แย่งชิงทรัพยากรอย่างเรื้อรัง การขาดประสิทธิภาพของฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติ เกิดการผูกขาดทางการเมืองโดยกลุ่มบุคคล ทำให้คนดีมีความสามารถเข้าสู่การเมืองได้ยาก ซึ่งเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นนี้เป็นเหตุให้เกิดการแบ่งพรรคแบ่งพวก ขาดความชอบธรรม เข้าสู่พวกมากลากไป โดยอาศัยอำนาจเป็นเครื่องต่อรองผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มบุคคลที่เป็นพวกพ้องของตน สถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้เป็นไปดังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราโชวาทในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ 11 ธันวาคม 2512 คือ “ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากอยู่ที่การส่งเสริมให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้” (พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย ปี 2493 – 2547. 2555: ออนไลน์)

ดังนั้น ท่ามกลางวิกฤตทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่นั้น สังคมไทยทุกวันนี้ จึงต้องการคนที่ดีอันเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม แม้ความดีจะกระทำได้ยากและต้องอาศัยเวลาบ่มเพาะให้เกิดแก่สังคมไทยก็ตาม ย่อมต้องอาศัยความเพียรพยายามและเสริมสร้างให้เกิดกับคนในทุกสังคม ดังสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงมีพระราโชวาท (พระราโชวาทในสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี. 2555: ออนไลน์) ความตอนหนึ่งว่า

“คนดีของฉนรี
จะต้องเป็นคนที่ไม่พุดบด
ไม่สอพลอ
ไม่ฉฉฉฉฉฉ
ไม่คดโกง

และไม่มีความทะเยอทะยานอย่างบ้าๆ
แต่พยายามทำหน้าที่ของตนให้ดีในขอบเขตของศีลธรรม”

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

นอกจากนี้ สารีภว บัณฑิต (2527: 24) กล่าวว่า ความดีที่แท้จริง ควรจะต้องปราศจากโลภะ โทสะ โมหะ โดยสิ้นเชิง และผนวกวรรณ นันทวิจิต (2549: 210) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษา โดยครอบครัว พบว่าคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ที่ว่าด้วยเรื่องของความดี ประกอบด้วย 7 ตัวบ่งชี้คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ประหยัดอดออม มีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และรักษาสีงแวดล้อม อีกทั้งวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ คือคุณลักษณะของคนไทยที่มีความเอื้ออาทร กตัญญู มีเมตตา ขยันหมั่นเพียร ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ รักษาสิ่งแวดลอม ตลอดจนมีความรัก ความสามัคคีและภาคภูมิใจในชาติกำเนิด (กระทรวงวัฒนธรรม, 2552: ๗) ในทำนองเดียวกัน การเป็นคนดีย่อมจะต้องมีคุณธรรมเป็นหลักยึดเหนี่ยวในการประพฤติปฏิบัติตน ด้วย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับคุณธรรมของคน เนื่องในพิธี บวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2535 (ไอเคเนชั่น, 2552: ออนไลน์) ดังความตอนหนึ่งว่า

“คุณธรรมของคน
ประการแรก คือ ความซื่อสัตย์
ประการที่สอง คือ การรู้จักข่มใจฝึกใจตนเอง
ให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ความดีนั้น
ประการที่สาม คือ การอดทน อดกลั้น และอดออม
ที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริต
ประการที่สี่ คือ การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต
และรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม
คุณธรรมสี่ประการนี้
ถ้าแต่ละคนพยายามปลูกฝังและบำรุงให้เจริญงอกงาม
จะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิดความสุข ความร่มเย็น
และมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคงก้าวหน้าต่อไป”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

อาจจะสรุปได้ว่า คนดี สำคัญกว่าทุกสิ่ง (พุทธทาสภิกขุ) คนที่ดีย่อมมีคุณธรรม มีเมตตา มีเหตุ มีผล อ่อนน้อมถ่อมตน อดทนอดกลั้น รับผิดชอบ เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงประโยชน์สุขส่วนรวม มากกว่าส่วนตน และมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย อันถือเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของคนในสังคม ที่ควรค่าแก่การปลูกฝัง และหล่อหลอมให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาและสืบทอดคุณลักษณะของคนดี มีคุณธรรม ย่อม

แสดงถึงการส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมอันดีงามให้เป็นสมบัติของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจของคนไทยในบริบทของสังคมโลกอย่างสันติสุข

1.2 ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมกับการสร้างคนและสังคม

การที่จะสร้างคนให้ทำดีและเป็นคนที่มีคุณภาพให้เกิดขึ้นในสังคมนั้น ย่อมอาศัยกระบวนการทางการศึกษาซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เกิดความสมดุลยั่งยืน โดยผ่านตัวกลางคือมนุษยอันเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าอนันต์ และทุกประเทศในโลกได้ให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคนโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ อุดมการณ์ของการจัดการศึกษาที่สำคัญจึงเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคมบูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง การศึกษาจึงเป็นกระบวนการพัฒนาชีวิตและสังคม เป็นปัจจัยสำคัญเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันในระดับสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: 1) ซึ่งสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 7 ที่ว่าด้วยกระบวนการเรียนรู้ต้องปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 11) นั้น เป็นผลให้แนวทางการจัดการศึกษาทางศิลปะมีลักษณะบูรณาการศิลปกรรมศาสตร์กับมิติต่างๆ ทางสังคมและวัฒนธรรม นั่นคือแนวคิดการจัดการเรียนการสอนศิลปะเชื่อมโยงกับบริบทของสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราโชวาทด้านศิลปวัฒนธรรม ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยศิลปากร ณ วังท่าพระ เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2509 (พระบรมราโชวาท ด้านศิลปวัฒนธรรม. 2509: ออนไลน์) คือ "...การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นการศึกษาที่สำคัญและควรจะดำเนินควบคู่กันไปกับการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เพราะความเจริญของบุคคล ตลอดจนถึงความเจริญของประเทศ มีทั้งทางวัตถุและจิตใจ ความเจริญทั้งสองทางนี้จะต้องมีประกอบกันเกื้อกูลและส่งเสริมกัน..." และพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2513 ความตอนหนึ่งว่า "งานด้านการศึกษา ศิลปะและวัฒนธรรมนั้น คืองานสร้างสรรค์ความเจริญทางปัญญาและทางจิตใจ ซึ่งเป็นต้นเหตุทั้งองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของความเจริญด้านอื่นๆ ทั้งหมด และเป็นปัจจัยที่ช่วยให้เรารักษาและดำรงความเป็นไทยไว้ได้สืบไป" (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2539: 135)

อีกทั้ง เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2554: ออนไลน์) ได้ให้ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมกับการพัฒนาคน ที่ว่าศิลปวัฒนธรรมเป็นการศึกษาถึงภูมิปัญญาและรากเหง้า หรือ “ภูมิบ้าน ภูมิเมือง” ตลอดจนการใช้ศิลปะเป็นสื่อในการให้การศึกษาและสร้างสรรค์จิตใจของคนในสังคม ถือเป็นพลังทางศิลปะในฐานะของเครื่องมือในการแก้ปัญหาสังคมที่กำลังประสบอยู่ทุกวันนี้ ทั้งความเหลื่อมล้ำในสังคม ความไม่เป็นธรรม การขาดความสามัคคีของคนในชาติ ขาดจิตสำนึกในการร่วมพัฒนาสังคม อันส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศที่ไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากพื้นฐานการศึกษาของไทยที่หลีกเลี่ยงจากศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศนั่นเอง สอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2552: 92 และ 98-99) กล่าวว่า ศิลปศึกษาเกี่ยวข้องกับโลกของกระแสโลกาภิวัตน์ โลกของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ชุมชน ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในกระแสท้องถิ่น วัฒนธรรม ศิลปะอาจไม่แยกตัวออกจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและชุมชน ไม่จำเป็นต้องแสดงเป็นรูปธรรมหรือวัตถุเสมอไป อาจเป็นปรากฏการณ์ เป็นกระบวนการ ความคิด โดยผสมผสานศิลปะแขนงต่างๆ ทำศัลศิลป์ ดนตรี การแสดง วรรณกรรม เข้าไว้ด้วยกัน นอกจากนี้พัฒนาการศิลปกรรมเป็นการพัฒนาอย่างมีราก ความคิด มีบริบทสังคม บริบทวัฒนธรรม และบริบทศิลปะอย่างมีนัยสำคัญ การศึกษาและสร้างสรรค์ศิลปะ ย่อมเกี่ยวข้องกับความจริง ความดี ความงาม เกี่ยวข้องกับสุนทรียะ ความมีรสนิยมที่แสดงถึงรสนิยมในการคิด ชื่นชมธรรมชาติ ศิลปะ ดนตรี ภาพยนตร์ และการใช้ชีวิตประจำวัน ซึ่งรสนิยมนี้ ขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์เฉพาะบุคคล ระดับสังคมและเศรษฐกิจ ตลอดจนวัฒนธรรมประจำชาติ อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงาม มีสุนทรียะทางศิลปะและดนตรี ย่อมหล่อหลอมจิตใจของคนในชาติให้มีความอ่อนโยน สร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดีแล้ว ย่อมสร้างค่านิยมให้คนในชาติเกิดความสามัคคี กลมเกลียวกัน การสืบทอดวัฒนธรรมอันดีงามของชาติย่อมยั่งยืนต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541: 8)

นอกจากนี้ วิรุณ ตั้งเจริญ และคณะ (2542: 27-28) ศึกษาวิจัยเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ศิลปกรรม และศิลปอาชีพ พบว่า สาระสำคัญด้านศิลปะจากกระแสพระราชดำรัสพระราชทานแก่คณะกรรมการตัดสินภาพยนตร์ไทยยอดเยี่ยมประจำปี 2518 ณ ศาลาดุสิดาลัย เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2519 มีดังนี้

- 1) ความปิติที่ศิลปะมีให้กับผู้ชื่นชม
- 2) สาระประโยชน์ที่ให้ความบันเทิง ความสุข การพักผ่อน และ
- 3) จริยธรรมความดีงามที่จะเกิดขึ้นกับผู้ชื่นชม และคุณลักษณะของศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ศิลปกรรม

มีดังนี้ 1) ควรเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจ 2) ควรเป็นคนดีมีจริยธรรม และมีเจตนาอันดีงามเพื่อสร้างสรรค์ศิลปะที่ดีสำหรับสังคม 3) ควรมีความรู้ความคิดและหลักวิชาการที่จะถ่ายทอดหรือแสดงออกทางศิลปะ 4) ควรมีความสามารถในการถ่ายทอดและแสดงออกทางศิลปะ มีลักษณะเฉพาะตัวและมีความบริสุทธิ์ใจ และ 5) ควรอธิบายถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางศิลปะให้ประชาชนเข้าใจ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ความนิยมชื่นชม

ทางศิลปะก็จะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง ในขณะเดียวกัน โกลด์เบิร์ก (Goldberg. 2012: Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของศิลปะและวัฒนธรรมในเมืองสมัยใหม่ : การสร้างผลงานศิลปะในเมืองโตรอนโตและนิวยอร์ก พบว่า ศิลปะและวัฒนธรรมมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างเมืองให้เป็นที่ยอมรับและก่อให้เกิดความภาคภูมิใจโดยการผสมผสานนโยบายของเมือง การสร้างตราสินค้า และการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งทั้งเมืองโตรอนโตและนิวยอร์กได้ใช้ศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว สอดคล้องกับสุรณัฐ คุณประเสริฐ (2550: 101, 106-107) ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนย่านตลาดเก่าริมน้ำ กรณีศึกษาชุมชนตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าชุมชนตลาดสามชุกเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางสิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม ถือเป็นพื้นที่ที่มีคุณลักษณะสำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นทุนทางสังคมที่เป็นของทุกคน มีคุณค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่ส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ได้ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ยังผลให้เกิดการสืบทอดวิถีชีวิตในชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ศิลปวัฒนธรรม นอกจากจะพัฒนาและหล่อหลอมให้คนมีจิตใจที่อ่อนโยน มีจริยธรรมอันดีงาม และมีส่วนช่วยพัฒนาจิตสำนึก ค่านิยมให้เกิดความรักความสามัคคีในชุมชนท้องถิ่นที่ตนดำรงอยู่ ซึ่งถือเป็นการพัฒนาสังคมให้มีวัฒนธรรมที่ดีงามแล้ว ยังส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวด้วย

1.3 ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ศิลปวัฒนธรรม” จะประกอบด้วย 2 คำคือ วัฒนธรรม และ ศิลปะ ซึ่งคำว่า “วัฒนธรรม” ตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2485 กำหนดไว้ หมายถึง ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญของงาม ความเป็นระเบียบวินัย ความกลมเกลียว ก้าวหน้าของชาติ และศีลธรรมอันดีงามของประชาชน (สุชีพ ปุญญานุภาพ. 2515: 9) สอดคล้องกับ สาโรช บัวศรี (2531: 37) ที่ให้ความหมายของ วัฒนธรรมคือ ความดี ความงามและความจริงในชีวิตมนุษย์ ซึ่งปรากฏในรูปแบบต่างๆ และตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน มีการปรับปรุงและสร้างสรรค์ขึ้นใหม่ได้ อาทิ ศิลปกรรม มนุษยศาสตร์ การช่างฝีมือ การกีฬาและนันทนาการ ตลอดจนคหกรรมศาสตร์ รวมถึง ประเวศ วะสี ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรม หมายถึง ระบบคุณค่าหรือค่านิยม ความเชื่อในการดำรงชีวิตของคนในสังคม ทั้งวิถีชีวิต เศรษฐกิจ การปกครอง การศึกษา การแพทย์ ศิลปวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงและมีอิทธิพลสูงมากต่อการพัฒนาสังคมทุกด้าน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2553: 178) นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการอีกจำนวนหนึ่ง ลินตัน (สนิท สมักรการ. 2525: 1 อ้างอิงจาก Linton. 1945: 30) ให้ความหมายของวัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตทั้งมวลของสังคมใดสังคมหนึ่ง รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2535) กำหนดให้ วัฒนธรรม คือ วิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นแบบแผนการประพฤติปฏิบัติและการแสดงออกซึ่งความรู้สึกนึกคิด ในสถานการณ์

ต่าง ๆ ที่สมาชิกในสังคมเดียวกันสามารถเข้าใจ ซาบซึ้ง ยอมรับและใช้ปฏิบัติร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคมนั้น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2554: ออนไลน์) สอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2553: 44) กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมคือวิถีการดำรงชีวิต สังคมปรับเปลี่ยน สังคมเป็นตถตา วัฒนธรรมย่อมปรับเปลี่ยนไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม การถ่ายทอดทางวัฒนธรรมย่อมหมายถึงการถ่ายทอดทุกสิ่งทุกอย่าง ความขัดแย้งระดับชาติไม่ว่าประเทศใด ๆ มักเกิดจากความพยายามที่จะกลืนวัฒนธรรม

จึงอาจสรุปได้ว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิตโดยรวม (A total way of life) ของคนในสังคม ถือเป็นความดำรงอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นตัวแบบ แล้วคนส่วนใหญ่ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมา โดยวัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขและกาลเวลา ดังนั้นวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสมของยุคสมัย

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ศิลปะ” เป็นคำที่มีความหมายทั้งกว้างและเฉพาะเจาะจง ขึ้นอยู่กับทัศนะของแต่ละคนและแต่ละสมัย ซึ่งมีศิลปิน นักคิดนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2523: 107) ให้ความหมายของ ศิลปะ คือ ฝีมือ ฝีมือทางการช่าง การแสดงออกให้ปรากฏขึ้นได้อย่างงดงามน่าพิงชม และเกิดอารมณ์สะเทือนใจ

อารี สุทธิพันธุ์ (2551: 34) เชื่อว่า ศิลปะเป็นผลงานที่มนุษย์สร้างขึ้น (Art is man made) มีลักษณะหลากหลาย มีทั้งที่เป็นสองมิติ สามมิติ และสี่หามิติ ซึ่งเคลื่อนไหวได้และไม่ได้ สื่อวัสดุที่มนุษย์เลือกนำมาสร้างก็มีความหลากหลาย มีทั้งเปลี่ยนแปลงรูปทรงได้และเปลี่ยนแปลงไม่ได้ มีทั้งเปลี่ยนจากอ่อนเป็นแข็ง แข็งเป็นอ่อน ซึ่งมนุษย์สามารถสร้างสื่อวัสดุนั้นๆ ด้วยการสังเคราะห์ขึ้นตามความรู้ความสามารถของตน ตามวัตถุประสงค์ของการสร้างรูปทรง การสร้างรูปแบบ การสร้างรูปต่างๆ โดยทำขึ้นเพื่อให้มองเห็น เพื่อให้ได้ยิน เพื่อให้ได้กลิ่น เพื่อให้ได้กิน และเพื่อให้ได้สัมผัส

วิรุณ ตั้งเจริญ (2549: 120) กล่าวไว้ว่า ศิลปะ (Art) เป็นคำกลางๆ เกี่ยวข้องกับความงาม ความประณีตบรรจง ความรู้สึกสะเทือนใจ ความรู้สึกนึกคิด ความแปลกใหม่ มีอยู่ในทัศนศิลป์ ดนตรี ศิลปะการแสดง วรรณกรรม สถาปัตยกรรม รวมทั้งการใช้ในเชิงประยุกต์ต่างๆ ไป เช่น ศิลปะหัตถกรรม ศิลปะการออกแบบ วาดศิลป์

ชลูด นิยมเสมอ (2531: 16) ได้ให้ความหมายของศิลปะทั้งความหมายกว้างและแคบ ความหมายที่กว้างๆ ของศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้น เพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก สติปัญญา ความคิด และ/หรือความงาม ส่วนความหมายที่แคบ ของ ศิลปะ หมายถึงจิตรศิลป์ ทัศนศิลป์ และคุณค่าทางศิลปะของผลงาน

ดังนั้นเมื่อนำคำว่า “ศิลปะ” และ “วัฒนธรรม” มาสมาสกัน จึงเป็นคำว่า “ศิลปวัฒนธรรม”

ศิลปวัฒนธรรม จึงหมายถึง วัฒนธรรมเชิงศิลปะที่ให้ความสำคัญกับศิลปะ โดยมีวัฒนธรรม
 บุญนาคาร่วมอยู่หรือมีวัฒนธรรมเป็นพลังขับเคลื่อน ศิลปวัฒนธรรมจึงเป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิต
 และสำนึกในสังคมที่สัมพันธ์กับมานุษยวิทยาและสังคมวิทยา(วิรุณ ตั้งเจริญ. 2552: 13 และ 114)
 โดยนิตยา บุญสิงห์ (2544: 13) กล่าวว่า วัฒนธรรมสามารถแสดงออกผ่านทางดนตรี วรรณกรรม
 จิตรกรรม ประติมากรรม การละคร ภาพยนตร์ ดุริยางคศิลป์ ซึ่งถือเป็นศิลปะแขนงต่างๆ ล้วน
 เกี่ยวข้องกับความงาม ความประณีต ละเอียดอ่อน ความมีรสนิยม จัดอยู่ในประเภทของวัฒนธรรม
 ทางสุนทรียะ ศิลปกรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นวิถีชีวิต
 มีพื้นที่หรือพรมแดนที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรม นอกจากนี้ บ่อยครั้งที่ศิลปกรรมหรือผู้สร้างสรรค์ศิลปกรรม
 มีเสรีภาพสูง มีจินตนาการสูง มีความคิดสร้างสรรค์สูง ศิลปกรรมก็อาจก้าวล้ำนำหน้าไปก่อน สังคม
 และวัฒนธรรมมีกลไกขับเคลื่อนและมีเครื่องกรองที่มีประสิทธิภาพเสมอ คุณภาพในสังคมก็เกิดขึ้นใน
 แต่ละช่วงเวลา แต่ละช่วงวิถีชีวิตในสังคม อย่างไรก็ตาม เมื่อวิถีชีวิตแปรเปลี่ยนตามสภาพของสังคม ย่อม
 ไม่สามารถเอาความรู้สึกในความงามหรือสุนทรียภาพที่มีต่อศิลปะกรีกโบราณ ความเหมือน แสงเงา
 กายวิภาค ทำเย็บแบบโพลีคลิดุส ความเป็นนิรันดร์ มาใช้ชื่นชมศิลปะอิมเพรสชันนิสต์ ศิลปะไทย จีน
 ญี่ปุ่น หรือไม่สามารถเอาแบบแผนความงามของไทย ลายไทย พระ นาง ยักษ์ ลิง การแบ่งภาพด้วย
 เส้นลึนเทา ภาพแบบอุดมคติไทย ไปตีความหรือชื่นชมจิตรกรรมของจีน ญี่ปุ่น หรือคิวบิสม์ของปีคาสโซ
 ศิลปวัฒนธรรมจึงเป็นรากฐานของการดำเนินชีวิต คุณภาพชีวิตและสันติสุข (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2553:
 13,45,50-51) ของกลุ่มคนในแต่ละสังคม ดังนั้น ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ วัฒนธรรมการศึกษาและ
 การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามกระแสโลกย่อมครอบงำวัฒนธรรมที่อ่อนล้ากว่า หากขาดจิตสำนึกที่ดี ขาดการ
 ยึดมั่นในเอกลักษณ์ ศิลปะ และวัฒนธรรมไทยที่ดี ย่อมถูกครอบงำด้วยกระบวนการทางการศึกษา
 สากล (คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2548: 62)

ศิลปวัฒนธรรม มีวิวัฒนาการมายาวนาน นับจากการปฏิรูปโครงสร้างทางการเมืองการ
 ปกครองของไทยจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นรัฐชาติสมัยใหม่ที่มีระบบราชการเป็นองค์กร
 หลัก จึงเกิดการรวมศูนย์อำนาจ ความเป็นตัวตนของภูมิภาคต่างๆ ทั้งวัฒนธรรม ศิลปะ ภาษา
 ขนบประเพณี ได้ถูกลดทอนและหลอมรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้คนในสังคมไทยทุกถิ่นฐาน
 ต้องน้อมรับ “วัฒนธรรมหลวง” ผ่านกลไกของระบบราชการและระบบการศึกษา ส่งผลให้ “วัฒนธรรม
 ราษฎร์” หรือท้องถิ่นศึกษาถูกละเลย หรือบางครั้งถูกดูแลโดยราชการจนคล้ายความสำคัญลงเกือบ
 หหมดสิ้น (เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2544: 80) โดยระยะเริ่มต้น ช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
 แห่งชาติ ฉบับที่ 1 – 4 การดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมถือว่าล่าช้าที่สุด เนื่องจากการลดบทบาท
 ของกระทรวงวัฒนธรรมเป็นกองเล็กๆ ภายใต้กรมศาสนา โดยกรมศิลปากรมีบทบาทค่อนข้างมาก มีทั้ง
 วิทยาลัยนาฏศิลป์ โรงเรียนช่างศิลป์ มีการส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาที่เน้นด้านวิจิตรศิลป์ มีการ

อบรมเรื่องศิลปะ การแกะสลัก การทำดอกไม้ใบตอง การพับผ้าเช็ดหน้า การพับกระดาษ และมารยาท การเข้าสังคม ซึ่งการเข้าใจวัฒนธรรมของคนยุคนี้คือ เรื่องของศิลปะ ความสวยงาม การแสดง กิริยามารยาทและประเพณีโดยไม่คำนึงถึงคตินิยม และจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เมื่อปีพุทธศักราช 2522 ต่อมาในระยะที่สอง ช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 - 7 ถือว่าวัฒนธรรมเป็นวิถีชีวิต เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน ด้านวัฒนธรรมมากขึ้น มีการดำเนินการวิจัย มีเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน การยกย่องผู้มีผลงานดีเด่น ด้านการพัฒนาสังคมซึ่งกลายเป็นปราชญ์ชาวบ้านในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปีพุทธศักราช 2538 รัฐบาลได้จัดโครงการ สืบสานวัฒนธรรมไทยและสนับสนุนงบประมาณเพื่อการดำเนินงานถึง 307.1 ล้านบาท โดยกระจายงบประมาณไปตามแต่ละจังหวัดในเขตการศึกษาต่างๆ และจัดตั้งสภาวัฒนธรรมในทุกจังหวัดอีกด้วย (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ และคณะ. 2548: 19 - 20)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) เป็นต้นมาจนกระทั่ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) แนวทางการพัฒนาประเทศเน้น การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยยึดคนเป็น ศูนย์กลางของการพัฒนา และน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เพื่อมุ่งให้สังคมมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ฟังตนเองได้ มีภูมิคุ้มกัน และรู้เท่าทันกระแสโลก อันนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่ง การดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จะเน้น โลกทัศน์สากลซึ่งเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษา มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ทำให้เกิด ค่านิยมบริโภควัตถุนิยม ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นถูกละเลย เป็นผลให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 9 ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและมีดุลยภาพ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ให้คนไทยมีความสุขถ้วนหน้า ฟังตนเองและเท่าทันโลก โดย กำหนดกรอบการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญ ประการแรกคือ พัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และประการที่สองคือ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่ มีความเข้มแข็ง มีคุณธรรมใน 3 ด้านคือ สังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ สังคม แห่งความสามัคคีและเอื้ออาทร เพื่อมุ่งหวังให้คนไทยมีชีวิตที่ดี เก่ง และมีสุข (ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ และคณะ. 2548: 21) ต่อมาเกิดแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2550 - 2559 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างดำเนินการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 รัฐบาล ภายใต้การบริหารงานของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เห็นชอบแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับแรก (พ.ศ. 2550 - 2559) ของกระทรวงวัฒนธรรม (เนติ โชติช่วงนิธิ. 2552: ออนไลน์) มีลักษณะเชื่อมโยง

กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 - 11 ซึ่งเป็นกรอบการพัฒนางานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง และมั่นคงทางวัฒนธรรม คนไทยมีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม (unity in diversity) มีความรู้ คู่คุณธรรม สามารถดำรงภูมิปัญญาของสังคมไทย ตลอดจนสามารถปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสม และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันและอนาคต (กระทรวงวัฒนธรรม, 2552: คำนำ) โดยแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ นี้ มียุทธศาสตร์ที่สำคัญ 6 ประการ (กระทรวงวัฒนธรรม, 2552: ฉ) คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์ สืบทอด และส่งเสริมการดำเนินงานด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม บนฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 อำนวย รักษา สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่สังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างสังคมคุณธรรมในกระแสโลกาภิวัตน์

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างภาคีขับเคลื่อนการดำเนินงานทางศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 นำทุนทางวัฒนธรรม สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และคุณค่าทางสังคม

ซึ่งการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ทั้งหกประการ เพื่อให้บรรลุตามแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พุทธศักราช 2550 – 2555 ย่อมต้องอาศัยระบบการศึกษาซึ่งมีส่วนช่วยและมีผลในการขัดเกลาความคิด การตัดสินใจ ที่เชื่อว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามีแนวโน้มในการคิดและตัดสินใจที่ดีกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า (กระทรวงวัฒนธรรม, 2552: 44) อีกทั้ง ปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มขยายการพัฒนาประเทศที่เน้นการนำค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดั่งงามมาสร้างภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม เพื่อสร้างสรรค์อารยธรรมที่ดั่งงามและเกิดความสมดุลระหว่างกระแสวัฒนธรรมสากลกับวัฒนธรรมไทย สอดรับกับการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย พบว่ามีการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต เปิดสอนครั้งแรกเมื่อปี 2549 นั่นคือ หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการวิจัย ทั้งการสร้างนักวิจัยที่มีจิตสำนึกวิจัย และงานวิจัยที่มีคุณภาพและลุ่มลึก บนหลักคิดที่ว่า ศิลปวัฒนธรรมคือวัฒนธรรมในเชิงศิลปะ ที่ใช้มุมมองทางศิลปะและวัฒนธรรมขยายไปสู่บริบทสังคมและบริบทศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมทั้งในเชิงอนุรักษ์ สืบสานเพื่อปัจจุบัน และพัฒนาไปสู่อนาคต และการค้นคว้าวิจัยที่สะท้อนองค์รวมของภูมิปัญญา ภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับโครงสร้างสังคม ท้องถิ่น ชุมชน สภาพแวดล้อม และพลวัตของสังคม (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2549: 4) ถือเป็นจัดการศึกษาเพื่อมุ่งผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้รู้แห่งปรัชญา เป็นผู้รู้ลึกและรู้กว้าง สามารถวิจัยและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ได้

ด้วยตนเองในสาขาวิชาชีพ สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสาขาวิชาของตนโดยการแสดงความคิดเห็นและข้อสรุปต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552ข: 23) และเป็นที่ยึดถือของสังคมที่ต้องการกำลังคนในระดับวิชาชีพบัณฑิตเพื่อทำหน้าที่อาจารย์หรือนักวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2537: ออนไลน์) ซึ่งถือเป็นกระบวนการสร้างคนที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เกิดดุลยภาพและยั่งยืนต่อไป และสนองต่อความต้องการทางสังคมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 เพื่อก้าวสู่ “สังคมแห่งความสุขอย่างมีภูมิคุ้มกัน” อีกด้วย

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า ศิลปวัฒนธรรมกับการจัดการศึกษาระดับวิชาชีพบัณฑิต มีจุดเริ่มต้นจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) ที่เน้นโลกทัศน์สากลที่ส่งผลให้เกิดค่านิยมทางวัตถุ และศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นถูกละเลย ทำให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) เน้นการพัฒนาเพื่อให้เกิดดุลยภาพทั้งสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และกำหนดกรอบวัฒนธรรมที่สำคัญคือ เพื่อพัฒนาสังคมให้มีความเข้มแข็งและมีคุณธรรม โดยสร้างสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมแห่งความสมานฉันท์และเอื้ออาทรในขณะเดียวกัน สถาบันอุดมศึกษา ก็ได้พัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ระดับวิชาชีพบัณฑิต ที่มีลักษณะบูรณาการศิลปกรรมศาสตร์กับมิติต่างๆ ทั้งสังคมและวัฒนธรรม นั่นคือ มีการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย ระดับวิชาชีพบัณฑิต ครั้งแรก เมื่อปี 2549 ที่ตอบสนองต่อแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 แล้ว ยังสนองต่อแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2559 ที่เกี่ยวกับการพัฒนาองค์ความรู้หลักสูตรทางศิลปะและวิจัยอีกด้วย

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับวิชาชีพบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

2.1 การจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา

การจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา มีวิวัฒนาการนับแต่การก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อพุทธศักราช 2459 โดยวิวัฒนาการดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ยุค (ธัญรัตน์ จันทร์ปลั่ง. 2550: 264 - 273) ดังนี้

ยุคเริ่มก่อตั้ง (พ.ศ.2459 - 2475) นับจากการก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกของไทย เมื่อพุทธศักราช 2459 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อฝึกฝนวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการถ่ายทอดความรู้ ยังไม่มีการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมในขณะนั้นอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และทรงเห็นถึงคุณค่าของการแสดงเอกลักษณ์ประจำชาติอันนำมาสู่ความเป็นอารยะของประเทศ จึงมีการนำคำว่า culture มาใช้ โดยครั้งแรกที่ใช้เป็นภาษาไทยว่า “ภูมิธรรม” และต่อมาเปลี่ยนมาใช้เป็นคำว่า

“วัฒนธรรม” และใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ในยุคนี้มีการตั้งกรมมหรสพและโรงเรียนพนาหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยในขณะนั้นจึงมีหน้าที่สนองพระราชโบายด้วยการจัดกิจกรรมการแสดงละครทุกปี อีกทั้งในสมัยนั้น การที่พระราชวงศ์ที่ทรงสำเร็จการศึกษามาจากต่างประเทศ ได้มีพระมหากษัตริย์ทรงรับเป็นอาจารย์และทรงบรรยายให้ความรู้แก่นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในขณะนั้น ได้นำวิชาภาษาไทยและประวัติศาสตร์ไทยมาสอนแก่นิสิตทุกสาขาวิชา เพื่อให้เห็นคุณค่าและความงดงามของมรดกทางวัฒนธรรมที่บรรพบุรุษไทยได้สั่งสมไว้ และถือเป็นการปลูกฝังให้นิสิตเกิดความชื่นชมและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ไทย

ยุคสร้างและดำรงไทย (พ.ศ.2475 - 2500) เกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย ในยุคนี้ได้ยกเลิกธรรมเนียมเก่า อาทิ การปรับเปลี่ยนการแต่งกายของข้าราชการ คือ จากการนุ่งผ้าม่วงมาเป็นการใส่กางเกงขายาว การยกเลิกบรรดาศักดิ์และให้ใช้การเรียกชื่อและนามสกุลแทน การกำหนดนโยบายวัฒนธรรมแห่งชาติ (พ.ศ.2485) โดยใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม ในยุคนี้เกิดการก่อตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมุ่งเน้นการให้ความรู้ตามสาขาวิชาที่เรียกชื่อมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติของแต่ละมหาวิทยาลัยก็กำหนดภารกิจเฉพาะทางที่ชัดเจนด้วย อย่างไรก็ตามการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรม จะอยู่ในรูปแบบของกิจกรรมวัฒนธรรมที่หลากหลายรูปแบบในมหาวิทยาลัย อาทิ การสอดแทรกจริยธรรมไทยไว้ในการเรียนการสอน สนับสนุนให้นิสิตอ่านวรรณคดีไทย รูปแบบจัดกิจกรรมการแสดงละครประจำปีที่มีเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบันคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยกเลิกการแสดงละครรำ มาเป็นละครพูดที่ดัดแปลงมาจากต่างประเทศ เช่น โรมิโอกับจูเลียต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แสดงละครตามอุดมการณ์ทางการเมือง มหาวิทยาลัยศิลปากรจัดการแสดงที่เน้นเรื่องฉาก แสงสีตระการตา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมในรูปแบบของวงดนตรีไทย

ยุคขยายการศึกษา เร่งการพัฒนาเศรษฐกิจ (พ.ศ.2500 - 2537) ยุคนี้ให้ความสำคัญต่อการศึกษาเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือของทุนนิยม งานวัฒนธรรมถูกลดความสำคัญลง และยุบกระทรวงวัฒนธรรมให้เป็นเพียงกองวัฒนธรรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีการขยายการอุดมศึกษาออกสู่ภูมิภาคต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมในยุคนี้เกิดความตื่นตัวมากขึ้น เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่สำคัญคือ เหตุการณ์วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม 2516 และเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17 พฤษภาคม 2535 เกิดการยอมรับการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ต้องค้นหาเอกลักษณ์ประจำชาติในขณะเดียวกันก็ต้องทำให้เป็นที่ยอมรับของ

ประชาคมโลกอีกด้วย ที่สำคัญคือ เมื่อ พ.ศ. 2517 ได้มีการจัดสัมมนาเพื่อประเมินบทบาทของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มีข้อเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับงานทางด้านนี้ เพื่อดำรงถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมเป็นหลักการที่ทำให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้นการศึกษาศิลปวัฒนธรรมในยุคนี้ จึงผสมผสานงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน คือ มีการนำวิชาศิลปวัฒนธรรมไปสอดแทรกในการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยและการบันทึกข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมเพื่อเป็นหลักฐานและแหล่งการเรียนรู้ซึ่งเห็นได้จากการก่อตั้งหน่วยงานทางวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา(ศูนย์วัฒนธรรม องค์การไทยคดีศึกษา หออัตชีวประวัติบุคคล) มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาค ตลอดจนการจัดกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย

ยุคโลกาภิวัตน์ : การปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ.2537 - 2549) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและชนบทรวมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย เกิดแนวคิดเรื่องสถาบันอุดมศึกษากับบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมบนฐานความเชื่อที่ว่าความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับความเจริญของทางสังคมต้องดำเนินการควบคู่กัน และเชื่อว่าศิลปวัฒนธรรมจะเป็นรากฐานให้เกิดการพัฒนาอย่างมีดุลยภาพ สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ จึงให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดสอนรายวิชาใหม่ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เช่น วิชาศิลปะไทยรัตนโกสินทร์ วิชาวัฒนธรรมและประเพณีไทยในวิถีไทย วิชาวัฒนธรรมกับภูมิปัญญาไทย การจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอประวัติและธรรมสถาน และจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมภายนอกมหาวิทยาลัย ส่วนมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กำหนดให้นักศึกษาปีที่ 1 เรียนวิชาไทยศึกษา มีการดำเนินงานของสถาบันไทยคดีศึกษาอย่างต่อเนื่อง เน้นการศึกษาวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม ธีรพันธ์ โชนธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ดำเนินการวิจัยและการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะและวัฒนธรรมผูกพันกับการธำรงรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ส่วนมหาวิทยาลัยในภูมิภาคคือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ อาทิ โครงการไทยคดีศึกษาสำหรับชาวต่างประเทศ เป็นหลักสูตรนานาชาติระยะสั้น มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรมให้มีในบัณฑิตของมหาวิทยาลัย เป็นกิจกรรมที่มีรูปแบบหลากหลายและดำเนินการตลอดปี ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏ ก็ได้ดำเนินการศึกษาศิลปวัฒนธรรมผ่านการเรียนการสอนและการปฏิบัติ โดยหน่วยงานที่เรียกว่า ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมหรือสำนักศิลปวัฒนธรรม

อย่างไรก็ดี แม้การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา จะมีความชัดเจนขึ้นตามลำดับ ดังที่ปรากฏไว้ในวิสัยทัศน์และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย แต่โครงสร้างของบางมหาวิทยาลัยก็ยังไม่มีความชัดเจนแม้แต่บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ อีกทั้งการขาดงบประมาณ การขาดการสนับสนุนจากบางสถาบันที่มีแนวคิดว่าการดำเนินงานทางด้านนี้เป็นเพียงภารกิจรองลงมาจากภารกิจอื่นของการอุดมศึกษา ส่วนการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในสถาบันอุดมศึกษา จะไม่พบหลักสูตรศิลปวัฒนธรรมในระดับปริญญาตรี มีเพียงการนำวิชาที่เกี่ยวข้องมาจัดการศึกษาในวิชาพื้นฐาน วิชาศึกษาทั่วไป แต่สิ่งที่น่าสนใจและสำคัญยิ่งต่อวงการอุดมศึกษาไทยคือ สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ตื่นตัวและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับดุษฎีบัณฑิต กล่าวคือ เมื่อพุทธศักราช 2549 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดการเรียนการสอนระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย ขึ้นเป็นแห่งแรก ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการวิจัย ทั้งการสร้างนักวิจัยที่มีจิตสำนึกวิจัย และงานวิจัยที่มีคุณภาพและลุ่มลึก บนหลักคิดที่ว่า ศิลปวัฒนธรรมคือวัฒนธรรมในเชิงศิลปะที่ใช้มุมมองทางศิลปะและวัฒนธรรมขยายไปสู่บริบทสังคมและบริบทศิลปกรรม ศิลปวัฒนธรรมทั้งในเชิงอนุรักษ์ สืบสานเพื่อปัจจุบัน และพัฒนาไปสู่อนาคต และการค้นคว้าวิจัยที่สะท้อนองค์รวมของภูมิปัญญา ภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับโครงสร้างสังคม ท้องถิ่น ชุมชน สภาพแวดล้อม และพลวัตของสังคม (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549: 4) ถือเป็นจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ด้วยการวิจัยทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และพัฒนาองค์ความรู้/หลักสูตรทางศิลปะและวิจัย (กระทรวงวัฒนธรรม. 2552: 64-67) หลังจากนั้น พุทธศักราช 2552 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ก็ได้จัดการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้และทักษะทางด้านศิลปวัฒนธรรมกับศาสตร์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ เป็นผู้นำด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนางานศิลปะและวัฒนธรรม มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการทำวิจัยทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในท้องถิ่นและในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ตลอดจนมีความสามารถในการวิจัยเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Body of knowledge) ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม (สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ กลุ่มภารกิจพัฒนางานวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2552: ออนไลน์) และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช 2553 เป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัยนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดคุณค่าทางสุนทรียภาพ สังคม วัฒนธรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจในรูปของงานสร้างสรรค์ การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม ผ่านผลงานวิจัยศิลปกรรมศาสตร์อย่างเป็นรูปธรรม (คณะศิลปกรรม

ศาสตราจารย์มหาวิทาลัยมหาสารคาม. 2553: 1) สิ่งเหล่านี้ย่อมสะท้อนถึงแนวคิดการจัดการศึกษาศิลปะที่เชื่อมโยงกับบริบทของสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และถือเป็นการมีส่วนร่วมในประชาคมโลก ทางด้านการสร้างสรรค์ธุรกิจสร้างสรรค์ไทย ที่ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ มรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ (งานฝีมือและหัตถกรรม อาหารไทย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การแพทย์แผนไทย) ศิลปะ (ศิลปะการแสดง ทัศนศิลป์) สื่อ (ภาพยนตร์ การกระจายเสียง การพิมพ์ ดนตรี) และงานสร้างสรรค์ และออกแบบ(สถาปัตยกรรม แฟชั่น การโฆษณา ซอฟต์แวร์) ซึ่งเป็นแนวคิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา(Intellectual property) ที่เชื่อมโยงกับพื้นฐานทางวัฒนธรรม (Culture) การสั่งสมความรู้ของสังคม (Wisdom) และเทคโนโลยี/นวัตกรรมสมัยใหม่ (Technology and Innovation) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2552: 25) นับเป็นการจัดการศึกษาที่เป็นฐานสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศชาติให้เกิดความสมดุล

อาจจะสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ โดยระยะเริ่มต้น การศึกษาศิลปวัฒนธรรม จะอยู่ในรูปแบบของการจัดการศึกษารายวิชาพื้นฐาน วิชาศึกษาทั่วไป ต่อมาขยายไปสู่การวิจัยและการบันทึกข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นหลักฐานและแหล่งการเรียนรู้ มีการก่อตั้งสถาบัน ศูนย์การศึกษาที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จนกระทั่งปัจจุบันการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้ขยายบทบาทมากขึ้น ตั้งแต่มีการจัดการศึกษาในรายวิชาต่างๆ ทางศิลปวัฒนธรรม ทั้งระดับปริญญาตรีและโท และมีหลักสูตรเฉพาะทางสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ระดับปริญญาเอก ตลอดจนการจัดทำหลักสูตรนานาชาติระยะสั้น ส่วนการวิจัยจะมีลักษณะของการวิจัยและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะและวัฒนธรรมที่ผูกกับการรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ศิลปวัฒนธรรม นอกจากจะกำหนดเป็นภารกิจเฉพาะของหลักการอุดมศึกษาแล้ว ยังได้ดำเนินการกิจกรรมอื่นๆ ทั้งภารกิจด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่ชุมชนอีกด้วย ถือเป็นการดำเนินการจัดการศึกษาศิลปวัฒนธรรมที่ครอบคลุมภารกิจทั้ง 4 ด้านของการอุดมศึกษา

2.2 การจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคือเป็นการศึกษาที่สำคัญที่สุดของระบบการอุดมศึกษา เนื่องจากดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าของสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเปิดรับนิสิตนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามแผน ก (อดุลย์ วิริยเวชกุล. 2541ก: 7) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต เป็นการศึกษาในระดับปริญญาที่มองป่าทั้งป่า มิใช่มองต้นไม้ทีละต้น เป็น การสร้างระบบคิด สร้างภาวะผู้นำ สร้างอุดมการณ์ ความดีงาม เพื่อก้าวสู่การสร้างสรรค์สังคม การแก้วิกฤตสังคม ตลอดจนการสร้างแรงบันดาลใจในสังคม (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2553: คำนำ) ส่วนสุทัศน์ ยกส้าน (2551: ออนไลน์) กล่าวว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิตซึ่งสังคมยอมรับว่าเป็นผู้ที่มี

ความเชี่ยวชาญ และสามารถถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาที่ถนัดได้ดี และสามารถวิจัยและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ โกวิท วงศ์สุรวัฒน์ (2553: 5) ที่ว่าการศึกษาระดับปริญญาเอกคือ ผู้รู้แห่งปรัชญา การเรียนระดับนี้มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดการค้นพบสิ่งใหม่ๆ ในสาขาวิชาที่เรียน ไม่ใช่เพียงการสอนคนอื่นได้ นอกจากนี้ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (National Qualification Framework : NQF) ระดับปริญญาเอก ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกต้องมีความเชี่ยวชาญการบริหารจัดการองค์กร มีทักษะในการคิดค้นองค์ความรู้ใหม่ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับชาติและนานาชาติเพื่อการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ (สกศ.เห็นชอบกรอบคุณวุฒิแบ่ง 9 ระดับ เชื่อมการศึกษา-วิชาชีพมาตรฐานเทียบสากล. 2554: 26) การศึกษาระดับปริญญาเอกจึงมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศ ดังที่ นักสิทธิ์ คุ้มณาชัย (2550: ออนไลน์) กล่าวว่า การศึกษาระดับปริญญาเอกมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญ 5 ประการคือ 1) สร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นฐานพลังทางปัญญาของประเทศ 2) สร้างความรู้พื้นฐานเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ 3) แก้ปัญหาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ให้แก่ภาคอุตสาหกรรม 4) พัฒนาความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม และ 5) แก้ปัญหาทางสังคมที่รบกวนของประเทศ ดังนั้นการศึกษาระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชาซึ่งย่อมมีบทบาทและเป็นเครื่องบ่งชี้ของการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในอนาคต

อย่างไรก็ดี สังคมไทยทุกวันนี้ ยังขาดการค้นคว้าวิจัยและและนักวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549: 2) เป็นผลให้การศึกษายุคโลกาภิวัตน์เกิดแนวคิดเรื่องสถาบันอุดมศึกษา กับบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมบนฐานความเชื่อที่ว่าศิลปวัฒนธรรมจะเป็นรากฐานให้เกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ (ธัญรัตน์ จันทร์ปลั่ง. 2550: 271) ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (2555 – 2559) ที่เน้น “สู่สังคมแห่งความสุขอย่างมีภูมิคุ้มกัน” โดยนำจุดแข็ง และศักยภาพของประเทศมาสร้างภูมิคุ้มกันให้เกิดแก่สังคมที่ตนดำรงอยู่ นั่นคือ สังคมไทยมีค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามซึ่งเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันด้านวัฒนธรรม คือสร้างวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2553: ข) โดยนำวิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและศิลปะให้ประชาชนเข้าใจถึงคุณค่าและซาบซึ้งในสุนทรีย์ทางศิลปะ (ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร. 2554: 32) ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในสถาบันอุดมศึกษา จึงเริ่มจัดการเรียนการสอนขึ้นเมื่อพุทธศักราช 2549 โดยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อมาคือมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งเปิดสอนเมื่อพุทธศักราช 2552 และ 2553 ตามลำดับ ซึ่งแต่ละหลักสูตร มีรายละเอียดของการจัดการศึกษาโดยสังเขป ดังนี้

หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เริ่มจัดการศึกษาเมื่อพุทธศักราช 2549 มีปรัชญาของการจัดการศึกษาวิจัยศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ 1) มุ่งสร้างนักวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีกระบวนการทัศน์และวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างสรรค์งานวิจัยและมุ่งมั่นในการค้นคว้าวิจัย 2) มุ่งสร้างงานวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีบริบทสังคมและศิลปวัฒนธรรม สอดคล้องกับโครงสร้างและกระแสสังคม ท้องถิ่น ชุมชน สภาพแวดล้อม และพลวัตของสังคม 3) มุ่งพัฒนาการค้นคว้าวิจัยและการแสวงหาองค์ความรู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อส่งผลไปสู่การพัฒนาสังคม ซึ่งมีหลักการบริหารจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างคณะศิลปกรรมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย ในลักษณะของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ที่ระดมคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญระดับชาติทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้หลักสูตรได้จัดการศึกษา 2 ภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา โดยมีแผนการศึกษารายวิชาต่างๆ จำนวน 2 ปีการศึกษา 30 หน่วยกิต ดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย

ภาคเรียนที่ 1	ภาคเรียนที่ 2
RA711 Principles & Paradigm in Art & Culture Research 3(3-0) ศว711 หลักการและกระบวนการวิจัยศิลปวัฒนธรรม	RA823 Aesthetic Values in Visual Art, Performing Art and Music 3(3-0) ศว823 คุณค่าสุนทรียะในทัศนศิลป์ ศิลปะการแสดง และดนตรี
RA714 Seminar on Arts & Culture Research, Society, Economics, Politics 3(3-0) ศว714 สัมมนาการวิจัยศิลปวัฒนธรรมสังคม เศรษฐกิจและภาคเมือง	RA824 Wisdom and Folk Art 3(3-0) ศว824 ภูมิปัญญาและศิลปะพื้นบ้าน
DE521 Methodology for Social Research 3(3-0) พฒ521 วิธีวิทยาสำหรับการวิจัยทางด้านสังคม	RA825 Arts and Culture and Civil Society 3(3-0) ศว825 ศิลปวัฒนธรรมและประชาสังคม
ภาคเรียนที่ 3	ภาคเรียนที่ 4
RA713 Seminar on Arts and Culture Research, Rural Studies and Civil Society 3 (3-0) ศว713 สัมมนาการวิจัยศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นศึกษา และประชาสังคม	RA712 Research in Arts & Culture & Social & Cultural Anthropology 3(3-0) ศว712 การวิจัยศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นศึกษา และประชาสังคม
RA821 Development of Thoughts in Society 3(3-0) ศว821 พัฒนาการความคิดในสังคม	RA827 Arts and Culture Organization Administration 3(3-0) ศว827 การบริหารองค์การศิลปวัฒนธรรม

ตาราง 1 (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 5	ภาคเรียนที่ 6
RA931 Arts and Culture Research Dissertation 36(36-0) ศว931 ปริญญานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตศิลปวัฒนธรรมวิจัย	

ที่มา: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2549). *หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย พ.ศ.2549*. หน้า 12-13.

จัดทำปริญญานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษาดูงาน ณ ต่างประเทศไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด นอกจากนี้หลักสูตรได้จัดทรัพยากรสนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งห้องเรียน ห้องสัมมนา ขนาด 15-20 คน มีอุปกรณ์การสอนที่พร้อมทั้งคอมพิวเตอร์เพื่อการสืบค้นข้อมูล หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ วารสารที่จัดไว้ในห้องปฏิบัติการ และยังมีทั้งห้องสมุด คณะและห้องสมุดของมหาวิทยาลัยไว้บริการแก่นิสิตด้วย ทั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโทหลากหลายสาขาวิชาได้เข้ามาศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549: 4-5)

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น เริ่มจัดการศึกษาเมื่อพุทธศักราช 2552 มีปรัชญาของการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย โดยเน้นกระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ใหม่และสามารถบูรณาการ ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมให้เข้ากับศาสตร์ต่างๆ ได้อย่างกลมกลืน โดยเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา เพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนางานด้านศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเป็นผู้มีความ รับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์ของการ จัดการศึกษา 5 ประการคือ 1)บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการบูรณาการความรู้และทักษะ ทางด้านศิลปวัฒนธรรมกับศาสตร์อื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2)บัณฑิตมีความรู้ความสามารถใน การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ เป็นผู้นำด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนางานศิลปะและ วัฒนธรรม 3)บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญในกระบวนการทำวิจัยทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมทั้งใน ท้องถิ่นและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง 4)บัณฑิตมีความสามารถในการวิจัยเพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม และ 5)บัณฑิตเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของนักวิจัย

ซึ่งมีหลักการบริหารจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างคณะศิลปกรรมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย ในลักษณะของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ที่ระดมคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชาที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้หลักสูตรได้จัดการศึกษา 2 แบบคือ แผนการเรียนที่ 1 จัดทำปฏิญานิพนธ์อย่างเดียว ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือ ผลงานวิจัยในรูปแบบดุษฎีนิพนธ์จะต้องนำเสนอในที่ประชุมวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ และจะต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์วิชาการระดับนานาชาติที่มีชื่อในฐานข้อมูล ISI อีกทั้งมีการศึกษารายวิชาบังคับ 2 รายวิชา ที่นักศึกษาต้องเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต ส่วนแผนการเรียนที่ 2 คือ จัดทำปฏิญานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และมีการศึกษารายวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต โดยใช้เวลาศึกษาจำนวน 1 ปีการศึกษา ดังตาราง 2

ตาราง 2 แผนการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม

ภาคเรียนที่ 1			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
		แบบ 1.1	แบบ 2.1
866 911	การวิจัยเชิงคุณภาพทางวัฒนธรรมขั้นสูง Advanced Qualitative Research in Culture	3	3
866 912	ทฤษฎีทางวัฒนธรรมและสังคมขั้นสูง Advanced in Cultural and Social Theory	3	3
866 7**	วิชาเลือก	-	3
ภาคเรียนที่ 2			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
		แบบ 1.1	แบบ 2.1
866 914	การวิจัยข้ามวัฒนธรรมขั้นสูง Advanced in Cross Cultural Research	-	3
866 993	สัมมนาการวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมขั้นสูง Seminar in Advanced Art and Cultural Research	-	3
866 7**	วิชาเลือก	-	3

ตาราง 2 (ต่อ)

ภาคเรียนที่ 3			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
		แบบ 1.1	แบบ 2.1
866 997	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	9	-
866 999	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	-	9
ภาคเรียนที่ 4			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
		แบบ 1.1	แบบ 2.1
866 997	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	9	-
866 999	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	-	9
ภาคเรียนที่ 5			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
		แบบ 1.1	แบบ 2.1
866 997	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	9	-
866 999	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	-	9
ภาคเรียนที่ 6			
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
		แบบ 1.1	แบบ 2.1
866 997	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	9	-
866 999	ดุษฎีนิพนธ์ Dissertation	-	9

ที่มา: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2552). *หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2552*. หน้า 15-17.

นอกจากนี้ หลักสูตรได้จัดทรัพยากรสนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งห้องบรรยาย ขนาด 20-30 คน ห้องบรรยาย ขนาด 30-50 คน ห้องวิจัยและบริการวิชาการ มีอุปกรณ์การสอนและวิจัยด้านศิลปกรรม และยังมีทั้งห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและคณะเพื่อให้บริการแก่นิสิต ที่มีทรัพยากรสารสนเทศเฉพาะและที่เกี่ยวข้องทางศิลปะและวัฒนธรรม ครอบคลุมด้านศิลปกรรมทั้งวัฒนธรรมตะวันออก วัฒนธรรมตะวันตก และวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งภายในและต่างประเทศ โดย

เงื่อนไขของจำนวนนักศึกษาที่จะรับกำหนดโดยคณะกรรมการประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย (คู่มือนักศึกษาและหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2554. 2554: ออนไลน์; คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2552: 4, 9-11,15,121-122)

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เริ่มจัดการศึกษาเมื่อพุทธศักราช 2553 มีปรัชญาของการจัดการศึกษาเพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตทางศิลปศาสตร์ที่มีความรู้และความชำนาญในการวิจัยในระดับสูง สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ สามารถจัดระเบียบและเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎี สังคม และประวัติศาสตร์ รวมถึงความชำนาญด้านการประดิษฐ์ การผลิต ออกแบบ การบริหารและการจัดการให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา 4 ประการคือ 1)บัณฑิตมีความรู้และความชำนาญในการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ขั้นสูง 2)บัณฑิตมีความสามารถในการจัดระเบียบองค์ความรู้เดิมให้เป็นระบบ เพื่อการถ่ายทอดความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 3)บัณฑิตมีความสามารถในการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ทางศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ และ 4)บัณฑิตมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งมีหลักการบริหารจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างคณะศิลปกรรมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย ในลักษณะของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้หลักสูตรมีแผนการศึกษาเดียวคือ เน้นการวิจัยโดยทำวิทยานิพนธ์เพื่อก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต กำหนดให้นักศึกษาเรียนรายวิชาเพิ่มเติมเป็นวิชาเลือกหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นโดยไม่นับหน่วยกิต ตามคำแนะนำของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและ/หรือประธานควบคุมปริญญาานิพนธ์ ซึ่งมีรายวิชาในหลักสูตรที่นิสิตต้องเรียนตามเงื่อนไขดังรายวิชาตามตาราง 3

ตาราง 3 แผนการศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์

ปีที่ 1 ภาคต้น		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
0601 001	วิทยาระเบียบวิธีวิจัยทางศิลปกรรมขั้นสูง Advanced Research Methodology in Fine and Applied Arts	เป็นรายวิชาที่บังคับให้เรียน โดยไม่นับหน่วยกิต
1601 507	ภาษาอังกฤษสำหรับการเขียนวิทยานิพนธ์ English for Thesis Writing	เรียนในกรณีที่ไม่สอบไม่ผ่านความรู้ ด้านภาษาอังกฤษของบัณฑิต วิทยาลัย
0601 011	วิทยานิพนธ์ Thesis	6 นก.
ปีที่ 1 ภาคปลาย		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
0601 xxx	วิชาเอก	เป็นรายวิชาที่บังคับให้เรียน โดยไม่นับหน่วยกิต
1601 508	ภาษาอังกฤษสำหรับงานวิชาการ English for Academic Purposes	เป็นรายวิชาที่บังคับให้เรียน โดยไม่นับหน่วยกิต
0601 011	วิทยานิพนธ์ Thesis	6 นก.
ปีที่ 2 ภาคต้น		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
0601 xxx	วิชาเอก	เป็นรายวิชาที่บังคับให้เรียน โดยไม่นับหน่วยกิต
0601 011	วิทยานิพนธ์ Thesis	9 นก.

ตาราง 3 (ต่อ)

ปีที่ 2 ภาคปลาย		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
0601 xxx	วิชาเอก	เป็นรายวิชาที่บังคับให้เรียน โดยไม่นับหน่วยกิต
0601 011	วิทยานิพนธ์ Thesis	9 นก.
ปีที่ 3 ภาคต้น		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
0601 011	วิทยานิพนธ์ Thesis	9 นก.
ปีที่ 3 ภาคปลาย		
รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
0601 011	วิทยานิพนธ์ Thesis	9 นก.

ที่มา: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2553). *หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2553*. หน้า 14-15 .

หลักสูตรได้จัดทรัพยากรสนับสนุนการจัดการศึกษา ทั้งสถานที่ภายในคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีอุปกรณ์การสอน อาทิ หนังสือ ตำราวิชาการทั้งของคณะและมหาวิทยาลัย และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูลของส่วนกลางของมหาวิทยาลัย ตลอดจนศูนย์ข้อมูล ห้องสืบค้นและห้องปฏิบัติการศิลปกรรม และยังมีทั้งห้องสมุดของมหาวิทยาลัยและคณะเพื่อให้บริการแก่นิสิต นอกจากนี้ หลักสูตรได้กำหนดเงื่อนไขการรับเข้าศึกษา คือ 1) สำเร็จการศึกษาหรือกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนสุดท้ายใน

ระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับรอง โดยมีผลการศึกษาคะแนนเฉลี่ยรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 3.25 ในกรณีที่มิมีผลการศึกษาคะแนนเฉลี่ยรวมตลอดหลักสูตร ต่ำกว่า 3.25 จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี 2) สำเร็จการศึกษาในปริญญาโทหรือกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนสุดท้ายในระดับปริญญาโทหรือกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนสุดท้ายในระดับปริญญาโทหรือเป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ (สาขาวิชานาฏยศิลป์ ศิลปะการแสดง หรือการละคร ทัศนศิลป์ จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภูมิสถาปัตย์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ แฟชั่น นิทรรศการ) (คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2553 : ออนไลน์)

จากข้อมูลรายละเอียดหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง พบว่าหลักสูตรที่นำเสนอข้างต้น มีรายละเอียดที่ไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ทั้ง 3 แห่ง ต่างมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ ความชำนาญและสร้างผลงานวิจัยทางศิลปวัฒนธรรมที่บูรณาการกับสาขาอื่นๆ ได้อย่างสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น ชุมชนและสังคม ภายใต้หลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน โดยการระดมคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ทางการวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติและนานาชาติ ตลอดจนมีทรัพยากรสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน อาทิ สถานที่เรียน แหล่งการเรียนรู้ และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักการบริหารจัดการหลักสูตรร่วมกันระหว่างคณะและบัณฑิตวิทยาลัย

นอกจากนี้ หลักสูตรได้เปิดรับนิสิตนักศึกษาที่หลากหลายวิชาชีพเพื่อสนองต่อปรัชญาของหลักสูตรเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม มีความแตกต่างระหว่างหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิตกับศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตคือ หลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะเป็นหลักสูตรที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว 48 หน่วยกิต แต่มีการศึกษารายวิชาเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิต ส่วนหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น จะเป็นหลักสูตรที่มีแผนการศึกษา 2 แผน คือ ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว 48 หน่วยกิต และแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต ส่วนหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะเป็นแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาต่างๆ ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ตามที่คณะกรรมการบริหารสุตรกำหนด

ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ต่างที่วัตถุประสงค์ การบริหารจัดการหลักสูตรที่ไม่แตกต่างกัน แต่มีความหลากหลายของแผนการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกแผนการศึกษาที่เหมาะสมกับความรู้

ความสามารถ และประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้กระจายโอกาสให้ผู้สนใจศึกษาต่อระดับ
 ดุษฎีบัณฑิตได้เลือกสถานที่ศึกษาทั้งกรุงเทพมหานครหรือต่างจังหวัดอีกด้วย

2.3 เกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

ระบบการศึกษาไทยมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาจากอดีตมาจนถึงปัจจุบันในแต่ละ
 ช่วงเวลา เป็นผลจากการปรับตัวตามกระแสสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองของประเทศ
 โดยเริ่มจากการศึกษาในสมัยโบราณ(สมัยล้านนา) การศึกษาศัมัยสุโขทัย การศึกษาศัมัยอยุธยา มา
 จนกระทั่งการศึกษาในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งกระบวนการศึกษาในช่วงสมัยนั้น เป็น
 การศึกษาที่ไม่มีระบบระเบียบ และแบบแผนอะไร การจัดการศึกษาให้ความสำคัญตามผู้ปกครองบ้าน
 ปกครองเมือง ไม่มีโรงเรียนที่สอนกันเป็นแบบโรงเรียนที่เห็นในปัจจุบัน การเรียนหนังสือจึงอยู่แต่ในวัง
 เพราะมีนักปราชญ์ราชบัณฑิตอยู่ประจำ บรรดาเจ้านายและบุตรหลานขุนนางผู้ใหญ่ที่จะมี
 ความสำคัญในราชการแผ่นดินต่อไป จำเป็นต้องรู้หนังสือ การเรียนจึงมีความจำเป็น จึงได้จัดการสอน
 ในวังและตามบ้านขุนนางผู้ใหญ่ ตามความสนใจของแต่ละแห่ง นอกจากการจัดการเรียนในวังและ
 ตามบ้านขุนนางชั้นผู้ใหญ่แล้ว ยังมีแหล่งศึกษาที่สำคัญอีกแห่งคือ วัดวาอารามทั่วไป พระเป็น
 ผู้ถ่ายทอดความรู้ พระที่มีความรู้สอนศิษย์ให้อ่านหนังสือได้ ศิษย์ผู้นั้นก็จะกลายเป็นผู้ที่มีความรู้เป็นที่
 ต้องการที่จะรับราชการต่อไป สถานที่อีกแห่งหนึ่งก็คือบ้าน บ้านใดที่มีผู้รู้หนังสือก็สอนให้แก่บุตร
 หลานตามโอกาส ตามความสามารถและความคิด (สุดใจ เหล่าสุนทร. 2549: 51 – 52)

ช่วงสมัยต้นรัชกาลที่ 3 ประเทศได้รับวิฤตภัยการตะวันตกจากการที่บรรดาหมอสอนศาสนาได้
 เข้ามาเผยแพร่ศาสนาโดยกลุ่มมิชชันนารี และเป็นช่วงเวลาของการคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก
 ในเอเชียอาคเนย์ เป็นผลให้พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเลือกทางปิดประเทศ ด้วยผลดี
 แก่ประเทศในด้านการเมือง แต่เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 5) เสด็จขึ้น
 ครองราชย์ พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ในการปฏิรูปประเทศให้ทัดเทียมอารยประเทศ เพื่อความอยู่
 รอดและสร้างความเข้มแข็งของประเทศ ซึ่งการปฏิรูปการศึกษา เป็นการปฏิรูปด้านหนึ่งในหลายด้าน
 ของแผนการปฏิรูปประเทศ ที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาคือ การเปลี่ยนแปลงแผนการให้การศึกษา
 จากแบบเดิม (บวร : บ้าน วัด วัง) มาเป็นการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน แบบตะวันตก ซึ่งถือเป็น
 การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาของไทยอย่างเด่นชัด ความสำคัญของวัดวาอารามซึ่งเคยเป็น
 ศูนย์กลางทางการศึกษาของประชาชนเริ่มลดลง การศึกษาของไทยเริ่มมีระบบแบบแผนมากขึ้น มี
 สถาบันการศึกษา ครูผู้สอน หลักสูตร แบบเรียน/หนังสือ และการวัดประเมินผล ตลอดจนการส่ง
 พระบรมวงศานุวงศ์ไปศึกษาต่างประเทศในระยะแรกๆ ทั้งนี้ได้มีการริเริ่มจัดทำแผนการศึกษาที่สำคัญ คือ

1. โครงการศึกษา พ.ศ.2435 เกิดจากการประชุมตกลงเรื่องการจัดการศึกษา และในปี 2435 มีการประกาศใช้ระบบกระทรวง จึงเกิดแผนการศึกษารวม ที่จัดระบบการศึกษาของชาติโดยแบ่งกระทรวงที่รับผิดชอบ คือ กระทรวงมหาดไทยจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาส่วนหัวเมือง กระทรวงนครบาลรับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาในกรุงเทพฯ กระทรวงธรรมการรับผิดชอบในระดับมัธยม ซึ่งโครงการนี้เป็นเพียงความคิดริเริ่ม ยังไม่สัมฤทธิ์ผลในเชิงปฏิบัติ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2516: 8; ปิยนาค บุญนาค และคณะ. 2555: ออนไลน์)

2. โครงการศึกษา พ.ศ. 2441 กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ ได้เรียบเรียงเป็นโครงการที่ยังมิได้ประกาศอย่างเป็นทางการ ซึ่งเสนอแนวคิดเรื่องศึกษาระดับอุดมศึกษา ถือเป็นโครงการศึกษาระดับแรกทีกล่าวถึงการศึกษาขั้นสูงในประเทศไทย โครงการนี้แบ่งเป็น การศึกษาสามัญ 4 ลำดับคือ มูลศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา การเรียนเฉพาะวิชา เช่น กฎหมาย แพทย์ วิศวกรรม การค้าขาย เพาะปลูก การเรียนสำหรับนักเรียนหญิง การเรียนในกรุงเทพฯ การเรียนในต่างจังหวัด การสอบไล่ ประมาณจำนวนเด็กเข้าเรียน การตรวจ ตำราเรียน ตลอดจนค่าใช้จ่าย ซึ่งโครงการศึกษาระดับนี้ได้เพิ่มความมุ่งหมายการเตรียมคน เพื่อเข้ารับราชการตามความต้องการของประเทศแล้ว ยังได้เตรียมคนเพื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศ จากการศึกษาแผนการศึกษาของประเทศอังกฤษ (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2516 : 22; สุทธิใจ เหล่าสุนทร. 2549: 71)

3. โครงการศึกษา พ.ศ.2445 เป็นการเปลี่ยนแปลงตามโครงการศึกษา 2441 และแผนการศึกษาของญี่ปุ่น ซึ่งถือเป็นการรับแบบอย่างจากตะวันตกและตะวันออก โดยสาระสำคัญของโครงการศึกษาระดับนี้ได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ประเภทคือ สายสามัญ เรียนวิชาการและความรู้ทั่วไป เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความแตกฉาน มีสติปัญญาในการดำรงชีพได้ แบ่งเป็น 3 ระดับ(ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา) และสายวิสามัญ เป็นการศึกษาด้านอาชีพต่างๆ เพื่อให้มีการศึกษาเพียงพอเพื่อการประกอบอาชีพได้ แบ่งเป็น 3 ระดับ (ประถมศึกษาพิเศษ มัธยมศึกษาพิเศษ และอุดมศึกษาพิเศษ) (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. 2516: 25, 31)

ต่อมาจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2450 แม้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและโครงการสอนหลายประการ แต่ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงโครงร่างไปจากเดิม จนถึง พ.ศ.2459 ได้จัดตั้งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทย เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. 2475 เป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตย คณะราษฎรได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2475 และในปี พ.ศ.2476 ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ปี พ.ศ.2486 ได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยถึง 3 แห่งในปีเดียวกันคือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ในความดูแลของกระทรวงเกษตร มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์(มหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน) อยู่ในความดูแลของกระทรวงสาธารณสุข

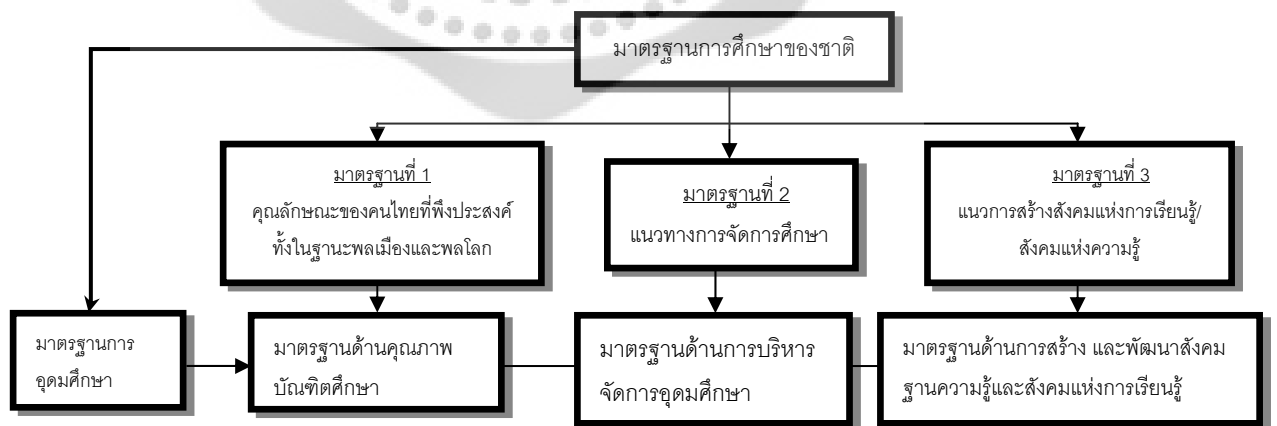
และมหาวิทยาลัยศิลปากร อยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ และในปี พ.ศ.2492 ก็ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงขึ้นในชอยประสานมิตร ซึ่งมีพัฒนาการต่อมาเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ในปี พ.ศ.2497 และในที่สุดเกิดการเรียกร้องให้สถาปนาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ.2517 ต่อมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 เมื่อมีการก่อตั้งสภาการศึกษาแห่งชาติ พัฒนาการด้านการอุดมศึกษา ได้ขยายอุดมศึกษาสู่ภูมิภาคต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (พ.ศ. 2507: ภาคเหนือ) มหาวิทยาลัยขอนแก่น (พ.ศ. 2508: ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (พ.ศ.2511: ภาคใต้) และ ปี พ.ศ. 2509 จัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต่อมาจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนขึ้น พ.ศ. 2512 ซึ่งจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนด้านธุรกิจ เทคโนโลยี ภาษา บัญชี และจัดการศึกษาเพื่อมวลชน(Education for Mass) ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อ พ.ศ.2514 (ไพฑูริย์ สินลาวัฒน์. 2516: 26, 152-154; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2555: ออนไลน์; วิรุณ ตั้งเจริญ. 2550: 8-9) ต่อมา ปี พ.ศ. 2521 จัดตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่ทำงานแล้ว เพื่อพัฒนาคนตามหลักการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) ซึ่งเป็นลักษณะการสอนทางไกลโดยอาศัยสื่อต่างๆ (วิรุณ ตั้งเจริญ. 2551: 33) จนกระทั่งเข้าสู่ยุคปัจจุบันท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ให้เกิดการปรับตัวตามกระแสเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่จัดการอุดมศึกษานานาชาติ และการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ทั้งนี้การขยายการอุดมศึกษาที่มีความหลากหลายนั้น ย่อมต้องมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เป็นเกณฑ์กลาง ให้ทุกสถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษา อันนำมาสู่ พระราชบัญญัติศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

มาตรฐานการศึกษา คือ ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะการจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นสิ่งที่สถานศึกษาใช้เทียบเคียงเพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผล และประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาแต่ละแห่ง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2548: คำนำ; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). 2553ก: 71) ซึ่งมีหลักการเพื่อการพัฒนาประเทศให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมอุดมปัญญา(Intellectual society)ที่ให้ความสำคัญของความรู้ ความสามารถของประชาชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ นั่นคือหากประเทศใดมีการพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าทั้งสติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้ได้คุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ สามารถพึ่งตนเองได้ ประเทศนั้นย่อมได้รับความเชื่อมั่นจากนานาประเทศ และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป มาตรฐานการศึกษา จึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา การอุดมศึกษา

ทั้งในระบบ นอก ระบบ หรือแม้แต่การศึกษาตามอัธยาศัย ดังนั้นนักวิชาการหลายท่านจึงได้ให้ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาไว้ (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์.2542: 135; สมกุล ถาวรกิจ. 2543: 26; สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2553ก: 6) ซึ่งผู้วิจัยประมวลได้ดังนี้

1. สถานศึกษามีทิศทางชัดเจนและสามารถนำไปใช้กำหนดพันธกิจ และมาตรฐานการปฏิบัติงานได้
2. สถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
3. สถานศึกษามีแนวทางการจัดสรรทรัพยากรที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ตามมาตรฐานที่กำหนด
4. สถานศึกษามีกลไกการกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่องค์การการศึกษาที่เกี่ยวข้องกำหนด
5. เป็นการสร้างความมั่นใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) ในการตัดสินใจส่งผู้เรียนเข้ารับการศึกษแต่ละแห่งว่า มีมาตรฐานการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด
6. เป็นการสร้างความเชื่อมั่นจากนานาประเทศต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 มาตรา 34 กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระ และความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา ดังแผนภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติกับมาตรฐานการอุดมศึกษา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553ก). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553 (ฉบับเดือนกรกฎาคม 2553). หน้า 8.

ซึ่งมาตรฐานการอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ (ราชกิจจานุเบกษา. 2549: ออนไลน์) คือ

1. **มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต** คือบัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก โดยมีตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันในระดับสากล

(2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม

(3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ มีการดูแล เอาใจใส่ รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. **มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา** คือ มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีดุลยภาพ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 มาตรฐานย่อยคือ

ก. **มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา** โดยคำนึงถึงความหลากหลายและความเป็นอิสระทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ คือ

(1) มีการบริหารจัดการบุคคลที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยึดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ

(2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

(3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. **มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา** ซึ่งดำเนินการตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน อย่างมีดุลยภาพ และประสานความร่วมมือกับชุมชนทุกภาคส่วนในการจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ คือ

(1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

(2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

(3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ

(4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ศิลปะและวัฒนธรรมต่างประเทอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

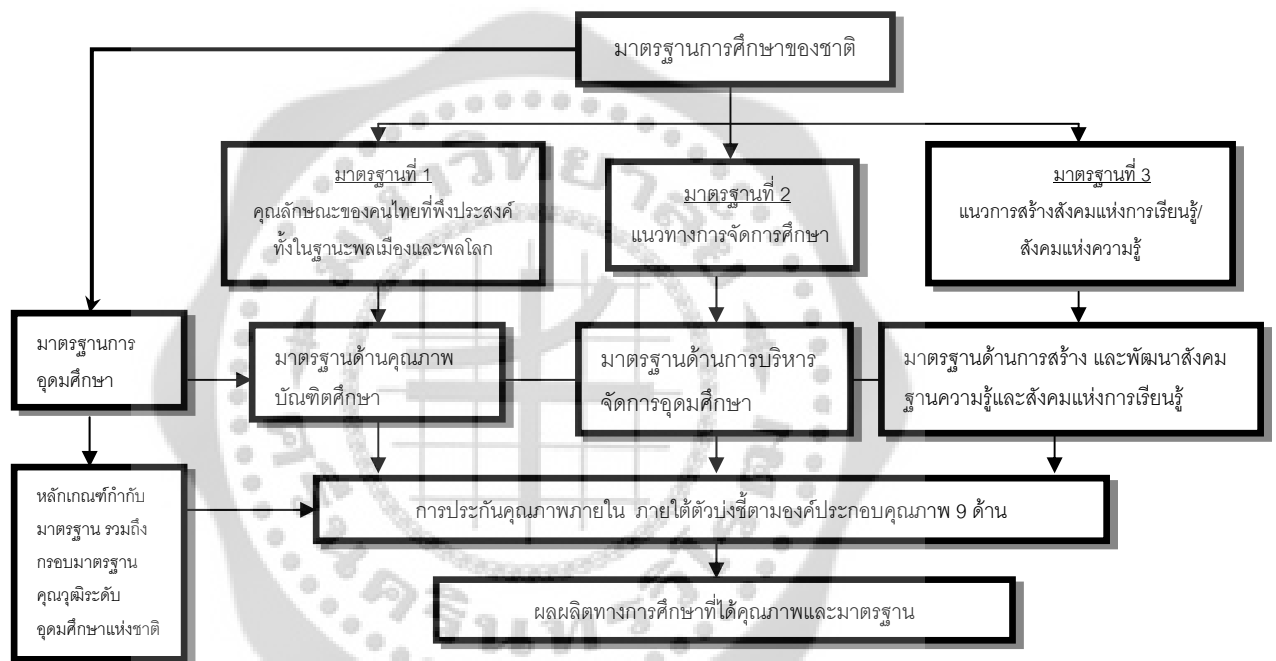
3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้
คือ การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

(1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

(2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และหลักการประสานความร่วมมือ รวมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

จากมาตรฐานการอุดมศึกษา ทั้ง 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ถือเป็นกรอบมาตรฐานการพัฒนาระดับอุดมศึกษาสำคัญที่ครอบคลุมเป้าหมายและหลักการจัดการอุดมศึกษาที่คำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ 4 กลุ่มคือ กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะปริญญาเอก อีกทั้งยังกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษา จัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552

ที่กำหนดให้คุณภาพของบัณฑิตต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2)ด้านความรู้ 3)ด้านทักษะทางปัญญา 4)ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5)ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2552ข: 18) เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันของการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา อีกทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการและการจัดดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งต่อไป ซึ่งความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานการอุดมศึกษา ดังแผนภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาของชาติกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553ข). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553 (ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2553). หน้า 8.

ในทำนองเดียวกัน การบริหารจัดการหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ย่อมปฏิบัติตามแนวนโยบายที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด ว่าด้วยมาตรฐานการอุดมศึกษา 3 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้ และผลิตบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 ที่กำหนดให้หลักสูตรปริญญาเอกเป็นหลักสูตรที่เน้นให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และมีการศึกษาค้นคว้าที่ลุ่มลึกในระดับสูงอย่างอิสระ มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาการล่าสุดขององค์ความรู้ในสาขาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า ตลอดจนการแปลความหมายและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อเพิ่มพูนและพัฒนาเนื้อหาสาระของรายวิชาของสาขาวิชาและวิชาชีพ ซึ่งหลักสูตรอาจจะเน้นการค้นคว้าวิจัยที่นำไปสู่การทำวิทยานิพนธ์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่หรืออาจผสมผสานระหว่างวิทยานิพนธ์กับการศึกษารายวิชาในระดับสูงในสาขาวิชาชีพ ทั้งนี้คุณภาพของบัณฑิตต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนอย่างน้อย 5 ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.2552 ข: 14-15) คือ

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรมที่ซับซ้อนในบริบททางวิชาการหรือวิชาชีพ ในกรณีที่ไม่มีการยาบรณวิชาชีพหรือไม่มีระเบียบข้อบังคับเพียงพอที่จะจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ สามารถใช้ดุลยพินิจอย่างผู้รู้ด้วยความยุติธรรม หลักฐานหลักการที่มีเหตุผลและค่านิยมอันดีงาม แสดงออกหรือสื่อสารข้อสรุปของปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้ลึกของผู้คนที่จะได้รับผลกระทบ ริเริ่มชี้ให้เห็นข้อบกพร่องของจรรยาบรรณที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อทบทวนแก้ไข สนับสนุนอย่างจริงจังให้ผู้อื่นใช้ดุลยพินิจทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดการกับความขัดแย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในที่ทำงานและชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

2) ด้านความรู้ สามารถพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้และลึกซึ้งในองค์ความรู้ที่เป็นแก่นในสาขาวิชาหรือวิชาชีพ รวมทั้งข้อมูลเฉพาะทางทฤษฎีหลักการและแนวคิดที่เป็นรากฐาน มีความรู้ที่เป็นปัจจุบันในสาขาวิชา รวมถึงประเด็นปัญหาสำคัญที่จะเกิดขึ้น รู้เทคนิคการวิจัยและพัฒนาข้อมูลซึ่งเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาได้อย่างชาญฉลาด สำหรับหลักสูตรในสาขาวิชาชีพ จะต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่เปลี่ยนแปลงในวิชาชีพทั้งระดับชาติและนานาชาติ และพัฒนาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสาขาวิชาที่ศึกษาค้นคว้า

3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถใช้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาที่สำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ สามารถสังเคราะห์ผลงานการวิจัยและทฤษฎีเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจใหม่ที่สร้างสรรค์ โดยบูรณาการแนวคิดต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษาในขั้นสูง สามารถออกแบบและดำเนินการโครงการวิจัยที่สำคัญในเรื่องที่ซับซ้อนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ หรือปรับปรุงแนวปฏิบัติในวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถวางแผนวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่ซับซ้อนสูงมากด้วยตนเอง รวมทั้งการวางแผนในการปรับปรุงตนเองและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางวิชาการหรือวิชาชีพ และสังคมที่ซับซ้อน

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าในประเด็นปัญหาที่สำคัญและซับซ้อน สรุปปัญหาและเสนอแนะแก้ไขปัญหในด้านต่างๆ โดยเจาะลึกในสาขาวิชาเฉพาะสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งในวงการวิชาการและวิชาชีพ รวมถึงชุมชนทั่วไป โดยการนำเสนอรายงานทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านสิ่งพิมพ์ทางวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งวิทยานิพนธ์ที่สำคัญ

นอกจากนี้ พระราชพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 – 30 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 25-33) มีรายละเอียดดังนี้

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษา นอกนาระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การศึกษาภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงาน และการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษา และนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา

ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตามวาระหนึ่งมาใช้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 ววรรคสอง ววรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ

สาระของหลักสูตร ทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม

สำหรับหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา นอกจากคุณลักษณะในวรรคหนึ่ง และวรรคสอง แล้ว ยังมีความมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาที่ขั้นสูงและการค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์การชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์การเอกชน องค์การวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำทั้งมาตรฐานการศึกษาของชาติซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการนำมาเป็นหลักในการกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ประกอบมาตรฐานย่อย 3 ด้าน คือมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22-26 และมาตรา 28-30 ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน ผู้สอน เนื้อหาสาระของหลักสูตร บรรยากาศและสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 25-33) ตลอดจนปรัชญา วัตถุประสงค์ของหลักสูตรทางศิลปวัฒนธรรม ระดับคุณวุฒิบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาทั้งสามแห่ง มาเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษาที่ตรงตามบริบทของศาสตร์และเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิตสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม อันนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการสร้างมาตรฐานคุณภาพของการบริหารจัดการและดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบตามภารกิจของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษาว่า จะได้ผลผลิตตามมาตรฐานหรือคุณภาพอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). 2553ก: 18, วันชัยศิริชนะ. 2539: 10 ,Ellis. 1993: 3-4)

3. แนวคิดเกี่ยวกับตัวบ่งชี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินและวัดความสำเร็จ

3.1 ความหมายและลักษณะที่สำคัญของตัวบ่งชี้

คำว่า “indicator” มีนักวิชาการหลายสาขาวิชาใช้คำนี้เป็นภาษาไทยที่แตกต่างกัน สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2530: ปก) ใช้คำว่า “เครื่องชี้” เพื่อรวบรวมสถิติข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ จึงจัดทำ “เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจและสังคม” นักวิชาการสาขาสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยา สุภางค์ จันทวานิช และวรรณิ ไทยานันท์ (2539: ปก) ใช้คำว่า “เครื่องชี้วัด” โดยจัดทำ “การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย” นอกจากนี้ นักวิชาการสาขาทางการศึกษา/ครุศาสตร์ จะใช้คำที่แตกต่างกัน นั่นคือ ระยะเวลา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530: ปก) โดยศูนย์ประสานงานและปฏิบัติการของระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา ใช้คำว่า “ดัชนี” ในการจัดทำรายงานเรื่อง “การศึกษาสารสนเทศเพื่อการวางแผนและพัฒนาศึกษา: ดัชนีและข้อมูลพื้นฐาน” และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535: ปก) ได้ศึกษา “กรอบดัชนีเพื่อการวางแผนและพัฒนาศึกษา” ส่วนนักประเมินผลการศึกษา ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2540: ปก) จะใช้คำว่า “ตัวชี้วัด” ในรายงาน “การวิจัยโครงการพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการพัฒนาในระดับจังหวัด” ต่อมาในปัจจุบัน ในวงการศึกษ อาทิต เกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตลอดจนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และ นางลักษณ วิรัชชัย และคณะ (2551: ปก) ใช้คำว่า “ตัวบ่งชี้” ในการศึกษา “การวิจัยนำร่องการใช้ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา”

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันคำว่า “indicator” ในภาษาไทยจะใช้คำว่า “ตัวบ่งชี้” ซึ่งหมายถึง ตัวแปรประกอบ หรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงถึงลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษา ซึ่งสะท้อนลักษณะการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานที่สามารถวัดและสังเกตได้เฉพาะช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งค่าของตัวบ่งชี้จะบ่งบอกถึงสภาพที่ต้องการศึกษาเป็นองค์รวมอย่างกว้างๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอ ที่จะใช้ในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างจุดหรือช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ต้องการศึกษาได้ (นางลักษณ วิรัชชัย, 2551: 6 – 7; สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน), 2553ก: 46) ดังนั้นเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในตัวบ่งชี้ จอห์นสโตน และ นาร์โด และคณะ (นางลักษณ วิรัชชัย, 2551: 5 – 6 อ้างอิงจาก Johnstone, 1981 & Nardo, et al. 2005) ได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้ที่มีลักษณะที่สำคัญ 5 ประการคือ

1. ตัวบ่งชี้ต้องระบุสารสนเทศเกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาได้อย่างกว้างๆ นั่นคือ จะต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำได้ไม่มากนักน้อย (more or less exactness) ซึ่งไม่จำเป็นต้องถูกต้องแม่นยำอย่างละเอียดถี่ถ้วน (precise)
2. ตัวบ่งชี้แตกต่างจากตัวแปร คือ ตัวบ่งชี้เป็นการรวมของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกันและนำเสนอเป็นภาพรวมและบ่งบอกสภาพที่ต้องการศึกษาได้ ดังนั้นตัวบ่งชี้อาจจะมีหลายตัวก็ได้เพื่อวัดระบบการศึกษาทั้งระบบ

3. ค่าของตัวบ่งชี้ (Indicator Value) แสดงถึงปริมาณ (Quantity) นั่นคือ แสดงสภาพที่ศึกษาเป็นตัวเลข ไม่ว่าสิ่งที่จะศึกษาจะเป็นสภาพเชิงปริมาณหรือคุณภาพ การแปลความหมายค่าของตัวบ่งชี้ต้องแปลความหมาย เปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้แล้วในขั้นตอนการสร้างตัวบ่งชี้ ดังนั้นการสร้างตัวบ่งชี้ต้องมีการกำหนดความหมายและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้อย่างชัดเจน

4. ค่าของตัวบ่งชี้แสดงถึงสภาพเฉพาะจุด หรือช่วงเวลา (Time Point or Period) นั่นคือ แสดงค่าของสิ่งหรือสภาพที่ต้องการศึกษาเฉพาะปีใดปีหนึ่งหรือเดือนใดเดือนหนึ่ง หรือแสดงสภาพการพัฒนาหรือการดำเนินการในช่วงเวลา 8 เดือน หรือ 5 ปีก็ได้ ทั้งนี้เมื่อนำตัวบ่งชี้ที่ได้จากจุดเวลาหรือช่วงเวลาต่างกันมาเปรียบเทียบกัน ย่อมแสดงสภาพการเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ต้องการศึกษาได้

5. ตัวบ่งชี้เป็นหน่วยพื้นฐาน (Basic Units) สำหรับการพัฒนาทฤษฎีโดยการวิจัย นั่นคือ ตัวบ่งชี้คือจุดเริ่มต้นและเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎี และตัวบ่งชี้ที่น่าเชื่อถือควรพัฒนาจากการวิจัยด้วย

นอกจากนี้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพซึ่งจะใช้เป็นสารสนเทศในการบริหารและการจัดการระบบการศึกษา ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ 4 ประการ (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2551: 15 อ้างอิงจาก UNESCO. 1993, Johnstone.1981) คือ ประการแรก ตัวบ่งชี้ควรมีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ สารสนเทศ ที่ได้จากตัวบ่งชี้ต้องสามารถบอกถึงสถานะ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง หรือสภาพปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ทันเวลา เพื่อให้ผู้บริหารสามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่ ประการที่สอง ตัวบ่งชี้ควรตรงกับความต้องการหรือจุดมุ่งหมายของการทำงาน นั่นคือ ตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายการศึกษา ไม่ควรจะมีลักษณะเป็นแบบเดียวกับตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการบรรยายสภาพของระบบการศึกษา แต่อาจจะมีตัวบ่งชี้ย่อยบางตัวเหมือนกันได้ ประการที่สาม ตัวบ่งชี้ควรมีคุณสมบัติตามคุณสมบัติของการวัด คือมีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย และใช้ปฏิบัติได้จริง คุณสมบัติข้อนี้มีความสำคัญมากในการสร้างหรือการพัฒนาตัวบ่งชี้ จึงต้องมีการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ทุกครั้งก่อนจะนำไปสอบถามหรือประเมินผล ประการสุดท้าย ตัวบ่งชี้ควรมีกฎเกณฑ์การวัด (measurement rules) ที่มีความเป็นกลาง มีความเป็นทั่วไปและให้สารสนเทศเชิงปริมาณที่ใช้เปรียบเทียบกันได้ ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบระหว่างจังหวัด ระหว่างเขตในประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือการเปรียบเทียบระหว่างประเทศ

ดังนั้น จึงอาจจะสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้จึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงลักษณะ สภาพที่ต้องการศึกษาในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อนำไปใช้ในการประเมินคุณภาพ และใช้เปรียบเทียบเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ต้องการศึกษา ซึ่งตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ จะต้องมีความชัดเจน (clear) เชื่อถือได้ (reliable) และมีความเที่ยงตรง (validity) และสามารถวัดได้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

3.2 ประเภทและประโยชน์ของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ทางการศึกษานั้น มีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง ซึ่งสามารถจัดแยกประเภทของตัวบ่งชี้ตามเกณฑ์ 7 แบบ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2551: 7 – 8 อ้างอิงจาก Johnstone, 1981; & Nardo, et al. 2005 และสำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545: 21 - 26) คือ

1. การจัดแยกประเภทตามทฤษฎีระบบ กล่าวคือ ตัวบ่งชี้การศึกษาแบ่งตามทฤษฎีระบบได้เป็น 3 ประเภท ประเภทแรก คือ ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า (input indicators) เป็น ตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงปัจจัยป้อนระบบการศึกษา เช่น ความเสมอภาคของการเข้ารับการศึกษา ประเภทที่สอง คือ ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (process indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงวิธีการดำเนินงาน ขั้นตอนต่างๆ ในระบบการศึกษา เช่น การมีส่วนร่วมของสตรีในการจัดการศึกษา และประเภทที่สาม คือ ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (output indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงผลลัพธ์ ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษา เช่น ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อระบบการศึกษา

2. การจัดแยกประเภทตามลักษณะนิยามของตัวบ่งชี้ กล่าวคือ ในกระบวนการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ต้องมีกาให้นิยามตัวบ่งชี้ ลักษณะการให้นิยามที่แตกต่างกันทำให้นักวิชาการแบ่งประเภทตัวบ่งชี้ เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ตัวบ่งชี้แบบอัตนัย (subjective indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่ใช้ในกรณีที่นักวิชาการมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษาไม่มากนัก หรือใช้ในสถานการณ์ที่มีการให้นิยามตัวบ่งชี้ไว้หลวมๆ ยังไม่ชัดเจน นักวิชาการต้องใช้วิจารณญาณพิจารณาตัดสินใจ ส่วนประเภทที่สอง คือ ตัวบ่งชี้แบบปรนัย (objective indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีการให้นิยามไว้ชัดเจน และไม่มีส่วนที่ต้องพิจารณาของนักวิชาการแต่อย่างใด ตัวบ่งชี้ประเภทนี้มักใช้ในการประเมิน การติดตามและการเปรียบเทียบระบบการศึกษาที่เป็นการศึกษาาระดับนานาชาติ

3. การจัดแยกประเภทตามวิธีการสร้าง กล่าวคือ ตัวบ่งชี้การศึกษาแบ่งตามวิธีการสร้างตัวบ่งชี้ได้เป็น 3 ประเภท ประเภทแรก คือ ตัวบ่งชี้ตัวแทน (representative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นจากตัวแปรเพียงตัวเดียวให้เป็นตัวแทนตัวแปรอื่นๆ ที่บอกลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษาได้ เช่น อัตราการไม่รู้หนังสือ ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ใช้กันมากในการวิจัย การวางแผน และการบริหารการศึกษาในระยะแรกๆ แต่ปัจจุบันนี้ใช้กันน้อยลง เนื่องจากตัวบ่งชี้ประเภทนี้มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นต่ำ เนื่องจากเป็นการใช้ตัวบ่งชี้เพียงตัวเดียวแสดงลักษณะสิ่งที่ต้องการศึกษา ประเภทที่สอง คือ ตัวบ่งชี้แยก (disaggregative indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่มีสถานะคล้ายกับตัวแปร หรือเป็นตัวบ่งชี้ย่อย โดยที่ตัวบ่งชี้ย่อยแต่ละตัวเป็นอิสระต่อกัน และบ่งชี้ลักษณะหรือปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว การที่จะบ่งชี้ลักษณะที่เป็นองค์รวมจะต้องใช้ตัวบ่งชี้ย่อยทุกตัวรวมกันทั้งหมด การวิเคราะห์และนำเสนอตัวบ่งชี้ประเภทนี้จึงค่อนข้างยุ่งยากและเสียเวลา เนื่องจากตัวบ่งชี้ทั้งหมดมีตัวบ่งชี้ย่อยจำนวนมาก และยังเป็นปัญหาด้วย

ตัวบ่งชี้ย่อยมีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นการบ่งชี้ลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน ประเภทที่สาม คือ ตัวบ่งชี้รวมหรือตัวบ่งชี้ประกอบ (composite indicators) เป็นตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการรวมตัวแปรทางการศึกษาหลายๆ ตัว โดยให้น้ำหนักความสำคัญของตัวแปรตามที่เป็นจริง ตัวบ่งชี้ชนิดนี้ให้สารสนเทศที่มีคุณค่า มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นสูงกว่าตัวบ่งชี้สองประเภทแรก จึงเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการศึกษา การกำกับ ติดตามดูแล และการประเมินการศึกษา และเป็นที่ยอมรับใช้กันมากในปัจจุบัน

4. การจัดแยกประเภทตามลักษณะตัวแปรที่ใช้สร้างตัวบ่งชี้ กล่าวคือ ลักษณะตัวแปรที่นำมาสร้างตัวบ่งชี้ทางการศึกษามีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้หลายประเภทตามเกณฑ์ในการแบ่ง ดังนั้นการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้การศึกษาจึงแบ่งได้หลายวิธีตามลักษณะการแบ่งประเภทของตัวแปร ซึ่งการจัดแยกประเภทที่สำคัญมี 3 วิธี วิธีแรก คือการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้การศึกษาตามระดับการวัดของตัวแปร ซึ่งวิธีนี้แยกเป็น 4 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้นามบัญญัติ (nominal indicators) ตัวบ่งชี้เรียงอันดับ (ordinal indicators) ตัวบ่งชี้ช่วงขนาด (interval indicators) และตัวบ่งชี้อัตราส่วน (ratio indicators) ถ้าตัวบ่งชี้การศึกษาสร้างจากตัวแปรระดับใด ตัวบ่งชี้การศึกษาที่ได้จะมีระดับการวัดตามตัวแปรนั้นด้วย โดยทั่วไปตัวบ่งชี้การศึกษาที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ ตัวบ่งชี้ช่วงขนาด ตัวบ่งชี้อัตราส่วน และตัวบ่งชี้เรียงอันดับ วิธีที่สอง คือการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้การศึกษาตามประเภทของตัวแปร วิธีนี้จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้สต็อก (stock indicators) และตัวบ่งชี้การเคลื่อนไหว (flows indicators) ตัวบ่งชี้สต็อกแสดงถึงสถานะหรือปริมาณของระบบการศึกษา ณ จุดเวลาจุดใดจุดหนึ่ง ส่วนตัวบ่งชี้การเคลื่อนไหวแสดงถึงสถานะที่เป็นพลวัตในระบบการศึกษา ณ ช่วงเวลาใดช่วงหนึ่ง ส่วนวิธีที่สาม คือการจัดแยกประเภทตามคุณสมบัติทางสถิติของตัวแปร วิธีนี้จัดแยกได้เป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการแจกแจง (distributive indicators) และตัวบ่งชี้ไม่เกี่ยวกับการแจกแจง (non-distributive indicators) ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการแจกแจงสร้างจากตัวบ่งชี้ที่เป็นค่าสถิติบอกลักษณะการกระจายของข้อมูล เช่น สัมประสิทธิ์การกระจาย (coefficient of variation) ดัชนีจีนี (Gini's index) ส่วนตัวบ่งชี้ไม่เกี่ยวกับการแจกแจงสร้างจากตัวบ่งชี้ที่เป็นปริมาณ หรือเป็นค่าสถิติบอกลักษณะค่ากลาง เช่น ค่าเฉลี่ย ค่ามัธยฐาน หรือค่าสถิติประเภทร้อยละ อัตราส่วน

5. การจัดแยกประเภทตามลักษณะของค่าของตัวบ่งชี้ กล่าวคือ ตัวบ่งชี้การศึกษาแบ่งตามลักษณะค่าของตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นได้เป็น 2 ประเภท ประเภทแรก คือ ตัวบ่งชี้สมบูรณ์ (absolute indicators) หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้บอกปริมาณที่แท้จริง และมีความหมายในตัวเอง เช่น จำนวนวิทยาลัย มหาวิทยาลัย จำนวนอาจารย์ นิสิตนักศึกษา ประเภทที่สอง คือ ตัวบ่งชี้สัมพัทธ์ หรือตัวบ่งชี้อัตราส่วน (relative or ratio indicators) หมายถึงตัวบ่งชี้ที่ค่าของตัวบ่งชี้เป็นปริมาณเทียบกับค่าอื่น เช่น จำนวนนิสิตนักศึกษาต่ออาจารย์ สัดส่วนของอาจารย์วุฒิปริญญาเอก ทั้งนี้การเลือกใช้ตัวบ่งชี้ทั้งสองประเภทนี้ มีเงื่อนไขที่สำคัญคือ ตัวบ่งชี้สมบูรณ์ใช้เปรียบเทียบได้เฉพาะระบบที่มีขนาด

หรือศักยภาพเท่าเทียมกัน ถ้าเป็นระบบที่มีขนาด หรือศักยภาพต่างกัน ควรใช้ ตัวบ่งชี้สัมพัทธ์ในการเปรียบเทียบ

6. การจัดแยกประเภทตามฐานการเปรียบเทียบในการแปลความหมาย กล่าวคือ ในกระบวนการสร้างตัวบ่งชี้ต้องมีการกำหนดนิยาม และเกณฑ์ที่ใช้ ตลอดจนการแปลความหมาย ตัวบ่งชี้การศึกษาแบ่งตามฐานการเปรียบเทียบเพื่อตีความ/แปลความหมายตัวบ่งชี้ แบ่งเป็น 3 ประเภท ประเภทแรก คือ ตัวบ่งชี้อิงกลุ่ม (norm-referenced indicators) หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับกลุ่ม ประเภทที่สอง คือ ตัวบ่งชี้อิงเกณฑ์ (criterion-referenced indicators) หมายถึงตัวบ่งชี้ที่มีการแปลความหมายเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และประเภทที่สาม คือ ตัวบ่งชี้อิงตน (self-referenced indicators) หมายถึงตัวบ่งชี้ที่มีการแปล ความหมายเทียบกับสภาพเดิม ณ จุด หรือช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

7. การจัดแยกประเภทตามลักษณะการใช้ตัวบ่งชี้ กล่าวคือ สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพของระบบการศึกษาในรูปตัวบ่งชี้การศึกษา ที่นำไปใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ และการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการวางแผน การกำกับติดตาม และการประเมินผลการศึกษา นั้นซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในสองลักษณะ คือการใช้ประโยชน์เพื่อบรรยายสภาพของระบบการศึกษา และการใช้ประโยชน์เพื่อทำนาย หรือพยากรณ์ปรากฏการณ์ทางการศึกษาด้านอื่นๆ ดังนั้นการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้ตามลักษณะการใช้ประโยชน์จึงแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้แสดงความหมาย (expressive indicators) และตัวบ่งชี้ทำนาย (predictive indicators)

จากตัวบ่งชี้ข้างต้นทั้ง 7 ประเภท เป็นตัวบ่งชี้ที่พบและใช้กันอยู่ในวงการศึกษานอกจากนี้ยังมีตัวบ่งชี้ที่เกิดจากการจัดแยกโดยใช้เกณฑ์การจัดแยกประเภทแบบผสมผสานด้วย เมื่อมีการผสมผสานเกณฑ์การจัดแยกประเภทของตัวบ่งชี้ จะทำให้การจัดแยกตัวบ่งชี้เป็นประเภทย่อยๆ ได้มากขึ้น เช่นในกรณีที่จัดแยกประเภทตัวบ่งชี้ตามทฤษฎีระบบ และตามลักษณะการใช้ตัวบ่งชี้ จะจัดแยกตัวบ่งชี้ตามทฤษฎีระบบ และตามลักษณะการใช้ตัวบ่งชี้ จะจัดแยกตัวบ่งชี้ได้เป็นประเภทย่อยๆ ถึง 6 ประเภท

นอกจากนี้ ยังมีการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้ที่สำคัญอีกแบบหนึ่ง คือการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาหรือเนื้อหาสาระ เนื่องจากตัวบ่งชี้มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการในศาสตร์ทุกสาขามีใช่เฉพาะแต่สาขาการศึกษาเท่านั้น เมื่อจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชา หรือตามเนื้อหาสาระสามารถแยกเป็นประเภทต่างๆ เช่น ตัวบ่งชี้การศึกษา (education indicators) ตัวบ่งชี้สังคม (social indicators) ตัวบ่งชี้คุณภาพชีวิต (quality of life indicators) ตัวบ่งชี้การพัฒนา (development indicators) ตัวบ่งชี้การศึกษาระดับประถมศึกษา (primary education indicators) และตัวบ่งชี้การศึกษาระดับอุดมศึกษา (higher education indicators) และตัวบ่งชี้การศึกษานอกระบบโรงเรียน

(non-formal education indicators) เป็นต้น ซึ่งการจัดแยกประเภทตัวบ่งชี้ที่ตามเนื้อหาสาระนี้ จะไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับความสนใจ และจุดมุ่งหมายการพัฒนาตัวบ่งชี้ การที่จะกำหนดว่าตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นครอบคลุมตัวบ่งชี้ย่อยประเภทใดต้องพิจารณาจากการกำหนดนิยาม และการใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้เป็นหลัก ทั้งนี้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาหรือเนื้อหาสาระ เป็นต้นว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ พบว่า ศักดิ์ชาย เพชรช้อย (2541: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ” ส่วน ลลิตา จันท์แก้ง (2543: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้ระบบประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามแนวทบทวมหาวิทยาลัย” และ เกียรติสุตา ศรีสุข (2545: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษา: การประยุกต์ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น” ส่วนการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชามนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์ พบว่า กฤติมา เหมวิภาต (2551: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และรูปแบบการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ พบว่า วสัน ปูนผล (2551: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของวิทยาศาสตร์: การประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีแบบผสมวิธี” และบุญส่ง มหัทธนาภรณ์ (2544: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ส่วนการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ พบว่า สันติ งามเสวีรัฐ (2551: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “พัฒนามาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรระยะสั้น สำหรับบุคลากรสายแพทย์ กงทัพรื้อ” และ สายใจ กองเพชร (2552: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพบัณฑิตสาขาสัตวแพทยศาสตร์” อีกทั้งการพัฒนา ตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ พบว่า ปิยพันธ์ แสนทวีสุข (2548: ปก) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาสาขานตรีสาขาสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย”

อนึ่ง นักบริหารการศึกษา นักวิจัยทางการศึกษา นักประเมินผลการศึกษาหลายท่าน ได้เสนอประโยชน์ของตัวบ่งชี้ทางการศึกษาซึ่งมีทั้งส่วนที่ซ้ำซ้อนกันและแตกต่างกัน โดย Johnstone(1981) ได้เสนอประโยชน์ของตัวบ่งชี้ไว้ 4 ด้านคือ 1) ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การศึกษา 2) ด้านการกำกับและประเมินระบบการศึกษา 3) ด้านการจัดลำดับ/ระดับ/ประเภทระบบการศึกษา และ 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา ส่วน เบออสเตน ไอ้ค และกิลตัน (Burstein; Oakes และ Guiton.1992: 413) ได้เสนอประโยชน์ของตัวบ่งชี้เพิ่มเติมคือ 5) ด้านการประเมิน

คุณภาพ (evaluation) และการแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ (accountability) ส่วน เรสนิก โนเลน และ เรสนิก (Resnick; Nolan; & Resnick.1995: abstract) ได้เสนอประโยชน์ของตัวบ่งชี้เพิ่มเติมคือ 6) ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ตรวจสอบได้ (benchmarking) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า **ประโยชน์ของตัวบ่งชี้การศึกษา** (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.2545: 29 – 33) มีดังนี้

1. เพื่อให้การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การศึกษามีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การศึกษาโดยใช้ตัวบ่งชี้สามารถทำได้ 2 วิธี วิธีที่หนึ่ง เป็นการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การศึกษา ที่เป็นข้อความตามแบบเดิม แต่ขยายความโดยการกำหนดตัวบ่งชี้การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ส่วนวิธีที่สอง เป็นการบูรณาการตัวบ่งชี้ตลอดจนเกณฑ์ที่เป็นเป้าหมายเข้าไปในนโยบายและวัตถุประสงค์การศึกษาซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากขึ้น แต่จะต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง อย่าให้ผู้ปฏิบัติยึดถือตัวบ่งชี้การศึกษาเป็นเป้าหมายในการดำเนินงาน เพราะจะทำให้เกิดความเสียหาย เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานได้

2. เพื่อให้การกำกับและการประเมินระบบการศึกษามีประสิทธิภาพ เนื่องจากระบบการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลตรวจสอบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ การกำกับดูแลสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับระบบการศึกษาจะทำให้ดีเยี่ยมต้องอาศัยตัวบ่งชี้การศึกษา การรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาค่าของตัวบ่งชี้การศึกษาแต่ละช่วงเวลาแล้วนำมาเปรียบเทียบกัน จึงจะทำให้สามารถติดตามศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ การเปรียบเทียบค่าของตัวบ่งชี้การศึกษากับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จะช่วยให้สามารถติดตามกำกับตรวจสอบค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ผลตามที่กำหนด โดยตัวบ่งชี้การศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินระบบการศึกษา ต้องเป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นกลางไม่ขึ้นกับกลุ่มใดๆ ควรเป็นตัวบ่งชี้ที่มีค่าเป็นไปได้ตามมาตรฐานวัดแบบช่วงจากค่าต่ำสุดถึงสูงสุด และเมื่อตีความหมาย ตัวบ่งชี้ อาจตีความโดยการตัดสินใจเทียบกับเกณฑ์เฉพาะแต่ละกลุ่มได้

3. เพื่อจัดลำดับและการจำแนกประเภทของระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้การศึกษาเป็นประโยชน์มากในการบรรยายลักษณะ สภาพของระบบการศึกษาแต่ละประเทศ จัดลำดับระบบการศึกษา และจำแนกประเภทของระบบการศึกษา ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาช่วยเอื้อให้เกิดการรวมกลุ่มประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน สร้างกลไกความร่วมมือ เร่งรัดการพัฒนาโดยรวมให้รวดเร็วมากขึ้น ซึ่งประโยชน์ที่ได้จากการจัดลำดับระบบการศึกษาในแต่ละประเทศ หรือในแต่ละภูมิภาค จะช่วยให้ทราบว่าภาพรวมของประเทศ หรือภูมิภาคใด มีระดับการพัฒนาต่ำกว่าเกณฑ์ และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการพัฒนา

4. เพื่อการวิจัยในการพัฒนาระบบการศึกษา นั่นคือ การใช้ตัวแปรตัวเดียวเป็นตัวแทน หรือใช้ชุดของตัวแปรหลายตัวเป็นหน่วยพื้นฐานในการวิเคราะห์ วิจัยเพื่อสร้างทฤษฎี หรือเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระบบการศึกษา หรือเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษากับระบบอื่น ๆ ในสังคม ทำให้เกิดปัญหาเนื่องจากตัวแปรหรือชุดตัวแปรมีความเที่ยงตรงหรือความเชื่อมั่นต่ำ และทำให้ผลการวิจัยขาดความเที่ยงตรง การสร้างตัวบ่งชี้การศึกษาขึ้นใช้เป็นหน่วยพื้นฐานในการวิเคราะห์จะช่วยลดปัญหาดังกล่าว และทำให้ผลการวิจัยที่มีความเที่ยงตรงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ตัวบ่งชี้การศึกษาจะทำให้สารสนเทศเกี่ยวกับสถานะ แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ แต่ตัวบ่งชี้การศึกษาไม่สามารถให้สารสนเทศเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้ ประโยชน์ของตัวบ่งชี้การศึกษาต่อการวิจัยในอนาคต จึงเป็นแต่เพียงการให้ข้อเสนอแนะ หรือให้สมมติฐานวิจัยสำหรับนักวิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวบ่งชี้การศึกษาในระบบการศึกษาเท่านั้น

5. เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ และการประกันคุณภาพ เนื่องจาก ในอดีตที่ผ่านมา หลักการประเมินผลได้ใช้ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนดจากส่วนกลาง มุ่งประเมินการบริหาร การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดจากส่วนกลาง ดังนั้นการประเมินผลแบบใหม่ที่เกิดจากแนวคิดการปฏิรูปการศึกษา จึงใช้การบริหารการศึกษาโดยพิจารณาผลผลิตเป็นตัวกำกับหน่วยงาน และองค์กรทุกระดับในการกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับผลผลิตร่วมกัน และมีอิสระในการกำหนดวิธีการบริหาร การดำเนินงานให้ได้ผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในหน่วยงาน โดยบุคลากรเป็นผู้กำหนดมาตรฐาน และวิธีดำเนินงาน แนวคิดการประเมินแบบใหม่จึงให้ความสำคัญกับหน่วยงานในระดับล่างทุกหน่วยงาน แสดงถึงการสร้างระบบความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตน และสร้างระบบประกันคุณภาพการดำเนินงานของตนว่าจะได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้การสร้างระบบดังกล่าวต้องอาศัยชุดของตัวบ่งชี้การศึกษาในการกำหนดเป้าหมาย หรือระดับคุณภาพของหน่วยงาน และใช้ชุดของตัวบ่งชี้เหล่านั้นเป็นเครื่องกำกับดำเนินการของหน่วยงาน

6. เพื่อกำหนดเป้าหมายที่ตรวจสอบได้ เนื่องจากการประเมินผลระบบการศึกษาตามแนวคิดใหม่ที่ใช้ในการประกันคุณภาพ และการแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ เป็นการประเมินที่มีลักษณะแตกต่างกันไปตามหน่วยงานแต่ละระดับ คือการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินแบบใหม่จะถูกกำหนดโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการประเมินทุกฝ่าย ลักษณะเกณฑ์มาตรฐานจึงอาจแตกต่างกันได้ นอกจากนี้ หน่วยงานทุกหน่วยงานอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นชั้นหลายระดับที่สามารถตรวจสอบได้ทุกระดับ การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานจึงมีลักษณะเป็นการกำหนดเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งใจจะปฏิบัติ การประเมินผลเป็นการพิจารณาความแตกต่างระหว่างเป้าหมายแต่ละชั้นกับผลการปฏิบัติจริง แนวคิดนี้จึงเป็นที่มาของการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานแบบเป้าหมายที่ตรวจสอบได้ ไม่มีหน่วยการวัดที่เป็นกลางซึ่งใช้เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงาน ดังนั้น

แต่ละหน่วยงานต้องบรรยายเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานอื่นในหน่วยการวัดของตนให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ ซึ่งระบบการกำหนดเป้าหมายหลายชั้นที่ตรวจสอบได้นี้ ต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาตัวบ่งชี้การศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน และใช้ในการตรวจสอบว่าการดำเนินงานได้ผลตามเป้าหมายแต่ละชั้นที่กำหนดไว้หรือไม่ และได้ผลตามเกณฑ์มาตรฐานกลางหรือไม่อย่างไร

ดังการจัดแยกประเภทและประโยชน์ของตัวบ่งชี้การศึกษาที่นำเสนอไว้ข้างต้น การวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้จัดอยู่ในการจัดแยกประเภทตามทฤษฎีระบบ ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และยังจัดอยู่ในตัวบ่งชี้ตามสาขาวิชาหรือเนื้อหาสาระ ที่ว่าด้วยสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม อีกทั้งการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีประโยชน์เพื่อการประเมินระบบการศึกษาและได้แสดงถึงการประกันคุณภาพการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

3.3 การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษา

การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษามีกระบวนการ ขั้นตอนคล้ายคลึงกับกระบวนการวัดตัวแปร แต่มีขั้นตอนเพิ่มขึ้นในส่วนที่เกี่ยวกับการรวมตัวแปรเข้าเป็นตัวบ่งชี้ และการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้กระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษามีขั้นตอนที่สำคัญ 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ การนิยามตัวบ่งชี้ การรวบรวมข้อมูล การสร้างตัวบ่งชี้ การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ และการนำเสนอรายงาน (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2551: 8 – 15 อ้างอิงจาก Blan, 1993; Johnstone, 1981; Burstein, Oakes, and Guiton, 1992; Nardo, et al, 2005) ดังรายละเอียด

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ถือเป็นขั้นตอนแรกของการพัฒนาตัวบ่งชี้ซึ่งวัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนาตัวบ่งชี้ เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นให้ได้ตัวบ่งชี้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ โดยตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ต่างกัน มีลักษณะแตกต่างกัน อาทิ ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษา ควรเป็นตัวบ่งชี้ประเภทอิงเกณฑ์ ตัวบ่งชี้เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ควรเป็นตัวบ่งชี้ประเภทอิงตน และตัวบ่งชี้เพื่อใช้จัดจำแนกระบบการศึกษาของประเทศต่างๆ หลายประเทศ ควรเป็นตัวบ่งชี้ประเภทอิงกลุ่ม เป็นต้น ดังนั้นการกำหนดวัตถุประสงค์ของพัฒนาตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนย่อมส่งผลให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพสูง และสอดคล้อง ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการสร้างตัวบ่งชี้

2. การนิยามตัวบ่งชี้ เป็นกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ การกำหนดนิยามตัวบ่งชี้ประกอบด้วย ประการแรก คือ การกำหนดส่วนประกอบ (components) หรือตัวแปรย่อย (component variables) ของตัวบ่งชี้ ซึ่งต้องอาศัยความรู้จากทฤษฎี และประสบการณ์

ศึกษาตัวแปรย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ (relate) และตรง (relevant) กับตัวบ่งชี้ แล้วตัดสินใจคัดเลือกตัวแปรย่อยเหล่านั้นว่าจะใช้ตัวแปรย่อยจำนวนเท่าใด ใช้ตัวแปรย่อยประเภทใดในการพัฒนาตัวบ่งชี้ ประการที่สอง คือ การกำหนดวิธีการรวม (combination method) ตัวแปรย่อย นั่นคือต้องศึกษาและตัดสินใจเลือกวิธีการรวมตัวแปรย่อยให้ได้ตัวบ่งชี้ กระทำได้ 2 แบบ คือการรวมตัวแปรย่อยด้วยการบวก (addition) และการคูณ (multiplication) ส่วนประการที่สาม คือการกำหนดน้ำหนัก (weight) การรวมตัวแปรย่อยเข้าเป็นตัวบ่งชี้ สามารถกำหนดน้ำหนักแทนความสำคัญของตัวแปรย่อยแต่ละตัวในการสร้างตัวบ่งชี้ โดยอาจกำหนดให้ตัวแปรย่อยทุกตัวมีน้ำหนักเท่ากัน หรือต่างกันก็ได้ อย่างไรก็ตาม Johnstone (1981: 71-77) ได้กำหนดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามที่แตกต่างกัน ดังนี้

2.1 การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามเชิงปฏิบัติการ (The pragmatic definition of an indicators) เป็นนิยามที่ใช้ในกรณีที่มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรย่อยที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้ไว้พร้อมแล้ว มีฐานข้อมูลแล้ว หรือมีการสร้างตัวแปรประกอบจากตัวแปรย่อยๆ หลายตัวไว้แล้ว เพียงแต่ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรจากฐานข้อมูลที่มีอยู่และนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้โดยกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อย และกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรย่อย วิธีการกำหนดนิยามตัวบ่งชี้วิธีนี้อาศัยการตัดสินใจ และประสบการณ์ของผู้วิจัยเท่านั้น ดังนั้นวิธีการนี้อาจทำได้นิยามที่ลำเอียงเพราะไม่มีการอ้างอิงทฤษฎี หรือตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จึงเป็นนิยามที่มีจุดอ่อนมากที่สุดและไม่ค่อยมีผู้นิยมใช้

2.2 การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามเชิงทฤษฎี (The theoretical definition of an indicators) เป็นนิยามที่ใช้ทฤษฎีรองรับสนับสนุนการตัดสินใจของนักวิจัย ซึ่งมีวิธีการ 2 แบบ คือ แบบแรก ใช้ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนทั้งหมดตั้งแต่การกำหนดตัวแปรย่อย การกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อย และการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อย โดยอาจใช้โมเดลหรือสูตรในการสร้างตัวบ่งชี้ตามที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วทั้งหมด แบบที่สอง ใช้ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนในการคัดเลือกตัวแปรย่อย และการกำหนดวิธีการรวมตัวแปรย่อยเท่านั้น ส่วนการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยแต่ละตัวเป็นการใช้ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญประกอบการตัดสินใจ ซึ่งแบบที่สองนี้จะใช้ในกรณีที่ยังไม่มีผู้ใดกำหนดสูตรหรือโมเดลตัวบ่งชี้ไว้ก่อน

2.3 การพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้นิยามเชิงประจักษ์ (The empirical definition of an indicators) เป็นนิยามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับนิยามเชิงทฤษฎี นั่นคือเป็นนิยามกำหนดว่าตัวบ่งชี้ประกอบด้วย ตัวแปรย่อยอะไร และกำหนดรูปแบบวิธีการรวมตัวแปรให้ได้ตัวบ่งชี้โดยมีทฤษฎี เอกสารวิชาการ หรืองานวิจัยเป็นพื้นฐาน แต่การกำหนดน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวที่จะนำมารวมกันในการพัฒนาตัวบ่งชี้ นั้นมิได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีโดยตรง แต่อาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งการนิยามแบบนี้มีความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับใช้กันอยู่มาจนถึงทุกวันนี้

3. การรวบรวมข้อมูล คือการดำเนินการวัดตัวแปรย่อย ได้แก่ การสร้างเครื่องมือสำหรับวัดการทดลองใช้และการปรับปรุงเครื่องมือ ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การดำเนินการภาคสนามเพื่อใช้เครื่องมือเก็บข้อมูล และการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลที่เป็นตัวแปรย่อยซึ่งจะนำมารวมเป็นตัวบ่งชี้

4. การสร้างตัวบ่งชี้ ขั้นตอนนี้ นักวิจัยสร้างสเกล (scaling) ตัวบ่งชี้ โดยนำตัวแปรย่อยที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์รวมให้ได้เป็นตัวบ่งชี้ โดยใช้วิธีการรวมตัวแปรย่อย และการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยตามที่ได้นิยามตัวบ่งชี้ไว้

5. การตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นครอบคลุมถึงการตรวจสอบคุณภาพของตัวแปรย่อย และตัวบ่งชี้ด้วย โดยตรวจสอบทั้งเรื่องความเชื่อมั่น (reliability) ความเที่ยงตรง (validity) ความเป็นไปได้ (feasibility) ความเป็นประโยชน์ (utility) ความเหมาะสม (appropriateness) และความเชื่อถือได้ (credibility)

6. การนำเสนอรายงาน เป็นขั้นตอนหนึ่งในการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญมากเพราะเป็นการสื่อสาร (communication) ระหว่างผู้วิจัยที่เป็นผู้พัฒนากับผู้ใช้ตัวบ่งชี้ หลังจากสร้างและตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้แล้ว ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ค่าของตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบท (context) โดยอาจวิเคราะห์ตีความแยกตามระดับเขตการศึกษา จังหวัด อำเภอ โรงเรียน มหาวิทยาลัย หรือแยกตามประเภทของบุคลากร หรืออาจวิเคราะห์ตีความในระดับมหภาค แล้วจึงรายงานค่าของตัวบ่งชี้ ให้ผู้บริหาร/นักวางแผน/นักวิจัย ตลอดจนนักการศึกษาทั่วไปได้ทราบและใช้ประโยชน์จากตัวบ่งชี้ได้อย่างถูกต้องต่อไป

ดังนั้น การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ทั้ง 6 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ขั้นที่ 2 การนิยามตัวบ่งชี้ ซึ่งผู้วิจัยนิยามตัวบ่งชี้เชิงทฤษฎีระบบแบบที่ 2 นั่นคือ การกำหนดตัวแปรย่อย ได้ใช้การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพเชิงทฤษฎีระบบ ส่วนการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อย อาศัยความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เชี่ยวชาญประกอบการตัดสินใจ ขั้นที่ 3 การรวบรวมข้อมูลสรุป ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของคนและสังคมกับศิลปวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22-26 และ มาตรา 28- 30 และมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ประกอบมาตรฐานย่อย 3 ด้าน คือมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อสร้างเครื่องมือ

สำหรับวัด ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตลอดจนการทดสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้กับเกณฑ์ที่กำหนด ชั้นที่ 4 การสร้างตัวบ่งชี้ ด้วยการเลือกตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด และกำหนดค่าน้ำหนักของแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ 3 ด้านคือ องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต รวมค่าน้ำหนักเท่ากับ 100 คะแนน และกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้ซึ่งแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ ซึ่งกำหนดโดยประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต ชั้นที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ ด้วยการพิจารณาความเหมาะสมของการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพ และประเภทของตัวบ่งชี้ย่อย โดยประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และขั้นสุดท้ายคือ การนำเสนอผลการวิจัยตามกระบวนการวิจัยที่กำหนดไว้ 3 ขั้นตอน

3.4 หลักและกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและได้มาตรฐานตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

ตามหลักการของการพัฒนาตัวบ่งชี้ซึ่งมีขั้นตอน กระบวนการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบซึ่งในทางปฏิบัติแล้วการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหลักการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ โดยสาระสำคัญคือ เมื่อตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่องมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา จึงได้ดำเนินการเป็นระบบมากขึ้น นับแต่พุทธศักราช 2543 จนกระทั่งปีการศึกษา 2555 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดการประเมินคุณภาพการศึกษา จำนวน 9 องค์ประกอบ โดยมีหลักการสำคัญในการพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษา 6 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553: 26-27) คือ

1. เป็นตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา 2553

2. เป็นตัวบ่งชี้ที่ตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษาและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) และสำนักงาน

คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ภายใต้หลักการสำคัญคือ ไม่ให้เป็นภาระซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานแก่สถาบันอุดมศึกษา

3. เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบการประกันคุณภาพคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ จะมีทั้งที่ สกอ. พัฒนาขึ้น และตัวบ่งชี้ที่ สมศ. ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อความเชื่อมโยงและความเป็นเอกภาพของระบบประกันคุณภาพอุดมศึกษาไทยและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาจาก สมศ.

4. เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสมดุลระหว่างมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้ และนวัตกรรม

5. จำนวนตัวบ่งชี้และเกณฑ์กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น เป็นเพียงจำนวนและเกณฑ์ขั้นต่ำ สถาบันอุดมศึกษาสามารถเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน

6. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีทั้งประเภททั่วไปที่ใช้กับทุกสถาบันอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค1 สถาบันเฉพาะทางที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่ม ค2 สถาบันเฉพาะทางที่เน้นระดับปริญญาตรี และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก ตามนิยามที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

ซึ่งกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการโดยศึกษากฎหมาย และเอกสารต่างๆ อาทิ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2552-2565) มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2547 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2549 มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2551 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) แล้วทำการวิเคราะห์ ประมวลข้อมูลจากเอกสารนั้น เพื่อนำมาพัฒนาตัวบ่งชี้ โดยจำแนกตามปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ โดยใช้องค์ประกอบทั้ง 9 ด้านที่ครอบคลุมพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษาเป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้ เพื่อให้วัดคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้ครบทุกมาตรฐาน หลังจากนั้น กำหนดเป็นตัวบ่งชี้และตรวจสอบความสมดุลตามมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้านคือ ด้านนักศึกษาและผู้มี

ส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากรการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งตัวบ่งชี้ที่กำหนดแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ ระบุเกณฑ์มาตรฐานเป็นข้อๆ กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 นับจำนวนข้อและระบุว่าผลการดำเนินการได้กี่ข้อ ได้คะแนนเท่าใด กรณีที่ดำเนินการไม่ครบที่จะได้ 1 คะแนน ให้ถือว่าได้ 0 คะแนน

2. ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ ระบุในรูปของร้อยละหรือค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนนระหว่าง 1 ถึง 5 เป็นค่าต่อเนื่อง (มีจุดทศนิยม)

(สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2553ข: 27-28)

ส่วนหลักการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) กำหนด (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2549: 6) มีดังนี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้ที่มุ่งการประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่าปัจจัยนำเข้าและกระบวนการ

2. ให้ความสำคัญกับลักษณะและประเภทของสถานศึกษา (สิ่งที่มี สิ่งที่เป็นไปได้ สิ่งที่เป็นหัวใจ)

3. เน้นตัวบ่งชี้ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ ทั้งเชิงบวกและลบ

4. ตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัย ข้อจำกัด ตลอดจนวัฒนธรรม

และความเป็นไทย

5. ให้มีตัวบ่งชี้พื้นฐานเท่าที่จำเป็น แต่ยังคงมีอำนาจจำแนก โดยเพิ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม

6. คำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

ดังนั้น จึงอาจจะสรุปได้ว่า กระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้พัฒนาตัวบ่งชี้ที่มีจุดเน้นต่างกันและไม่ซ้ำซ้อนกันคือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พัฒนาตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ ส่วนสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พัฒนาตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ระดับปริญญาบัณฑิต ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยกรนิยามเชิงทฤษฎีระบบของนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 7)

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพของคนและสังคมกับศิลปวัฒนธรรม แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับ
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข
 เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22-26 และมาตรา 28-30 และ
 มาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ประกอบมาตรฐานย่อย 3 ด้าน คือมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตศึกษา
 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้
 และสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษา
 ระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ มาเป็นหลักในการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา
 ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ให้ครอบคลุมทุกมิติขององค์ประกอบคุณภาพการจ้ด
 การศึกษา ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และ ผลผลิต เป็นต้นว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพด้านอาจารย์ นิสิต
 นักศึกษา ผู้บริหารหลักสูตร หลักสูตร ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้
 การบริหารจัดการ คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต และคุณภาพของปริญญานิพนธ์ และเป็นตัวบ่งชี้ที่วัดได้
 ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม

การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
 ได้ยึดหลักการของกระบวนการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่เป็นระบบโดยใช้การนิยามเชิงทฤษฎีระบบ และเอกสาร
 งานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนการคัดเลือกตัวแปร ประกอบกับการใช้ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 และผู้เชี่ยวชาญประกอบการตัดสินใจ ซึ่งเป็นไปตามหลักการนิยามตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์
 ของการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษา โดยองค์ประกอบคุณภาพของการจ้ด
 การศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมตามทฤษฎีระบบที่ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ
 (process) และผลผลิต(output) อีกทั้งจากการประมวลผลงานวิจัยต่างๆ เป็นต้นว่า อุไรวรรณ
 เจนวาณิชยานนท์ (2537: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาดัชนีบ่งชี้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
 ของคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พบว่า คุณลักษณะของปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่
 ปรัชญาเป้าหมายของสถาบัน คุณลักษณะของนักศึกษาใหม่ คุณลักษณะของอาจารย์ประจำ
 คุณลักษณะของผู้บริหาร สถานภาพการเงิน งบประมาณ ทรัพยากรสนับสนุนวิชาการและคุณลักษณะ
 ของแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ ส่วนคุณลักษณะของกระบวนการ ได้แก่ คุณลักษณะของหลักสูตรการเรียน
 การสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ การบริหาร การพัฒนาคณาจารย์ การจัดดำเนินงานวิชาการ กิจกรรม
 นักศึกษา และการประเมินตนเองของสถาบัน และด้านคุณลักษณะของผลผลิต ได้แก่ สมรรถนะและ
 เจตคติต่อวิชาชีพของบัณฑิต พัฒนาการด้านบุคลิกภาพและทักษะทางสังคมของบัณฑิตและผลผลิต

ด้านวิชาการของสถาบัน ส่วน จำเริญรัตน์ เจือจันทร์ (2543: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านวิชาการ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ หลักสูตร อุปกรณ์และทรัพยากรสนับสนุนการเรียน การสอน และอาคารสถานที่ ด้านกระบวนการผลิต ประกอบด้วย การเรียนการสอน การวิจัย การรักษามาตรฐาน และการบริหารจัดการและการควบคุมคุณภาพ และด้านผลผลิต คือ คุณลักษณะ ของบัณฑิต 3 ด้าน ประกอบด้วย พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะการปฏิบัติ นอกจากนี้ จารุวรรณ ประทุมศรี (2546: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษา สำหรับสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ระดับมหาบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า ปัจจัยที่ต้อง เพิ่มคุณภาพคือ อาจารย์ นิสิตนักศึกษาและทรัพยากรซึ่งถือเป็นตัวป้อน การเรียนการสอน การ ประเมินผลถือเป็นกระบวนการ ส่วนสมรรถนะมหาบัณฑิต ผลงานของอาจารย์ และวิทยานิพนธ์ถือเป็น ผลผลิต ซึ่งองค์ประกอบคุณภาพเหล่านี้ สอดคล้องกับที่ นักสิทธิ์ คุ้มพัฒนาชัย (2550: ออนไลน์) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญต่อการผลิตบุคลากรระดับปริญญาเอก ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้าคือ คุณภาพของนักศึกษา คุณภาพอาจารย์ที่ปรึกษา โครงสร้างพื้นฐาน และเงินทุนสนับสนุน ส่วนด้าน กระบวนการคือ หลักสูตรและการเรียนรู้ กระบวนการคัดเลือกนักศึกษาปริญญาเอก การสอบปริญญา นิพนธ์ กระบวนการคัดเลือกผู้สอบได้ภายนอก และบทบาทของผู้สอบได้ภายนอก และด้านผลผลิตคือ คุณภาพของผลงานวิจัย

สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศนั้น วินด์แฮม (Windham. 1988: 581) ได้ศึกษาประสิทธิผล ของตัวบ่งชี้เพื่อการวิเคราะห์เศรษฐกิจของการดำเนินการทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยหลักของ กระบวนการผลิตทางการศึกษา คือ ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย คุณลักษณะของนักศึกษา คุณลักษณะ ของอาจารย์ คุณลักษณะของสถาบันการศึกษา คุณลักษณะของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอน ส่วนกระบวนการ ประกอบด้วย รูปแบบของการจัดการ เรียนการสอน การใช้เวลาของนักศึกษาและอาจารย์ และผลผลิต ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เบออสเตน ไร่ค และกิลตัน (Burstein.; Oakes.; & Guiton. 1992: 415) ที่ศึกษาเรื่องตัวบ่งชี้ทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย คุณภาพของ อาจารย์ คุณลักษณะของนักศึกษา และทรัพยากรสนับสนุนทางการศึกษา ส่วนกระบวนการ ประกอบด้วย คุณภาพของหลักสูตร ลักษณะการจัดการเรียนการสอน ส่วนผลผลิต ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และทัศนคติต่อการศึกษานักศึกษา สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ประกอบ คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ แอชเวิร์ท และฮาร์เวย์ (Ashworth; & Harvey. 1994: 7) ได้กำหนดองค์ประกอบเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษา ดังนี้คือ อาจารย์ สภาพแวดล้อมทาง

กายภาพ สื่อวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนรู้ การสอนและการเรียนรู้ มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ การจัดการและการควบคุมคุณภาพ นักศึกษา และหลักสูตร

ดังนั้น จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา และ นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม และการบริหารจัดการ สรุปได้ว่า องค์ประกอบคุณภาพ การจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 ประเด็นคือ

- 1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์
- 1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา
- 1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร
- 1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร
- 1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มี 2 ประเด็นคือ

- 2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้
- 2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

3. องค์ประกอบด้านผลผลิต มี 2 ประเด็นคือ

- 3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคุณวุฒิปริญญาตรี
- 3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ผลงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาและสถาบันการศึกษาต่างๆ ดังรายละเอียด

อดุลย์ วิริยะเวชกุล (2541ข: 71-79) ได้ศึกษาเรื่อง ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า องค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย คุณลักษณะผลผลิตของบัณฑิตศึกษาไทย คุณลักษณะของนักศึกษา หลักสูตร วิทยานิพนธ์ และการพัฒนาอาจารย์บัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับ กุลธิดา ท้วมสุข (2554: ออนไลน์) ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพคุณวุฒิปริญญาตรีและความเป็นสากลของการจัดการศึกษาหลักสูตรวารสารศาสตร ระดับปริญญาเอก พบว่า องค์ประกอบของการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน นักศึกษา อาจารย์ กิจกรรมสนับสนุน สิ่งสนับสนุนการบริหารจัดการ และความร่วมมือเครือข่าย และรุ่งรังษิ วิบูลชัย (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสอน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า คือ คุณสมบัติของผู้สอน คุณสมบัติของผู้เรียน ด้านกระบวนการสอน คือ เตรียมแผนการสอน ใช้

กิจกรรมและการประเมินผลที่หลากหลายวิธี ส่วนผลผลิต คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ มีทักษะในการแก้ปัญหา และการคิดวิเคราะห์และการจัดการ

ส่วนจำเริญรัตน์ เจือจันทร์ (2543: 165-171) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชน พบว่า ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านนักศึกษา จำนวน 20 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านอาจารย์ จำนวน 27 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านหลักสูตร จำนวน 28 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านอุปกรณ์และทรัพยากรที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน จำนวน 13 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านอาคารสถานที่ จำนวน 19 ดัชนี ส่วนดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านกระบวนการผลิต ประกอบด้วย ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านการเรียนการสอน จำนวน 20 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านการวิจัย จำนวน 9 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านการรักษามาตรฐาน จำนวน 21 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านการบริหารจัดการและการควบคุมคุณภาพ จำนวน 12 ดัชนี และดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านผลผลิต ประกอบด้วย ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านพุทธิพิสัย จำนวน 5 ดัชนี ดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านจิตพิสัย จำนวน 13 ดัชนี และดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านทักษะการปฏิบัติ จำนวน 6 ดัชนี นอกจากนี้ ชนัย วรรณะลี (2546: 131-134) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาดัชนีบ่งชี้คุณภาพทางวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พบว่า องค์ประกอบในการประเมินคุณภาพทางวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและแผนงาน มี 10 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน มีองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบคือ ด้านหลักสูตร มี 5 ตัวบ่งชี้ ด้านนักศึกษา มี 5 ตัวบ่งชี้ ด้านครู/อาจารย์ มี 6 ตัวบ่งชี้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มี 6 ตัวบ่งชี้ ด้านปัจจัยเกื้อหนุน มี 6 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา มีองค์ประกอบย่อย 2 องค์ประกอบคือ ด้านกิจกรรมพัฒนานักศึกษามี 5 ตัวบ่งชี้ ด้านครู/อาจารย์ที่ปรึกษา มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 การวิจัยและงานสร้างสรรค์ มี 2 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มี 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการ มีองค์ประกอบย่อย 3 องค์ประกอบคือ ด้านนโยบายการบริหารและเผยแพร่ มี 5 ตัวบ่งชี้ ด้านระบบการบริหาร มี 5 ตัวบ่งชี้ ด้านบุคลากร มี 4 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ มี 5 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา มี 3 ตัวบ่งชี้ สำหรับ สุทธิธัช คนกาญจน์ (2547: 177-180) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาบ่งชี้คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อใช้สำหรับระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา มี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ด้านคุณภาพของการผลิตบัณฑิต มี 3 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 2 ด้านความเสมอภาคในการเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษา มี 3 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ด้านประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอุดมศึกษา กลุ่มที่หนึ่ง มี 2 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 4 ด้าน

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการอุดมศึกษา กลุ่มที่สอง มี 2 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 5 ด้านการผลิตบัณฑิตตามความต้องการของสังคม มี 1 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 6 ด้านความเป็นสากล มี 2 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 7 ด้านการบริหารจัดการศึกษาร่วมกับภาคเอกชนและองค์กรส่วนท้องถิ่น มี 3 ตัวบ่งชี้ และ กฤติมา เหมวิภาต (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์และรูปแบบการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า ตัวบ่งชี้เพื่อนำไปใช้ประเมินหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย องค์ประกอบเอกสารหลักสูตร จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบคุณภาพอาจารย์ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบวิธีการสอน จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบพัฒนานักศึกษา จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบประสิทธิผลหลักสูตร จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบการบริหารและพัฒนาหลักสูตร จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบปัจจัยสนับสนุน จำนวน 7 ตัวบ่งชี้

นอกจากนี้ แอสติน (Astin, 1985: 26-59) ได้ศึกษาแนวคิดความเป็นเลิศทางการอุดมศึกษา พิจารณาจากชื่อเสียงของสถาบัน โดยวัดจากคุณภาพของอาจารย์ ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชา ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน วัดจาก อาจารย์ นักศึกษา เงินงบประมาณ ผลผลิต วัดจากความสำเร็จของนักศึกษา อัตราการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนแชนเวอร์ธ และฮาร์เวย์ (Ashworth; & Harvey, 1994: 8-13) ได้ศึกษาการประเมินคุณภาพการอุดมศึกษา พบว่า ตัวชี้วัดที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จะสัมพันธ์กับพันธกิจของสถาบัน ช่วยกำกับและประเมินสถาบัน อีกทั้งเป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการวางแผนและสนับสนุนทรัพยากร ซึ่งวัดจากปริมาณและคุณภาพของอาจารย์ บุคลากรสนับสนุนวิชาการ อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และประสิทธิภาพของอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้นี้ นอกจากนี้ เฮอว์นอน และ อัลท์แมน (Heron; & Altman, 1998: 174-178) ได้ศึกษาการประเมินคุณภาพการบริการห้องสมุด พิจารณาจากลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดคือ อุณหภูมิ เสียง และความสะอาด ซึ่งการสำรวจผู้ใช้ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเวลส์ (University of Wales) พบว่า เสียงทำให้เกิดการรบกวนผู้รับบริการห้องสมุด ร้อยละ 34.1 ในขณะที่เดียวกันได้สร้างความรำคาญให้แก่ผู้รับบริการห้องสมุดถึงร้อยละ 33.7 การบริการของเจ้าหน้าที่ วัดได้จากความเป็นมืออาชีพ มีความรู้ สามารถตอบคำถามได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีอัธยาศัยดี ความหลากหลายของสื่อวัสดุอุปกรณ์ภายในห้องสมุด และระบบการบริการของห้องสมุด วัดได้จากเวลาเปิด - ปิดของห้องสมุด มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ มีห้องน้ำ น้ำดื่มบริการ และมุมรับประทานอาหาร

ซึ่งรายละเอียดขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาของสาขาวิชาและสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่นำเสนอไว้ข้างต้น ได้แจกแจงดังตารางตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาแยกตามองค์ประกอบ ในภาคผนวก ก ที่ปรากฏอยู่ในบัญชีตารางของภาคผนวก ทั้งนี้ จากการ

ประมวลผลแนวคิด และผลงานวิจัยที่นำเสนอไว้ข้างต้น ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพทั้ง 9 ด้าน 3 องค์ประกอบคุณภาพ ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์** ประกอบด้วย การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ภาระงานของอาจารย์ การพัฒนาคุณภาพอาจารย์ และการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/วิจัยของอาจารย์

2. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา** ประกอบด้วย การคัดเลือกนิสิตนักศึกษา การพัฒนาคุณภาพของนิสิตนักศึกษา และการประเมินผลนิสิตนักศึกษา

3. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร** ประกอบด้วย คุณสมบัติที่จำเป็น วิสัยทัศน์ของผู้บริหารหลักสูตร ความสามารถในการบริหารหลักสูตร และการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหารหลักสูตร

4. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร** ประกอบด้วย คุณลักษณะของหลักสูตร เนื้อหาสาระ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การพัฒนาปรับปรุงและประเมินหลักสูตร

5. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้** ประกอบด้วย ห้องสมุด และแหล่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ และงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้

ห้องสมุด พิจารณาจาก ระบบการบริหารห้องสมุด ปริมาณและคุณภาพของทรัพยากรภายในห้องสมุด บรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในห้องสมุด

แหล่งการเรียนรู้ พิจารณาจาก ปริมาณและคุณภาพของสถานที่เรียน การจัดพื้นที่/ลาน ศิลปวัฒนธรรมเพื่อการจัดแสดงงานสร้างสรรค์ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์

วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ พิจารณาจาก ปริมาณ คุณภาพและมาตรฐานของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์

งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ พิจารณาจาก ระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนทุนวิจัย การศึกษาดูงาน แก่นิสิตนักศึกษา อาจารย์ ทุนการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษา การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาและอาจารย์

องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

1. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้** ประกอบด้วย การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การดำเนินกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ** ประกอบด้วย ระบบการบริหารจัดการตามปรัชญาวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบบการบริหารจัดการบุคลากรสนับสนุนการเรียนรู้ ระบบการให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

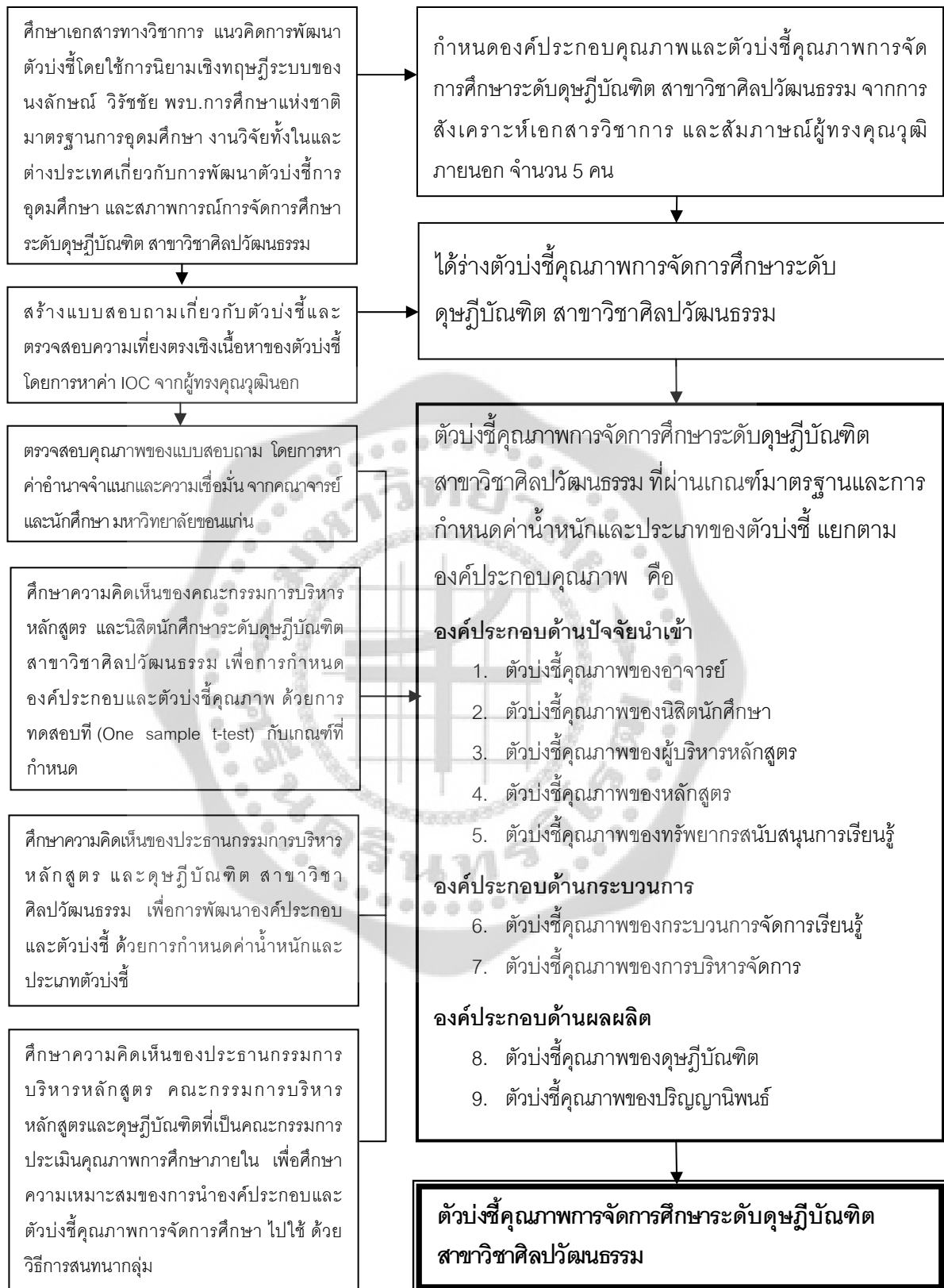
1. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์** ประกอบด้วย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สะท้อนปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พิจารณาจากคุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพ และคุณลักษณะทางสังคมของคณาจารย์

2. **ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์** ประกอบด้วย การตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ คุณภาพของปริญญานิพนธ์ที่ได้รับการอ้างอิง ระบบการประเมินผลปริญญานิพนธ์ที่หลากหลาย

ทั้งนี้ เมื่อผู้วิจัยประมวลข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยต่างๆ ประกอบกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม และนักวิชาการ เพื่อได้มาซึ่งร่างตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นไปตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้ศึกษาแนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้การนิยามเชิงทฤษฎีระบบของนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 7) ที่ว่า ตัวบ่งชี้การศึกษาแบ่งตามทฤษฎีระบบ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า (input indicators) ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (process indicators) และตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (output indicators) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22-26 และมาตรา 28-30 และมาตรฐานการอุดมศึกษา ที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 ด้าน คือมาตรฐานคุณภาพบัณฑิตศึกษา มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 กระบวนการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจ้ด
การศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” เป็นการศึกษาที่มีรูปแบบของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งมีกระบวนการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

1. วิธีการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับแนวคิดคุณภาพของคนและสังคมกับศิลปวัฒนธรรม การจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรฐานการอุดมศึกษา ตัวบ่งชี้เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินและวัดความสำเร็จ แนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการใช้นิยามเชิงทฤษฎีระบบของนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 8) และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.2 นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากข้อ 1.1 มาสังเคราะห์และร่างเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ข้อ

1.3 ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิกายนอกที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 5 คน ถือเป็นการนำรูปแบบการประเมินเชิงคุณภาพ โดยอิงความเชี่ยวชาญ (Expertise-Based Evaluation) การใช้แนวคิดจากการวิพากษ์งานศิลปะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้การตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ (connoisseurship) ที่คัดสรรแล้วมาร่วมกันพิจารณาข้อมูลสารสนเทศ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545: 79) มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบและ

ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากข้อ 1.2 ดำเนินการรวบรวม ข้อมูล จัดหมวดหมู่ และแยกแยะประเด็นต่างๆ ตามองค์ประกอบคุณภาพที่กำหนดไว้

1.4 นำผลจากข้อ 1.3 มาร่างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างชุดเดิม จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุรุศึกษิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทำการวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index : IOC) โดยเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 182 ตัว และปรับแก้ไขภาษาตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาต่อไป

1.5 นำร่างแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และปรับแก้ไขภาษาแล้ว มาสร้างเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับคณาจารย์ และนักศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศึกษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ แบ่งกลุ่มร้อยละ 27 ของกลุ่มสูง และกลุ่มร้อยละ 27 ของกลุ่มต่ำ จากนั้นใช้การทดสอบที (dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เลือกตัวบ่งชี้ที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาเป็นข้อคำถามเพื่อการวิจัย ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 176 ตัว และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1984: 161) พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .985 หากแยกรายตัวบ่งชี้หลัก ค่าความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของอาจารย์ เท่ากับ .945 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของนิสิตนักศึกษา เท่ากับ .903 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร เท่ากับ .937 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของหลักสูตร เท่ากับ .890 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้อื่นๆ เท่ากับ .981 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้อื่นๆ เท่ากับ .930 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของการบริหารจัดการ เท่ากับ .936 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของคุรุศึกษิต เท่ากับ .926 ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของปริญญาบัตร เท่ากับ .908 นอกจากนี้ยังทำการปรับแก้ไขเนื้อหาข้อคำถามเพื่อให้เกิดความชัดเจนและปรับลดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณา ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 171 ตัว

1.6 นำแบบสอบถามจากข้อ 1.5 ที่มีค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ และปรับภาษาตามคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาแล้ว มาใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2 จำนวน 100 คน

1.7 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป โดยใช้การทดสอบที (One sample t-test) และคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์ มาเป็นตัวบ่งชี้เพื่อการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 170 ตัว

2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แบ่งเป็น

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพคือ ผู้ทรงคุณวุฒิกายนอก จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ ดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม หรือ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ หรือ การอุดมศึกษา หรือ
2. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และ
3. มีประสบการณ์ทางการวิจัยและทำการสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม หรือสังคมศาสตร์ หรือ มนุษยศาสตร์ หรือ การอุดมศึกษา และ
4. มีความเชี่ยวชาญและเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ หรือนานาชาติ ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือได้รับยกย่องเป็นศิลปินแห่งชาติ

2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดและเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม กับเกณฑ์ที่กำหนด ประกอบด้วย

2.2.1 ประชากร คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ประจำปีการศึกษา 2555 ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม วิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 8 คน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 4 คน และ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 5 คน รวม 17 คน และนิสิตนักศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555 ประกอบด้วย นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 37 คน นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 54 คน และนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 25 คน รวม 116 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 133 คน

2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนิสิตนักศึกษา จำนวน 100 คน เป็นไปตามหลักของการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่มีประชากรน้อยกว่า 140 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (Hernon; & Altman. 1998: 121) จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Neyman allocation (Cochran. 1977: 98) ดังตาราง 4

ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นเพื่อการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	17	13
นิสิตนักศึกษา	116	87
รวม	133	100

เมื่อผู้วิจัยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นต่อการกำหนดและเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณชิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม กับเกณฑ์ที่กำหนด ปรากฏว่าผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 82 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.00 ดังตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นเพื่อการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้

สถานภาพ	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	13	13
นิสิตนักศึกษา	87	69
รวม	100	82

3 เครื่องมือที่ใช้เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณชิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่มีข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย

ข้อที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหมวดหมู่ขององค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ข้อที่ 2 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะเฉพาะของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

แบบสอบถาม ในการวิจัยขั้นตอนนี้ มีจำนวน 2 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ทั้ง 9 ตัวบ่งชี้หลัก ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ ทั้งนี้ได้กำหนดค่าคะแนนของระดับความคิดเห็น ดังนี้

1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้อง กับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
0	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่า ไม่แน่ใจ ว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
-1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้อง กับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม และเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม กับเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม อาทิ สถานภาพ อายุ และตำแหน่งหน้าที่การงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 9 ตัวบ่งชี้หลัก ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert, 1932: 1-55) ทั้งนี้ได้กำหนดคะแนนของระดับความคิดเห็น ดังนี้

5	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมในระดับมากที่สุด
---	---------	--

4	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับมาก
3	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับน้อย
1	หมายถึง	ผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับน้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึงผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึงผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึงผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึงผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายถึงผู้ตอบเห็นด้วยกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

4.1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจำนวน 5 คน โดยการนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ได้ขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัย

จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จากนั้นผู้วิจัยประมวลผลการสัมภาษณ์ และร่างเป็นแบบสอบถาม

4.2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย 2 วิธี คือ 1) นัดหมายกับกลุ่มตัวอย่างล่วงหน้าก่อนส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง 2) ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ได้ขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง

4.3 แบบสอบถามที่ส่งออกไปจำนวน 100 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 82 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.00

5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่เป็นข้อความปลายเปิด ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจัดหมวดหมู่ และแยกแยะประเด็นต่างๆ ตามองค์ประกอบคุณภาพที่กำหนดไว้

5.2 แบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม วิเคราะห์หาค่า IOC โดยเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป

5.3 แบบสอบถาม เพื่อเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม กับเกณฑ์ที่กำหนด นำมาลงรหัสและบันทึกข้อมูลเพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบที (One sample t-test) (Ferguson. 1981: 180) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้คุณภาพที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

1. การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยดำเนินการตามกระบวนการ ดังนี้

1.1 นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 3 ที่เป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และดุขฎีบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง รวมจำนวน 16 คน ซึ่งลักษณะของข้อความแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง เป็นการสอบถามถึงค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก (ค่าน้ำหนักโดยรวม เท่ากับ 100 คะแนน) โดย

กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพก่อน แล้วจึงกำหนดสัดส่วนค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้หลัก จากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพที่กำหนดไว้แล้ว และส่วนที่สอง เป็นการสอบถามให้เลือกตอบ ลักษณะของตัวบ่งชี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

1.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ มาหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของน้ำหนัก องค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ก็จะได้ค่าน้ำหนักของแต่ละองค์ประกอบและ ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม และจำแนกประเภท ตัวบ่งชี้คุณภาพออกเป็น 2 ประเภท

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ประกอบด้วย ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร หรือผู้แทนจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ในมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งๆ ละ 1 คน รวมเป็นจำนวน 3 คน และดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 11 คน และดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 2 คน รวมจำนวนดุขฎีบัณฑิตทั้งหมด 13 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนที่ 2 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 16 คน

เมื่อผู้วิจัยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความคิดเห็นต่อการ กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 16 คน ปรากฏว่าผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาและมีความสมบูรณ์ครบถ้วน จำนวน 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.00

3. เครื่องมือที่ใช้เพื่อการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะข้อคำถาม ปลายเปิดและปิด จำนวน 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดค่าน้ำหนัก องค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 171 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยค่าน้ำหนักรวม เท่ากับ 100 คะแนน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม กำหนดประเภทของ ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย คือ

4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการนัดหมายกับกลุ่ม

ตัวอย่างล่วงหน้าก่อนส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณาจารย์บัณฑิต ในมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง

4.2 แบบสอบถามที่ส่งออกไปจำนวน 16 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 12 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 หาค่าน้ำหนักที่ผู้ตอบแบบสอบถามในองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่ามัธยฐาน (Median) ประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้คุณภาพ รวมเท่ากับ 100 คะแนน

5.2 จัดแยกประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพออกเป็น 2 ประเภทคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

1. การศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้คือ

1.1 เมื่อผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาโดยกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาตามขั้นตอนที่ 2 แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามที่เป็นข้อคำถามปลายปิดและปลายเปิด เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการนำค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group Interview) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม แยกตามสถาบันการศึกษา เพื่อดำเนินการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและเป็นการยืนยันร่วมกันของกลุ่ม (Kerlinger; & Lee. 2000: 700)

1.3 หาข้อสรุปและยืนยันค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ และประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง จากการสนทนากลุ่ม ถือเป็นกระบวนการหาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎิบัณฑิตสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ เพื่อการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมานั้นเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิตแล้ว ยังเป็นผู้มีบทบาทในการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย ผู้แทนที่เป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและดุชะฎีบัณฑิตที่เป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2555 ทั้ง 3 แห่ง ได้แก่ ผู้แทนที่เป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ดุชะฎีบัณฑิตที่เป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 3 คน ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และกรรมการบริหารหลักสูตรที่เป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 2 คน และผู้แทนที่เป็นประธานกรรมการบริหารหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด 6 คน

3. เครื่องมือที่ใช้เพื่อหาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อยืนยันการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่กำหนดขึ้น เมื่อนำไปใช้เพื่อการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อยืนยันการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเมื่อนำตัวบ่งชี้คุณภาพไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นโดยเสรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดสนทนากลุ่ม (Focus group interview) คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตามกำหนดเวลาที่นัดหมายกันล่วงหน้า และขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้แทนประธานกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและดุชะฎีบัณฑิตที่เป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2555

4.2 แบบสอบถามที่ใช้เพื่อการสนทนากลุ่ม จำนวน 6 ชุด ได้รับกลับคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 6 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผลและยืนยันค่าน้ำหนักแต่ละองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพและประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ของทั้ง 3 มหาวิทยาลัย ด้วยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group interview)

5.2 แบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยายโดยจัดเป็นความคิดเห็นของแต่ละมหาวิทยาลัย

ดังนั้น จำนวนองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมในแต่ละขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

องค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต โดยองค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาบัตร ซึ่งตัวบ่งชี้ย่อยที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป มีจำนวน 182 ตัวบ่งชี้ย่อย เมื่อนำไปทดลองใช้และหาค่าอำนาจจำแนก พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพที่มีค่าอำนาจจำแนกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 176 ตัว ทำการปรับแก้ไขเนื้อหาให้มีความชัดเจนและลดคำถามที่มีซ้ำซ้อน เสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณา ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 171 ตัว และเมื่อกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป) พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีจำนวน 170 ตัว

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

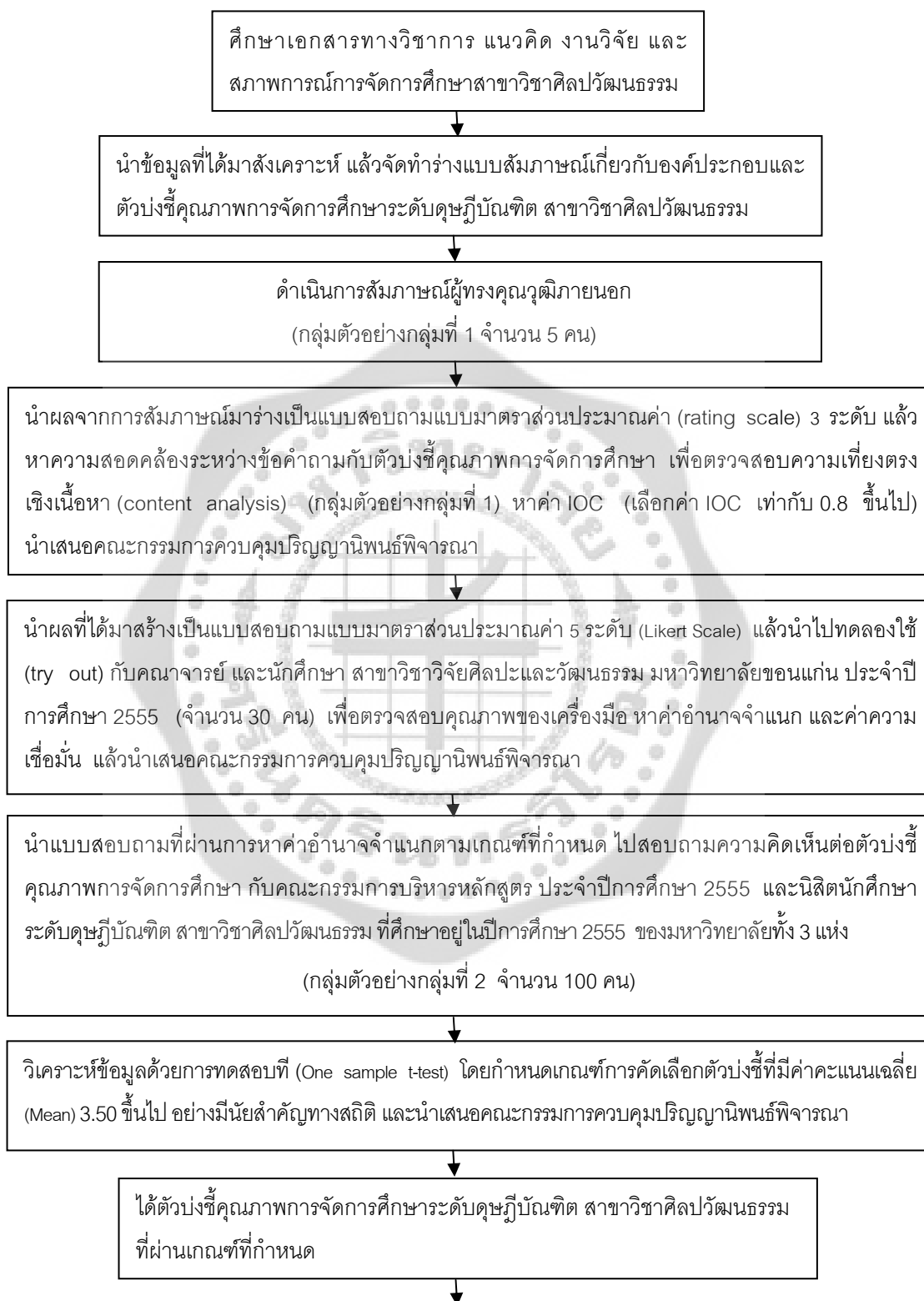
เป็นขั้นตอนของการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ และการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพ ซึ่งขั้นตอนนี้อิงองค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต ส่วนตัวบ่งชี้คุณภาพ มี 9 ตัวบ่งชี้หลัก คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุสิตบัณฑิต และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์ โดยตัวบ่งชี้ย่อยที่ใช้ในขั้นตอนที่ 2 มีจำนวน 170 ตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพย่อยจากขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

เป็นขั้นตอนของการยืนยันค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ และประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพ ซึ่งขั้นตอนนี้อิงองค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต ส่วนตัวบ่งชี้คุณภาพ มี 9 ตัวบ่งชี้หลัก คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุสิตบัณฑิต และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์ ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่ใช้ในขั้นตอนที่ 3 มีจำนวนลดลงเหลือ 149 ตัว จากจำนวนทั้งหมด 170 ตัว เพื่อให้ข้อคำถามเกิดความต่อเนื่องและอยู่ในกลุ่มหรือหมวดเดียวกัน แต่ยังคงครอบคลุมและมีเนื้อหาครบถ้วนในตัวบ่งชี้แต่ละด้าน

ทั้งนี้การดำเนินการตั้งขั้นตอนต่างๆ ที่นำเสนอไว้ข้างต้น สามารถนำมาสรุปเป็นภาพประกอบ 4

ขั้นตอนที่ 1 การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

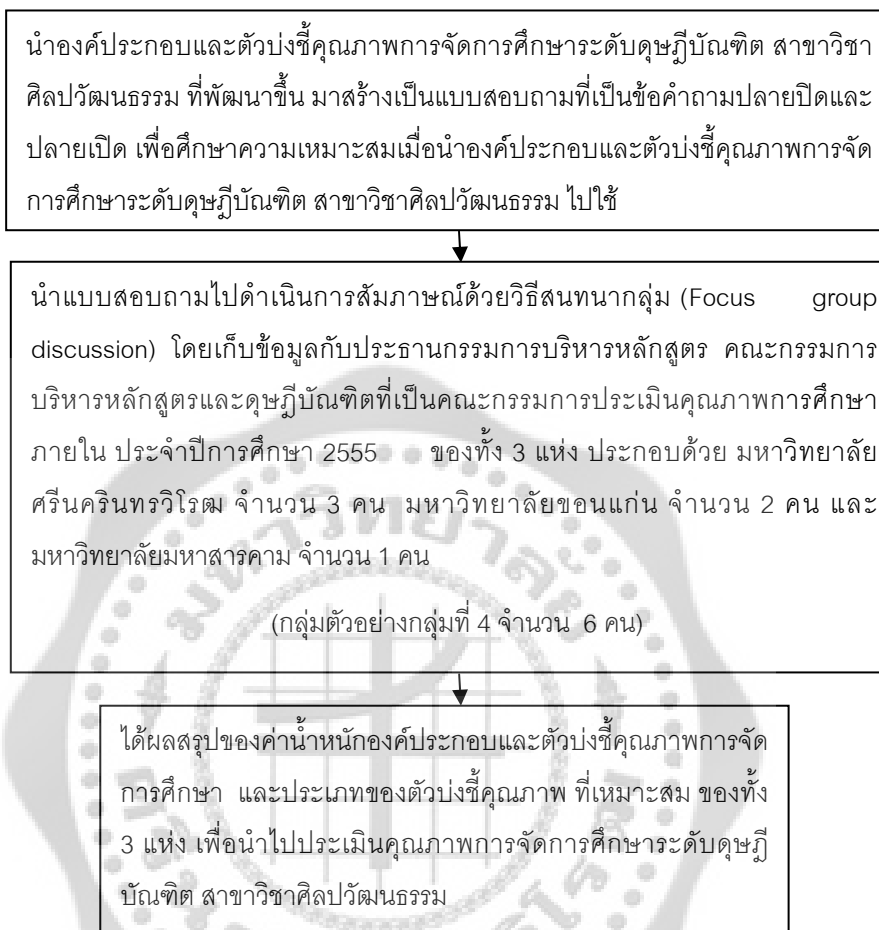
นำข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนดในขั้นตอนที่ 1 มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามปลายเปิด และปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา และประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพ โดยเก็บข้อมูลกับประธานกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้แทนในสถานะประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และดุษฎีบัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2555 ในมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 3 คน และดุษฎีบัณฑิต จำนวน 13 คน

(กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 3 จำนวน 16 คน)

นำแบบสอบถามที่ได้ มาหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่ามัธยฐานของน้ำหนักองค์ประกอบคุณภาพและตัวบ่งชี้คุณภาพ (คะแนนรวม 100 คะแนน) และแยกประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

ได้ค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ และประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่พัฒนาขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการดำเนินการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุรุศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน (Elifson; Runyon; & Haber. 1998: 35-36, 95, 119) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index) ของข้อคำถามรายข้อกับตัวบ่งชี้คุณภาพ โดยใช้สูตรการคำนวณคือ

$IOC = R/N$ โดย R : ค่าคะแนนรวมที่ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกทุกคนให้ไว้

N : จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกทั้งหมด

2.2 ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของค่าคะแนนรายข้อของแบบสอบถามด้วยการทดสอบที (dependent sample t-test) ซึ่งประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (Field. 2005: 288 – 294)

2.3 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2554: 150 – 152)

3. สถิติเพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกับเกณฑ์ที่กำหนดด้วยการทดสอบที (One sample t-test) ซึ่งประมวลผลข้อมูลทางสถิติด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ (ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2554: 175 – 177)

4. สถิติเพื่อหาค่าน้ำหนักของตัวบ่งชี้คุณภาพ โดยวิธีการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้หาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุรุศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” เป็นการศึกษามีกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ที่ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า(input) กระบวนการ(process) และผลผลิต(output) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อการรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนิสิตนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2555 ในหลักสูตรศิลปศาสตรดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรปรัชญาดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่น และหลักสูตรปรัชญาดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตลอดจนดุขงฎิบัณทิตจากหลักสูตรทั้ง 3 แห่ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
Med	แทน	ค่ามัธยฐาน
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t-distribution
พ	แทน	ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน
ฉ	แทน	ตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่หนึ่ง ผลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาที่ใช้ในการวิจัยเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขงฎิบัณทิต สาขาวิชา

ศิลปวัฒนธรรม โดยการทดสอบที (One sample t-test) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่ย่อยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนที่สาม ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ ซึ่งค่าน้ำหนักรวมทั้ง 3 องค์ประกอบ เท่ากับ 100 คะแนน และกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ จากสัดส่วนค่าน้ำหนักองค์ประกอบคุณภาพ และกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

ส่วนที่สี่ ผลการสนทนากลุ่มจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตร และคณาจารย์บัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษายภายในเพื่อศึกษาความเหมาะสมของกรนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

ส่วนที่ห้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่หนึ่ง ผลการสัมภาษณ์และการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปผลการสัมภาษณ์และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ดังนี้

1. องค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก ดังรายละเอียด

1.1 องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย

1.1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ อาจารย์ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ควรมีความรู้ที่กว้างและลุ่มลึก เป็นความรู้เชิงสัมพัทธ์ (Contextual Knowledge) ความรู้ที่มีบริบท มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปกรรม มีกระบวนการการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ตรรกะ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ที่มีความเป็นมนุษย์อยู่ในกระบวนการคิด ตระหนักในสนามสุนทรีย์ยะ (Aesthetic Field) ที่มองเห็นความสัมพันธ์ของศิลปะและความงามที่หลากหลาย สามารถรับรู้ ชื่นชม วิเคราะห์เชิงสุนทรีย์ยะ มีอุดมการณ์เชิงวัฒนธรรม (Cultural Ideology) ที่เข้มแข็ง และประเมินคุณค่าวัฒนธรรมได้

1.1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา นิสิตนักศึกษาไม่ควรจำกัดพื้นฐานความรู้ แต่ควรพิสูจน์ประสบการณ์และศรัทธาที่มีต่องานศิลปวัฒนธรรม มีความทุ่มเทมุ่งมั่นเพื่องานศิลปวัฒนธรรม มีและพร้อมจะมีชีวิตเพื่อผู้อื่นเพื่อสาธารณะ เชื่อมมั่นในกระบวนการค้นคว้าวิจัย การแสวงหาความรู้ การสร้างองค์ความรู้ มีพุทธธรรมหัวใจนักปราชญ์อยู่ในตัวตน สุตะ เรียบรู้ทุกลมหายใจ จิตตะ กัดติดด้วยจิตและศรัทธา ปุจฉา สงสัยและแสวงหาตลอดชีวิต ลีขิต เขียนและเผยแพร่เพื่อสาธารณะ โดยมีกิจกรรมการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา และเสริมสร้างการนำเสนอผลงานวิชาการ

1.1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ควรเป็นผู้บริหารหลักสูตรที่เป็นผู้ทำงานวัฒนธรรม รู้กว้างรู้ลึกทั้งด้านวัฒนธรรม ศิลปกรรม การบริหารจัดการ การศึกษา มีภาวะผู้นำที่มุ่งมองอนาคตของสังคม ชุมชน และอนาคตของผู้เรียน/บัณฑิตที่จะมีพื้นที่ส่งงามในสังคม ไม่ควรเป็นผู้บริหารหลักสูตรที่คับแคบเป็นไปตามระบบหรือทำงานเพียงเพื่อโภคทรัพย์เท่านั้น และมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอก

1.1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ควรเป็นหลักสูตรที่สัมพันธ์กับมิติและศาสตร์ที่หลากหลาย เพราะวัฒนธรรมคือชีวิต คือวิถีชีวิต ไม่ใช่วิชาชีพ มองมิติวัฒนธรรมที่เป็นเหตุปัจจัยของชีวิต ชุมชน สังคม เป็นหลักสูตรที่ให้ความสำคัญทั้งอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เน้นการศึกษา ค้นคว้าวิจัยที่มีกระบวนการแสวงหาความรู้ วิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อชีวิตให้สังคมและชุมชนที่ดีงาม ซึ่งมีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญา พื้นที่ทางวัฒนธรรม

1.1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ควรเป็นทรัพยากรเพื่อขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ตรง เพื่อขยายมิติประสบการณ์และความคิดของผู้สอนและผู้เรียน ให้กว้าง ลุ่มลึก และส่งผลกระทบที่เป็นคุณไปสู่สังคมและชุมชนอย่างแท้จริง

1.2 องค์ประกอบด้านกระบวนการ มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย

1.2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ประการแรกต้องระดมคณาจารย์คุณภาพตามตัวบ่งชี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับคุษฎิบัณฑิต ต้องเน้นการมองป่าทั้งป่า ด้วยสายตาที่คมชัด สร้างสติปัญญา สร้างระบบคิด ด้วยกระบวนการที่เข้มแข็งและแหลมคม ผลักดันกระบวนการศึกษาค้นคว้าที่มีประสิทธิภาพ กระบวนการคิดที่มีคุณภาพ การอภิปราย การเขียน การเผยแพร่ระดับคุณภาพ และมีการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมตามลักษณะเฉพาะของหลักสูตร

1.2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ ควรสนับสนุนกระบวนการพัฒนาและเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีที่สุด แต่ละช่วงเวลา แต่ละกิจกรรม แต่ละรายวิชา ต้องวางแผน ดำเนินการ เพื่อ

หวังผลคุณภาพของบัณฑิต ความเข้มแข็งของศาสตร์ และผลกระทบต่อผู้อนาคตของสังคมและชุมชนอย่างตรงประเด็นและดีที่สุด

1.3 องค์ประกอบด้านผลผลิต มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย

1.3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์ต้องมีอุดมการณ์เพื่อสังคม เพื่อสาธารณชน นำความรู้ความสามารถของแต่ละศาสตร์ แต่ละบุคคล คณาจารย์ต้องมีทั้งสติและปัญญาที่เป็นผลึกของความรู้และประสบการณ์ มีความมุ่งมั่นในศาสตร์ของตน เป็นที่พึ่งทางปัญญาของสังคม และที่สำคัญยิ่งต้องสร้างบัณฑิตให้ติดดินและกตัตติ มีอุดมการณ์การพัฒนาและสร้างสรรค์สังคม/ชุมชน และมีคุณลักษณะเชิงวิชาการ วิชาชีพ และคุณลักษณะเชิงสังคม

1.3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพปริญญานิพนธ์ ควรเป็นงานระดับคุณภาพ ส่งผลกระทบต่อสังคมและชุมชน ส่งผลกระทบต่อองค์ความรู้ใหม่อย่างเด่นชัด เป็นการแสวงหาความรู้ทั้งมิติกว้างและลึก ครอบคลุมการมองปัญหา มีการวิเคราะห์สังเคราะห์ และเป็นผลงานที่ได้รับการยอมรับ ตีพิมพ์ในระดับชาติหรือนานาชาติ

2. การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แต่ละตัวบ่งชี้หลัก จากการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ประกอบกับการศึกษาแนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยใช้การนิยามเชิงทฤษฎีระบบของนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 7) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 22-26 และมาตรา 28-30 มาตรฐานการอุดมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้การอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ตัวบ่งชี้ย่อยที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index : IOC) 0.8 ขึ้นไป มีจำนวนทั้งสิ้น 182 ตัว ดังนี้

2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	จำนวน	24	ตัวบ่งชี้
2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	จำนวน	18	ตัวบ่งชี้
2.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร	จำนวน	13	ตัวบ่งชี้
2.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	จำนวน	17	ตัวบ่งชี้
2.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	จำนวน	49	ตัวบ่งชี้
2.6 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	จำนวน	20	ตัวบ่งชี้
2.7 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ	จำนวน	15	ตัวบ่งชี้
2.8 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์	จำนวน	19	ตัวบ่งชี้
2.9 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์	จำนวน	7	ตัวบ่งชี้

ส่วนที่สอง ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิต นักศึกษาที่ใช้ในการวิจัยเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม โดยการทดสอบที (One sample t-test) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้ ่ย่อยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการนำตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไป ทดลองใช้ พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพที่มีอำนาจจำแนก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มีจำนวน 176 ตัว ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรเพื่อปรับลดข้อคำถามที่ซ้ำซ้อนและ ยังกคงความครบถ้วนของเนื้อหาสาระของตัวบ่งชี้คุณภาพแต่ละด้าน ทำให้ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 171 ตัว จึงนำมาศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาเพื่อกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ดังตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (n=82)	ร้อยละ (100.0)
สถานภาพ		
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	13	15.9
นิสิตนักศึกษา	69	84.1
อายุ		
น้อยกว่า 36 ปี	26	31.7
36 - 50 ปี	43	52.4
มากกว่า 50 ปี	13	15.9
ตำแหน่งหน้าที่การงาน		
ผู้บริหาร	24	29.3
ผู้ปฏิบัติงาน	58	70.7
รวม	82	100.0

จากตาราง 6 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 84.1) มีอายุระหว่าง 36 - 50 ปี (ร้อยละ 52.4) และมีตำแหน่งงานอยู่ในระดับปฏิบัติงานคืออาจารย์ (ร้อยละ 70.7)

ตาราง 7 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) โดยรวมของตัวบ่งชี้หลัก ใน 3 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ตัวบ่งชี้หลัก

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้คุณภาพ	n = 82		ระดับ ความคิดเห็น	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า					
อาจารย์	4.32	.41	มาก	18.320**	สูงกว่าเกณฑ์
นิสิตนักศึกษา	4.46	.37	มาก	23.739**	สูงกว่าเกณฑ์
ผู้บริหารหลักสูตร	4.55	.43	มากที่สุด	21.883**	สูงกว่าเกณฑ์
หลักสูตร	4.53	.34	มากที่สุด	27.663**	สูงกว่าเกณฑ์
ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	4.05	.58	มาก	8.653**	สูงกว่าเกณฑ์
องค์ประกอบด้านกระบวนการ					
กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.45	.41	มาก	21.051**	สูงกว่าเกณฑ์
การบริหารจัดการ	4.40	.44	มาก	18.280**	สูงกว่าเกณฑ์
องค์ประกอบด้านผลผลิต					
คุณภาพของดุชะฎีบัณฑิต	4.40	.43	มาก	19.060**	สูงกว่าเกณฑ์
คุณภาพของปริญญาานิพนธ์	4.43	.51	มาก	16.522**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 7 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร และ ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 9 ตัวบ่งชี้หลัก อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์					
1.มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม	4.49	.61	มาก	14.580**	สูงกว่าเกณฑ์
2.สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรมได้	4.46	.63	มาก	13.796**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีความสามารถสร้างเครือข่ายวิจัยกับนักวิชาการอื่นๆ	4.27	.70	มาก	9.888**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน(มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)	4.61	.54	มากที่สุด	18.652**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ในการสอน	4.54	.50	มากที่สุด	18.709**	สูงกว่าเกณฑ์
6.มีความศรัทธาในการสอน	4.57	.57	มากที่สุด	17.133**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	4.37	.55	มาก	14.106**	สูงกว่าเกณฑ์
8.มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	4.52	.59	มากที่สุด	15.652**	สูงกว่าเกณฑ์
9.มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.45	.57	มาก	15.115**	สูงกว่าเกณฑ์
10.มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรีย์	4.50	.57	มากที่สุด	15.832**	สูงกว่าเกณฑ์
11.มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม	4.37	.62	มาก	12.669**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.47	.42	มาก	20.763**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นของการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นของการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ย่อยคือ (1) มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาของวิชาที่สอน อาทิ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปกรรมศาสตร์ (2) มีทักษะ ความเชี่ยวชาญในการสอน (3) มีความศรัทธาในการสอน (4) มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน (5) มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรียะ

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ย่อยคือ (1) มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม (2) สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม (3) มีความสามารถสร้างเครือข่ายวิจัยกับนักวิชาการอื่นๆ (4) มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน (5) มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ และ (6) มีความรู้ความเข้าใจอุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นของการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นภาระงานของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
ภาระงานของอาจารย์					
12.มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน	4.30	.71	มาก	10.198**	สูงกว่าเกณฑ์
13.การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษา	4.48	.59	มาก	14.906**	สูงกว่าเกณฑ์
14.การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	4.38	.71	มาก	11.138**	สูงกว่าเกณฑ์
15.การเป็นกรรมการวิชาการภายในและภายนอกสถาบัน	4.15	.69	มาก	8.518**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.33	.49	มาก	15.119**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นภาระงานของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นภาระงานของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 10 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การพัฒนาอาจารย์					
16.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะ และวัฒนธรรมระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	4.24	.82	มาก	8.166**	สูงกว่าเกณฑ์
17.นำเสนอผลงานวิชาการทางศิลปะ และวัฒนธรรมระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	4.15	.88	มาก	6.677**	สูงกว่าเกณฑ์
18.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน	3.91	.93	มาก	4.027**	สูงกว่าเกณฑ์
19.ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลา ในการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระดับที่สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	4.12	.65	มาก	8.595**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.11	.65	มาก	8.464**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 11 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการเผยแพร่ผลงานวิชาการของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การเผยแพร่ผลงานวิชาการ					
20.มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ อย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี	4.18	.76	มาก	8.184**	สูงกว่าเกณฑ์
21.มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์ เผยแพร่ 1 เล่มในระยะเวลา 3 ปี (กรณี รองศาสตราจารย์ขึ้นไป)	4.12	.73	มาก	7.750**	สูงกว่าเกณฑ์
22.มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง กับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงใน ระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	4.18	.83	มาก	7.421**	สูงกว่าเกณฑ์
23.มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง กับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับ นานาชาติ 1 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี	4.07	.77	มาก	6.773**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.14	.65	มาก	8.882**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการเผยแพร่ผลงานของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการเผยแพร่ผลงานของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 12 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้
คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการคัดเลือกนิสิต
นักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับ
เกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิต นักศึกษา	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การคัดเลือกนิสิตนักศึกษา					
1.มีการกำหนดคุณสมบัติและ ประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่ หลากหลาย	4.62	.62	มากที่สุด	16.349**	สูงกว่าเกณฑ์
2.มีการทดสอบภาษาอังกฤษ	4.26	.84	มาก	8.118**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีการทดสอบวิชาเฉพาะ	4.45	.80	มาก	10.719**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญา นิพนธ์	4.65	.53	มากที่สุด	19.590**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)	4.19	.81	มาก	7.791**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.43	.56	มาก	14.958**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับ
มากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
ประเด็นการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัย
นำเข้า และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎี
บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิต
นักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย และ (2) มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญานิพนธ์

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีการทดสอบภาษาอังกฤษ (2) มีการทดสอบวิชาเฉพาะ และ (3) มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 13 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนานิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	n = 82		ระดับความเห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การพัฒนานิสิตนักศึกษา					
6.มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่	4.61	.56	มากที่สุด	17.906**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย	3.76	.94	มาก	2.475*	สูงกว่าเกณฑ์
8.มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ	3.88	.81	มาก	4.241**	สูงกว่าเกณฑ์
9.มีกิจกรรมการศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา	4.49	.63	มาก	14.124**	สูงกว่าเกณฑ์
10.มีกิจกรรมการศึกษาทางด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม	4.65	.62	มากที่สุด	16.849**	สูงกว่าเกณฑ์
11.มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการ โดยการให้นิสิตนักศึกษาจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ	4.54	.65	มากที่สุด	14.406**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.32	.43	มาก	17.104**	สูงกว่าเกณฑ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนานิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนานิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่ (2) มีกิจกรรมการศึกษาคุณทางด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม และ (3) มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการ โดยการให้นิสิตนักศึกษาจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย (2) มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ และ (3) มีกิจกรรมการศึกษาคุณทางด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในประเด็นการพัฒนานิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า แยกเป็นรายข้อ เกือบทั้งหมด อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้การมีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย ที่อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการประเมินผลนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษาในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การประเมินผลนิสิตนักศึกษา					
12.อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความศรัทธาต่อกัน	4.61	.64	มากที่สุด	15.623**	สูงกว่าเกณฑ์
13.มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพของตน	4.72	.48	มากที่สุด	23.077**	สูงกว่าเกณฑ์
14.มีคุณลักษณะการใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย	4.66	.50	มากที่สุด	20.885**	สูงกว่าเกณฑ์
15.มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	4.52	.53	มากที่สุด	17.620**	สูงกว่าเกณฑ์
16.มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน	4.55	.61	มากที่สุด	15.527**	สูงกว่าเกณฑ์
17.มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	4.56	.59	มากที่สุด	16.284**	สูงกว่าเกณฑ์
18.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	4.60	.54	มากที่สุด	18.366**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.60	.43	มากที่สุด	23.189**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการประเมินผลนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการประเมินผลนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายชื่อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 15 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้
คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านผู้บริหารหลักสูตร
ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหาร หลักสูตร	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
ผู้บริหารหลักสูตร					
1. มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มอง อนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติ และนานาชาติ	4.68	.52	มากที่สุด	20.669**	สูงกว่าเกณฑ์
2. มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	4.61	.60	มากที่สุด	16.649**	สูงกว่าเกณฑ์
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้แนะหรือเป็นผู้นำสังคมได้	4.65	.57	มากที่สุด	18.066**	สูงกว่าเกณฑ์
4. มีวิสัยทัศน์และความสามารถในด้าน การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และสถาบัน	4.65	.53	มากที่สุด	19.590**	สูงกว่าเกณฑ์
5. เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอก ในวิชาชีพเดียวกัน	4.56	.55	มากที่สุด	17.579**	สูงกว่าเกณฑ์
6. เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม	4.34	.77	มาก	9.853**	สูงกว่าเกณฑ์
7. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม	4.57	.63	มากที่สุด	15.446**	สูงกว่าเกณฑ์
8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียน การสอนศิลปกรรม	4.60	.56	มากที่สุด	17.638**	สูงกว่าเกณฑ์
9. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้าน การบริหารจัดการ	4.43	.65	มาก	12.943**	สูงกว่าเกณฑ์
10. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้าน การศึกษาและการบริหารวิชาการ	4.51	.61	มากที่สุด	14.940**	สูงกว่าเกณฑ์
11. มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม	4.50	.65	มากที่สุด	13.875**	สูงกว่าเกณฑ์
12. มีความสามารถบริหารหลักสูตรใน รูปของคณะกรรมการ	4.51	.57	มากที่สุด	16.028**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.55	.43	มากที่สุด	21.883**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 15 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคมชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ (2) มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ (3) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้ (4) มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน (5) เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน (6) มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม (7) มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนการสอนศิลปกรรม (8) มีความรู้ ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารวิชาการ (9) มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม และ (10) มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการ

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม และ (2) มีความรู้ความเข้าใจทางการบริหารจัดการ

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	n = 82		ระดับ	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	ความเห็นด้วย		
คุณลักษณะของหลักสูตร					
1. มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ	4.37	.62	มาก	12.669**	สูงกว่าเกณฑ์
2. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	4.56	.55	มากที่สุด	17.579**	สูงกว่าเกณฑ์
3. มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค พื้นที่ทางวัฒนธรรม	4.76	.43	มากที่สุด	26.325**	สูงกว่าเกณฑ์
4. มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคม/ชุมชน	4.56	.59	มากที่สุด	16.284**	สูงกว่าเกณฑ์
5. เน้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	4.69	.54	มากที่สุด	20.145**	สูงกว่าเกณฑ์
6. คำนึงถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา	4.29	.60	มาก	12.001**	สูงกว่าเกณฑ์
7. ให้ความสำคัญกับภาคทฤษฎี	4.68	.52	มากที่สุด	20.669**	สูงกว่าเกณฑ์
8. ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ	4.58	.61	มากที่สุด	16.176**	สูงกว่าเกณฑ์
9. เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และสากล	4.66	.48	มากที่สุด	21.988**	สูงกว่าเกณฑ์
10. มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.56	.52	มากที่สุด	18.354**	สูงกว่าเกณฑ์

ตาราง 16 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	n = 82		ระดับ	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	ความเห็นด้วย		
คุณลักษณะของหลักสูตร (ต่อ)					
11.มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก	4.67	.50	มากที่สุด	21.277**	สูงกว่าเกณฑ์
12.มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม	4.43	.69	มาก	12.244**	สูงกว่าเกณฑ์
13.เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ร่วมสมัย	4.69	.54	มากที่สุด	20.145**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.58	.35	มากที่สุด	27.890**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นของคุณลักษณะของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ (2) มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และพื้นที่ทางวัฒนธรรม (3) มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคม/ชุมชน (4) เน้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ (5) ให้ความสำคัญกับภาคทุขฎี (6) ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ (7) เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับภูมิภาคและสากล (8) มีรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (9) มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก และ (10) เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ร่วมสมัย

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนด ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ (2) คำนี้ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาอุดมศึกษา และ (3) มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะของหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ใน องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

ตาราง 17 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาและประเมินหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	n = 82		ระดับ ความเห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การพัฒนาและประเมินหลักสูตร					
14.มีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น และสังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร	4.48	.55	มาก	16.080**	สูงกว่าเกณฑ์
15.มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ จากภายนอก	4.57	.61	มากที่สุด	15.952**	สูงกว่าเกณฑ์
16.นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร	4.38	.68	มาก	11.720**	สูงกว่าเกณฑ์
17.ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน	4.06	.91	มาก	5.598**	สูงกว่าเกณฑ์
18.ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา	4.62	.56	มากที่สุด	18.186**	สูงกว่าเกณฑ์
19.ได้รับการรับรองคุณภาพจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	4.52	.59	มากที่สุด	15.652**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.44	.45	มาก	19.082**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาและประเมินหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาและประเมินหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของ

หลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากภายนอก (2) ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ (3) ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น และสังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร (2) นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร และ (3) ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการพัฒนาและประเมินหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 18 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นห้องสมุด ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากร สนับสนุนการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
ห้องสมุด					
1.ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ	4.24	.69	มาก	9.693**	สูงกว่าเกณฑ์
2.ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ	4.28	.71	มาก	9.989**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์	4.13	.83	มาก	6.936**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	4.00	.89	มาก	5.094**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	4.06	.89	มาก	5.684**	สูงกว่าเกณฑ์
6.มีปริมาณวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	3.98	.86	มาก	5.006**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีความหลากหลายของวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	4.04	.94	มาก	5.194**	สูงกว่าเกณฑ์
8.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	3.93	.83	มาก	4.667**	สูงกว่าเกณฑ์
9.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	3.91	.92	มาก	4.086**	สูงกว่าเกณฑ์

ตาราง 18 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากร สนับสนุนการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
ห้องสมุด (ต่อ)					
10.มีปริมาณวารสารภาษาอังกฤษใน สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อ ความต้องการของผู้รับบริการ	3.87	.81	มาก	4.076**	สูงกว่าเกณฑ์
11.มีความหลากหลายของวารสาร ภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	3.82	.88	มาก	3.275**	สูงกว่าเกณฑ์
12.ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการ ให้บริการ	4.27	.61	มาก	11.413**	สูงกว่าเกณฑ์
13.ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุ อุปกรณ์ที่ให้บริการ	4.13	.72	มาก	8.020**	สูงกว่าเกณฑ์
14.ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด	4.18	.72	มาก	8.562**	สูงกว่าเกณฑ์
15.ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด	4.30	.64	มาก	11.354**	สูงกว่าเกณฑ์
16.มีห้องน้ำที่เพียงพอกับความต้องการ ของผู้รับบริการ	4.22	.80	มาก	8.128**	สูงกว่าเกณฑ์
17.สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความ สะอาด ถูกสุขอนามัย	4.15	.82	มาก	7.152**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.09	.61	มาก	8.728**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 18 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นห้องสมุด ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นห้องสมุด ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากร สนับสนุนการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
แหล่งการเรียนรู้					
1. มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับ วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา	4.00	.79	มาก	5.763**	สูงกว่าเกณฑ์
2. มีพื้นที่ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าของ นิสิตที่เป็นสัดส่วน	4.13	.86	มาก	6.699**	สูงกว่าเกณฑ์
3. มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม	4.05	.99	มาก	4.828**	สูงกว่าเกณฑ์
4. สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความ สะอาด	4.13	.86	มาก	6.699**	สูงกว่าเกณฑ์
5. สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการ ตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรียะ	3.82	.93	มาก	3.083**	สูงกว่าเกณฑ์
6. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคาร สถานที่ที่มีพื้นที่สีเขียว	3.99	.85	มาก	5.176**	สูงกว่าเกณฑ์
7. อาคารมีระบบแสงที่เหมาะสมและเอื้อ ต่อการเรียนรู้	4.11	.72	มาก	7.667**	สูงกว่าเกณฑ์
8. มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็ว สูงภายในอาคารเรียน	3.90	.98	มาก	3.732**	สูงกว่าเกณฑ์
9. มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม	4.03	.74	มาก	6.452**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.02	.75	มาก	6.291**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 19 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 20 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้
คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นวัสดุสื่อการเรียนรู้
ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อ
เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากร สนับสนุนการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้					
1.มีความชัดเจนในการจัดสรร งบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้	4.02	.83	มาก	5.713**	สูงกว่าเกณฑ์
2.มีการวิเคราะห์และจัดลำดับ ความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้	4.04	.85	มาก	5.699**	สูงกว่าเกณฑ์
3.ความเพียงพอของประเภทวัสดุ อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวน นักศึกษา	4.17	.81	มาก	7.466**	สูงกว่าเกณฑ์
4.ภายในห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่มี คุณภาพและได้มาตรฐาน	3.98	.92	มาก	4.702**	สูงกว่าเกณฑ์
5.ภายในห้องเรียนมีเครื่องพิมพ์ คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้ มาตรฐาน	3.93	.95	มาก	4.056**	สูงกว่าเกณฑ์
6.ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือ สื่อโสตทัศนอุปกรณ์ครบถ้วนที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน	4.10	.84	มาก	6.438**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีระบบการให้บริการ ช้อแนะนำ เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์	3.68	.99	มาก	1.669	ไม่สูงกว่า เกณฑ์
8.มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้	4.08	.82	มาก	6.468**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.00	.73	มาก	6.178**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาเห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นของวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 21 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากร สนับสนุนการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้					
1.มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของ อาจารย์	4.13	.73	มาก	7.834**	สูงกว่าเกณฑ์
2.มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิต นักศึกษา	3.97	.87	มาก	4.925**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีงบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อ ตำรา วารสาร	3.95	.84	มาก	4.837**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนา อาจารย์	4.13	.68	มาก	8.437**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ดูงานในประเทศ	4.24	.64	มาก	10.534**	สูงกว่าเกณฑ์
6.มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ดูงานในต่างประเทศ	4.19	.76	มาก	8.274**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีการจัดสรรทุนเพื่อนิสิตนักศึกษาที่ เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุน ทรัพย์	3.80	1.02	มาก	2.697**	สูงกว่าเกณฑ์
8.มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตาม ผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย	4.08	.72	มาก	7.326**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.06	.63	มาก	8.111**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 21 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า และแยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 22 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของ กระบวนการจัดการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การวางแผนการจัดการเรียนรู้					
1.มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้	4.52	.55	มากที่สุด	16.884**	สูงกว่าเกณฑ์
2.ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี และเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.38	.56	มาก	14.232**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะทาง	4.55	.57	มากที่สุด	16.665**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา	4.35	.67	มาก	11.477**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม	4.27	.74	มาก	9.429**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.41	.48	มาก	17.091**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 22 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐฐฐฐฐ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ และ (2) มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะทาง

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐฐฐฐ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา และ (3) มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษอ่านเพิ่มเติม

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐฐฐฐ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของ กระบวนการจัดการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
6.กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วม ที่ตอบสนอง สติปัญญาและประสบการณ์ที่ หลากหลาย	4.52	.55	มากที่สุด	16.884**	สูงกว่าเกณฑ์
7.เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำ ประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.50	.67	มากที่สุด	13.490**	สูงกว่าเกณฑ์
8.กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพลังใน เชิงอุดมการณ์ของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน	4.44	.67	มาก	12.720**	สูงกว่าเกณฑ์
9.เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจาก แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.61	.54	มากที่สุด	18.652**	สูงกว่าเกณฑ์
10.อาจารย์นำผลงานวิจัยมาพัฒนา การจัดการเรียนรู้	4.26	.66	มาก	10.324**	สูงกว่าเกณฑ์
11.ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความ วิชาการในแต่ละรายวิชา	4.60	.58	มากที่สุด	16.990**	สูงกว่าเกณฑ์
12.มีช่องทางการตีพิมพ์บทความ วิชาการ/วิจัยให้แก่นิสิตนักศึกษา	4.55	.74	มาก	12.841**	สูงกว่าเกณฑ์
13.จัดโครงการศึกษาดูงาน ศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม	4.63	.60	มากที่สุด	17.157**	สูงกว่าเกณฑ์
14.สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัย ทั้งในและต่างประเทศ	4.32	.77	มาก	9.636**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.49	.43	มาก	20.760**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 23 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วมที่ตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ที่หลากหลาย (2) เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (3) เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย (4) ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา และ (5) จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้เกิดพลังในเชิงอุดมการณ์ของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน (2) อาจารย์นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (3) มีช่องทางการตีพิมพ์บทความวิชาการ/วิจัยให้แก่ นิสิตนักศึกษา และ (4) สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของ กระบวนการจัดการเรียนรู้	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การวัดและประเมินผล การเรียนรู้					
15.มีระบบการวัดและประเมินผล หลากหลายวิธี ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.51	.53	มากที่สุด	17.396**	สูงกว่าเกณฑ์
16.มีระบบการจัดการเรียนรู้ให้นิสิต นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนด โดยเฉพาะ การติดตามการทำ วิทยานิพนธ์	4.45	.67	มาก	12.866**	สูงกว่าเกณฑ์
17.กำหนดให้นิสิตนักศึกษาติดต่อกับ อาจารย์อย่างสม่ำเสมอ	4.24	.84	มาก	8.022**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.40	.57	มาก	14.318**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 24 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐฎบฎฐฎต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐฎบฎฐฎต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีระบบการจัดการเรียนรู้ให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนด โดยเฉพาะการติดตามการทำวิทยานิพนธ์ และ (2) กำหนดให้นิสิตนักศึกษาติดต่อกับอาจารย์สม่ำเสมอ

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐฎบฎฐฎต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 25 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านการบริหารจัดการ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของ การบริหารจัดการ	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การบริหารจัดการ					
1.มีกระบวนการบริหารงบประมาณที่มี ประสิทธิภาพ พิจารณาจากความ เหมาะสม โปร่งใส และตรวจสอบได้	4.41	.54	มาก	15.247**	สูงกว่าเกณฑ์
2.มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสม และยืดหยุ่น	4.56	.59	มากที่สุด	16.284**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีการดำเนินการตามแผนการบริหาร จัดการ	4.54	.57	มากที่สุด	16.445**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ บุคลากร	4.30	.75	มาก	9.738**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมี ส่วนร่วมภายในสถาบันด้วยพลังร่วมที่ ทุกคนมีความสุข	4.52	.59	มากที่สุด	15.652**	สูงกว่าเกณฑ์
6.มีความชัดเจนในการสื่อสาร	4.43	.70	มาก	11.934**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีหน่วยงานสนับสนุนการบริหาร จัดการ	4.26	.70	มาก	9.789**	สูงกว่าเกณฑ์
8.มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของ คณาจารย์	4.37	.68	มาก	11.597**	สูงกว่าเกณฑ์
9.อาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม	4.32	.72	มาก	10.305**	สูงกว่าเกณฑ์
10.บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ได้รับการงานที่เหมาะสม	4.32	.68	มาก	10.837**	สูงกว่าเกณฑ์

ตาราง 25 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของ การบริหารจัดการ	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
การบริหารจัดการ (ต่อ)					
11.มีระบบการให้คำปรึกษาที่เหมาะสม กับความต้องการของนิสิตนักศึกษา	4.01	.87	มาก	5.345**	สูงกว่าเกณฑ์
12.มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็น กรรมการบริหารหลักสูตร	4.57	.59	มากที่สุด	16.511**	สูงกว่าเกณฑ์
13.มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มี ส่วนได้ส่วนเสียในคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร	4.44	.72	มาก	11.781**	สูงกว่าเกณฑ์
14.มีการประเมินประสิทธิผลการ บริหารของคณะกรรมการบริหาร หลักสูตร	4.43	.61	มาก	13.777**	สูงกว่าเกณฑ์
15.มีการนำผลการประเมิน ประสิทธิผลการบริหารมาปรับปรุงและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร	4.49	.55	มาก	16.268**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.40	.44	มาก	18.280**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 25 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของการบริหารจัดการ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของการบริหารจัดการ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น (2) มีการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการ (3) มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบัน ด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข และ (4) มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเข้าร่วมกรรมการบริหารหลักสูตร

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีกระบวนการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาจากความเหมาะสม โปร่งใส และตรวจสอบได้ (2) มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร (3) มีความชัดเจนในการสื่อสาร (4) มีหน่วยงานสนับสนุนการบริหารจัดการ (5) มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์ (6) อาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม (7) บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการได้รับการงานที่เหมาะสม (8) มีระบบการให้ค่าปรึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา (9) มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคณะกรรมการบริหารหลักสูตร (10) มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ (11) มีการนำผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของการบริหารจัดการ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 26 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพของดุขฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต	n = 82		ระดับ	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	ความเห็นด้วย		
คุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพ					
1.มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ทางศิลปวัฒนธรรม	4.58	.52	มากที่สุด	18.901**	สูงกว่าเกณฑ์
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ	4.56	.52	มากที่สุด	18.354**	สูงกว่าเกณฑ์
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์วิจารณ์และการจัดการ	4.60	.52	มากที่สุด	19.193**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคทฤษฎีในสาขาวิชา	4.60	.49	มากที่สุด	20.143**	สูงกว่าเกณฑ์
5.มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคปฏิบัติในสาขาวิชา	4.54	.50	มากที่สุด	18.709**	สูงกว่าเกณฑ์
6.มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประสิทธิผลกับหน่วยงาน	4.61	.49	มากที่สุด	20.475**	สูงกว่าเกณฑ์
7.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3.99	.82	มาก	5.361**	สูงกว่าเกณฑ์
8.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ	3.78	.86	มาก	2.950**	สูงกว่าเกณฑ์
9.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร	4.04	.76	มาก	6.386**	สูงกว่าเกณฑ์
10.มีความสามารถในการทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาร่วมกับชุมชนได้	4.10	.78	มาก	6.942**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.34	.46	มาก	16.500**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 26 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพของดุษฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพของดุษฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ทางศิลปวัฒนธรรม (2) มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ (3) มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และจัดการ (4) มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคทฤษฎีในสาขาวิชา (5) มีความรู้ความเชี่ยวชาญปฏิบัติในสาขาวิชา และ (6) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประสิทธิผลกับหน่วยงาน

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (2) มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ (3) มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสาร และ (4) มีความสามารถในการทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาร่วมกับชุมชนได้

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพของดุษฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 27 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะทางสังคมของดุขฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายชื่อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต	n = 82		ระดับ	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.	ความเห็นด้วย		
คุณลักษณะทางสังคม					
11.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.49	.61	มาก	14.580**	สูงกว่าเกณฑ์
12.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จและเป็นงานที่มีคุณภาพ	4.48	.59	มาก	14.906**	สูงกว่าเกณฑ์
13.มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.43	.57	มาก	14.796**	สูงกว่าเกณฑ์
14.มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุด	4.48	.55	มาก	16.080**	สูงกว่าเกณฑ์
15.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม	4.56	.55	มากที่สุด	17.579**	สูงกว่าเกณฑ์
16.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุชุม	4.38	.64	มาก	12.404**	สูงกว่าเกณฑ์
17.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	4.69	.49	มากที่สุด	22.126**	สูงกว่าเกณฑ์
18.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป	4.37	.62	มาก	12.669**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.48	.44	มาก	20.038**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 27 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะทางสังคมของดุขฎีบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎี

บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะทางสังคมของดุष्ฎิบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุष्ฎิบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม และ (2) มีคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ และเป็นงานที่มีคุณภาพ (3) มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ (4) มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุดใน (5) มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างาม และสุชุม และ (6) มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประเด็นคุณลักษณะทางสังคมของดุष्ฎิบัณฑิต ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุष्ฎิบัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 28 ความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของปริญญาณิพนธ์ ในองค้ประกอบด้านผลผลิต เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (3.50) เป็นรายข้อ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของ ปริญญาณิพนธ์	n = 82		ระดับ ความ เห็นด้วย	t	ความหมาย
	\bar{X}	S.D.			
ปริญญาณิพนธ์					
1.ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ	4.48	.57	มาก	15.460**	สูงกว่าเกณฑ์
2.มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ	4.32	.63	มาก	11.817**	สูงกว่าเกณฑ์
3.ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการ อ้างอิง	4.30	.68	มาก	10.729**	สูงกว่าเกณฑ์
4.มีส่วนของปริญญาณิพนธ์ที่ได้รับ ทุนทั้งภายในและภายนอกสถาบันต่อ จำนวนปริญญาณิพนธ์ทั้งหมด	4.28	.76	มาก	9.323**	สูงกว่าเกณฑ์
5.เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน	4.32	.72	มาก	10.305**	สูงกว่าเกณฑ์
6.เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/ สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย	4.63	.56	มากที่สุด	18.477**	สูงกว่าเกณฑ์
7.เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของ หลักสูตร	4.67	.50	มากที่สุด	21.277**	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	4.43	.51	มาก	16.522**	สูงกว่าเกณฑ์

** มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

จากตาราง 28 แสดงว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของปริญญาณิพนธ์ ในองค้ประกอบด้านผลผลิต และเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดพบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของ

ปริญญาานิพนธ์ ในองค์ประกอบด้านผลผลิต อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย และ (2) เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร

ส่วน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ที่เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ (1) ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ (2) มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีการต่างๆ (3) ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง (4) มีสัดส่วนของปริญญาานิพนธ์ที่ได้รับทุนทั้งภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนปริญญาานิพนธ์ทั้งหมด และ (5) เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน

เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ด้านคุณภาพของปริญญาานิพนธ์ ในองค์ประกอบด้านผลผลิต แยกเป็นรายข้อ ทั้งหมดอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนที่สาม การวิเคราะห์ความคิดเห็นของประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรหรือ ผู้แทน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้ คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยการกำหนดค่าน้ำหนัก องค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก ซึ่งค่าน้ำหนักรวม เท่ากับ 100 คะแนน และ กำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา โดยแบ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และ ตัวบ่งชี้ คุณภาพเฉพาะ ดังตาราง

ตาราง 29 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อ การกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพ และตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 170 ตัวบ่งชี้ย่อย

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	การกำหนดค่าน้ำหนักลำดับที่					แนวทางการพิจารณา	
	1	2	3	4	5	\bar{X}	Med
1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า	50	50	50	35	30	43	50
1.1 คุณภาพของอาจารย์ (23 ตัว)	10	20	10	8	8	11.2	10
1.2 คุณภาพของนิสิตนักศึกษา (18 ตัว)	8	5	8	6	8	7	8
1.3 คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร (12 ตัว)	10	10	10	6	4	8	10
1.4 คุณภาพของหลักสูตร (19 ตัว)	10	10	10	8	6	8.8	10
1.5 คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ (41 ตัว)	12	5	12	7	4	8	7
2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ	30	30	30	30	50	34	30
2.1 คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ (17 ตัว)	15	20	15	15	30	19	15
2.2 คุณภาพของการบริหารจัดการ (15 ตัว)	15	10	15	15	20	15	15
3. องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต	20	20	20	35	20	23	20
3.1 คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต (18 ตัว)	10	5	10	15	10	10	10
3.2 คุณภาพของปริญญานิพนธ์/งานวิจัย (7 ตัว)	10	15	10	20	10	13	10

จากตาราง 29 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่ กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า มากที่สุด รองลงมาคือ องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต ตามลำดับ ทั้งนี้มี จำนวน 1 คน ที่กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มากที่สุด

สัดส่วนค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพและตัวบ่งชี้หลัก พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ย และค่ามัธยฐาน ประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ พบว่า แนวทางการพัฒนา องค์ประกอบคุณภาพและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม 9 ตัวบ่งชี้หลัก ใน 3 องค์ประกอบคุณภาพ มี 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่หนึ่ง พิจารณาค่ามัธยฐานประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	50	คะแนน
1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	8	คะแนน
1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	12	คะแนน
2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	30	คะแนน
2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
3. องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	20	คะแนน
3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคุณวุฒิบัณฑิต	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน

แนวทางที่สอง พิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	45	คะแนน
1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	7	คะแนน
1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	8	คะแนน
2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	30	คะแนน
2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
3. องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	25	คะแนน
3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคุณวุฒิบัณฑิต	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน

ส่วนผลการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแบ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน (พ) และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ (ฉ) ดังตาราง

ตาราง 30 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อ
การกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	ดุขฎีบัณฑิต	กรรมการ	ดุขฎีบัณฑิต	กรรมการ	
การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์						
1.มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยทาง ศิลปวัฒนธรรม	พ	ฉ	ฉ	ฉ	พ	
2.สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยทาง ศิลปวัฒนธรรมได้	พ	ฉ	ฉ	ฉ	พ	
3.มีความสามารถสร้างเครือข่ายวิจัยกับนักวิชาการอื่นๆ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	
4.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน(มนุษยศาสตร์/ สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)	พ	พ	พ	พ	พ	พ
5.มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ในการสอน	พ	ฉ	พ	ฉ	ฉ	
6.มีความศรัทธาในการสอน	พ	พ	พ	ฉ	ฉ	
7.มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	พ	ฉ	พ	พ	พ	
8.มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9.มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์	พ	พ	ฉ	ฉ	พ	

ตาราง 30 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ (ต่อ)						
10.มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์ เชิงสุนทรียะ	จ	จ	จ	จ	จ	จ
11.มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่า วัฒนธรรม	จ	พ	จ	จ	จ	
ภาระงานของอาจารย์						
12.มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน	พ	พ	พ	จ	พ	
13.การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษา	พ	พ	จ	จ	พ	
14.การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	จ	จ	จ	จ	พ	
15.การเป็นกรรมการวิชาการภายในและภายนอกสถาบัน	จ	จ	พ	จ	จ	
การพัฒนาอาจารย์						
16.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะและวัฒนธรรม ระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	พ	จ	จ	จ	พ	
17.นำเสนอผลงานวิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรม ระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	จ	พ	จ	พ	จ	
18.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาใน ภูมิภาคอาเซียน	จ	จ	จ	พ	จ	
19.ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่ง วิชาการในระดับที่สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา	พ	พ	จ	พ	พ	

ตาราง 30 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/งานวิจัย						
20. มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี	จ	จ	จ	พ	พ	
21. มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เล่มในระยะเวลา 3 ปี (กรณี รองศาสตราจารย์ขึ้นไป)	พ	พ	จ	พ	พ	
22. มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	จ	พ	พ	พ	พ	
23. มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้ง ในระยะเวลา 2 ปี	จ	พ	พ	พ	จ	

จากตาราง 30 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่า กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน (มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์) และ มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน ส่วนกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ มีจำนวน 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรียะ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์

ตาราง 31 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
การคัดเลือกนิสิตนักศึกษา						
1. มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย	พ	ฉ	พ	พ	ฉ	
2. มีการทดสอบภาษาอังกฤษ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
3. มีการทดสอบวิชาเฉพาะ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
4. มีการนำเสนอเค้าโครงการทำวิทยานิพนธ์	พ	ฉ	พ	พ	พ	
5. มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)	พ	ฉ	พ	พ	พ	
การพัฒนา นิสิตนักศึกษา						
6. มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่	พ	พ	พ	พ	พ	พ
7. มีกิจกรรมฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8. มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทยแต่ละรายวิชา	พ	พ	พ	พ	พ	พ
10. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
11. มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการโดยการให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ	ฉ	พ	พ	พ	ฉ	

ตาราง 31 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
การประเมินผลนิสิตนักศึกษา						
12.อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความศรัทธาต่อกัน	พ	พ	จ	พ	จ	
13.มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพ ของตน	พ	จ	จ	พ	พ	
14.มีคุณลักษณะการใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย	พ	จ	พ	พ	พ	
15.มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	พ	จ	จ	พ	พ	
16.มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม ในสังคม/ชุมชน	จ	จ	จ	จ	จ	จ
17.มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	พ	จ	พ	พ	จ	
18.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	พ	จ	พ	พ	พ	

จากตาราง 31 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษาที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 8 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่ากำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ มีการทดสอบภาษาอังกฤษ มีการทดสอบวิชาเฉพาะ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้เกี่ยวกับการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่ มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา และมีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษา ส่วนที่กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการประเมินผลนิสิตนักศึกษา

ตาราง 32 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
1. มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ	พ	จ	พ	จ	พ	
2. มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	พ	จ	พ	พ	พ	
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้	จ	จ	จ	พ	จ	
4. มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการด้านการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน	จ	พ	พ	พ	จ	
5. เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน	พ	จ	พ	พ	จ	
6. เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม	จ	จ	พ	จ	พ	
7. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนศิลปกรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9. มีความรู้ ความเข้าใจทางการจัดการ	พ	จ	พ	พ	พ	
10. มีความรู้ ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารวิชาการ	พ	จ	พ	พ	พ	
11. มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม	จ	จ	พ	พ	พ	
12. มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปแบบของคณะกรรมการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ

จากตาราง 32 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตรที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่ากำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานทั้งหมด คือ มีความรู้ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนศิลปกรรม และ มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปแบบของคณะกรรมการ

ตาราง 33 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
คุณลักษณะของหลักสูตร						
1. มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ	น	พ	น	พ	น	
2. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	พ	น	พ	พ	พ	
3. มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค พื้นที่ทางวัฒนธรรม	พ	น	พ	พ	พ	
4. มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคม/ชุมชน	พ	น	น	พ	พ	
5. เน้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	พ	น	พ	พ	พ	
6. คำนึงถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา	พ	พ	พ	พ	พ	พ
7. ให้ความสำคัญกับภาคทฤษฎี	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8. ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9. เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และสากล	พ	น	พ	พ	พ	
10. มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
11. มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก	พ	พ	พ	พ	พ	พ
12. มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม	พ	น	น	พ	น	
13. เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ร่วมสมัย	น	น	น	พ	พ	

ตาราง 33 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
การพัฒนาและประเมินหลักสูตร						
14. มีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น สังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร	พ	จ	จ	พ	พ	
15. มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากภายนอก	พ	พ	พ	พ	พ	พ
16. นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
17. ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน	จ	พ	พ	จ	จ	
18. ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา	พ	พ	พ	พ	พ	พ
19. ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน	พ	พ	พ	พ	พ	พ

จากตาราง 33 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตรที่แตกต่าง กัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 9 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่า กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานทั้งหมด คือ คำนี้ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ แผนพัฒนาอุดมศึกษา ให้ความสำคัญกับภาคทฤษฎี ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ มีรายวิชาใน หมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุม ทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะของหลักสูตร มีคณะกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์จากภายนอก นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร ได้รับการรับรองคุณภาพ และมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินหลักสูตร

ตาราง 34 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นห้องสมุด ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
ห้องสมุด						
1.ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความ ความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
2.ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสม กับความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
3.มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์	พ	พ	พ	พ	จ	
4.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
5.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
6.มีปริมาณวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่ เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
7.มีความหลากหลายของวารสารภาษาไทยในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาอังกฤษใน สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
10.มีปริมาณวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
11.มีความหลากหลายของวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	พ	พ	พ	พ	พ	พ

ตาราง 34 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุน การเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
ห้องสมุด (ต่อ)						
12.ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
13.ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ	พ	จ	พ	พ	พ	
14.ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด	พ	พ	พ	พ	พ	พ
15.ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด	พ	พ	พ	พ	พ	พ
16.มีห้องน้ำที่เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
17.สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย	พ	พ	พ	พ	พ	พ

จากตาราง 34 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันกับการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของ ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นห้องสมุด โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน ยกเว้น 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ที่กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีความคิดเห็นไม่ สอดคล้องกัน คือ มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์ และ ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ ให้บริการ

ตาราง 35 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
แหล่งการเรียนรู้						
1. มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา	พ	พ	จ	พ	พ	
2. มีพื้นที่/ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาค้นคว้าของนิสิตที่เป็นสัดส่วน	พ	พ	พ	พ	พ	พ
3. มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
4. สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด	พ	พ	พ	พ	พ	พ
5. สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรีย์	จ	พ	พ	พ	พ	
6. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่ที่มีพื้นที่สีเขียว	พ	พ	พ	พ	พ	พ
7. อาคารมีระบบแสงที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8. มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในอาคารเรียน	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9. มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม	พ	พ	จ	พ	จ	

จากตาราง 35 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันกับการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นแหล่งการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน ยกเว้น 3 ตัวบ่งชี้ย่อย ที่กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรีย์ และมีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม

ตาราง 36 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้						
1. มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	พ	พ	พ	พ	พ	พ
2. มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	พ	พ	พ	พ	พ	พ
3. ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนักศึกษา	พ	พ	พ	พ	พ	พ
4. ภายในห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	พ	ฉ	พ	พ	พ	
5. ภายในห้องเรียนมีเครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	พ	ฉ	พ	พ	พ	
6. ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือสื่อโสตทัศนูปกรณ์ครบถ้วนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	พ	ฉ	พ	พ	พ	
7. มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	พ	ฉ	พ	พ	พ	

จากตาราง 36 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันกับการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานทั้งหมด ส่วนความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ที่สอดคล้องกันกับการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ และความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนักศึกษา

ตาราง 37 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า

ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้						
1. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์	พ	พ	พ	จ	พ	
2. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิตนักศึกษา	พ	พ	พ	พ	จ	
3. มีงบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อ ตำรา วารสาร	จ	พ	พ	พ	พ	
4. มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์	พ	พ	พ	จ	พ	
5. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
6. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานต่างประเทศ	พ	พ	พ	จ	พ	
7. มีการจัดสรรทุนเพื่อนิสิตนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์	จ	พ	จ	พ	จ	
8. มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตามผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย	จ	พ	พ	พ	จ	

จากตาราง 37 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ประเด็นงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 1 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่า กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน คือ มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ

ตาราง 38 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อ
การกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์บัณฑิต	กรรมการ	คณาจารย์บัณฑิต	กรรมการ	
การวางแผนการจัดการเรียนรู้						
1. มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้	พ	พ	พ	พ	พ	พ
2. ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	พ	พ	พ	พ	จ	
3. มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะทาง	พ	จ	พ	จ	พ	
4. มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา	พ	พ	พ	พ	จ	
5. มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการเรียนรู้ที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วมที่ตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ที่หลากหลาย	จ	พ	พ	พ	จ	
7. เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพลังในเชิงอุดมการณ์ของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน	จ	พ	พ	พ	จ	
9. เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	พ	พ	พ	พ	พ	พ
10. อาจารย์นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้	จ	จ	พ	พ	พ	
11. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา	พ	จ	พ	พ	พ	
12. มีช่องทางที่พิมพ์บทความวิชาการวิจัยแก่นิสิตนักศึกษา	จ	พ	พ	จ	พ	
13. จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม	พ	พ	พ	จ	พ	
14. สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ	จ	พ	พ	จ	พ	

ตาราง 38 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
15. มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	พ	พ	พ	พ	พ	พ
16. มีระบบการจัดการเรียนรู้ให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนด โดยเฉพาะ การติดตามการทำวิทยานิพนธ์	พ	พ	พ	พ	พ	พ
17. กำหนดให้นิสิตนักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ	พ	พ	พ	พ	พ	พ

จากตาราง 38 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 7 ตัวบ่งชี้ย่อยพบว่า กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานทั้งหมด คือ มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ มีเอกสารตำราอ้างอิงประกอบการเรียนรู้ที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เน้นการศึกษา ค้นคว้าอ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เน้นการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธีทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ มีระบบการจัดการเรียนรู้ให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนด โดยเฉพาะการติดตามการทำวิทยานิพนธ์ และกำหนดให้นิสิตนักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ตาราง 39 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อ
การกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ

ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ	สถาบันอุดมศึกษา					ความ สอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมกร	คณาจารย์	กรรมกร	คณาจารย์	กรรมกร	
1. มีกระบวนการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาจากความเหมาะสม โปร่งใส และตรวจสอบได้	พ	พ	พ	จ	พ	
2. มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น	พ	พ	พ	พ	พ	พ
3. มีการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
4. มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
5. มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายใน สถาบันด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข	พ	พ	พ	พ	จ	
6. มีความชัดเจนในการสื่อสาร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
7. มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8. มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9. อาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
10. บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการได้รับการงานที่เหมาะสม	พ	พ	พ	พ	พ	พ
11. มีระบบให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต นักศึกษา	จ	พ	พ	พ	จ	
12. มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร	จ	จ	จ	พ	จ	
13. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
14. มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	จ	พ	พ	พ	พ	
15. มีการนำผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารมา ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร	พ	พ	พ	พ	พ	พ

จากตาราง 39 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งหมด ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันกับการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน ยกเว้น 5 ตัวบ่งชี้ย่อย ที่กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน คือ มีกระบวนการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาจากความเหมาะสมโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบันด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข มีระบบการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร และมีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ตาราง 40 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต ในองค์ประกอบด้านผลผลิต

ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มข.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์บัณฑิต	กรรมการ	คณาจารย์บัณฑิต	กรรมการ	
คุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพ						
1.มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ทางศิลปวัฒนธรรม	พ	จ	พ	จ	พ	
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ	พ	พ	พ	จ	จ	
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และจัดการ	พ	พ	พ	จ	พ	
4.มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคทฤษฎีในสาขาวิชา	พ	พ	จ	จ	พ	
5.มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคปฏิบัติในสาขาวิชา	พ	พ	จ	จ	พ	
6.มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประสิทธิผลกับหน่วยงาน	จ	พ	พ	จ	จ	
7.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
8.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
9.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสาร	พ	พ	พ	พ	พ	พ
10.มีความสามารถในการทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาร่วมกับชุมชนได้	จ	พ	พ	จ	พ	

ตาราง 40 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพของดัชนีบัณฑิต	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	ดัชนีบัณฑิต	กรรมการ	ดัชนีบัณฑิต	กรรมการ	
คุณลักษณะทางสังคม						
11.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	พ	พ	พ	พ	ฉ	
12.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ และเป็นงานที่มีคุณภาพ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
13.มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
14.มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุดใน	พ	พ	พ	พ	ฉ	
15.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม	พ	พ	ฉ	พ	ฉ	
16.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุ่ม	พ	พ	ฉ	พ	ฉ	
17.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	พ	พ	พ	พ	พ	พ
18.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป	พ	พ	พ	พ	ฉ	

จากตาราง 40 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและดัชนีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของดัชนีบัณฑิตที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้ย่อยพบว่า กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานทั้งหมด คือ มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพของดัชนีบัณฑิต ส่วนมีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จและเป็นงานที่มีคุณภาพ มีความตรงต่อเวลาบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ เป็นตัวบ่งชี้คุณลักษณะทางสังคมของดัชนีบัณฑิต

ตาราง 41 ความคิดเห็นของกรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แยกตามตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท ในองค์ประกอบด้านผลผลิต

ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท	สถาบันอุดมศึกษา					ความสอดคล้อง
	มศว		มช.		มมส.	
	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	คณาจารย์	กรรมการ	
1. ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ	พ	พ	พ	ฉ	พ	
2. มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ	ฉ	พ	ฉ	ฉ	พ	
3. ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ
4. มีสัดส่วนของปริญญาโทที่ได้รับทุนทั้งภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนปริญญาโททั้งหมด	พ	พ	ฉ	พ	ฉ	
5. เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน	ฉ	ฉ	พ	ฉ	พ	
6. เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย	พ	ฉ	พ	ฉ	พ	
7. เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ	ฉ

จากตาราง 41 แสดงว่า กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโทที่แตกต่างกัน โดยประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่กำหนดสอดคล้องกันทั้งสามแห่ง มีจำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อยพบว่า กำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะทั้งหมด คือ ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง และเป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร

ส่วนที่สี่ สรุปผลการสนทนากลุ่มจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้

จากการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมตามขั้นตอนที่ 2 ของกระบวนการวิจัย โดยการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 170 ตัวบ่งชี้ย่อย ผู้วิจัยได้พิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ย่อยให้อยู่ในข้อเดียวกันโดยจัดข้อความที่อยู่ในกลุ่มหรือหมวดเดียวกันเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ทำให้ตัวบ่งชี้ลดลงเหลือ 149 ตัว จากจำนวนทั้งหมด 170 ตัว ซึ่งผลการสนทนากลุ่มย่อยของประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ของทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ เลือกแนวทางที่ 2 พิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้ ทำให้ผลการศึกษาความเหมาะสมของการนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ ใน 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 149 ตัวบ่งชี้ย่อย ดังรายละเอียด

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	45	คะแนน
1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ (21 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา (14 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	7	คะแนน
1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร (12 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร (17 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน
1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	8	คะแนน
(35 ตัว)			
2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	30	คะแนน
2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
(15 ตัว)			
2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ (12 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
3. องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	25	คะแนน
3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต (16 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	15	คะแนน
3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ (7 ตัว)	ค่าน้ำหนักเท่ากับ	10	คะแนน

ส่วนการศึกษาคความเหมาะสมของการนำประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ พบว่า ผลการสนทนากลุ่มย่อยของประธาน
 กรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพ
 การศึกษาภายใน ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นยืนยันต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่สอดคล้อง
 กันมากขึ้น คือ มีความคิดเห็นต่อประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่สอดคล้องกันจากเดิม มีจำนวน 73 ตัวบ่งชี้
 ย่อย (จำนวนตัวบ่งชี้ย่อยทั้งหมด 170 ตัว) คิดเป็นร้อยละ 42.94 โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพ
 พื้นฐาน จำนวน 69 ตัวบ่งชี้ย่อย ตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ย่อย เพิ่มขึ้นเป็น จำนวน
 112 ตัวบ่งชี้ย่อย (จำนวนตัวบ่งชี้ย่อยทั้งหมด 149 ตัว) คิดเป็นร้อยละ 75.17 โดยกำหนดเป็นตัวบ่งชี้
 คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 103 ตัวบ่งชี้ย่อย และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ย่อย ดังนี้

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิตที่เป็นกรรมการ
 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นยืนยันต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ
 พื้นฐานที่สอดคล้องกัน จำนวน 103 ตัวบ่งชี้ย่อย ดังรายละเอียด

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า 5 ตัวบ่งชี้หลัก 71 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ มีดังนี้

1.1.1 มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม

1.1.2 สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม

1.1.3 มีความรู้และประสบการณ์ตรงตามศาสตร์ที่สอน (มนุษยศาสตร์/
 สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)

1.1.4 มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน

1.1.5 มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์

ภาระงานของอาจารย์ มีดังนี้

1.1.6 มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน (กรณีอาจารย์ประจำ)

1.1.7 การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษา

การพัฒนาอาจารย์ มีดังนี้

1.1.8 เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติ อย่างน้อย

1 ครั้งต่อปี

1.1.9 ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระดับที่

สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/วิจัยของอาจารย์ มีดังนี้

1.1.10 มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เล่ม ในระยะเวลา 3 ปี

(กรณีรองศาสตราจารย์)

1.1.11 มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้ง ในระยะเวลา 2 ปี

1.2 **ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่**

การคัดเลือกนิสิตนักศึกษา มีดังนี้

1.2.1 มีการทำทดสอบภาษาอังกฤษ

1.2.2 มีการทดสอบวิชาเฉพาะ

1.2.3 มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญานิพนธ์

1.2.4 มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)

การพัฒนา นิสิตนักศึกษา มีดังนี้

1.2.5 มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่

1.2.6 มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย

1.2.7 มีกิจกรรมการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ

1.2.8 มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา

1.2.9 มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับ

ศิลปวัฒนธรรม

การประเมินผลนิสิตนักศึกษา มีดังนี้

1.2.10 มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพของตน

1.3 **ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่**

1.3.1 มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและ

นานาชาติ

1.3.2 มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ

1.3.3 มีความรู้ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม

1.3.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนศิลปกรรม

1.3.5 มีความรู้ความเข้าใจทางการบริหารจัดการ

1.3.6 มีความรู้ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารวิชาการ

1.3.7 มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปแบบของคณะกรรมการ

1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

คุณลักษณะของหลักสูตร

1.4.1 เน้นความเลิศทางวิชาการ

1.4.2 มีลักษณะสหวิทยาการที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิภาค พื้นที่ทางวัฒนธรรม

1.4.3 มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคม/ชุมชน

1.4.4 เน้นให้นิสิตนักศึกษา รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสังสรรค์

1.4.5 ดำเนินถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา

1.4.6 ให้ความสำคัญกับภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

1.4.7 มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของ

หลักสูตร

1.4.8 มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลึก

1.4.9 เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ร่วมสมัย
การพัฒนาและประเมินหลักสูตร

1.4.10 มีการศึกษาวิเคราะห์รวบรวมความต้องการของท้องถิ่นสังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร

1.4.11 มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากภายนอก

1.4.12 นำผลการประเมินผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร

1.4.13 ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการ

การอุดมศึกษา

1.4.14 ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 29 ตัวบ่งชี้ย่อย

ประกอบด้วย

ห้องสมุด มีดังนี้

1.5.1 ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของ

ผู้รับบริการ

1.5.2 ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการ

ของผู้รับบริการ

1.5.3 มีปริมาณของสื่อการเรียนรู้ (หนังสือตำรา/วารสาร) ภาษาไทยในสาขาวิชา

ศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ

- 1.5.4 มีความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ (หนังสือตำรา/วารสาร) ภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
- 1.5.5 มีปริมาณของสื่อการเรียนรู้ (หนังสือตำรา/วารสาร) ภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ
- 1.5.6 มีความหลากหลายของสื่อการเรียนรู้ (หนังสือตำรา/วารสาร) ภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
- 1.5.7 ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ
- 1.5.8 ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ
- 1.5.9 ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด
- 1.5.10 ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด
- 1.5.11 มีห้องน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ
- 1.5.12 สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย แหล่งการเรียนรู้ มีดังนี้
- 1.5.13 มีพื้นที่/ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาค้นคว้าของนิสิตที่เป็นสัดส่วน มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม
- 1.5.14 มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม
- 1.5.15 สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด
- 1.5.16 สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรียะ
- 1.5.17 บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่มีพื้นที่สีเขียว
- 1.5.18 อาคารมีระบบแสงและอุณหภูมิที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้
- 1.5.19 มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในอาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ มีดังนี้
- 1.5.20 มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้
- 1.5.21 มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้
- 1.5.22 ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนิสิตนักศึกษา
- 1.5.23 ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือสื่อไอศตัทศนุกรรมครบถ้วนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
- 1.5.24 มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้

งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ มีดังนี้

- 1.5.25 มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์
- 1.5.26 มีงบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้
- 1.5.27 มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์
- 1.5.28 มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ
- 1.5.29 มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานต่างประเทศ

2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ 2 ตัวบ่งชี้หลัก 19 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

- 2.1.1 มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้
- 2.1.2 มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้
- 2.1.3 เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย อ่านและ

นำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

- 2.1.4 ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา
- 2.1.5 มีช่องทางและสนับสนุนการตีพิมพ์บทความวิชาการ/วิจัยให้แก่นิสิตนักศึกษา
- 2.1.6 จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม
- 2.1.7 สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศการวัดและประเมินผล

การเรียนรู้ มีดังนี้

- 2.1.8 มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้
- 2.1.9 มีระบบการจัดการเรียนรู้ให้นิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนด

โดยเฉพาะการติดตามการทำวิทยานิพนธ์

- 2.1.10 กำหนดให้นิสิตนักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ

2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 2.2.1 มีกระบวนการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ พิจารณาจากความเหมาะสม โปร่งใสและตรวจสอบได้
- 2.2.2 มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น
- 2.2.3 มีการดำเนินการตามปรัชญาและแผนการบริหารจัดการ
- 2.2.4 มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร

- 2.2.5 มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคณะกรรมการบริหาร
หลักสูตรและสร้างความชัดเจนในการสื่อสาร
- 2.2.6 มีหน่วยงานและบุคลากรสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
- 2.2.7 บุคลากรได้รับการระงานที่เหมาะสม
- 2.2.8 มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 2.2.9 มีการนำผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารมาปรับปรุงและพัฒนาระบบ
การบริหารจัดการหลักสูตร

3. องค์ประกอบคุณภาพของผลผลิต 2 ตัวบ่งชี้หลัก 13 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

คุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพ มีดังนี้

- 3.1.1 มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ทางศิลปวัฒนธรรม
 - 3.1.2 มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และจัดการ
 - 3.1.3 มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคทฤษฎีและปฏิบัติในสาขาวิชา
 - 3.1.4 มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
 - 3.1.5 มีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ
 - 3.1.6 มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร
 - 3.1.7 มีความสามารถในการทำงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์และพัฒนาร่วมกับชุมชนได้
- คุณลักษณะทางสังคม มีดังนี้
- 3.1.8 มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จและเป็นงานที่มีคุณภาพ
 - 3.1.9 มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3.1.10 มีคุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ

3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 3.2.1 ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ
- 3.2.2 มีการประเมินผลวิจัยด้วยวิธีต่างๆ
- 3.2.3 เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการศึกษา/

สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่เป็นกรรมการ
ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นยืนยันต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ
เฉพาะที่สอดคล้องกัน จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ย่อย ดังรายละเอียด

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า 3 ตัวบ่งชี้หลัก 6 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 1.1.1 มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรียะ
- 1.1.2 มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม
- 1.1.3 การเป็นกรรมการวิชาการภายในและภายนอกสถาบัน

1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 1.2.1 มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน

1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 1.3.1 มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งใน

และต่างประเทศ

- 1.3.2 ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน

2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ 1 ตัวบ่งชี้หลัก 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ

2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ ได้แก่

- 2.1.1 มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร

3. องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต 1 ตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 3.1.1 ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง
- 3.1.2 เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นยืนยันต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพที่ยังไม่สอดคล้องกัน จำนวน 37 ตัวบ่งชี้ย่อย ดังรายละเอียด

1. องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า 5 ตัวบ่งชี้หลัก 22 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

- 1.1.1 มีความสามารถสร้างเครือข่ายวิจัยกับนักวิชาการอื่นๆ
- 1.1.2 มีทักษะ เชี่ยวชาญ และศรัทธาในการสอน
- 1.1.3 การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์
- 1.1.4 นำเสนอผลงานทางวิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับนานาชาติ

อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี

- 1.1.5 มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน

1.1.6 มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ อย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี

1.1.7 มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี

1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

1.2.1 มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย

1.2.2 มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการโดยการให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนา วิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ

1.2.3 อาจารย์และนิสิตนักศึกษา มีความศรัทธาต่อกัน

1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

1.3.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้

1.3.2 มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานและสถาบัน

1.3.3 เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน

1.3.4 เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม

1.3.5 มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม

1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 1 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

1.4.1 มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม

1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ ห้องสมุด มีดังนี้

1.5.1 มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์

แหล่งการเรียนรู้ มีดังนี้

1.5.2 มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

1.5.3 มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม

งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ มีดังนี้

1.5.4 มีเงินทุนสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา

1.5.5 มีการจัดสรรทุนเพื่อนิสิตนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์

1.5.6 มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตามผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย

2. องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ 2 ตัวบ่งชี้หลัก 7 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

การวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1.1 ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญา

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัยและกระตุ้นการเรียนรู้ของ

นิสิตนักศึกษา

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้

2.1.3 กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วม ที่ตอบสนอง

สติปัญญาและประสบการณ์ที่หลากหลาย

2.1.4 กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพลังใน

เชิงอุดมการณ์ของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน

2.1.5 อาจารย์นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้

2.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

2.2.1 มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบันด้วยพลังร่วมที่

ทุกคนมีความสุข

2.2.2 มีระบบการให้คำปรึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา

3. องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต 2 ตัวบ่งชี้หลัก 8 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย

3.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

คุณลักษณะเชิงวิชาการและวิชาชีพ มีดังนี้

3.1.1 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

ในวิชาชีพให้เกิดประสิทธิผลกับหน่วยงาน

คุณลักษณะทางสังคม

3.1.2 รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

3.1.3 มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุด

3.1.4 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม

3.1.5 มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุชุม

3.1.6 มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป

3.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่

3.2.1 มีสัดส่วนของปริญญาโทที่ได้รับทุนทั้งภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนปริญญาโททั้งหมด

3.2.2 เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน

ส่วนที่ห้า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์บัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน จากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เมื่อนำตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่พัฒนาขึ้นไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของหลักสูตร แยกตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1. ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่พัฒนาขึ้นนี้เกิดจากผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรง เป็นผลงานที่ครอบคลุมการจัดการคุณภาพการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรม มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่มีการจัดการเรียนการสอนอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ สถาบันการศึกษาที่จะเปิดหลักสูตรใหม่ที่เกี่ยวข้อทางศิลปวัฒนธรรม ระดับบัณฑิตศึกษา ยังสามารถนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของหลักสูตรต่อไป

2. ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่พัฒนาขึ้น ถือเป็นงานวิจัยที่เป็นต้นแบบเพื่อชี้วัดคุณภาพการจัดการศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่จะใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมได้ทั่วประเทศ และในอนาคตหากมีการพัฒนาตัวบ่งชี้เฉพาะในแต่ละมหาวิทยาลัย ที่มีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่ ย่อมแสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ได้จริง ทำให้การจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมทั่วประเทศได้มาตรฐานแล้ว ยังส่งผลให้แต่ละมหาวิทยาลัยหรือแต่ละพื้นที่มีรูปแบบการจัดการที่โดดเด่นตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยอีกด้วย

3. เมื่อได้ผลการวิจัยนี้ ควรผลักดันตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาที่พัฒนาขึ้นให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยใดก็ตาม ซึ่งหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้จัดการเรียนการสอนมาครบ 5 ปีแล้ว ผลการวิจัยครั้งนี้จะมีส่วนช่วยในการวิพากษ์การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรต่อไป

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

1. ผลการวิจัยนี้เป็นสิ่งสะท้อนถึงระบบการจัดการหลักสูตรทางศิลปวัฒนธรรม จึงได้มีการพัฒนาตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีกระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบทั้งจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิชาการต่างๆ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น จะนำผลงานวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางเพื่อการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตร และเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรตามรอบของการประกันคุณภาพหลักสูตรในทุกระยะเวลา 5 ปี

2. ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” ถือเป็นตัวชี้วัดที่สำคัญที่หลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ และสามารถติดตามคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น นั่นคือ หากคุณภาพการจัดการศึกษาด้านใดที่ยังบกพร่อง ก็สามารถปรับและพัฒนาได้ทันที

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ควรมีการพัฒนาข้อมูลเกี่ยวกับหลักฐานประกอบตัวเองซึ่งแต่ละตัว เพื่อหลีกเลี่ยงการตีความที่ไม่ตรงกันของผู้ประเมิน เป็นผลให้งานวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เกิดผลสัมฤทธิ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม” เป็นการศึกษาที่มีกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ตามแนวคิดเชิงระบบ (System Approach) ที่ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า(input) กระบวนการ (process) และผลผลิต(output) มีความมุ่งหมายของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และ ข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบด้าน กระบวนการ และองค์ประกอบด้านผลผลิต

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” แบ่งออกเป็น

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เพื่อกำหนดและเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพกับเกณฑ์ที่กำหนด คือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2555 จากหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 100 คน ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม คือ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และดุษฎีบัณฑิต ทั้ง 3
 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 16 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ
 การจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ คือ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร
 และดุษฎีบัณฑิตทั้ง 3 หลักสูตร ที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน รวมทั้งสิ้น 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการ
 การศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” แบ่งออกเป็น

1. เครื่องมือที่ใช้เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีดังนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์เพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ
 ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีข้อความจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด
 หมวดหมู่ขององค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ข้อที่ 2
 ความคิดเห็นต่อคุณลักษณะเฉพาะของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
 ศิลปวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร และ ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะ
 เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
 ศิลปวัฒนธรรม

1.2 แบบสอบถามที่ใช้เพื่อกำหนดและเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา
 ระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม กับเกณฑ์ที่กำหนด มีข้อความแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ
 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการ
 กำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ ใน 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 171 ตัวบ่งชี้ย่อย ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วน
 ประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ได้ส่งแบบสอบถามออกไป จำนวน 100 ฉบับ ได้รับแบบสอบถาม
 คืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 82 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82

2. เครื่องมือที่ใช้เพื่อการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎี
 บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม คือ แบบสอบถามกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ
 และกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้ มีข้อความแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด
 ให้กำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 170 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยค่าน้ำหนัก
 รวม เท่ากับ 100 คะแนน และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดที่ให้กำหนดประเภทของตัวบ่งชี้

คุณภาพ แบ่งเป็น ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ ได้ส่งแบบสอบถามออกไปจำนวน 16 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 12 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.00

3. เครื่องมือที่ใช้เพื่อการศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ การจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ คือแบบสอบถามเพื่อการยืนยันผลการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ และกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้ มีข้อคำถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเพื่อยืนยันผลการกำหนดค่าน้ำหนักองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 149 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยพิจารณาเลือกค่าน้ำหนักจากค่าคะแนนเฉลี่ยหรือค่ามัธยฐาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อยืนยันการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพ และตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเมื่อนำตัวบ่งชี้คุณภาพไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้ส่งแบบสอบถามออกไป จำนวน 6 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 6 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” แบ่งออกเป็น

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการจดหมวดหมู่ และแยกแยะประเด็นต่างๆ ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพจากแนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการนิยามเชิงทฤษฎีระบบ การจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และมาตรฐานการอุดมศึกษา

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อกำหนดและเปรียบเทียบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม กับเกณฑ์ที่กำหนด โดยวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) ด้วยการทดสอบที (dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เลือกตัวบ่งชี้ที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาเป็นข้อคำถามเพื่อการวิจัย จำนวน 176 ตัว และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .985 นอกจากนี้ยังปรับแก้ไขเนื้อหาของข้อคำถามเพื่อให้เกิดความชัดเจนและปรับลดข้อคำถามที่มีความซ้ำซ้อนตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรพิจารณาได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 171 ตัว ส่วนการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.50 ขึ้นไป ด้วยการทดสอบที (One sample t-test) ได้ตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด 170 ตัว

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับ
 ศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม คือการหาค่าน้ำหนักในองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9
 ตัวบ่งชี้หลัก 170 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่ามัธยฐาน (Median) ประกอบ
 กับจำนวนตัวบ่งชี้คุณภาพ รวมเท่ากับ 100 คะแนน และจัดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพ แบ่งออกเป็น
 2 ประเภทคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาความเหมาะสมของการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้
 คุณภาพการจัดการศึกษาระดับศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม คือการยืนยันผลของค่าน้ำหนัก
 ในองค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 149 ตัวบ่งชี้ย่อย และยืนยันประเภทตัวบ่งชี้
 คุณภาพ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus group interview) เพื่อหาข้อสรุปร่วมกันของทั้ง 3 หลักสูตร

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา
 ศิลปวัฒนธรรม” สรุปได้ดังนี้

1. ผลการกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับศึกษาระดับปริญญาตรี
 สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีดังนี้

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ได้กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา
 ระดับศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 182 ตัวบ่งชี้ย่อย
 มีดังนี้ องค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบคุณภาพ
 ด้านปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต โดย
 องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก 121 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้
 คุณภาพของอาจารย์ 24 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา 18 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหาร
 หลักสูตร 13 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร 17 ตัว และตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการ
 เรียนรู้ 49 ตัว ประกอบด้วย ห้องสมุด 21 ตัว แหล่งการเรียนรู้ 9 ตัว วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ 9 ตัว
 งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ 10 ตัว ส่วนองค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก
 35 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ 20 ตัว และตัวบ่งชี้
 คุณภาพของการบริหารจัดการ 15 ตัว และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก 26
 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของศึกษาระดับปริญญาตรี 19 ตัว และตัวบ่งชี้คุณภาพของ
 ปริญญาานิพนธ์ 7 ตัว

1.2 คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากและมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร และตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร เป็น 2 ตัวบ่งชี้หลัก ในองค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้าที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพทั้ง 9 ตัวบ่งชี้หลัก อยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้หลัก และตัวบ่งชี้ย่อย พบว่า

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย

1. ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 23 ตัว
2. ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามี 17 ตัว อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มี 1 ตัว อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 18 ตัว
3. ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 12 ตัว
4. ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 19 ตัว
5. ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามี 41 ตัว อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มี 1 ตัว อยู่ในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 41 ตัว ดังรายละเอียด
 - 5.1 ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับห้องสมุด โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้ห้องสมุด จำนวน 17 ตัว
 - 5.2 ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้แหล่งการเรียนรู้ จำนวน 9 ตัว
 - 5.3 ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ โดยรวม อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ามี 7 ตัว อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 มี 1 ตัว อยู่ในระดับไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้ได้ตัวบ่งชี้วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 7 ตัว

5.4 ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 8 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย

1. ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 17 ตัว

2. ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 15 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต มี 2 ตัวบ่งชี้หลัก ประกอบด้วย

1. ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุชฎิบัณฑิต โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุชฎิบัณฑิต จำนวน 18 ตัว

2. ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท จำนวน 7 ตัว

2. ผลการพัฒนางค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 170 ตัวบ่งชี้ย่อย มีดังนี้

2.1 การกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและดุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรและดุชฎิบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความคิดเห็นต่อการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชฎิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ไม่แตกต่างกัน คือกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้ามากที่สุด รองลงมาคือ องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต ตามลำดับ

ผู้วิจัยจึงพิจารณาค่าน้ำหนักขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพหลักจากค่าคะแนนเฉลี่ยและค่ามัธยฐาน ประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ พบว่า มี 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 พิจารณาจากค่ามัธยฐานประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้ คือ

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า กำหนดค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 50 คะแนน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร และตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากันคือ 10 คะแนน ส่วนตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากับ 8 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากับ 12 คะแนน ส่วนองค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มีค่าน้ำหนักรองลงมาเท่ากับ 30 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้หลัก คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากันคือ 15 คะแนน องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 20 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้หลัก คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากันคือ 10 คะแนน

แนวทางที่ 2 พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้ คือ

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า กำหนดค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 45 คะแนน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร และตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากันคือ 10 คะแนน ส่วนตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากับ 7 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากับ 8 คะแนน ส่วนองค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ มีค่าน้ำหนักรองลงมา เท่ากับ 30 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้หลัก คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากันคือ 15 คะแนน และองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 25 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้หลัก คือตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากับ 15 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ กำหนดค่าน้ำหนักเท่ากับ 10 คะแนน

2.2 การกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ พบว่า ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร และดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพที่สอดคล้องกัน จำนวน 73 ตัวบ่งชี้ จากจำนวนทั้งหมด 170 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 42.94 ดังนี้

2.2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน มีจำนวน 69 ตัว ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ตัวบ่งชี้หลัก 46 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 2 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 7 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 3 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 9 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 25 ตัว ประกอบด้วย ด้านห้องสมุด จำนวน 15 ตัว ด้านแหล่งการเรียนรู้ จำนวน 6 ตัว ด้านวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัว ด้านงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 1 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้หลัก 17 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 10 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต จำนวน 1 ตัวบ่งชี้หลัก 6 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์ จำนวน 6 ตัว

2.2.2. ตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ มีจำนวน 4 ตัว ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้าจำนวน 2 ตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 1 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 1 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต จำนวน 1 ตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท จำนวน 2 ตัว

3. ผลการศึกษาความเหมาะสมของการนำตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ ใน 3 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 149 ตัวบ่งชี้ย่อย มีดังนี้

3.1 เมื่อนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ พบว่าประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาจารย์ที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทั้ง 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นสอดคล้องกันเลือกค่าน้ำหนักองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมในแนวทางที่ 2 คือ พิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยประกอบกับจำนวนตัวบ่งชี้ ดังรายละเอียด

3.1.1 องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า คำนวณเท่ากับ 45 คะแนน ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก คือ

- ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ 10 คะแนน
- ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา 7 คะแนน
- ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร 10 คะแนน
- และตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร 10 คะแนน
- ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ 8 คะแนน

3.1.2 องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ คำนวณเท่ากับ 30 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้หลัก คือ

- ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ 15 คะแนน
- ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ 15 คะแนน

3.1.3 องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต คำนวณเท่ากับ 25 คะแนน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้หลัก คือ

- ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุชะฎีบัณฑิต 15 คะแนน
- ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท 10 คะแนน

3.2 เมื่อนำประเภทของตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุชะฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม ไปใช้ พบว่า ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและดุชะฎีบัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้ง 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นยืนยันผลการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพที่สอดคล้องกัน จำนวน 112 ตัว โดยมีความคิดเห็นสอดคล้องกับการกำหนดตัวบ่งชี้พื้นฐาน และตัวบ่งชี้เฉพาะเพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวนตัวบ่งชี้ 73 ตัว เพิ่มขึ้นเป็น 112 ตัว แบ่งเป็นตัวบ่งชี้พื้นฐานเพิ่มขึ้นจากเดิม 69 ตัว เป็น 103 ตัว ส่วนตัวบ่งชี้เฉพาะเพิ่มขึ้นจากเดิม 4 ตัว เป็น 9 ตัว ดังรายละเอียด

3.2.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 103 ตัว ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้าจำนวน 5 ตัวบ่งชี้หลัก 71 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 11 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 10 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 7 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 14 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 29 ตัว ประกอบด้วย ด้านห้องสมุด จำนวน 12 ตัว ด้านแหล่งการเรียนรู้ จำนวน 7 ตัว ด้านวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัว ด้านงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้หลัก 19 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 9 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต จำนวน 2 ตัวบ่งชี้หลัก 13 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของดัชนีบัณฑิต จำนวน 10 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ จำนวน 3 ตัว

3.2.2. ตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ มีจำนวน 9 ตัว ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 3 ตัวบ่งชี้หลัก 6 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 3 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 1 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 2 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ จำนวน 1 ตัวบ่งชี้หลัก 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 1 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต จำนวน 1 ตัวบ่งชี้หลัก 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ จำนวน 2 ตัว

3.2.3 ตัวบ่งชี้ที่ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและคณาภิบัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้งสามแห่ง มีความคิดเห็นยืนยันต่อการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะที่ยังไม่สอดคล้องกัน จำนวน 37 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ตัวบ่งชี้หลัก 22 ตัวบ่งชี้ย่อย ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ จำนวน 7 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา จำนวน 3 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร จำนวน 5 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร จำนวน 1 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 6 ตัว ประกอบด้วย ด้านห้องสมุด จำนวน 1 ตัว ด้านแหล่งการเรียนรู้ จำนวน 2 ตัว ด้านงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ จำนวน 3 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้หลัก 7 ตัวบ่งชี้ย่อยคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ จำนวน 2 ตัว

องค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต จำนวน 2 ตัวบ่งชี้หลัก 8 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาภิบัณฑิต จำนวน 6 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาานิพนธ์ จำนวน 2 ตัว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล แยกเป็นรายประเด็น ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ใน 3 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ตัวบ่งชี้หลัก 171 ตัวบ่งชี้ย่อย พบว่า ตัวบ่งชี้จำนวน 170 ตัว มีความเหมาะสมอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 คิดเป็นร้อยละ 99.41 ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามแนวคิดการพัฒนาตัวบ่งชี้โดยการนิยามเชิงทฤษฎีระบบของนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 7) โดยผู้กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และมีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารจัดการหลักสูตรคือ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษาเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้การจัดการศึกษา หากอนุมานตามงานวิจัยของกฤษณา สุขบุญญสถิตย์ และคณะ (Sukboonyasatit, Kritsana; and etc. 2011: abstract) ที่ศึกษาการพัฒนาดัชนีตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ผู้บริหารระดับสูงและผู้ประเมินคุณภาพที่อยู่ในกลุ่มที่ได้คะแนนสูง กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยทั้งวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม และเป้าหมายได้ชัดเจน จึงอาจกล่าวได้ว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพที่พัฒนาขึ้น เป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพตามแนวคิดการจัดการเชิงระบบ (system management approach) ที่ประกอบด้วย การจัดการปัจจัยป้อน (input management) การจัดการกระบวนการ (process management) และการจัดการผลผลิต (product management) (ช่วงโชติพันธุ์เวช, 2552: 64) เป็นไปตามหลักการประเมินคุณภาพการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นนั้นสามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบการประกันคุณภาพคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ และมีความสมดุลระหว่างมุมมองการบริหารจัดการที่สำคัญคือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงินและด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553ข: 26-27) และถือเป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมแนวการจัดการศึกษาทั้งผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การจัดดำเนินการด้านบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผล ตามหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 25 – 33) อีกทั้งยังเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ทั้ง 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2549 : ออนไลน์) สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพตาม

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 ที่ให้ความสำคัญกับ 3 ประเด็นหลักคือ การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอนและการวิจัย การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษา (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. 2548 : ออนไลน์) ยกเว้น 1 ตัวคือ การมีระบบการให้บริการและข้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ ที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้ขึ้นเพื่อจัดการคุณภาพการศึกษา แต่อยู่ในระดับที่ไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อาจเนื่องมาจากปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตมากขึ้น บุคคล ทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าถึงและเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลายด้วยตนเอง เป็นไปตามที่ไพฑูริย์ สนิลรัตน์ (2555: 182) กำหนดให้คุณลักษณะของบัณฑิตตามปรัชญาของกลุ่มเทคโนโลยีนิยมที่เน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าและพัฒนางานให้เกิดความก้าวหน้า หรือเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรได้จัดเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรสนับสนุนการเรียนรู้ไว้คอยให้การสนับสนุนและเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ไว้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว ประกอบกับหลักสูตรได้เตรียมพร้อมสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ให้บริการในห้องเรียน หรือผู้เรียนส่วนใหญ่มีอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นไว้ใช้ส่วนตัวอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุให้การกำหนดตัวบ่งชี้ไม่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ทั้งนี้ หากพิจารณาในแต่ละตัวบ่งชี้คุณภาพหลักของการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย แยกรายประเด็นตามลำดับความคิดเห็น ดังนี้

1.1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตรโดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้เป็น (1) มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ (2) มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ (3) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้ (4) มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน (5) เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน (6) มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม (7) มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเรียนการสอนศิลปกรรม (8) มีความรู้ ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารวิชาการ (9) มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม และ (10) มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการ แสดงว่า การมีวิสัยทัศน์ มีภาวะผู้นำ สามารถชี้นำสังคม สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกให้เป็นที่ยอมรับ ตลอดจนคุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารหลักสูตร ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรม ถือเป็นคุณลักษณะการบริหารที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นของผู้บริหารหลักสูตร

ระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม อนุมานได้ตามงานวิจัยของ บาแชม (Basham. 2010 : abstract) ที่ศึกษาเรื่องอธิการบดีในภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงหรือภาวะผู้นำการแลกเปลี่ยนในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า คุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารคือ มีความรู้ มีภาวะผู้นำ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ และรักษาคำมั่นสัญญา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไมเคิล สจีวิต และคราฟเซนโก (Michael; Schwartz; & Cravcenco. 2000 : abstract) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลผู้นำของสถาบันอุดมศึกษา : ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของคณะกรรมการบริหาร พบว่า ความรู้ ความสามารถในการโน้มน้าวผู้อื่น ความสามารถในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และภาระหน้าที่การบริหาร เป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลของคณะกรรมการบริหาร ส่วนความสามารถเกี่ยวกับการบริหารในรูปของคณะกรรมการและการมีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม ถือเป็นสิ่งบ่งชี้ของการพัฒนาผู้บริหารการศึกษาเมื่ออาศัยที่ว่าด้วยการสร้างพลังสัมฤทธิ์ของกลุ่มทางการบริหาร(synergy) และการบริหารการศึกษาที่มุ่งให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล นั่นคือการเน้นที่ผลงานด้วย (กนก วงศ์ตระหง่าน. 2547: 9-10) ในขณะที่ กิติมา ปรีดีดิถก (2547: 75) กล่าวว่าผู้บริหารที่เก่งต้องมีคุณลักษณะพิเศษคือ บุคลิกภาพดี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความกระตือรือร้นอยู่เสมอ มีความสามารถหาช่องทางที่ทำให้หน่วยงานประสบผลสำเร็จและมีข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัย

1.2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิต

นักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตรโดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1) เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ (2) มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และพื้นที่ทางวัฒนธรรม (3) มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคม/ชุมชน (4) เน้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ (5) ให้ความสำคัญกับภาคทฤษฎี (6) ให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ (7) เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และสากล (8) มีรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (9) มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก (10) เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่ร่วมสมัย (11) มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากภายนอก (12) ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ (13) ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งสะท้อนถึงลักษณะของหลักสูตรระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ต้องเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ มีลักษณะของสหวิทยาการที่ให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาทั้งมิติกว้างและลึกเพียงพอ ครอบคลุม และสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น พื้นที่ทางวัฒนธรรม ระดับภูมิภาคที่เป็น

สากล โดยให้นิสิตนักศึกษาคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์งานวิจัยให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่ร่วมสมัย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นลักษณะสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เนื่องจากหลักสูตรเป็นเสมือนเครื่องชี้ทางไปสู่การดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามหลักวิชาการและวิชาชีพ โดยหลักสูตรที่เน้นลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคม/ชุมชน และมีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับภูมิภาคและสากล ในทำนองเดียวกันกับงานวิจัยของไชยา ภาวะบุตร (2549: 199) ที่ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า ประเด็นความคาดหวังของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ควรจะมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของเหลียว (Liao, 2009: abstract) ที่ศึกษาเรื่องโปรแกรมปฏิบัติการทางศิลปะที่สร้างภาพลักษณ์ของชุมชนศิลปะ : การเรียนรู้เชิงปฏิบัติการผ่านโปรแกรมหลักสูตรศิลปะในวิชาศึกษาทั่วไปในมหาวิทยาลัย พบว่า การพัฒนาหลักสูตรศิลปะด้วยชุมชนวัฒนธรรมซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทุกปีผ่านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับชุมชนวัฒนธรรม วิธีการสอนด้วยการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการเป็นการบูรณาการหลักสูตรศิลปะที่สนับสนุนให้นักศึกษาเกิดการปฏิบัติจริงและปฏิรูปลักษณ์ นักศึกษาจะเกิดความเข้าใจผ่านกระบวนการเรียนรู้และการแสดงออกด้วยวิธีการที่หลากหลายจากสื่อที่สร้างขึ้น ส่วนประเด็นของการประเมินผลหลักสูตรระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่สำคัญต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอกเป็นกรรมการสอบ สอดคล้องกับการวิจัยของไชยา ภาวะบุตร (2549: 201) ที่ศึกษาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พบว่า ประเด็นแนวทางการแก้ปัญหาด้านวิทยานิพนธ์ ควรส่งเสริมให้บุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัยร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นั่นคือการมีบุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัยที่เป็นผู้เชี่ยวชาญร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แสดงถึงการมีกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากภายนอก เนื่องจากเมื่อมีการสอบวิทยานิพนธ์เพื่อสำเร็จการศึกษา คณะกรรมการสอบประกอบด้วยคณะกรรมการที่เป็นที่ปรึกษาปริญญาโทร่วมเป็นกรรมการสอบด้วย ส่วนหลักสูตรได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ ถือเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนโดยตรง นั่นคือ ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรกำหนดแล้ว แต่หลักสูตรยังไม่รับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษาไม่สามารถประกอบอาชีพในหน่วยงานของภาครัฐได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เข้าศึกษาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ส่วนใหญ่จะเป็นนักวิชาการ นักการศึกษา นักวิจัยในสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ หากหลักสูตรยังไม่รับรองจากองค์การระดับชาติ ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการศึกษา ดังที่ปรากฏเป็นประเด็นของสื่อมวลชน อาทิ หลักสูตรเทคโนโลยีดนตรีและธุรกิจดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ยังไม่รับรองหลักสูตรทั้งสองหลักสูตร โดยมีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว 3 รุ่น (โอเคเนชั่น. 2554 : ออนไลน์) หรือกรณีของสภาวิชาชีพ ที่ไม่รับรองหลักสูตรวิชาชีพสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพหลายแห่ง เช่น ไม่รับรองหลักสูตรสัตวแพทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (มทร.) ศรีวิชัย (ผู้จัดการออนไลน์. 2556 : ออนไลน์) หรือหลักสูตรเทคนิคการแพทย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า (คมชัดลึก. 2554 : ออนไลน์)

1.3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิต

นักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษาโดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1) มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย และ (2) มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญานิพนธ์ (3) มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่ (4) มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม และ (5) มีการสร้างสรรคักิจกรรมเชิงวิชาการ โดยการให้นิสิตนักศึกษาจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ (6) อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความศรัทธาต่อกัน (7) มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตรที่ศึกษา และวิชาชีพของตน (8) มีคุณลักษณะการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย (9) มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์ (10) มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน (11) มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม (12) มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ ซึ่งสะท้อนถึงการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ต้องพิจารณาถึงผู้เข้าศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถที่หลากหลายสาขาวิชา เพื่อตอบสนองต่อหลักสูตรที่เน้นความเป็นสหวิทยาการที่บูรณาการทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปกรรมศาสตร์ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ทางศิลปวัฒนธรรมที่ร่วมสมัย ส่งผลให้หลักสูตรผลิตคุณวุฒิปบัณฑิตได้ตามเป้าหมาย ส่วนการที่อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความศรัทธาต่อกัน เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงทัศนคติที่ดีต่อกันย่อมส่งผลต่อความสำเร็จของการศึกษาให้ลุล่วงด้วยดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ มูรากามิ มิชิเทโร และ เปร็ท (Murakami, Militelto; & Piert. 2013: abstract) ที่ศึกษาเรื่องมุมมองของการพัฒนางานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นตัวชี้วัดหนึ่งเพื่อพัฒนาองค์ความรู้การวิจัยที่ส่งผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ส่วนการพัฒนาของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในประเด็นของการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่ ถือเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่ง คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ควรชี้แจง แนะนำแนวทางการปฏิบัติ การใช้ชีวิตของการเป็นนิสิตระดับปริญญาเอกในแต่ละแห่ง ซึ่งถือเป็นข้อตกลงเบื้องต้นของการอยู่ร่วมกันในสถาบันการศึกษานั้นๆ ส่วน

การให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเรียนรู้โดยจัดโครงการศึกษาดูงานทางศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศ และให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนา ตลอดจนการนำเสนอผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม ถือเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาวิสัยทัศน์เชิงวิชาการทางศิลปวัฒนธรรมแล้ว ยังส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ ทูมนันท์ (2545: 100) ศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า เทคนิคการสอนประการหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอนนั้น ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมที่ทำให้นักศึกษาเกิดความเข้าใจได้ดี สำหรับตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับการประเมินผลนิสิตนักศึกษาที่ต้องประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีคุณลักษณะใฝ่รู้ แสวงหาความรู้และศึกษาค้นคว้าวิจัย มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์งาน ตลอดจนการมีวินัย ความรับผิดชอบ ล้วนเป็นคุณลักษณะสำคัญของการเป็นนักวิจัยอันพึงประสงค์ที่พึงมี และต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับนิสิตนักศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ ทองไทย (2554: 190) ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัยอันพึงประสงค์สำหรับนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ประเด็นด้านความสามารถทางการคิด ซึ่งประกอบด้วย การคิดเชิงเหตุผล ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และประเด็นด้านลักษณะนิสัย จรรยาบรรณของนักวิจัย ซึ่งประกอบด้วย การสนใจใฝ่รู้ ความมีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง

1.4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1)มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็น และรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้ (2)มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะทาง (3)กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วม ที่ตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ที่หลากหลาย (4)เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (5)เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย (6)ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา (7)จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม (8)มีระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลายวิธี ทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ถือเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 เกี่ยวกับกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ที่ต้องดำเนินการทั้งการจัดเนื้อหาสาระ และกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนจะได้เรียนรู้ไปพร้อมกันจากการประสบการณ์เรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลาย ดังแนวคิดของอารี สุทธิพันธุ์ (2556: 2) กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องจัดหาประสบการณ์ให้สอดคล้องกับความถนัดตามธรรมชาติ โดยให้ผู้เรียนมีความสุข และมาตรา 23 เกี่ยวกับการประเมินผลผู้เรียนที่พิจารณาทั้งพัฒนาการ ความประพฤติ การร่วมกิจกรรม และการทดสอบผลการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 27,29) ซึ่งสะท้อนถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ต้องพิจารณาทั้งการเตรียมการ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผล การจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของโอลสัน (Olson. 2008: abstract) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้สอนในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า รูปแบบเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้สอน ได้แก่ 1) มีความกระตือรือร้นในการสอน 2) มีความสามารถในการจัดการเนื้อหาหลักของหลักสูตรที่เหมาะสมและลุ่มลึก มีแผนการสอน การมอบหมายงานและการประเมินผล มีกลวิธีในการสอน 3) มีความชัดเจนและเหมาะสมในการประเมินผล 4) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มูราคามิ มิลิเทลโล และ เพิร์ท (Murakami, Militello; & Piert. 2013: abstract) ที่ศึกษาเรื่องมุมมองของการพัฒนางานวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พบว่า ปฏิบัติการชุมชนหรือการศึกษาดูงานภาคสนามเป็นตัวชี้วัดหนึ่งเพื่อพัฒนาองค์ความรู้การวิจัยที่ส่งผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ถือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ความคิด ความเข้าใจ (Cognitive Domain) ด้านอารมณ์และความรู้สึก (Affective Domain) และด้านทักษะเพื่อให้เกิดความชำนาญ (Psychomotor Domain) (Bloom. 1976: 11) นอกจากนี้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดความคิดเชิงบูรณาการ มีพลังร่วม เน้นการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนามด้วยนั้น แสดงถึงแนวคิดการจัดการศึกษาในกลุ่มของเสรีนิยม ตามทฤษฎีพัฒนานิยม (Progressivism) ที่เน้นการเรียนการสอนโดยการสืบเสาะ ค้นหา การแก้ปัญหา การเรียนแบบร่วมมือ และเรียนรู้จากประสบการณ์ (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2543: 58)

1.5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิต

นักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโทโดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1) เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย (2) เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพของปริญญาโทที่เป็นผลงานที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ก่อให้เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมต่างๆ ที่มีคุณค่า เป็นที่ยอมรับ

ในวงวิชาการชั้นสูงของสาขานั้นแล้ว ยังต้องดำเนินการให้สัมพันธ์กับสาระของศาสตร์ในสาขาวิชาที่ได้ศึกษา (อุทัย บุญประเสริฐ, 2552: 32-33) สอดคล้องกับแนวคิดของนักสิทธิ คุวัฒนาชัย (2550: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า การศึกษาระดับปริญญาเอกมีบทบาทต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญคือ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นฐานพลังทางปัญญาของประเทศ โดยหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แต่ละแห่ง ต่างมีปรัชญาการผลิตผลงานวิจัยที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มุ่งสร้างงานวิจัยด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีบริบททางสังคมและศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับกระแสสังคม ท้องถิ่น ชุมชนที่ส่งผลไปสู่การพัฒนาสังคม ส่วนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มุ่งผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการทำวิจัยทางศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในท้องถิ่นและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ส่วนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มุ่งสร้างและพัฒนาดุษฎีบัณฑิตให้มีความรู้ความชำนาญทางการวิจัยระดับสูงและบุกเบิกความรู้ใหม่อย่างมีอิสระ โดยจัดระเบียบความรู้และเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีสังคม และประวัติศาสตร์ ตลอดจนความชำนาญด้านการประดิษฐ์ ผลิต ออกแบบ การบริหารจัดการ ในลักษณะของ Creative Research

1.6 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการโดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1) มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น (2) มีการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการ (3) มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบันด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข (4) มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารจัดการที่เน้นแผนการดำเนินการที่มีบุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการเพื่อเสนอมุมมองความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรกรณ์ ปรียากร (2553: 2) ที่ว่า การวางแผน ถือเป็นงานอันดับแรกของผู้บริหาร นักจัดการ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันว่า ความสำคัญของการจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยแผนเป็นเครื่องชี้แนวทาง เพื่อให้องค์การบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนส่งเสริมบรรยากาศการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคนทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนวิชาการ ให้เกิดพลังร่วมและมีความสุขในการทำงานซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการบริหารจัดการ นั่นคือ การมีส่วนร่วมของบุคลากร ย่อมนำไปสู่การตัดสินใจร่วมกันอย่างมีคุณค่าและชอบธรรม ทำให้ผู้มีส่วนร่วมได้เกิดความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ (ownership) แล้ว ยอมปฏิบัติตาม (compliance) และ ยอมรับ (commitment) ด้วยความเต็มใจ ถือเป็น การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันของผู้ปฏิบัติงานในองค์การ

ตามกระบวนการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ (จอมพงศ์ มงคลวนิช. 2554: 231, 257) ซึ่งเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการตามวงจรการประกันคุณภาพการศึกษาใน 2 ชั้นแรก คือ มีแผนการดำเนินงานที่กำหนด (Plan) และมีการลงมือดำเนินการ (Do) ถือเป็นขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการในขั้นต้นแรก

1.7 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิตโดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1)มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่ทางศิลปวัฒนธรรม (2)มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์ในวิชาชีพ (3)มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และจัดการ (4)มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคทฤษฎีในสาขาวิชา (5)มีความรู้ความเชี่ยวชาญภาคปฏิบัติในสาขาวิชา (6)มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประสิทธิผลกับหน่วยงาน (7)มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม (8)มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ ซึ่งสะท้อนถึงคุณลักษณะของคณาจารย์บัณฑิตที่มีความเป็นนักวิชาการ วิชาชีพระดับสูง ที่พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม (พจน์ สะเพียรชัย. 2552: 12) สอดคล้องกับแนวคิดของสุทัศน์ ยกส้าน (2551: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับคณาจารย์บัณฑิตซึ่งสังคมยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ และสามารถถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาที่ถนัดได้ดี และสามารถวิจัยและค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง เป็นไปตามงานวิจัยของวสันต์ ทองไทย (2554: 190) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัยอันพึงประสงค์สำหรับนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า คุณลักษณะของนักวิจัยอันพึงประสงค์ 4 ด้าน คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่จะทำวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย มีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ มีความสามารถในการบริหารจัดการ และมีลักษณะนิสัยและจรรยาบรรณของนักวิจัย ทั้งความใฝ่รู้ ความซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผลงานของตนเอง และสอดคล้องกับคุณลักษณะของคณาจารย์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่ง ที่มุ่งพัฒนาให้คณาจารย์บัณฑิตเป็นนักวิจัยศิลปวัฒนธรรมที่มีกระบวนการทัศน์และวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความเชี่ยวชาญในกระบวนการทำวิจัยทางศิลปะและวัฒนธรรม ในท้องถิ่นอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญทางการวิจัยขั้นสูง และมีความชำนาญด้านการประดิษฐ์ ผลิต และการออกแบบ

1.8 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์โดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากที่สุดกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ

การจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในตัวบ่งชี้ต่อไปนี้ คือ (1)มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน(มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์) (2)มีทักษะ ความเชี่ยวชาญในการสอน (3)มีความศรัทธาในการสอน (4)มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชา (5)มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชมและการวิเคราะห์เชิงสุนทรีย์ ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของอาจารย์หรือผู้สอนที่ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เชิงวิชาการ ในการจัดสภาพการเรียนรู้ให้เหมาะสมและตรงตามบริบททางศิลปวัฒนธรรม และเป็นผู้จัดสภาพการเรียนรู้ (facilitator) ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ซึ่งเป็นไปตามวิสัย วรณีใหญ่ (2543: 21 – 22) ที่กล่าวว่า ผู้สอนต้องมีความฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ ซึ่งเกิดจากความรู้อะไรและประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมาเพื่อให้บัณฑิตนักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดทักษะเชิงวิชาการและทักษะทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของผู้สอนทางศิลปวัฒนธรรม จำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการทางศิลปวัฒนธรรม สามารถรับรู้ ชื่นชมและวิเคราะห์เชิงสุนทรีย์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรุณ ตั้งเจริญ และคณะ (2542: 27 – 28) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง ศิลปวัฒนธรรม ศิลปกรรม และศิลปอาชีพ พบว่า คุณลักษณะของผู้สร้างสรรค์ศิลปกรรม ควรเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้ความคิดและหลักวิชาการที่จะถ่ายทอดหรือแสดงออกทางศิลปะ ควรอธิบายถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางศิลปะให้ประชาชนเข้าใจ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ความนิยมชื่นชมทางศิลปะก็จะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง

1.9 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้โดยรวม ส่วนตัวบ่งชี้ย่อยที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและนิสิตนักศึกษา ก็เห็นด้วยในระดับมากกับการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่ประกอบด้วย ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ และงบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เหล่านี้ ล้วนเป็นปัจจัยเสริมสร้างให้คณาจารย์และนิสิตนักศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสัมฤทธิ์ผล ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของวิรุณ ตั้งเจริญ (2555. สัมภาษณ์) ที่กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้เป็นส่วนประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อการกระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการสร้างประสบการณ์ตรง เพื่อขยายมิติประสบการณ์และความคิดของผู้สอนและผู้เรียนให้กว้างและลึก อย่างไรก็ดี หากสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการก็จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจได้ ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งสี่ด้านถือเป็นปัจจัยค้ำจุนหรือปัจจัยบำรุงรักษา (hygiene or maintenance factors) ตามทฤษฎีสองปัจจัยของเฮิร์ซเบิร์ก (two-factors theory) (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2555: 84) การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้ง ห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ ตลอดจน

งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้ เป็นการพัฒนาตัวเองซึ่งตามมาตราฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2554 ที่ว่าด้วยมาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ด้านกายภาพ ประกอบด้วย อาคารเรียนที่ดี มีห้องครบทุกประเภท มีพื้นที่ใช้สอยเพื่อการจัดการศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสม มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำอาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา และคอมพิวเตอร์ที่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา และด้านการเงิน พิจารณาความพร้อมด้านการเงิน จัดสรรกรค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึงเป็นธรรมและชัดเจน (ราชกิจจานุเบกษา. 2554: ออนไลน์) ซึ่งหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้งสามแห่งต่างจัดทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ อาทิ สถานที่เรียน แหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุด และสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพภายใต้หลักการบริหารจัดการหลักสูตรร่วมกันระหว่างคณะศิลปกรรมศาสตร์และบัณฑิตวิทยาลัย

2. การพัฒนาตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เป็นไปตามกระบวนการพัฒนาตัวเองซึ่งการจัดการศึกษาตามแนวคิดของนงลักษณ์ วิรัชชัย (2551: 8 – 15) ซึ่งมีกระบวนการสร้างตัวเองซึ่งโดยการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์รวมตัวแปรย่อย และกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อย ซึ่งอยู่ในขั้นตอนที่ 2 ของกระบวนการวิจัย คือการพัฒนาองค์ประกอบและตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีหลักการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพ 3 องค์ประกอบ เท่ากับ 100 คะแนน แล้วกำหนดค่าน้ำหนักของตัวเองซึ่งหลัก 9 ตัว จากสัดส่วนค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพ โดยใช้ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพและตัวเองซึ่งการจัดการศึกษา การกำหนดค่าน้ำหนักในลักษณะนี้ ยังมีงานวิจัยลักษณะนี้ค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับแนวคิดของวิโรจน์ สารวัตนะ (2555: 31) ที่กล่าวถึงการสร้างโมเดลความสัมพันธ์ตัวเองซึ่งโดยใช้นิยามเชิงทฤษฎี (theoretical definition) จะใช้ทฤษฎีและงานวิจัยเป็นพื้นฐานสนับสนุนการคัดเลือกตัวแปรย่อย ส่วนการกำหนดน้ำหนักตัวแปรย่อยแต่ละตัว ใช้ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญประกอบการตัดสินใจ ซึ่งใช้กรณีที่ยังไม่มีผู้ใดกำหนดโมเดลตัวเองซึ่งการศึกษาไว้ก่อน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า กระบวนการพัฒนาองค์ประกอบคุณภาพและตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ได้อาศัยหลักทางวิชาการมาเป็นแนวทางในการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพและตัวเองซึ่งการจัดการศึกษาระดับปริญญา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิผล

ผลการกำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบคุณภาพและตัวเองซึ่งคุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม พบว่า ตัวเองซึ่งคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ตัวเองซึ่งคุณภาพของการบริหารจัดการ ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบคุณภาพด้านกระบวนการ และตัวเองซึ่งคุณภาพของปริญญาบัณฑิต ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบคุณภาพด้านผลผลิต เป็นกลุ่มค่าน้ำหนักมากที่สุด คือค่า

น้ำหนัก เท่ากับ 15 คะแนน ส่วนกลุ่มค่าน้ำหนักรองลงมา คือค่าน้ำหนัก เท่ากับ 10 คะแนน ได้แก่ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบคุณภาพด้านปัจจัยนำเข้า และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาบัตร ส่วนกลุ่มค่าน้ำหนักน้อยที่สุด คือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ค่าน้ำหนักเท่ากับ 7 คะแนน และตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ค่าน้ำหนักเท่ากับ 8 คะแนน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการกำหนดเกณฑ์และน้ำหนักของดัชนีคุณภาพระดับสถาบันของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ให้ความสำคัญมากที่สุดกับดัชนีเกี่ยวกับนักศึกษา และดัชนีเกี่ยวกับอาจารย์ คือ ค่าน้ำหนักที่เท่ากัน เท่ากับ 20 คะแนน ถือว่าอยู่ในปัจจัยนำเข้า รองลงมาคือ ดัชนีเกี่ยวกับการเรียนการสอน ค่าน้ำหนักเท่ากับ 15 คะแนน ถือว่าอยู่ในปัจจัยด้านกระบวนการ (อุทุมพร จามรมาน. 2542: 105 – 106) อย่างไรก็ตาม ผลการกำหนดค่าน้ำหนักของ 3 องค์ประกอบคุณภาพ 9 ตัวบ่งชี้หลักนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง สามารถนำผลการกำหนดค่าน้ำหนักนี้ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากค่าน้ำหนักที่กำหนดขึ้น เกิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อลดปัญหาประการหนึ่งของระบบการประเมินคุณภาพที่ไม่ประสบความสำเร็จคือ การขาดการยอมรับในดัชนีชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดขึ้นจากผู้ประเมิน (สมาคมไทย-ญี่ปุ่น. 2550)

3. การกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งแบ่งเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ พบว่า ปรธานกรรมการบริหารหลักสูตร กรรมการบริหารหลักสูตรและดุษฎีบัณฑิตที่เป็นกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษายกใน ทั้ง 3 แห่ง มีความคิดเห็นยืนยันผลการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกัน จำนวน 112 ตัวบ่งชี้ จากจำนวนทั้งหมด 149 ตัวบ่งชี้ คิดเป็นร้อยละ 75.17 ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน จำนวน 103 ตัว ตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ จำนวน 9 ตัว ส่วนความคิดเห็นยืนยันผลการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพที่ยังไม่สอดคล้องกัน จำนวน 37 ตัว คิดเป็นร้อยละ 24.83 แสดงให้เห็นว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทั้ง 3 แห่ง ที่กำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะที่สอดคล้องกัน จำนวน 112 ตัวบ่งชี้ สามารถนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้เพื่อเป็นเกณฑ์กลางของการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในขณะเดียวกันผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ที่มีความคิดเห็นยังไม่สอดคล้องกันต่อการกำหนดประเภทตัวบ่งชี้คุณภาพ อาจเนื่องมาจากหลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มีลักษณะเฉพาะตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแต่ละแห่ง

กล่าวคือ หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีปรัชญาการจัดการศึกษาดุษฎีบัณฑิตศิลปวัฒนธรรมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มุ่งให้ ดุษฎีบัณฑิตเป็นนักวิจัยทางศิลปวัฒนธรรมที่มีกระบวนการค้นคว้าและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มุ่งสร้างงานวิจัย ด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีบริบททางสังคมและศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับกระแสสังคม ท้องถิ่น ชุมชน ที่ส่งผลไปสู่การพัฒนาสังคม ส่วนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น มีปรัชญาการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งผลิตดุษฎีบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญใน กระบวนการทำวิจัยทางศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในท้องถิ่นและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ส่วนหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีปรัชญาการ จัดการศึกษาเพื่อสร้างและพัฒนาดุษฎีบัณฑิตให้มีความรู้ความชำนาญทางการวิจัยระดับสูงและ บุกเบิกความรู้ใหม่อย่างมีอิสระ โดยจัดระเบียบความรู้และเชื่อมโยงความรู้ทางทฤษฎีสังคม และ ประวัติศาสตร์ ตลอดจนความชำนาญด้านการประดิษฐ์ ผลิต ออกแบบ การบริหารจัดการ ในลักษณะ ของ Creative Research ดังนั้นการกำหนดประเภทของตัวบ่งชี้ที่ยังไม่สอดคล้องกันนี้ ถือเป็นความ ทำทนายให้เกิดคุณภาพของการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ของ สถาบันอุดมศึกษา ในกรณีที่หลักสูตรหนึ่งกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพพื้นฐาน ขณะเดียวกันอีก หลักสูตรหนึ่งกำหนดเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพเฉพาะ นอกจากนี้ ยังถือเป็นความยืดหยุ่นของการจัด การศึกษาแต่ละหลักสูตรที่สอดคล้องกับธรรมชาติและวิธีการศึกษาในแต่ละหลักสูตร ที่ไม่สามารถ กำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันได้ แต่เป็นลักษณะเฉพาะที่แสดงถึงความโดดเด่นในแต่ละพื้นที่หรือ สถาบันการศึกษา ที่อาจกล่าวได้ว่า เป็นการจัดการศึกษาทางศิลปวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะที่ ต่างกันและดำรงอยู่ภายใต้สังคมที่มีความหลากหลายได้อย่างสง่างาม ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(ดุษฎีบัณฑิต2. 2556: สัมภาษณ์) ที่กล่าวว่า การพัฒนา ตัวบ่งชี้ที่มีความแตกต่างในแต่ละพื้นที่ เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งแสดงถึง ความโดดเด่นตามอัตลักษณ์ของหลักสูตรแต่ละแห่งตามปรัชญาของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรพิจารณาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 149 ตัวบ่งชี้ย่อย ในองค์ประกอบคุณภาพทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางการประเมินคุณภาพของการจัดการศึกษาของ หลักสูตรระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

2. หน่วยงานที่จะจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ควรพิจารณาผลการวิจัยนี้ไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ต่อไป

3. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรจัดประชุม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อนำผลจากการนำตัวบ่งชี้คุณภาพไปใช้เพื่อการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตรแต่ละแห่ง มาพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการทางศิลปวัฒนธรรม ระดับบัณฑิตศึกษา ในภูมิภาคอาเซียน
2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม ในภูมิภาคอาเซียน
3. ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารทางศิลปวัฒนธรรม ในสถาบันอุดมศึกษา
4. ควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนางานวิจัยเชิงสร้างสรรค์ทางศิลปวัฒนธรรม
5. ควรศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพการจัดการศึกษาของหลักสูตรระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม แบบ 1.1 (ทำวิทยานิพนธ์) และแบบ 2.1 (ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์)

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีดิถก. (2547). ผู้บริหารสากลนิยม : มุมหนึ่งของความคิด. ใน *ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารมืออาชีพเพื่อแข่งขันในเวทีโลก*. กิติมา ปรีดีดิถก. หน้า 73-78. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- กุลธิดา ท้วมสุข. (2554). *การพัฒนาคุณภาพวิชาชีพบัณฑิตและความเป็นสากลของการจัดการศึกษา หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ ระดับปริญญาเอก*. สืบค้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2555, จาก <http://www.slideshare.net/drkulthida/ss-6814751>.
- โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2553, 22 เมษายน). *ด็อกเฮย์ด็อกเตอร์มีแต่ไหลเทียมปลอม*. ไทยรัฐ. หน้า 1,5.
- กนก วงศ์ตระหง่าน. (2547). *ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารมืออาชีพเพื่อแข่งขันในเวทีโลก*. ใน *ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารมืออาชีพเพื่อแข่งขันในเวทีโลก*. กิติมา ปรีดีดิถก. หน้า 1-11. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- กระทรวงวัฒนธรรม. (2552). *แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2559*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม.
- _____. (2555). *เกี่ยวกับกระทรวงวัฒนธรรม*. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2555, จาก <http://www.m-culture.go.th/ringtone.about.php>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2541). *แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ “เพื่อวิถีไทย ในประชาคมโลก”*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2548). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: สหยาบบล็อกและการพิมพ์.
- _____. (2552). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). บทสัมภาษณ์. ใน *เหลียวหลังแลหน้าการอุดมศึกษาไทย*. ปรีชา อุปโยธิน. หน้า 45-56. กรุงเทพฯ: เจริญดีการพิมพ์.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2545). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิตทางการศึกษา : การประยุกต์ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบจำลองความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กฤติมา เหมวิภาต. (2551). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ เกณฑ์ และรูปแบบการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คู่มือนักศึกษาและหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2554. (2554).

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อวันที่ 26

มกราคม 2555, จาก <http://gsbooks.gs.kku.ac.th/54/manual54/study/index.html>.

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2552). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย

ศิลปะและวัฒนธรรม หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2552. ขอนแก่น: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น.

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2553). หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา

การวิจัยศิลปกรรมศาสตร์ หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2553. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2555,

จาก <http://www.fineart.msu.ac.th/course.html>.

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2549). หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย พ.ศ. 2549. กรุงเทพฯ: งานบัณฑิตศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

คณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2548). อนาคตอุดมศึกษาไทยภายใต้กระแสการค้าเสรีข้ามชาติ.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คมชัดลึก. (14 กุมภาพันธ์ 2554). ชินวรรณมอบ สกอ.คุมเข้ม ม. เปิดหลักสูตรวิชาชีพ. สืบค้นเมื่อวันที่

27 มิถุนายน 2556, จาก <http://www.komchadluek.net/detail/20110214/88875/>.

จารุวรรณ ประทุมศรี. (2546). การพัฒนารูปแบบการเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับสาขาวิชา

การบริหารการศึกษา ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์

กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

จำเริญรัตน์ เจือจันทร์. (2543). การพัฒนาดัชนีบ่งชี้คุณภาพด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยเอกชน.

ปริญญาโท กศ.ด.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน : การบริหารองค์การและบุคลากร

ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เอ็น วาย พิล์ม.

ชนัย วรรณะลี. (2546). การพัฒนาดัชนีบ่งชี้คุณภาพทางวิชาการของวิทยาลัยนาฏศิลป์.

ปริญญาโท กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ.

ชลูด นิยมเสมอ. (2531). องค์ประกอบของศิลปะ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์ และคณะ. (2548). การสร้างดัชนีบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพด้าน

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไชยา ภาวะบุตร. (2549). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. วิทยานิพนธ์ ศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ช่วงโชติ พันธุเวช. (2552). *การจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ : SIPPO*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ดุษฎีบัณฑิต1. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ เป็นผู้สัมภาษณ์, คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้น 13 เมื่อ 30 พฤษภาคม 2555.
- ดุษฎีบัณฑิต2. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ เป็นผู้สัมภาษณ์, คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้น 14 เมื่อ 20 มิถุนายน 2556.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. (2539). *จดหมายเหตุคำประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว : ในวโรกาสที่สถาปนาอุดมศึกษาขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พฤษภาคม 2493 – มกราคม 2539)*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ธัญรัตน์ จันทร์ปลั่ง. (2550). *การศึกษาวิวัฒนาการภารกิจทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาไทย (พุทธศักราช 2459-2549)*. วิทยานิพนธ์ ศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย. (2550). *มาตรฐานปริญญาเอกโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.)*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.km.thaicyberu.go.th/linkfile/2551/ProfNuksit.ppt>.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). *การพัฒนาตัวบ่งชี้การประเมิน*. กรุงเทพฯ : เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ “เปิดขอบฟ้าคุณธรรมจริยธรรม” วันที่ 29 สิงหาคม 2551 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ. (2551). *การวิจัยนำร่องการใช้ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- นิยม รัฐอมฤต. (2551). *รายงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวโน้มบริบทการเปลี่ยนแปลงสังคมโลกและสังคมไทย ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ด้านการเมืองการปกครอง*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- นิตยา บุญสิงห์. (2544). *วัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เรืองแสงการพิมพ์.
- เนติ โชติช่วงนิธิ. (2552, 17 กันยายน). *คลอดแผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติไร้ประชาพิจารณ์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2554, จาก http://same111.blogspot.com/2009/09/blog-post_16.html.

- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2554). ศิลปะสร้างสรรค์และैयाยาสังคม. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2555, จาก <http://www.mbanewsthailand.com/2011/05/creative-arts/>.
- บุญส่ง มหัทธนาภรณ์. (2544). การพัฒนาเกณฑ์ประเมินคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วัดผลการศึกษา). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปกรณ์ ปรียากร. (2553). การวางแผนกลยุทธ์แนวคิดและแนวทางเชิงประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- ปาริชาติ ทูมนันท์. (2545). ทักษะของนักศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ปิยนาด บุนนาค และคณะ. (2555). มโนทัศน์ของมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวถึงสิ้นสุดยุคสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (พ.ศ.2411-2475). สืบค้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2555, จาก <http://www.onesqa.or.th/onesqa/th/Research/project.php?YearID=32&inputYearRecieve=>.
- ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. (2548). รายงานการวิจัยเรื่อง มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา สาขาคณตรีศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.).
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555, จาก <http://www.grad.chula.ac.th/curriculum/files/grad2548.pdf>.
- ประเวศ วะสี. (2555, 27 กุมภาพันธ์). "หมอบประเวศแนะปรับระบบการศึกษา," *คมชัดลึก*. หน้า 10.
- ผกาวรรณ นันทวิจิต. (2549). การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 – 2544. (2540). สืบค้นเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2554, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=90>.
- ผู้จัดการออนไลน์. (6 มีนาคม 2556). สกอ.ให้ มทร.ศรีวิชัย แจ้ง นศ.รู้ตัว หลักสูตรสัตวแพทย์ยังไม่ผ่านการรับรอง. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556, จาก <http://gimyong.com/talung/index.php/topic,156228.msg952727.html?PHPSESSID=8sju0ovsut6r17mkrgrv4ta810#msg952727>.

- พิณสุดา สิริธรรังศรี. (2552). รายงานการวิจัยเรื่อง ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10 – 20 ปี.
กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2516). พัฒนาการของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). ปรัชญาอุดมศึกษาไทย : แนวทางการผลิตบัณฑิต 5 รูปแบบ. ใน *วิกฤต
อุดมศึกษาไทย : ที่มาและที่ไป*. ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. หน้า 168–185. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจน์ สะเพียรชัย. (2552). ธรรมชาติของการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา. ใน *การวิจัยด้านการจัด
การศึกษา*. อุทัย บุญประเสริฐ. หน้า 7-12. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พระบรมราชาโชวาท ด้านศิลปวัฒนธรรม. (2509). สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2554, จาก <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/>.
- พระบรมราชาโชวาทและพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย
ปี 2493-2547. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2555, จาก [http://irrigation.rid.go.th/rid15/
ppnGeneral/King%20Proverb.htm](http://irrigation.rid.go.th/rid15/ppnGeneral/King%20Proverb.htm).
- พระราโชวาทในสมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี. (2555). สืบค้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2555, จาก
<http://www.breastfeedingthai.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=370774>.
- ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร. (2554). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
ราชกิจจานุเบกษา. (2549). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานการอุดมศึกษา. สืบค้น
เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2554, จาก [http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/
ministry%20law/1-1%20standard.pdf](http://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/
ministry%20law/1-1%20standard.pdf).
- _____. (2554). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา. สืบค้น
เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2556, จาก [http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/
Announcement/44.pdf](http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/
Announcement/44.pdf).
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2523). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493. พิมพ์ครั้งที่ 17
กรุงเทพฯ: นนทชัย.
- รุ่งรังษี วิบูลชัย. (2544). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมของคุณภาพการสอนในระดับอุดมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ค.ด.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ลลิตา จันทร์แก้ง. (2543). การพัฒนาตัวบ่งชี้ระบบประกันคุณภาพของคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ตามแนวทบทวมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วสัน ปูนผล. (2551). การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษของวิทยาศาสตร์: การประยุกต์ใช้ระเบียบวิจัยแบบผสมผสานวิธี. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วสันต์ ทองไทย. (2554). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของนักวิจัย อันพึงประสงค์สำหรับนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร ศรีสอ้าน. (2544). บทสัมภาษณ์. ใน เหลียวหลังแลหน้าการอุดมศึกษาไทย. ปรีชา อุปโยธิน. หน้า 278-291. กรุงเทพฯ: เจริญดีการพิมพ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543). วิสัยทัศน์การศึกษา. นนทบุรี: เอส อาร์ พรินติ้ง.
- วิรุณ ตั้งเจริญ และคณะ. (2542). ศิลปวัฒนธรรม ศิลปกรรม และศิลปะอาชีพ : โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาโฮมเพจและหนังสือชุดพัฒนาสังคมไทยตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2549). ศิลปกรรมศาสตราจารย์ 60 ปี ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ 2549. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- _____. (2550). มศว เพื่อ มศว. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2551). วิสัยทัศน์การศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2552). วิสัยทัศน์ศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- _____. (2553). พลังวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- _____. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, อัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์ศิลปกรรมแห่งประเทศไทย ชั้น 2 อาคารนวัตกรรม : ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เมื่อ 21 เมษายน 2555.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธี.
- วันชัย ศิริชนะ. (2539). การประกันคุณภาพทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2541). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. (2540). รายงานการวิจัยโครงการพัฒนาตัวชี้วัดความสำเร็จโครงการพัฒนาในระดับจังหวัด. กรุงเทพฯ: สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2554). การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. ครั้งที่ 22 กรุงเทพฯ: วี พรีนซ์ (1991)
- ศิริวรรณ วิบูลย์มา และคณะ. (2555, มกราคม – มิถุนายน). นัยสัญลักษณ์พระสมเด็จ : การถอดรหัสทางพุทธศิลป์และความหมายทางสังคมวัฒนธรรมของพระพิมพ์สกุลสมเด็จ พระพุฒาจารย์ (โต พรหมรังสี) LANGUAGE SYMBOLISM OF THE BUDDHIST VOTIVE TABLETS PHRA – SOMDEJ : DECODING OF BUDDHIST ART AND MEANING OF SOCIO – CULTURAL FOR THE BUDDHIST VOTIVE TABLET OF SOMDEJ PHRA BUDDHAJARN (TOE BROMMARANGSI). *ศรีนครินทร์วิโรฒวิจัย และพัฒนา(สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*. (4)7: 128-142.
- สกศ.เห็นชอบกรอบคุณวุฒิแบ่ง 9 ระดับ เชื่อมการศึกษา-วิชาชีพมาตรฐานเทียบสากล. (2554, 19 กรกฎาคม). *ข่าวสด*. 26.
- สนิท สมัครการ. (2525). การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมกับพัฒนาการทางสังคม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สมาคมไทย-ญี่ปุ่น. (2550). สาเหตุสำคัญที่ทำให้ระบบประเมินคุณภาพไม่ประสบผลสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สาโรช บัวศรี. (2527). *จริยธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- _____. (2531). *วัฒนธรรมประจำชาติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สุชีพ ปุญญานุภาพ. (2515). *วัฒนธรรมวิทยา*. พระนคร: กองวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สุทัศน์ ยกส้าน. (2551). *มาตรฐานปริญญาเอกในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2553 จาก <http://www.oknation.net/blog/print.php?id=385953>.
- สุพัตรา จิตตเสถียร. (2553). การแก้ไขปัญหาความรุนแรงทางการเมืองไทย : พบทางตันจริงหรือ. *สถาบันพระปกเกล้า*. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2555 จาก <http://www.kpi.ac.th/wiki/index.php/>
- สุภางค์ จันทวานิช และวรรณิ ไทยานันท์. (2539). แนวคิดและเครื่องชี้วัดการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตของประเทศไทย. หน้า 129-236. ใน *อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจอ่ำ (บรรณาธิการ). การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

- สุรณัฐ คุณประเสริฐ. (2550). *การศึกษาการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนย่านตลาดเก่าริมน้ำ
กรณีศึกษา ชุมชนตลาดสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ การวางผังเมืองและ
สภาพแวดล้อมมหาดบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สายใจ กองเพชร. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพบัณฑิต สาขาสัตวแพทยศาสตร์*.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุดใจ เหล่าสุนทร. (2549). *ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์การพิมพ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิธัช คนกาญจน์. (2547). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*.
ปริญญาโท กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). *รายงานการศึกษาสารสนเทศเพื่อการวางแผน
และพัฒนาการศึกษา: ดัชนีและข้อมูลพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2535). *กรอบดัชนีเพื่อการวางแผนและพัฒนาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2554). *ความหมายของ “วัฒนธรรม” (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2535)*.
สืบค้นเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2554, จาก http://www.thaiwisdom.org/p_culture/api/api_1.htm.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552ก). *ปรัชญาการอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2552ข). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2553ก). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553
(ฉบับเดือนกรกฎาคม 2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2553ข). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2553
(ฉบับเดือนพฤศจิกายน 2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- _____. (2554). *หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ที่ผ่านการรับทราบจากสำนักงาน
คณะกรรมการการอุดมศึกษา ณ วันที่ 14 ตุลาคม 2554*. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม
2554, จาก http://www.mua.go.th/users/bhes/front_home/Go%20U/Cur_mua/ind_Cur.htm.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). *ประเด็นปฏิรูปอุดมศึกษา รอบสอง เล่ม 3*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2552). *ประเด็นระดมความคิดเห็น
ผู้แทนฯ 11 การประชุมประจำปีของ สศช. เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2552 การสร้าง
กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบการพัฒนาประเทศ*. กรุงเทพฯ:
เอกสารประกอบการประชุม หน้า 25.
- _____. (2553). *ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11*. (เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2553
ของ สศช.). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
อัดสำเนา.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2553). *ชีวิตและงานผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพ
การบริหารและการจัดการเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน). (2549). *คู่มือ
การประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : บริษัท จุดทอง จำกัด.
- _____. (2553ก). *อภิธานศัพท์การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิสิกส์เซ็นเตอร์.
- _____. (2553ข). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามระดับอุดมศึกษา ฉบับสถานศึกษา
พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ไทภูมิ พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). *ประวัติสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 11 สิงหาคม 2555 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2530). *เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สำนักบริหารและพัฒนาระบบการ กลุ่มภารกิจพัฒนาระบบการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2552).
ระบบฐานข้อมูลหลักสูตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2555
จาก <http://gsmis.gs.kku.ac.th/curriculum/program/detail/1073>.
- สมกุล ธารวิจ. (2543). *รูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ*.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). *การศึกษาแนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนระดับสูง
กว่าปริญญาตรี*. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2554, จาก [http://www.thaiedresearch.
org/thaied/index.php?q=thaied_results&action=list&table=acce...](http://www.thaiedresearch.org/thaied/index.php?q=thaied_results&action=list&table=acce...)

- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สันติ งามเสริฐ. (2551). *การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินหลักสูตรระยะสั้น สำหรับบุคลากรสายแพทย์ กองทัพเรือ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. (2541ก). *คู่มือการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- _____. (2541ข). *ดัชนีบ่งชี้คุณภาพบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อารี สุทธิพันธุ์. (2551). *ครุศิลป์ศึกษา*. กรุงเทพฯ: กริดส์ ดีไซน์ แอนด์ คอมมูนิเคชั่น.
- _____. (2556). *เพราะผมทำอย่างนี้หรือ เขาจึงให้เป็นศิลปินแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: กริดดีไซน์.
- อุทุมพร จามรมาน. (25 พฤษภาคม 2542). *การจัดอันดับมหาวิทยาลัยกับการประกันคุณภาพ การศึกษา*. เอกสารการสัมมนาเรื่อง ดัชนีวัดคุณภาพการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุไรวรรณ เจนวาณิชยานนท์. (2537). *การพัฒนาดัชนีบ่งชี้สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน*. ปรินญานิพนธ์ ค.ด. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2552). *การวิจัยด้านการจัดการศึกษา*. ใน *ยุทธการวิจัยด้านการจัดการศึกษา*. อุทัย บุญประเสริฐ. หน้า 25-34. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2544). *ภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการปรับตัวของชาวบ้านไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- โอเคเนชั่น. (26 พฤศจิกายน 2552). *รวบรวมพระบรมราโชวาทของในหลวง-คำสอนของพ่อ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2555 จาก <http://www.oknation.net/blog/kritwat/2009/11/26/entry-1>.
- _____. (30 สิงหาคม 2554). *ดร.สุกรี ลาออกเช่นระบบการศึกษาไทย สกอ. ไม่รับรองหลักสูตร*. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2556 จาก <http://www.oknation.net/blog/Sp-Report/2011/08/30/entry-4>
- อัมพวัลย์ วิศวีรานนท์. (2554). *โครงการประเมินทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ของนิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศิลปวัฒนธรรมวิจัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. รายงานประกอบรายวิชา RS810 : Project Evaluation Techniques & Practicum หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา.

- Astin, Alexander W. (1985). *Achieving Education Excellence*. California: Jossey-Bass Inc.
- Ashworth, Allan; & Harvey, Roger. (1994). *Assessing Quality in Further and Higher Education*. London: Jessica Kingsley.
- Basham, Lloyd M. (2010). *Presidents as transformational or transactional leaders in higher education*. Dissertation. Ed.D. Texas: Texas A&M University.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York: McGraw-Hill.
- Burstein, L; Oakes, J.; & Guiton, G. (1992). Education Indicators. In *Encyclopedia of Educational Research*. 2(6): 409-418. New York: MacMillan Publishing.
- Cochran, William G. (1977). *Sampling Techniques*. New York : John Wiley & Sons.
- Cronbach, Lee Joseph. (1984). *Essential of Psychology and Education*. New York: McGraw-Hill.
- Elifson, Kirk W.; Runyon, Richard P.; & Haber, Audrey. (1998). *Fundamentals of Social Statistics*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.
- Ellis, Roger. (1993). *Quality Assurance for University Teaching*. Buckingham: SRHE & Open University Press.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5th ed. Tokyo: McGraw-Hill.
- Field, Andy. (2005). *Discovering statistics using SPSS*. 2nd ed. London: Thousand Oaks, Calif : Sage.
- Goldberg, Shoshanah Barbara Diane. (2012). *The Role of Arts and Culture in Modern Cities : Making Art Work in Toronto and New York*. Dissertation. Ph.D. New York: New School University. Retrieved Aug 21, 2012, from <http://search.proquest.com/docview/924484887/abstract/13941DD77D57832ADA3/1?accountid=44800>.
- Hernon, Peter; & Altman, Ellen. (1998). *Assessing Service Quality : Satisfying the Experiences of Library Customers*. Chicago: American Library Association.
- Johnstone, J. N. (1981). *Indicators of Education Systems*. London: Unesco.
- Kerlinger, Fred N.; & Lee, Howard B. (2000). *Foundations of Behavioral Research*. 4th ed. Fort Worth, TX: Harcourt College Publishers.

- Liao, T. J. (2009). Art action programs that establish community cultural image: Application of "action learning" to art curriculum programs in liberal education in universities. In *Journal of Research in Education Sciences*. 54(2): 163-198.
- Likert, R. A. (1932, May). "Technique for the Measurement of Attitudes," *Arch Psychological*. 25(140): 1-55.
- Michael, Steve O; Schwartz, Michael; & Cravcenco, Ludmila. (2000). Evaluating higher education leadership : indicators of trustees' effectiveness. In *The Journal of Educational Management*. 14(3): 107-119.
- Murakami, Ramalho E.; Militello, M.; & Piert, J. (2013). A view from within : How doctoral students in educational administration develop research knowledge and identity. In *Studies in Higher Education*. 38(2): 256-271.
- Olson, Daren. (2008). *Teaching Patterns : A Pattern Language for Improving the Quality of Instruction in Higher Education Settings*. Dissertation. Ed.D. Utah: Utah State University.
- Resnick, Lauren B.; Nolan, Katherine J.; & Resnick, Daniel P. (1995). Benchmarking education standard. In *Educational Evaluation and Policy Analysis*. Retrieved Aug 21, 2012, from <http://ehis.ebscohost.com/ehost/detail?vid=7&hid=109&sid=5c2e7603-f072-4424-b3f7-c6d41d3f1bb5%...>
- Sukboonyasatit, Kritsana; and etc. (2011). *Key Performance Indicators Of Public Universities Based On Quality Assessment Criteria In Thailand*. Littleton : Clute Institute for Academic Research.
- Windham, Douglas M. (1988). Effectiveness Indicators in the Economic Analysis of Educational Activities. In *International Journal of Educational Research*. 12(6): 577-665.

ภาคผนวก ก

ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาแยกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ชนีย์ วรรณะสี,2546:131-134	สุพริทธิ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ตอนไหน	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท้วมสุข,2554:ตอนไหน	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
องค์ประกอบที่ 1 อาจารย์ 1.ความสามารถและประสบการณ์การวิจัยและให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการวิจัยได้	/	/				/	/					
2.ความสามารถในการสร้างเครือข่ายการวิจัยทั้งภายใน และภายนอก							/					
3.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน	/		/	/		/				/	/	
4.ทักษะความเชี่ยวชาญและศรัทธาทางการสอน	/	/	/							/	/	
5.คุณวุฒิ ตำแหน่งทางวิชาการ		/		/				/		/	/	
6.การอุทิศตน/ทุ่มเทในวิชาการ		/										
7.วิสัยทัศน์ของอาจารย์		/										
8.ความพอใจของอาจารย์ต่อสัดส่วนนักศึกษา		/		/		/				/	/	
9.กระบวนการรับอาจารย์		/				/						

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษี วิบูลย์ชัย,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะดี,2546:131-134	สุพริทธิ์ คณกาญจน์,2547:177-180	จากรวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท้วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey,1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
10.กระบวนการพัฒนาอาจารย์โดยสนับสนุนให้แสวงหาความรู้ใหม่ในการทำวิจัย		/				/				/	/	
11.กระบวนการพัฒนาอาจารย์โดยสนับสนุนให้สร้างผลงานวิชาการ		/				/				/	/	
12.กระบวนการพัฒนาอาจารย์โดยการให้มีทักษะความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการสอน การสืบค้นข้อมูลนานาชาติ	/	/										
13.กระบวนการพัฒนาอาจารย์โดยพัฒนาจริยธรรม	/	/				/						
14.การประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของอาจารย์		/		/		/						
15.การสร้างชื่อเสียงด้านวิชาการของอาจารย์ อาทิ การตีพิมพ์ผลงานวิชาการ	/	/						/		/		
องค์ประกอบที่ 2 นิสิตนักศึกษา												
1.กระบวนการคัดเลือกผู้เรียนเข้าเป็นนิสิตนักศึกษา		/		/	/	/	/	/				
2.ฐานะทางการเงินของนักศึกษา											/	
3.คุณสมบัติพื้นฐานตามที่ สกอ. กำหนด		/		/				/		/		
4.ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในวิชาชีพ						/						
5.การมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการ		/			/			/				

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษี วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะดี,2546:131-134	สุพริทธิ์ คณกาญจน์,2547:177-180	จากรวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท้วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey,1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
6.นโยบายการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา		/						/				
7.ระบบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษา		/										
8.ระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักศึกษา		/										
9.มาตรฐานของระบบการประเมินผลนักศึกษา		/										
10.ทัศนคติต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา		/										
11.ประสบการณ์ ความสามารถของนักศึกษาด้านภาษา/คอมพิวเตอร์		/										
12.ความคิดสร้างสรรค์และคิดวิเคราะห์		/										
13.การมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ		/	/									
14.ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์											/	
15.คุณลักษณะการใฝ่รู้และการแสวงหาความรู้								/				
องค์ประกอบที่ 3 ผู้บริหารหลักสูตร												
1.วิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำ		/		/							/	
2.วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ		/										

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษี วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะดี,2546:131-134	สุพริทธิ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จากรวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท้วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey,1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
3.วิสัยทัศน์ของผู้บริหารด้านความร่วมมือระหว่างสถาบัน		/										
องค์ประกอบที่ 4 หลักสูตร												
1.มีการจัดหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ				/								
2.เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ		/										
3.มีลักษณะของสหวิทยาการ										/	/	
4.ตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและสังคม		/				/					/	
5.เน้นให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์		/										
6.ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจาก สกอ.		/		/							/	
7.ได้รับการรับรองคุณวุฒิจาก ก.พ.		/									/	
8.สอดคล้องกับหลักสูตรนานาชาติ		/										
9.สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา		/										
10.มีความสอดคล้องของเนื้อหาภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ		/									/	
11.มีมิติความลุ่มลึกและกว้างในส่วนสาระ		/									/	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อตุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ท:71-79	จาเรญรัตน์ เจือจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษี วิบูลย์ชัย,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะดี,2546:131-134	สุพธิรัช คนกาญจน์,2547:177-180	จตุรวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กตติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	บุศธิดา ท้วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey,1994:8-13	Hemon,P.&Altman,E.,1998:174-178
12.มีวิทยานิพนธ์		/										
13.มีกระบวนการจัดทำและอนุมัติหลักสูตรตามเกณฑ์ของ สกอ.		/						/				
14.มีกระบวนการพัฒนา ปรับปรุงและประเมินหลักสูตร		/						/				
15.มีคณะกรรมการสอบไล่/วิทยานิพนธ์ภายนอก	/	/										
16.มีกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรที่ยืดหยุ่น		/										
17.มีกระบวนการสอบวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ		/										
18.มีการได้รับการประกันคุณภาพภายในสถาบัน		/										
19.มีการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันนานาชาติ		/										
20.เนื้อหาสาระครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	/							/				
21.รายวิชาหมวดวิชาเฉพาะเพียงพอต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร								/				

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษี วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ทนาย วรรณะดี,2546:131-134	สุพริทธิ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จตุรธรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท้วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey,1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
องค์ประกอบที่ 5 ทรัพยากรสนับสนุน ห้องสมุด 1.มีระบบการบริหารงานห้องสมุดที่เอื้อต่อการค้นคว้าอย่างเพียงพอต่อความต้องการและจำนวนนิสิตนักศึกษา อาทิ ขนาดและที่นั่ง ระยะเวลาการยืม การเปิดให้บริการ ระยะเวลาการรอยืม ความสะดวกต่อการค้นหา การเข้าถึงระบบออนไลน์		/		/	/					/	/	/
2.ปริมาณและคุณภาพของหนังสือตำราและวารสารภาษาไทย		/		/	/			/		/	/	
3.ปริมาณและคุณภาพของหนังสือตำราและวารสารภาษาอังกฤษ		/				/		/		/	/	
4.การให้บริการของเจ้าหน้าที่								/				/
5.ประเภทของสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ												/
6.ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมภายในห้องสมุด อาทิ อุณหภูมิ แสงสว่าง เสียงรบกวน ห้องน้ำ น้ำดื่ม การตกแต่ง												/

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวชกุล,2541ท:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญทรัพย์,2543:165-171	รุ่งรัชชี ภิภูโตชัย,2544:1.บทคัดย่อ	ธานี วรณะดี,2546:131-134	สุทธิรัช คณกาญจน์,2547:177-180	จารุวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมภิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Herron.P.&Altman.E.,1998:174-178
อุปกรณ์และทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอน												
1.ความชัดเจนของการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ		/				/						
2.คำนึงถึงความจำเป็นของหลักสูตรในการสนับสนุนทรัพยากร		/										
3.ความเพียงพอของทรัพยากรต่อจำนวนนักศึกษา		/		/						/	/	
4.คุณภาพและมาตรฐานของอุปกรณ์ ทรัพยากร อาทิ คอมพิวเตอร์		/			/					/	/	
5.ระบบการให้บริการ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์											/	
6.ความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์						/				/	/	
อาคารสถานที่												
1. การออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์		/										
2.การออกแบบอาคารมีห้องเรียน ห้องประชุม สัมมนา ห้องศึกษาค้นคว้า เป็นสัดส่วน		/		/								
3.มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม		/		/						/	/	
4.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด สวยงาม เหมาะสม		/		/						/	/	
5.บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่ที่มีพื้นที่สีเขียว		/										

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อติชัย วีรย์เวทกุล,2541:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ทนาย วรรณะลิ,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภัสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติศา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
6.อาคารมีระบบแสงและเสียงที่ดี		/								/		
7.มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่ปลอดภัยได้มาตรฐานสากล					/					/	/	
งบประมาณ												
1.เงินทุนสนับสนุนการวิจัย							/					
2.งบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อ ตำรา วารสาร						/						
3.งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์		/										
4.จัดสรรทุนเพื่อนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์					/							
องค์ประกอบที่ 6 การจัดการเรียนการสอน												
1.เตรียมแผนการสอน รายละเอียดของเนื้อหาการสอน		/	/	/							/	
2.ใช้กิจกรรมการสอนที่หลากหลายวิธี	/	/	/	/							/	
3.มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี	/	/	/	/				/			/	
4.มีการจัดอาจารย์ตรงตามวุฒิและประสบการณ์		/									/	
5.มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน	/	/		/							/	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ทนาย วรรณะลิ,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางุวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	บุลธิดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
6.มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการสอนที่ทันสมัยและให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติม		/		/							/	
7.มีการเขียนเอกสารประกอบการสอนที่มีคุณภาพ		/									/	
8.กระบวนการเรียนการสอนกระตุ้นให้คิดเป็น ทำเป็นและมีส่วนร่วม		/						/			/	
9.กระบวนการจัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	/					/						
10.กระบวนการเรียนการสอนเน้นองค์ความรู้ควบคู่คุณธรรม		/						/				
11.กระบวนการเรียนการสอนเน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง		/						/			/	
12.กระบวนการเรียนการสอนเน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	/	/						/				
13.กระบวนการเรียนการสอนเน้นการนำความรู้ไปประยุกต์		/										
14.กระบวนการเรียนการสอนเน้นการใช้สื่ออุปกรณ์/เทคโนโลยี	/	/				/		/			/	
15.กระบวนการเรียนการสอนมีการศึกษาดูงานนอกสถานที่	/	/		/				/				

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ท:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญพร,2543:165-171	รุ่งรัชช วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ชนีย์ วรรณะดี,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จตุรารณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภลสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาค,2551:บทคัดย่อ	กุลธิดา ท้วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey,1994:8-13	Hemon,P.&Altman,E.,1998:174-178
16.เห็นความสำคัญและความจำเป็นในการนำผลงานวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน	/	/										
17.กระบวนการเรียนการสอนสนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการวิจัย	/	/			/							
18.สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ	/	/										
19.สนับสนุนให้มีการเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัย	/	/			/							
20.มีระบบการควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์	/				/							
21.มีงบประมาณสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	/				/							
22.กำหนดให้นักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ	/											
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการ												
1.มีกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม โปร่งใส ตรวจสอบได้	/	/		/						/		
2.มีการบริหารจัดการตามปรัชญาของหลักสูตร	/	/		/								
3.มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมหรือยืดหยุ่น	/	/									/	
4.มีการปฏิบัติตามแผนและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของแผน	/	/		/							/	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ทนาย วรรณะลิ,2546:131-134	สุพัทธ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางุวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภัสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
5.มีการสร้างขวัญและกำลังใจอันเป็นบรรยากาศด้านบริหารจัดการ		/		/								
6.มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบัน		/		/		/					/	
7.มีบรรยากาศความคล่องตัวและชัดเจนในการสื่อสาร/การดำเนินงาน		/				/					/	
8.มีระบบควบคุมคุณภาพ		/		/								
9.มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์											/	
10.บุคลากร(อาจารย์&สายสนับสนุน)ได้รับการงานที่เหมาะสม											/	
11.ระบบสวัสดิการของนักศึกษา อาทิ การรักษาพยาบาล หอพัก การบริการให้คำปรึกษา											/	
12.มีระบบการสรรหาประธานกรรมการบริหารหลักสูตร						/						

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อตุลย์ วิริยะเวทกุล,2541:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ทนาย วรรณะลิ,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
องค์ประกอบที่ 8 การธำรงรักษามาตรฐานของปัจจัยนำเข้า												
1.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการรับนักศึกษา		/										
2.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการพัฒนาคุณภาพนักศึกษา		/										
3.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการประเมินคุณภาพนักศึกษา		/										
4.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการรับอาจารย์		/										
5.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการพัฒนาคุณภาพอาจารย์		/										
6.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการประเมินคุณภาพอาจารย์		/										
7.ได้รับเสรีภาพตามสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการ											/	
8.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการจัดหลักสูตร		/										
9.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร		/										
10.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการประเมินหลักสูตร		/										

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้

	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะดี,2546:131-134	สุพัทธ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภัสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
11.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการจัดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
12.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการพัฒนาคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
13.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของการประเมินคุณภาพคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
14.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานของอุปกรณ์และทรัพยากรที่ใช้ในการสนับสนุนการเรียนการสอน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
15.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านอาคารสถานที่ที่รองรับปริมาณของนักศึกษา	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
16.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
17.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านกระบวนการเรียนการสอน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
18.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
19.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านการวิจัย	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
20.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านกระบวนการวิจัย	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อตุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะลิ,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภัสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กุลธิดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
21.มีการรักษาคุณภาพ มาตรฐานด้านการประเมินผลการวิจัย		/										
22.มีระบบมาตรฐานการจัดเก็บเอกสาร		/		/								
23.มีระบบมาตรฐานการบันทึกอัตราผู้สำเร็จการศึกษา		/										
24.มีระบบการประชาสัมพันธ์ด้านคุณภาพและมาตรฐาน		/										
องค์ประกอบที่ 9 คุณภาพของผลงานวิจัยดุษฎีบัณฑิต												
1.การตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ	/						/				/	
2.การจัดสิทธิบัตร							/					
3.การประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ							/					
4.คุณภาพของผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับ ได้รับการอ้างอิง		/				/					/	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	อดุลย์ วิริยะเวทกุล,2541ข:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะดี,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นักสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติดา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
องค์ประกอบที่ 10 คุณลักษณะของคณาจารย์												
1.ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่	/		/					/				
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ		/	/					/				
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และ การจัดการ	/	/	/					/				
4.อัตราส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร					/	/		/		/	/	
5.มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ		/						/				
6.ประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถกับหน่วยงาน/ก่อให้เกิดการพัฒนาในสาขาวิชาหรือวิชาชีพได้	/	/						/	/			
7.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	/	/						/	/			
8.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ		/						/	/			

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้

	อติยุทธ์ วิริยะเวทกุล,2541:71-79	จำเริญรัตน์ เจริญจันทร์,2543:165-171	รุ่งรังษิ วิบูลย์,2544:บทคัดย่อ	ธานี วรรณะลิ,2546:131-134	สุทธิรักษ์ คนกาญจน์,2547:177-180	จางุวรรณ ประทุมศรี,2547:บทคัดย่อ	นภัสิทธิ์ คูวัฒนาชัย,2550:ออนไลน์	กฤติมา เหมวิภาต,2551:บทคัดย่อ	กฤติศา ท่วมสุข,2554:ออนไลน์	Astin,Alexander W.,1985:26-59	Ashworth &Harvey, 1994:8-13	Hernon,P.&Altman,E.,1998:174-178
9.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	/	/						/	/			
10.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ		/										
11.มีความตรงต่อเวลาโดยใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด		/										
12.มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	/	/										
13.มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเอง		/							/			
14.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม		/							/			
15.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ ส่ง่างามและระงับอารมณ์		/										
16.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีข่าวสาร	/	/							/			
17.มีความเชี่ยวชาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับวิชาชีพ		/										
18.มีความรัก ภาคภูมิใจในท้องถิ่น สถาบันและประเทศชาติ									/			
19.มีคุณธรรม วัฒนธรรม และอารยธรรม	/											
20.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป	/											

ภาคผนวก ข
รายนามกลุ่มตัวอย่างเพื่อการสัมภาษณ์และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
สัมภาษณ์และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ

ตำแหน่ง

อธิตอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อธิตประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคีสมาชิก สำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน

กรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ

กรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

สถานที่ติดต่อ

170 ซอยวงศ์สว่าง 7 ถนนวงศ์สว่าง บางซื่อ กทม. 10800

คุณวุฒิสูงสุด

Doctor of Education (Art Education)

Cognate Field : Higher Education Administration

ความเชี่ยวชาญ

จิตกรรม ศิลปวัฒนธรรม การบริหารการศึกษา

2. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์

ตำแหน่ง

ราชบัณฑิต สาขาวิชานาฏกรรม สำนักศิลปกรรม ราชบัณฑิตยสถาน
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ปว.ด.(การวิจัยศิลปกรรมศาสตร์)
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สถานที่ติดต่อ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คุณวุฒิสูงสุด

Doctor of Philosophy (Drama & Theatre)

ความเชี่ยวชาญ

ศิลปะการแสดง

3. ศาสตราจารย์กิตติคุณ ปรีชา ช่างขวัญยืน

ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการศูนย์พุทธศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรรมการวิชาการ กรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานมาตรฐาน การศึกษา ราชบัณฑิต สาขาวิชาจริยศาสตร์ สำนักธรรมศาสตร์และ การเมืองราชบัณฑิตยสถาน
สถานที่ติดต่อ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
คุณวุฒิสูงสุด	อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ปรัชญา)
ความเชี่ยวชาญ	ปรัชญา พุทธศาสนา ภาษาไทย ปรัชญาการเมือง

4. รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา อินทรสุนานนท์

ตำแหน่ง	อดีตรองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย อดีตประธานกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คุณวุฒิสูงสุด	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วัฒนธรรมศาสตร์)
ความเชี่ยวชาญ	การวิจัยเชิงคุณภาพ มานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม

5. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ

ตำแหน่ง	รองอธิการบดีฝ่ายชุมชนสัมพันธ์และสื่อสารองค์การ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ปร.ด.(วิจัยศิลปะและวัฒนธรรม) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คุณวุฒิสูงสุด	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วัฒนธรรมศาสตร์)
ความเชี่ยวชาญ	ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน ศิลปศึกษา

ภาคผนวก ค

รายนามกลุ่มตัวอย่างของการสนทนากลุ่มย่อย

รายนามผู้ร่วมสนทนากลุ่มย่อย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ

ตำแหน่ง	รองอธิการบดีฝ่ายชุมชนสัมพันธ์และสื่อสารองค์การ ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร ปร.ด.(วิจัยศิลปะและวัฒนธรรม) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คุณวุฒิสูงสุด	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วัฒนธรรมศาสตร์)
ความเชี่ยวชาญ	ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสาน ศิลปศึกษา

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง

ตำแหน่ง	ประธานมูลนิธิอารี สุทธิพันธุ์ อดีตรองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คุณวุฒิสูงสุด	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (วัฒนธรรมศาสตร์)
ความเชี่ยวชาญ	จิตรกรรม ศิลปวัฒนธรรม

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเทพ มุสิกะปาน

ตำแหน่ง	อดีตรองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คุณวุฒิสูงสุด	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศิลปวัฒนธรรมวิจัย)
ความเชี่ยวชาญ	การออกแบบแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย

4. **ดร.สุนทร โปธิสาร**

ตำแหน่ง	กรรมการบริหารหลักสูตร ปร.ด.(วิจัยศิลปะและวัฒนธรรม) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คุณวุฒิสูงสุด	Ph.D. (Lao History)
ความเชี่ยวชาญ	สังคม-วัฒนธรรมลาว ประวัติศาสตร์ลาว ศิลปวัฒนธรรมอีสาน

5. **ดร.วุฒิพงษ์ โรจน์เชษมศรี**

ตำแหน่ง	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา กรรมการบริหารหลักสูตร ปร.ด.(การวิจัยศิลปกรรมศาสตร์) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สถานที่ติดต่อ	คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คุณวุฒิสูงสุด	ศป.ด. (ออกแบบผลิตภัณฑ์)
ความเชี่ยวชาญ	ศิลปะประยุกต์และการออกแบบผลิตภัณฑ์จักสาน

6. **ดร.ศิริวรรณ วิบูลย์มา**

ตำแหน่ง	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยโพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ติดต่อ	โพธิวิชชาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คุณวุฒิสูงสุด	ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศิลปวัฒนธรรมวิจัย)
ความเชี่ยวชาญ	

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบ และสรุปผลการวิเคราะห์

แบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ปริญญานิพนธ์เรื่อง	การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม
Title	The Development of Indicators for Educational Management Quality in Doctoral Degree Program in Arts and Culture
ผู้วิจัย	นางสาวอัมพวัลย์ วิศวรรานนท์ นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ พัฒนาจากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก แล้วนำมาร่างเป็นข้อคำถาม เสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ (อาจารย์ ดร.จากรวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ) พิจารณาตรวจสอบ และปรับปรุง ข้อคำถามในเบื้องต้น ซึ่งตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 9 ตัวบ่งชี้หลัก ดังนี้

1.1 **องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า** มี 5 ประเด็นคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร และตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

1.2 **องค์ประกอบด้านกระบวนการ** มี 2 ประเด็นคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

1.3 **องค์ประกอบด้านผลผลิต** มี 2 ประเด็นคือ ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต และตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์

2. **วัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม** เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index : IOC) ดังนิยามศัพท์ที่แนบมา

3. **เกณฑ์การให้คะแนน** แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ให้คะแนน +1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความที่กำหนดให้ **สอดคล้อง**กับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละด้าน

ให้คะแนน 0 เมื่อท่าน**ไม่แน่ใจ**ว่า ข้อความที่กำหนดให้ สอดคล้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละด้าน

ให้คะแนน -1 เมื่อท่านเห็นว่า ข้อความที่กำหนดให้ **ไม่สอดคล้อง**กับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ในแต่ละด้าน

โปรดพิจารณาให้ความคิดเห็นว่าข้อคำถามทั้งหมด มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด และหากข้อความใดที่ควรปรับปรุงแก้ไข กรุณาให้ข้อเสนอแนะ

1) ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 1 อาจารย์			
กระบวนการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์			
1.มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยได้			
2.มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายการวิจัยทั้งภายในและภายนอก			
3.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาของวิชาที่สอน(มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)			
4.มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ และศรัทธาในการสอน			
5.มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน			
6.มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์			
7.มีความสามารถในการรับรู้ การวิเคราะห์เชิงสุนทรียะ			
8.มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม			
ภาระงานของอาจารย์			
9.มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน			
10.การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษา			
11.การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท			
12.การเป็นกรรมการวิชาการภายในสถาบัน			
13.การเป็นกรรมการวิชาการภายนอกสถาบัน			
กระบวนการพัฒนาอาจารย์			
14.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี			
15.นำเสนอผลงานทางวิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี			

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
กระบวนการพัฒนาอาจารย์ (ต่อ)			
16.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ			
17.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน			
18.ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระดับที่สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
19.มีการได้รับรางวัลตอบแทนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น			
20.มีการได้รับรางวัลตอบแทนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการนำเสนอผลงานระดับ นานาชาติ			
21.มีผลงานทางวิชาการ/วิจัย/ตำราที่ได้รับรางวัลระดับชาติ/นานาชาติ			
22.ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายในหน่วยงานในการนำเสนอผลงานวิชาการ			
23.ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกหน่วยงานในการนำเสนอผลงานวิชาการ			
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/งานวิจัย			
24.มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี			
25.มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี			
26.มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เล่มในระยะเวลา 3 ปี			
27.ผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับชาติอย่าง น้อย 1 ครั้งต่อปี			
28.ผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์

.....

.....

.....

.....

.....

2) ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 2 นิสิตนักศึกษา			
กระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา			
1. มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย			
2. มีการทดสอบภาษาอังกฤษ			
3. มีการทดสอบวิชาเฉพาะ			
4. มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญานิพนธ์			
5. มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)			
การพัฒนา นิสิตนักศึกษา			
6. มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่			
7. มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย			
8. มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ			
9. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทยในแต่ละรายวิชา			
10. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม			
11. มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการโดยการให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนาวิชาการ และนำเสนอผลงานวิชาการ			
การประเมินผลนิสิตนักศึกษา			
12. อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความศรัทธาและมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน			
13. มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพที่ดีของตน			
14. มีคุณลักษณะการใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย			
15. มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์			
16. มีวินัยและอุดมการณ์ในตนเอง			
17. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม			
18. มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา

.....

.....

3) ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 3 ผู้บริหารหลักสูตร			
1. มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ			
2. มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ			
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้แนะ เป็นผู้นำสังคมได้			
4. มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน			
5. เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน			
6. เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม			
7. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม			
8. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านศิลปกรรม			
9. มีความรู้ ความเข้าใจทางการบริหารจัดการ			
10. มีความรู้ ความเข้าใจทางการศึกษา			
11. มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม			
12. มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการ			
13. มีการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหารหลักสูตร			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

4) ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 4 หลักสูตร			
คุณลักษณะของหลักสูตร			
1. มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ			
2. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ			
3. มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และพื้นที่ทางวัฒนธรรม			
4. เน้นให้นิสิตนักศึกษา รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์			
5. คำนี้ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา			
6. ให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ			
7. เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และสากล			
8. มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
9. เนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก			
10. มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม			
11. เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษา ค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่			
กระบวนการพัฒนาและประเมินหลักสูตร			
12. มีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น สังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร			
13. มีคณะกรรมการสอบไล่/วิทยานิพนธ์ภายนอก			
14. นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร			
15. ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน			
16. ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา			
17. ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร

.....

.....

.....

5) ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

5.1 ห้องสมุด

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
1.มีจำนวนที่นั่งในห้องสมุดที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ			
2.ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ			
3.ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ			
4.ระยะเวลาการรอยืมหนังสือในห้องสมุดไม่เกิน 5 นาทีต่อครั้ง			
5.การจัดวางหนังสือ/ตำรา มีความสะดวกต่อการค้นหา			
6.มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์			
7.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ			
8.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม			
9.มีปริมาณวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ			
10.มีความหลากหลายของวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม			
11.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ			
12.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม			
13.มีปริมาณวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ			
14.มีความหลากหลายของวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม			
15.ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ			
16.ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ			
17.ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด			
18.ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด			
19.ความสงบ/เสียงรบกวนภายในห้องสมุด			

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
20. มีบริการน้ำดื่มภายในห้องสมุด			
21. มีห้องน้ำที่เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ			
22. สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย			

5.2 แหล่งการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
1. มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา			
2. มีพื้นที่/ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าของนิสิตที่เป็นสัดส่วน			
3. มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม			
4. สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด			
5. สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรีย์			
6. บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่ที่มีพื้นที่สีเขียว			
7. อาคารมีระบบแสงที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้			
8. มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในอาคารเรียน			
9. มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม			

5.3 วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
1. มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้			
2. มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้			
3. ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนักศึกษา			
4. ภายในห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน			
5. ภายในห้องเรียนมีเครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน			
6. ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือสื่อโสตทัศนูปกรณ์ครบถ้วนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน			
7. ภายในห้องเรียนมีเครื่องถ่ายเอกสารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน			
8. มีระบบการให้บริการ ชี้แนะเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์			
9. มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้			

5.4 งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
1. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์			
2. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิตนักศึกษา			
3. มีงบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อ ตำรา วารสาร			
4. มีงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อการเรียนรู้			
5. มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์			
6. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ			
7. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานต่างประเทศ			
8. มีการจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนนิสิตนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์			
9. มีการจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์			
10. มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตามผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้
ห้องสมุด

.....

.....

.....

แหล่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้

.....

.....

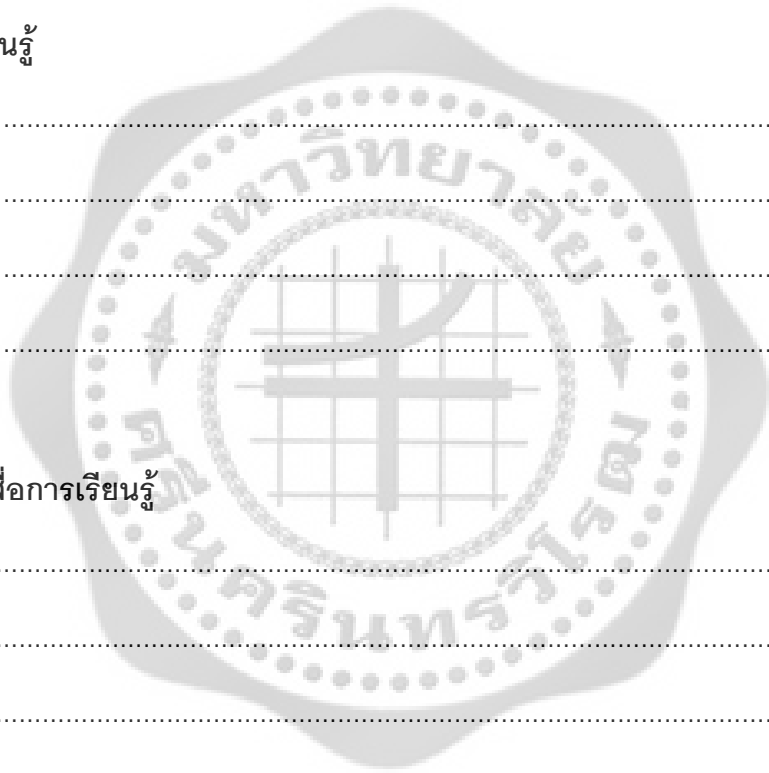
.....

งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้

.....

.....

.....

6) ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนรู้			
การวางแผนการจัดการเรียนรู้			
1. มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้			
2. ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
3. มีการจัดอาจารย์ที่มีคุณภาพตรงตามวุฒิและประสบการณ์			
4. มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา			
5. มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการสอนที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม			
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
6. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเป็น ทำเป็นและมีพลังร่วม			
7. เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน			
8. กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์			
9. เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
10. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา			
11. มีช่องทางที่ดีพิมพ์บทความวิชาการให้แก่ นิสิต			
12. จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม			
13. สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการวิจัย			
14. สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ			
15. สนับสนุนให้มีการเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัย			
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
16. มีระบบการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้			
17. มีระบบการติดตามควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์			
18. กำหนดให้นักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ			
19. มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี			
20. นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7) ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการ			
1. มีกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม โปร่งใส ตรวจสอบได้			
2. มีการบริหารจัดการตามปรัชญาของหลักสูตร			
3. มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น			
4. มีการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการ			
5. มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร			
6. มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบัน			
7. มีบรรยากาศความคล่องตัวและชัดเจนในการสื่อสาร/การดำเนินงาน			
8. มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้			
9. มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์			
10. อาจารย์ได้รับภาระงานที่เหมาะสม			
11. บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการได้รับภาระงานที่เหมาะสม			
12. มีระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา อาทิ การ รักษาพยาบาล หอพัก การบริการให้คำปรึกษา			
13. มีการบริหารจัดการที่เอื้อให้ทุกคนดำเนินงานให้ดีที่สุดตามวัตถุประสงค์ด้วยพลัง ร่วมที่ทำให้ทุกคนมีความสุข			
14. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคณะกรรมการบริหารหลักสูตร			
15. มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

.....

.....

8) ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่ สอดคล้อง	ไม่ แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 8 คุณลักษณะของดุษฎีบัณฑิต			
1.มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่			
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ			
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และจัดการ			
4.มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ			
5.มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถกับหน่วยงาน/ก่อให้เกิดการพัฒนาในสาขาวิชาหรือวิชาชีพได้			
6.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร			
7.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ			
8.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีข่าวสาร			
9.มีความเชี่ยวชาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับวิชาชีพ			
10.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
11.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ และเป็นงานที่มีคุณภาพ			
12.มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ			
13.มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุดใน			
14.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม			
15.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุขุม			
16.มีความรัก ภาควุมใจในสังคม ชุมชน สถาบันและประเทศชาติ			
17.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ			
18.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป			
19.มีส่วนร่วมของผู้สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของดุษฎีบัณฑิต

.....

9) ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น		
	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	ไม่แน่ใจ
องค์ประกอบที่ 9 คุณภาพของปริญญาโท			
1.ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ			
2.มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ			
3.ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง			
4.มีสัดส่วนของผู้รับทุนสนับสนุนการทำปริญญาโทต่อจำนวนคณาจารย์ที่ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน			
5.เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน			
6.เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์			
7.เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร			

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการวิเคราะห์หาค่า IOC ของ แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล : แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 3 ระดับ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบ คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ทำการวิเคราะห์หาค่า IOC โดยเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป ได้ตัวบ่งชี้คุณภาพ จำนวน 182 ตัว หากแยกรายตัวบ่งชี้หลัก ดังรายละเอียด

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						ผลการวิเคราะห์
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 1 อาจารย์ กระบวนการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ 1.มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยและให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการวิจัยได้	1	1	1	1	1	1	แยกข้อความถาม
2.มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายการวิจัยทั้งภายในและภายนอก	1	1	1	1	1	1	
3.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน(มนุษยศาสตร์/ สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)	1	1	1	1	1	1	
4.มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ และศรัทธาในการสอน	1	1	1	1	1	1	แยกข้อความถาม
5.มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	1	1	1	1	1	1	
6.มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์	1	1	1	1	1	1	
7.มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรียะ	1	1	1	1	1	1	
8.มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	
ภาระงานของอาจารย์ 9.มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน	1	1	1	1	1	1	
10.การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษา	1	1	1	1	1	1	
11.การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	1	1	1	1	1	1	
12.การเป็นกรรมการวิชาการภายในสถาบัน	1	1	0	1	1	0.8	
13.การเป็นกรรมการวิชาการภายนอกสถาบัน	1	1	0	1	1	0.8	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
กระบวนการพัฒนาอาจารย์							
14.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติ อย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	1	1	1	1	0	0.8	
15.นำเสนอผลงานทางวิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	1	1	1	1	1	1	
16.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ	1	1	-1	1	1	0.6	ตัด
17.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน	1	1	1	1	1	1	
18.ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระดับที่สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	1	1	1	1	1	1	
19.มีการได้รับรางวัลตอบแทนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น	-1	1	1	1	1	0.8	ตัด
20.มีการได้รับรางวัลตอบแทนจากหน่วยงานต้นสังกัดในการนำเสนอผลงานระดับนานาชาติ	0	1	-1	1	1	0.4	ตัด
21.มีผลงานทางวิชาการ/วิจัย/ตำราที่ได้รับรางวัลระดับชาติ/นานาชาติ	1	1	-1	1	1	0.6	ตัด
22.ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายในหน่วยงานในการนำเสนอผลงานวิชาการ	1	1	-1	1	1	0.6	ตัด
23.ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกหน่วยงานในการนำเสนอผลงานวิชาการ	1	1	-1	1	1	0.6	ตัด
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/งานวิจัย							
24.มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี	1	1	-1	1	1	0.6	ปรับภาษา
25.มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี	1	1	0	1	1	0.8	
26.มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เล่มในระยะเวลา 3 ปี (กรณี รองศาสตราจารย์ขึ้นไป)	1	1	1	1	1	1	
27.มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	1	1	0	1	1	0.8	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น					หมายเหตุ	
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		ค่าเฉลี่ย
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/งานวิจัย 28.มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัด แสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี	1	1	0	1	1	0.8	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์

เป็นอาจารย์ที่มีบทบาททั้งการศึกษา ค้นคว้า การแสดงออกทางศิลปะและวัฒนธรรม และร่วมพัฒนาสังคมและชุมชน

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 2 นิสิตนักศึกษา กระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา 1. มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1	
2. มีการทดสอบภาษาอังกฤษ	1	1	1	1	1	1	
3. มีการทดสอบวิชาเฉพาะ	1	1	1	1	1	1	
4. มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญาโท	1	1	1	1	1	1	
5. มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)	1	1	1	1	1	1	
การพัฒนานิสิตนักศึกษา 6. มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่	1	1	1	1	1	1	
7. มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย	1	1	-1	1	1	0.6	คงไว้
8. มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ	1	1	-1	1	1	0.6	คงไว้
9. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา	1	1	0	1	1	0.8	
10. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม	1	1	0	1	1	0.8	
11. มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการโดยการให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ	1	1	1	1	1	1	
การประเมินผลนิสิตนักศึกษา 12. อาจารย์และนิสิตนักศึกษา มีความศรัทธาและมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน	1	1	1	1	1	1	
13. มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพของตน	1	1	1	1	1	1	
14. มีคุณลักษณะการใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย	1	1	1	1	1	1	
15. มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	1	
16. มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน	1	1	1	1	1	1	ปรับเพิ่มเติม
17. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	1	1	1	1	1	1	
18. มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	1	1	1	1	1	1	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา

เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นและมีอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในสังคมและชุมชน

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 3 ผู้บริหารหลักสูตร							
1. มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ	1	1	1	1	1	1	
2. มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	1	1	1	1	1	1	
3. มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้	1	1	1	1	1	1	
4. มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน	1	1	1	1	1	1	
5. เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน	1	1	1	1	1	1	
6. เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม	1	1	0	1	1	0.8	
7. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	
8. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านศิลปกรรม	1	1	1	1	1	1	
9. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านการบริหารจัดการ	1	1	1	1	1	1	
10. มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านการศึกษาและการบริหารวิชาการ	1	1	1	1	1	1	ปรับเพิ่มเติม
11. มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม	1	1	0	1	1	0.8	
12. มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปของคณะกรรมการ	1	1	0	1	1	0.8	
13. มีการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหารหลักสูตร	1	1	0	1	1	0.8	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร

เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 4 หลักสูตร							
คุณลักษณะของหลักสูตร							
1. มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ	1	1	1	1	1	1	
2. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	1	1	1	1	1	1	
3. มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค พื้นที่ทางวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	
4. เน้นให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	1	1	1	1	1	1	
5. คำนึงถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา	1	1	1	1	1	1	
6. ให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	1	1	1	1	1	1	
7. เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และสากล	1	1	1	1	1	1	
8. มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	
9. มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก	1	1	1	1	1	1	
10. มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม	1	1	1	1	1	1	
11. เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่	1	1	1	1	1	1	
กระบวนการพัฒนาและประเมินหลักสูตร							
12. มีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น สังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	
13. มีคณะกรรมการสอบไล่/วิทยานิพนธ์ภายนอก	1	1	1	1	1	1	
14. นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	
15. ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน	1	1	1	1	1	1	
16. ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	1	1	1	1	1	1	
17. ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	1	1	1	1	1	1	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและชุมชน

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 5 ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ห้องสมุด							
1. มีจำนวนที่นั่งในห้องสมุดที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	0	1	0	0.6	ตัด
2. ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	0	1	1	0.8	
3. ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	1	
4. ระยะเวลาการรื้อยืมหนังสือในห้องสมุดไม่เกิน 5 นาทีต่อครั้ง	1	1	1	1	0	0.8	
5. การจัดวางหนังสือ/ตำรา มีความสะดวกต่อการค้นหา	1	1	1	1	1	1	
6. มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์	1	1	1	1	1	1	
7. มีปริมาณหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	1	
8. มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	
9. มีปริมาณวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	1	
10. มีความหลากหลายของวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	
11. มีปริมาณหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	1	
12. มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	
13. มีปริมาณวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	1	
14. มีความหลากหลายของวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม	1	1	1	1	1	1	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
ห้องสมุด (ต่อ)							
15.ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	1	1	1	1	1	1	
16.ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ	1	1	1	1	1	1	
17.ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด	1	1	1	1	1	1	
18.ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด	1	1	1	1	1	1	
19.ความสงบ/เสียงรบกวนภายในห้องสมุด	1	1	1	1	1	1	
20.มีบริการน้ำดื่มภายในห้องสมุด	1	1	1	1	1	1	
21.มีห้องน้ำที่เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ	1	1	1	1	1	1	
22.สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย	1	1	1	1	1	1	
แหล่งการเรียนรู้							
1.มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา	1	1	1	1	1	1	
2.มีพื้นที่/ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าของนิสิตที่เป็นสัดส่วน	1	1	1	1	1	1	
3.มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	
4.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด	1	1	1	1	1	1	
5.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรียะ	1	1	1	1	1	1	
6.บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่มีพื้นที่สีเขียว	1	1	1	1	1	1	
7.อาคารมีระบบแสงที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
8.มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในอาคารเรียน	1	1	1	1	1	1	
9.มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้							
1.มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
2.มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
3.ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนักศึกษา	1	1	1	1	1	1	
4.ภายในห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	1	1	1	1	1	1	
5.ภายในห้องเรียนมีเครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	1	1	1	1	1	1	
6.ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือสื่อโสตทัศนอุปกรณ์ครบถ้วนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	1	1	1	1	1	1	
7.ภายในห้องเรียนมีเครื่องถ่ายเอกสารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	1	1	1	1	1	1	
8.มีระบบการให้บริการ ช้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์	1	1	1	1	1	1	
9.มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้							
1.มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์	1	1	1	1	1	1	
2.มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิตนักศึกษา	1	1	1	1	1	1	
3.มีงบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อ ตำรา วารสาร	1	1	1	1	1	1	
4.มีงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
5.มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์	1	1	1	1	1	1	
6.มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ	1	1	1	1	0	0.8	
7.มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานต่างประเทศ	1	1	1	1	0	0.8	
8.มีการจัดสรรทุนเพื่อนิสิตนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์	1	1	1	1	1	1	
9.มีการจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์	1	1	1	1	1	1	
10.มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตามผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย	1	1	1	1	1	1	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

ห้องสมุด

ห้องสมุดควรมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และตอบสนองต่อความใฝ่รู้ของนิสิตนักศึกษาอย่างกว้างและลึก และครอบคลุมอย่างไม่มีจำกัด

แหล่งการเรียนรู้

แหล่งการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการศึกษาค้นคว้า เป็นแรงบันดาลใจ และกระตุ้นการศึกษาค้นคว้าอย่างไม่รู้จบสิ้น

วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้

ตอบสนองต่อการศึกษาค้นคว้า การนำเสนอ และการแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้

มีงบประมาณเพียงพอ และใช้อย่างสมเหตุสมผล เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวางแผนการจัดการเรียนรู้ 1.มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
2.ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	
3.มีการจัดอาจารย์ที่มีคุณภาพตรงตามวุฒิและประสบการณ์	1	1	1	1	1	1	
4.มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา	1	1	1	1	1	1	
5.มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการสอนที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม	1	1	1	1	1	1	
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6.กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วม และตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ของผู้เรียนที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1	เพิ่มเติม ความคิดเห็น
7.เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	1	
8.กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และก่อให้เกิดพลังในเชิงอุดมการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน	1	1	1	1	1	1	เพิ่มเติม ความคิดเห็น
9.เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	1	
10.ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา	1	1	1	1	1	1	
11.มีช่องทางการตีพิมพ์บทความวิชาการให้แก่นิสิต	1	1	1	1	1	1	
12.จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม	1	1	1	1	1	1	
13.สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการวิจัย	1	1	1	1	1	1	
14.สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ	1	1	1	1	1	1	
15.สนับสนุนให้มีการเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัย	1	1	1	1	1	1	

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้							
16.มีระบบการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	
17.มีระบบการติดตามควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์	1	1	1	1	1	1	
18.กำหนดให้นักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	1	1	
19.มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี	1	1	1	1	1	1	
20.นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ที่ตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ของผู้เรียนที่หลากหลาย ชับเคลื่อนความใฝ่รู้ กระบวนการคิด กระบวนการสร้างสรรค์และก่อให้เกิดพลังในเชิงอุดมการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการ							
1. มีกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม โปร่งใส ตรวจสอบได้	1	1	1	1	1	1	
2. มีการบริหารจัดการตามปรัชญาของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	
3. มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น	1	1	1	1	1	1	
4. มีการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการ	1	1	1	1	1	1	
5. มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร	1	1	1	1	1	1	
6. มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบัน ด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข	1	1	1	1	1	1	เพิ่มเติม ความคิดเห็น
7. มีบรรยากาศความคล่องตัวและชัดเจนในการสื่อสาร/การดำเนินงาน	1	1	1	1	0	0.8	
8. มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1	0	0.8	
9. มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์	1	1	1	1	1	1	
10. อาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	
11. บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการได้รับการงานที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	1	
12. มีระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต นักศึกษา อาทิ การรักษาพยาบาล หอพัก การบริการให้คำปรึกษา	1	1	1	1	1	1	
13. มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	
14. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	
15. มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 8 คุณลักษณะของคณาจารย์							
1.มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่	1	1	1	1	1	1	
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และจัดการ	1	1	1	1	1	1	
4.มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	1	1	1	1	1	1	
5.มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถกับหน่วยงาน/ก่อให้เกิดการพัฒนาในสาขาวิชาหรือวิชาชีพได้	1	1	1	1	1	1	
6.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	1	1	1	1	1	1	
7.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ	1	1	0	1	1	0.8	
8.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีข่าวสาร	1	1	1	1	1	1	
9.มีความเชี่ยวชาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับวิชาชีพ	1	1	1	1	1	1	
10.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น/ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	
11.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ และเป็นงานที่มีคุณภาพ	1	1	1	1	1	1	
12.มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1	1	1	
13.มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุดใน	1	1	1	1	1	1	
14.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม	1	1	1	1	1	1	
15.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุ่ม	1	1	1	1	1	1	
16.มีความรัก ภาคภูมิใจในสังคม ชุมชน สถาบันและประเทศชาติ	1	1	1	1	1	1	
17.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	1	1	1	1	1	1	
18.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป	1	1	1	1	0	0.8	
19.มีสัดส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์

มีอุดมการณ์ในการมีชีวิตที่ใฝ่รู้ สร้างสรรค์ พัฒนาสังคม อยู่กับตนเอง อยู่กับผู้อื่น และอยู่กับสภาพแวดล้อมอย่างมีความสุขร่วมกัน

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ความคิดเห็น						หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ค่าเฉลี่ย	
องค์ประกอบที่ 9 คุณภาพของปริญญาโท							
1.ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ	1	1	1	1	1	1	
2.มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ	1	1	1	1	0	0.8	
3.ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง	1	1	1	1	1	1	
4.มีส่วนของผู้รับทุนสนับสนุนการทำปริญญาโทต่อจำนวนดุขปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน	1	1	1	1	0	0.8	
5.เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน	1	1	1	1	0	0.8	
6.เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย	1	1	1	1	1	1	เพิ่มเติม ความคิดเห็น
7.เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร	1	1	1	1	1	1	

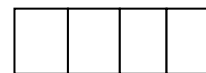
ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท

เป็นงานวิจัยที่ตอบสนองปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับความใฝ่รู้ ศักยภาพของผู้จัดทำ เป็นงานวิจัยที่ร่วมสมัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ และนำมาสู่การพัฒนาศาสตร์ สังคมและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามเพื่อการทดลองใช้ และสรุปผลการวิเคราะห์

แบบสอบถามเพื่อการทดลองใช้ (tryout)

ปริญญานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชา
ศิลปวัฒนธรรม

คำชี้แจง : 1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อทดลองใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์ที่ทำการสอนและนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการทดลองใช้ครั้งนี้จะเป็นแนวทางเพื่อกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

2. แบบสอบถาม เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ตลอดจนหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบคุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม โดยเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 ขึ้นไป และปรับแก้ไขภาษาตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะแล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์พิจารณา แบบสอบถามประกอบด้วย

องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย 1) ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ 2) ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา 3) ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร 4) ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร และ 5) ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย 1) ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ และ 2) ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย 1) ตัวบ่งชี้คุณภาพของดุขฎีบัณฑิตและ 2) ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญานิพนธ์

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ระดับ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของความคิดเห็น ดังนี้

- คะแนน 5 เมื่อท่านเห็นด้วยกับการใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในประเด็นนั้น ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 เมื่อท่านเห็นด้วยกับการใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในประเด็นนั้น ในระดับมาก
- คะแนน 3 เมื่อท่านเห็นด้วยกับการใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในประเด็นนั้น ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 เมื่อท่านเห็นด้วยกับการใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในประเด็นนั้น ในระดับน้อย
- คะแนน 1 เมื่อท่านเห็นด้วยกับการใช้ตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาในประเด็นนั้น ในระดับน้อยที่สุด

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์และนักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในครั้งนี้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและการบริหารจัดการศึกษาของหลักสูตรต่อไป

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ตัวบ่งชี้เพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หลังข้อความที่กำหนดที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

องค์ประกอบที่ 1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 1 อาจารย์						
กระบวนการสรรหาและคัดเลือกอาจารย์						
1.มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม						
2.สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรมได้						
3.มีความสามารถในการสร้างเครือข่ายการวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถาบัน						
4.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน (มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)						
5.มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ในการสอน						
6.มีความศรัทธาในการสอน						
7.มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน						
8.มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน						
9.มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์						
10.มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรีย์						
11.มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม						

องค์ประกอบที่ 1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ภาระงานของอาจารย์						
12. มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน						
13. การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาบัณฑิตนักศึกษา						
14. การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท						
15. การเป็นกรรมการวิชาการภายในและภายนอกสถาบัน						
กระบวนการพัฒนาอาจารย์						
16. เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี						
17. นำเสนอผลงานทางวิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี						
18. มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน						
19. ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระดับที่สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา						
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/งานวิจัย						
20. มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี						
21. มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เล่มในระยะเวลา 3 ปี (กรณี รองศาสตราจารย์ขึ้นไป)						
22. มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี						
23. มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี						

องค์ประกอบที่ 2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 2 นิสิตนักศึกษา						
กระบวนการคัดเลือกนิสิตนักศึกษา						
1. มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย						
2. มีการทดสอบภาษาอังกฤษ						
3. มีการทดสอบวิชาเฉพาะ						
4. มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญานิพนธ์						
5. มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)						
การพัฒนานิสิตนักศึกษา						
6. มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่						
7. มีกิจกรรมการฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย						
8. มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ						
9. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา						
10. มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม						
11. มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการโดยการให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ						
การประเมินผลนิสิตนักศึกษา						
12. อาจารย์และนิสิตนักศึกษา มีความศรัทธาต่อกัน						
13. มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพของตน						
14. มีคุณลักษณะการใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย						
15. มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์						
16. มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน						
17. มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม						
18. มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ						

องค์ประกอบที่ 3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 3 ผู้บริหารหลักสูตร						
1.มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ						
2.มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ						
3.มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้						
4.มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน						
5.เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน						
6.เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม						
7.มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม						
8.มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านศิลปกรรม						
9.มีความรู้ ความเข้าใจทางการบริหารจัดการ						
10.มีความรู้ ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารวิชาการ						
11.มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม						
12.มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปแบบของคณะกรรมการ						
13.มีการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหารหลักสูตร						

องค์ประกอบที่ 4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 4 หลักสูตร						
คุณลักษณะของหลักสูตร						
1. มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ						
2. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ						
3. มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค พื้นที่ทางวัฒนธรรม						
4. มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสังคมชุมชน						
5. เน้นให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์						
6. ดำเนินถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา						
7. ให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ						
8. เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และสากล						
9. มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร						
10. มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก						
11. มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม						
12. เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่						
กระบวนการพัฒนาและประเมินหลักสูตร						
13. มีการศึกษา วิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น สังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร						
14. มีคณะกรรมการสอบไล่/วิทยานิพนธ์ภายนอก						
15. นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร						
16. ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน						
17. ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา						
18. ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน						

องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 5 ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ห้องสมุด						
1.ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ						
2.ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้รับบริการ						
3.ระยะเวลาการรอยืมหนังสือในห้องสมุดไม่เกิน 5 นาทีต่อครั้ง						
4.การจัดวางหนังสือตำรามีความสะดวกต่อการค้นหา						
5.มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์						
6.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ						
7.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม						
8.มีปริมาณวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ						
9.มีความหลากหลายของวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม						
10.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ						
11.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม						
12.มีปริมาณวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ						
13.มีความหลากหลายของวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม						

องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
ห้องสมุด (ต่อ)						
14.ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ						
15.ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ						
16.ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด						
17.ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด						
18.ความสงบ/เสียงรบกวนภายในห้องสมุด						
19.มีบริการน้ำดื่มภายในห้องสมุด						
20.มีห้องน้ำที่เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ						
21.สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย						
แหล่งการเรียนรู้						
1.มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา						
2.มีพื้นที่/ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าของนิสิตที่เป็นสัดส่วน						
3.มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม						
4.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด						
5.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรียะ						
6.บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่มีพื้นที่สีเขียว						
7.อาคารมีระบบแสงที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้						
8.มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในอาคารเรียน						
9.มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม						

องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้						
1. มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้						
2. มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้						
3. ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนักศึกษา						
4. ภายในห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน						
5. ภายในห้องเรียนมีเครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน						
6. ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือสื่อโสตทัศนูปกรณ์ครบถ้วนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน						
7. ภายในห้องเรียนมีเครื่องถ่ายเอกสารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน						
8. มีระบบการให้บริการ ช้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์						
9. มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้						
งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้						
1. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์						
2. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิตนักศึกษา						
3. มีงบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อ ตำรา วารสาร						
4. มีงบประมาณสนับสนุนการจัดทำสื่อการเรียนรู้						
5. มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์						
6. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ						
7. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานต่างประเทศ						
8. มีการจัดสรรทุนเพื่อนิสิตนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์						
9. มีการจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์						
10. มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตามผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย						

องค์ประกอบที่ 6 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนรู้						
การวางแผนการจัดการเรียนรู้						
1. มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้						
2. ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
3. มีการจัดอาจารย์ที่มีคุณภาพตรงตามวุฒิและประสบการณ์						
4. มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา						
5. มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการสอนที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม						
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วม และตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ของผู้เรียนที่หลากหลาย						
7. เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน						
8. กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพลังในเชิงอุดมการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน						
9. เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย						
10. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา						
11. มีช่องทางที่ดีพิมพ์บทความวิชาการให้แก่ นิสิต						
12. จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม						
13. สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการวิจัย						
14. สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ						
15. สนับสนุนให้มีการเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัย						
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้						
16. มีระบบประเมินผลทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และภาคมีส่วนร่วมในการเรียนรู้						
17. มีระบบการติดตามควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์						
18. กำหนดให้นักศึกษาติดต่อกับอาจารย์อย่างสม่ำเสมอ						
19. มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี						
20. นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน						

องค์ประกอบที่ 7 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการ						
1. มีกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม โปร่งใส ตรวจสอบได้						
2. มีการบริหารจัดการตามปรัชญาของหลักสูตร						
3. มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น						
4. มีการปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการ						
5. มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร						
6. มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบันด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข						
7. มีบรรยากาศความคล่องตัวและชัดเจนในการสื่อสาร/การดำเนินงาน						
8. มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้						
9. มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์						
10. อาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม						
11. บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการได้รับการงานที่เหมาะสม						
12. มีระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต นักศึกษา อาทิ การรักษาพยาบาล หอพัก การบริการให้คำปรึกษา						
13. มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร						
14. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคณะกรรมการบริหารหลักสูตร						
15. มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร						

องค์ประกอบที่ 8 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 8 คุณลักษณะของคณาจารย์บัณฑิต						
1.มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่						
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ						
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจารณ์ และการจัดการ						
4.มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ						
5.มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถกับหน่วยงาน/ก่อให้เกิดการพัฒนาในสาขาวิชาหรือวิชาชีพได้						
6.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร						
7.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ						
8.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีข่าวสาร						
9.มีความเชี่ยวชาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับวิชาชีพ						
10.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
11.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ และเป็นงานที่มีคุณภาพ						
12.มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ						
13.มีภาวะผู้นำ เชื่อมมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุด						
14.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม						
15.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุชุม						
16.มีความรัก ภาคภูมิใจในสังคม ชุมชน สถาบันและประเทศชาติ						
17.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ						
18.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป						
19.มีส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร						

องค์ประกอบที่ 9 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ระดับความคิดเห็นต่อการใช้ตัวบ่งชี้					หมายเหตุ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
องค์ประกอบที่ 9 คุณภาพของปริญญาโท						
1.ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ						
2.มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ						
3.ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง						
4.มีส่วนของคณาจารย์ที่รับทุนสนับสนุนการทำปริญญาโททั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษาต่อจำนวนคณาจารย์ทั้งหมด						
5.เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน						
6.เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย						
7.เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร						

*****ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ร่วมพัฒนาการจัดการศึกษาไทย*****

ผลการทดลองใช้ (Try out) แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล : แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้ว นำไปทดลองใช้ (try out) กับคณาจารย์ที่ทำการสอน และนิสิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปี การศึกษา 2555 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1984: 161) พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .985 หากแยกรายตัวบ่งชี้หลัก ดังรายละเอียด

1. ค่าความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของอาจารย์	เท่ากับ .945
2. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของนิสิตนักศึกษา	เท่ากับ .903
3. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร	เท่ากับ .937
4. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของหลักสูตร	เท่ากับ .890
5. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้	เท่ากับ .981
6. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้	เท่ากับ .930
7. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของการบริหารจัดการ	เท่ากับ .936
8. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของคุณวุฒิบัณฑิต	เท่ากับ .926
9. ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพของปริญญาบัณฑิต	เท่ากับ .908

และหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) ด้วยการทดสอบที (dependent sample t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ แบ่งกลุ่มร้อยละ 27 ของกลุ่มสูง และกลุ่มร้อยละ 27 ของกลุ่มต่ำ เลือกตัวบ่งชี้ที่มีนัยสำคัญทางสถิติมาเป็นข้อคำถามเพื่อการวิจัย จำนวน 176 ข้อ ดังรายละเอียด

องค์ประกอบที่ 1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล ✓ คงไว้ × ตัดออก
	Mean	S.D.	p	t	
องค์ประกอบที่ 1 อาจารย์					
การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์					
1.มีความสามารถและประสบการณ์การวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม	4.43	.678	2.160	.049	✓
2.สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรมได้	4.26	.784	3.000	.010	✓
3มีความสนใจใฝ่หาความรู้ทางวิชาการวิจัยทั้งภายในและภายนอกสถาบัน	4.20	.664	2.049	.060	✓ปรับภาษา
4.มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์และเนื้อหาวิชาที่สอน(มนุษยศาสตร์/สังคมศาสตร์/วัฒนธรรม/ศิลปกรรมศาสตร์)	4.53	.571	5.657	.000	✓
5.มีทักษะ ความเชี่ยวชาญ ในการสอน	4.46	.507	3.035	.009	✓
6.มีความศรัทธาในการสอน	4.73	.449	2.646	.019	✓

องค์ประกอบที่ 1 ตัวบ่งชี้คุณภาพของอาจารย์ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
การสรรหาและคัดเลือกอาจารย์ (ต่อ)					
7.มีวุฒิการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	4.40	.563	3.000	.010	√
8.มีประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน	4.46	.681	7.514	.000	√
9.มีกระบวนการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.40	.621	5.463	.000	√
10.มีความสามารถในการรับรู้ การชื่นชม และการวิเคราะห์เชิงสุนทรีย์	4.53	.571	2.256	.043	√
11.มีความรู้ความเข้าใจ อุดมการณ์ในเชิงประเมินคุณค่าวัฒนธรรม	4.36	.556	4.249	.001	√
ภาระงานของอาจารย์					
12.มีภาระงานครบตามพันธกิจทั้ง 4 ด้าน	4.30	.651	2.160	.049	√
13.การทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษานิสิตนักศึกษา	4.63	.490	2.256	.043	√
14.การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท	4.43	.727	2.688	.018	√
15.การเป็นกรรมการวิชาการภายในและภายนอกสถาบัน	4.26	.739	2.411	.030	√
การพัฒนาอาจารย์					
16.เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	4.26	.907	3.416	.004	√
17.นำเสนอผลงานทางวิชาการทางศิลปะและวัฒนธรรมระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	4.20	.886	3.361	.005	√
18.มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคอาเซียน	4.06	1.01	2.357	.034	√
19.ดำเนินการให้เป็นไปตามระยะเวลาในการเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการในระดับที่สูงขึ้น เทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	4.23	.678	2.828	.013	√
การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ/งานวิจัย					
20.มีบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี	4.10	.884	2.084	.056	√ปรับภาษา
21.มีหนังสือ/ตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 1 เล่มในระยะเวลา 3 ปี (กรณี รองศาสตราจารย์ขึ้นไป)	4.13	.860	2.397	.031	√
22.มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับชาติอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปี	4.20	1.03	3.051	.009	√
23.มีผลงานการสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมที่จัดแสดงในระดับนานาชาติ 1 ครั้งในระยะเวลา 2 ปี	4.16	.874	2.397	.031	√

องค์ประกอบที่ 2 ตัวบ่งชี้คุณภาพของนิสิตนักศึกษา

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 2 นิสิตนักศึกษา					
การคัดเลือกนิสิตนักศึกษา					
1.มีการกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้เข้าศึกษาที่หลากหลาย	4.33	.758	2.688	.018	√
2.มีการทดสอบภาษาอังกฤษ	4.10	.959	2.868	.012	√
3.มีการทดสอบวิชาเฉพาะ	4.26	.944	3.120	.014	√
4.มีการนำเสนอเค้าโครงการทำปริญญานิพนธ์	4.63	.556	2.236	.042	√
5.มีการนำเสนอแฟ้มผลงาน (Portfolio)	4.06	.944	3.120	.008	√
การพัฒนานิสิตนักศึกษา					
6.มีการจัดปฐมนิเทศนิสิตนักศึกษาใหม่	4.50	.629	2.393	.031	√
7.มีกิจกรรมฝึกทักษะทางคอมพิวเตอร์เพื่อการวิจัย	3.96	.850	3.989	.001	√
8.มีกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษ	3.93	.827	4.438	.001	√
9.มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในประเทศในแต่ละรายวิชา	4.36	.718	3.121	.008	√
10.มีกิจกรรมการศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรมในต่างประเทศที่สัมพันธ์กับศิลปวัฒนธรรม	4.50	.731	4.292	.002	√
11.มีการสร้างสรรค์กิจกรรมเชิงวิชาการโดยการให้นิสิตจัดประชุม/สัมมนาวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการ	4.50	.629	2.898	.012	√
การประเมินผลนิสิตนักศึกษา					
12.อาจารย์และนิสิตนักศึกษามีความศรัทธาต่อกัน	4.66	.479	2.256	.043	√
13.มีทัศนคติที่ดีต่อหลักสูตร/สาขาวิชาที่ศึกษา และวิชาชีพของตน	4.73	.449	2.646	.019	√
14.มีคุณลักษณะการใฝ่รู้ การแสวงหาความรู้ และการศึกษาค้นคว้าวิจัย	4.73	.449	2.646	.019	√
15.มีความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	4.56	.504	4.583	.003	√
16.มีวินัยและอุดมการณ์ในการพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมในสังคม/ชุมชน	4.60	.498	3.416	.011	√
17.มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม	4.63	.556	3.862	.006	√
18.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	4.56	.568	3.862	.006	√

องค์ประกอบที่ 3 ตัวบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารหลักสูตร

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 3 ผู้บริหารหลักสูตร					
1.มีวิสัยทัศน์และภาวะผู้นำที่มองอนาคตของสังคม ชุมชน ในระดับชาติและนานาชาติ	4.66	.546	2.376	.049	√
2.มีความมุ่งมั่นที่เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	4.46	.776	4.660	.001	√
3.มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชี้นำหรือเป็นผู้นำสังคมได้	4.63	.490	3.416	.011	√
4.มีวิสัยทัศน์และความสามารถในการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและสถาบัน	4.56	.504	2.160	.049	√
5.เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานภายนอกในวิชาชีพเดียวกัน	4.60	.498	3.416	.011	√
6.เป็นผู้ทำงานด้านวัฒนธรรม	4.23	.817	2.688	.018	√
7.มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรม	4.46	.681	3.864	.002	√
8.มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านศิลปกรรม	4.60	.563	1.210	.246	√ปรับภาษา
9.มีความรู้ ความเข้าใจทางการบริหารจัดการ	4.50	.629	3.416	.011	√
10.มีความรู้ ความเข้าใจทางการศึกษาและการบริหารวิชาการ	4.53	.628	2.236	.042	√
11.มีงานวิจัย/งานสร้างสรรค์เชิงวิชาการที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและวัฒนธรรม	4.36	.718	3.121	.008	√
12.มีความสามารถบริหารหลักสูตรในรูปแบบของคณะกรรมการ	4.56	.568	3.000	.020	√
13.มีการประเมินประสิทธิภาพของผู้บริหารหลักสูตร	4.53	.730	3.055	.009	√

องค์ประกอบที่ 4 ตัวบ่งชี้คุณภาพของหลักสูตร

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 4 หลักสูตร					
คุณลักษณะของหลักสูตร					
1. มีการจัดหลักสูตรที่สามารถมีความร่วมมือได้ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ	4.20	.664	2.160	.049	√
2. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ	4.60	.498	3.416	.011	√
3. มีลักษณะของสหวิทยาการที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค พื้นที่ทางวัฒนธรรม	4.73	.449	2.646	.019	√
4. มีลักษณะของสหวิทยาการที่ส่งผลต่อการพัฒนาสังคมชุมชน	4.56	.504	3.416	.011	√
5. เน้นให้นักศึกษารู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างสรรค์	4.70	.466	3.416	.011	√
6. คำนึงถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาอุดมศึกษา	4.26	.583	3.864	.002	√
7. ให้ความสำคัญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4.70	.466	1.128	.281	√แยก 2 ข้อ
8. เนื้อหาสาระครอบคลุมเรื่องของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิภาค และสากล	4.63	.490	2.256	.043	√
9. มีรายวิชาในหมวดรายวิชาเฉพาะที่เพียงพอให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.56	.504	4.583	.003	√
10. มีเนื้อหาของหลักสูตรครอบคลุมทั้งมิติกว้างและลุ่มลึก	4.66	.479	2.646	.019	√
11. มีวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพที่ส่งผลกระทบต่อสังคม	4.56	.626	2.376	.049	√
12. เป็นหลักสูตรที่เน้นการศึกษา ค้นคว้าวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่	4.70	.466	2.256	.043	√
การพัฒนาและประเมินหลักสูตร					
13. มีการศึกษาวิเคราะห์ รวบรวมความต้องการของท้องถิ่น สังคม เพื่อพัฒนาหลักสูตร	4.43	.568	3.035	.009	√
14. มีคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ภายนอก	4.50	.572	2.898	.012	√
15. นำผลการประเมินผู้ใช้บัณฑิตมาปรับปรุงหลักสูตร	4.53	.571	3.862	.006	√
16. ได้รับการยอมรับการโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน	4.06	.980	2.853	.013	√
17. ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	4.50	.572	3.862	.006	√
18. ได้รับการรับรองคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	4.46	.571	3.416	.011	√

องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 5 ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ ห้องสมุด					
1.ระยะเวลาการยืมหนังสือในห้องสมุดมีความเหมาะสมกับความ ต้องการของผู้รับบริการ	4.23	.727	2.593	.021	√
2.ช่วงเวลาของการเปิดให้บริการห้องสมุดมีความเหมาะสมกับ ความต้องการของผู้รับบริการ	4.13	.730	3.121	.008	√
3.ระยะเวลาการรอยืมหนังสือในห้องสมุดไม่เกิน 5 นาทีต่อครั้ง	4.26	.739	1.667	.118	×
4.การจัดวางหนังสือตำรามีความสะดวกต่อการค้นหา	4.23	.858	1.941	.073	×
5.มีระบบการยืมหนังสือออนไลน์	4.20	.846	2.183	.047	√
6.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่ เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	4.10	.922	3.795	.005	√
7.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาไทยในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	4.13	.899	3.795	.005	√
8.มีปริมาณวารสารภาษาไทยในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่ เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	4.00	1.017	4.194	.003	√
9.มีความหลากหลายของวารสารภาษาไทยในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	4.06	1.112	3.005	.017	√
10.มีปริมาณหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรมที่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	3.93	.907	4.202	.003	√
11.มีความหลากหลายของหนังสือตำราภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	3.86	.937	5.461	.000	√
12.มีปริมาณวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมที่ เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการ	3.80	.886	4.816	.000	√
13.มีความหลากหลายของวารสารภาษาอังกฤษในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม	3.76	.935	3.870	.002	√

องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
ห้องสมุด (ต่อ)					
14.ประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	4.26	.639	5.463	.000	√
15.ความเพียงพอของประเภทสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่ให้บริการ	4.13	.776	6.769	.000	√
16.ความเหมาะสมของอุณหภูมิภายในห้องสมุด	4.13	.819	3.334	.009	√
17.ความเหมาะสมของแสงสว่างภายในห้องสมุด	4.23	.727	3.600	.006	√
18.ความสงบ/เสียงรบกวนภายในห้องสมุด	3.93	1.17	1.287	.219	×
19.มีบริการน้ำดื่มภายในห้องสมุด	4.00	.909	2.000	.065	×
20.มีห้องน้ำที่เพียงพอกับความต้องการของผู้รับบริการ	4.16	.912	3.424	.009	√
21.สุขภัณฑ์ภายในห้องน้ำมีความสะอาด ถูกสุขอนามัย	4.13	.860	3.795	.005	√
แหล่งการเรียนรู้					
1.มีการออกแบบอาคารสถานที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา	3.96	.927	4.202	.001	√
2.มีพื้นที่/ห้องสัมมนา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา ค้นคว้าของนิสิตที่เป็นสัดส่วน	4.03	.927	2.758	.022	√
3.มีจำนวนห้องเรียนที่เหมาะสม	4.00	1.144	3.862	.006	√
4.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีความสะอาด	4.06	.868	7.937	.000	√
5.สภาพอาคารและห้องต่างๆ มีการตกแต่งที่เอื้อให้เกิดสุนทรีย์	3.90	.959	4.816	.001	√
6.บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของอาคารสถานที่มีพื้นที่สีเขียว	4.03	.999	3.820	.005	√
7.อาคารมีระบบแสงที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้	4.13	.819	3.454	.008	√
8.มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงภายในอาคารเรียน	3.80	1.063	3.052	.011	√
9.มีพื้นที่/ลานศิลปวัฒนธรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้/การจัดกิจกรรม	4.13	.860	3.100	.008	√

องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้คุณภาพของทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้					
1. มีความชัดเจนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	3.86	.899	3.100	.008	√
2. มีการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	3.90	.803	2.333	.035	√
3. ความเพียงพอของประเภทวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ต่อจำนวนนักศึกษา	4.13	.899	4.320	.002	√
4. ภายในห้องเรียนมีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	3.90	.994	6.355	.000	√
5. ภายในห้องเรียนมีเครื่องพิมพ์คอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	3.93	.980	3.051	.009	√
6. ภายในห้องเรียนมีเครื่องมือสื่อโสตทัศนูปกรณ์ครบถ้วนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	4.06	.827	6.068	.000	√
7. ภายในห้องเรียนมีเครื่องถ่ายเอกสารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	3.83	1.116	1.764	.100	×
8. มีระบบการให้บริการ ช้อแนะนำเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์	3.93	.827	5.020	.000	√
9. มีความทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้	4.06	.784	4.583	.000	√
งบประมาณสนับสนุนการเรียนรู้					
1. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของอาจารย์	4.30	.702	3.347	.005	√
2. มีเงินทุนสนับสนุนการวิจัยของนิสิตนักศึกษา	4.06	.944	3.631	.003	√
3. มีงบประมาณสนับสนุนการจัดซื้อสื่อการเรียนรู้ ตำรา วารสาร	4.06	.827	3.473	.004	√
4. มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาอาจารย์	4.26	.583	4.249	.001	√
5. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานในประเทศ	4.30	.595	4.320	.001	√
6. มีงบประมาณสนับสนุนการศึกษาดูงานต่างประเทศ	4.30	.651	3.347	.005	√
7. มีการจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนนักศึกษาที่เรียนดีประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์	3.90	.959	2.688	.018	√
8. มีการจัดสรรทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์	4.06	.739	3.473	.004	√
9. มีงบประมาณเพื่อจัดประชุมติดตามผลงานวิจัยและนำเสนอผลงานวิจัย	4.13	.628	3.864	.002	√

องค์ประกอบที่ 6 ตัวบ่งชี้คุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	✓ คงไว้ ✗ ตัดออก
องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนรู้					
การวางแผนการจัดการเรียนรู้					
1.มีการเตรียมแผนการเรียนรู้ ประเด็นและรายละเอียดของเนื้อหาการเรียนรู้	4.46	.507	4.243	.001	✓
2.ใช้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธีและเป็นวิธีที่สามารถพัฒนาสติปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.50	.508	4.243	.001	✓
3.มีการจัดอาจารย์ที่มีคุณภาพตรงตามวุฒิและประสบการณ์	4.66	.479	3.416	.011	✓ปรับภาษา
4.มีการเตรียมสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา	4.46	.628	4.583	.003	✓
5.มีเอกสาร ตำราอ้างอิงประกอบการสอนที่ทันสมัยและให้นิสิตนักศึกษาอ่านเพิ่มเติม	4.43	.678	3.862	.002	✓
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
6.กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาคิดเชิงบูรณาการ ทำเป็น มีพลังร่วม และตอบสนองสติปัญญาและประสบการณ์ของผู้เรียนที่หลากหลาย	4.60	.498	4.583	.003	✓
7.เน้นการศึกษาค้นคว้า อ่านและนำประเด็นต่างๆ มาวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.60	.563	2.898	.012	✓
8.กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดพลังในเชิงอุดมการณ์ของผู้เรียนแต่ละคน	4.43	.727	4.292	.002	✓
9.เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.63	.490	2.646	.019	✓
10.ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเขียนบทความวิชาการในแต่ละรายวิชา	4.46	.628	3.864	.002	✓
11.มีช่องทางกระตุ้นพิมพ์บทความวิชาการแก่นิสิต	4.43	.678	3.864	.002	✓
12.จัดโครงการศึกษาดูงานศิลปวัฒนธรรมภาคสนาม	4.60	.674	5.000	.002	✓
13.สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการวิจัย	4.36	.764	4.292	.001	✓
14.สนับสนุนให้มีการร่วมมือทำวิจัยทั้งในและต่างประเทศ	4.30	.651	4.243	.001	✓
15.สนับสนุนให้มีการเผยแพร่บทความวิชาการ/วิจัย	4.53	.628	3.000	.020	✓
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
16.มีระบบการประเมินผลทั้งภาคทฤษฎี ปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.53	.507	2.256	.043	✓
17.มีระบบการติดตามควบคุมคุณภาพวิทยานิพนธ์	4.50	.731	3.055	.009	✓
18.กำหนดให้นักศึกษาติดต่อบริการอย่างสม่ำเสมอ	4.40	.855	2.688	.018	✓
19.มีระบบการวัดและประเมินผลหลากหลายวิธี	4.33	.758	2.966	.010	✓
20.นำผลงานวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอน	4.26	.784	3.334	.005	✓

องค์ประกอบที่ 7 ตัวบ่งชี้คุณภาพของการบริหารจัดการ

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารจัดการ					
1. มีกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม โปร่งใส ตรวจสอบได้	4.43	.568	4.249	.001	√
2. มีแผนการบริหารจัดการที่เหมาะสมและยืดหยุ่น	4.46	.571	5.657	.000	√
3. มีการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการ	4.43	.678	2.593	.021	√
4. มีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร	4.30	.595	3.130	.007	√
5. มีบรรยากาศด้านมนุษยสัมพันธ์/การมีส่วนร่วมภายในสถาบัน ด้วยพลังร่วมที่ทุกคนมีความสุข	4.43	.568	2.236	.042	√
6. มีบรรยากาศความคล่องตัวและชัดเจนในการสื่อสาร/ การดำเนินงาน	4.30	.836	2.075	.057	√ปรับภาษา
7. มีหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนรู้	4.20	.714	4.292	.001	√
8. มีบุคลากรสนับสนุนการทำงานของคณาจารย์	4.30	.749	3.334	.005	√
9. อาจารย์ได้รับการงานที่เหมาะสม	4.23	.727	6.068	.000	√
10. บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการได้รับการงานที่เหมาะสม	4.23	.626	5.641	.000	√
11. มีระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต นักศึกษา อาทิ การรักษาพยาบาล หอพัก การบริการให้คำปรึกษา	4.20	.714	3.864	.002	√
12. มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมเป็นกรรมการบริหารหลักสูตร	4.50	.629	3.862	.002	√
13. มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร	4.26	.784	4.660	.001	√
14. มีการประเมินประสิทธิภาพการบริหารของคณะ กรรมการบริหารหลักสูตร	4.40	.621	3.864	.002	√
15. มีการนำผลการประเมินประสิทธิภาพการบริหารมาปรับปรุง และพัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตร	4.50	.572	2.898	.012	√

องค์ประกอบที่ 8 ตัวบ่งชี้คุณภาพของคณาจารย์บัณฑิต

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 8 คุณลักษณะของคณาจารย์บัณฑิต					
1.มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูลและความรู้ใหม่	4.60	.498	3.416	.011	√
2.มีทักษะในการแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพ	4.70	.466	3.416	.011	√
3.มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัย และการจัดการ	4.70	.466	3.416	.011	√
4.มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	4.63	.490	1.128	.281	√ แยก 2 ข้อ
5.มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถกับหน่วยงาน/ก่อให้เกิดการพัฒนาในสาขาวิชาหรือวิชาชีพได้	4.73	.449	2.049	.080	√ ปรับภาษา
6.มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	4.10	.711	2.575	.022	√
7.มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะงานที่ต้องใช้การคำนวณ	4.00	.742	4.583	.000	√
8.มีความเชี่ยวชาญในด้านคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีข่าวสาร	4.23	.678	2.898	.012	√
9.มีความเชี่ยวชาญในการใช้วัสดุอุปกรณ์สำหรับวิชาชีพ	4.26	.639	2.898	.012	√
10.รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นทำงานเป็นที่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	.498	3.416	.011	√
11.มีความรับผิดชอบทำงานจนสำเร็จ และเป็นงานที่มีคุณภาพ	4.70	.466	3.416	.011	√
12.มีความตรงต่อเวลาและบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.60	.498	2.646	.019	√
13.มีภาวะผู้นำ เชื่อมั่นในตัวเองเมื่อทำสิ่งที่ดีที่สุด	4.56	.504	2.256	.043	√
14.มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม	4.66	.479	3.416	.011	√
15.มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ สง่างามและสุ่ม	4.43	.504	2.160	.049	√
16.มีความรัก ภาคภูมิใจในสังคม ชุมชน สถาบันและประเทศชาติ	4.70	.466	1.128	.281	×
17.มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งจริยธรรมเชิงวิชาการ	4.73	.449	2.646	.019	√
18.มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และความรู้ทั่วไป	4.36	.718	5.641	.000	√
19.มีสัดส่วนของผู้สำเร็จการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร	4.33	.758	1.528	.0149	×

องค์ประกอบที่ 9 ตัวบ่งชี้คุณภาพของปริญญาโท

องค์ประกอบ/ตัวบ่งชี้	ผลการวิเคราะห์				สรุปผล
	Mean	S.D.	p	t	√ คงไว้ × ตัดออก
องค์ประกอบที่ 9 คุณภาพของปริญญาโท					
1.ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารที่มีคุณภาพ	4.53	.507	4.243	.001	√
2.มีการประเมินผลงานวิจัยด้วยวิธีต่างๆ	4.30	.651	4.249	.001	√
3.ผลงานวิจัยเป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิง	4.33	.660	3.862	.002	√
4.มีส่วนของคณาจารย์บัณฑิตที่รับทุนสนับสนุนการทำปริญญาโททั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษาต่อจำนวนคณาจารย์บัณฑิตทั้งหมด	4.30	.651	3.000	.010	√ปรับภาษา
5.เป็นผลงานที่ส่งผลกระทบต่อวิชาการ สังคมและชุมชน	4.30	.651	4.320	.001	√
6.เป็นผลงานที่แสดงออกถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือวิธีการในการศึกษา/สร้างสรรค์ที่ร่วมสมัย	4.56	.568	2.256	.043	√
7.เป็นผลงานวิจัยที่ตรงตามปรัชญาของหลักสูตร	4.56	.568	2.562	.041	√

ภาคผนวก จ

จดหมายเชิญผู้เชี่ยวชาญและขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่ ศธ 0519.12/55๕๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิตมตุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาต ให้นิสิตเข้าสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/5565

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สุรพล วิรุฬห์รักษ์

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นิสิตเข้าสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/5567

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

เรียน รองอธิการบดีฝ่ายชุมชนสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธรรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นิสิตเข้าสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปริญญาโทในหลักสูตรการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธรรานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/๕๕๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ พฤศจิกายน 2555

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์พุทธศาสนศึกษา

เนื่องด้วย นางสาวอัมพัทธ์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้นิสิตเข้าสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปฏิญานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพัทธ์ วิศวธีรานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5664

ที่ ศธ 0519.12/6094

วันที่ /3 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวรธรรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกฤตคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติมคุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ในกรณี นี้สิดมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาต ใ้ินิสิตเข้าสัมภาษณ์ท่าน เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปริญญาานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชา การอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนธันวาคม 2555

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวรธรรานนท์ ได้เข้าสัมภาษณ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/๐๖๖๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกฤตคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอ อนุญาตให้ท่านตอบแบบสอบถาม และขออนุญาตให้นิสิตแจกแบบสอบถามกับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปริญญาานิพนธ์ใน หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์ ได้เก็บข้อมูล เพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

อโหสิ ๒๐๗/๒๗ ๕๖/๑๑๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/๑๖๘๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

3/ มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวีธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณติต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ท่านตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณติต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปริญญาโทในหลักสูตรการศึกษาดุขภูิบัณติต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวีธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/0623

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์เดชา ศิริเกษม

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ท่านตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปริญญาโทในหลักสูตรการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวิฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/๑๖๒๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

31 มกราคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.สุนทร โพธิสาร

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภู์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรินทิมดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ท่านตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภู์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปริญญาโทในหลักสูตรการศึกษาดุขภู์บัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เลขรับ..... ๑๙๔
ลงวันที่..... 27 ก.พ. 2556
เวลา..... 16.33 น.

ที่ ศธ 0519.12/1012

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๐ กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 5 ชุด

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม" โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกฤค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาต ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยทางศิลปกรรมศาสตร์ และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรดังกล่าว ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษา ระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2556 ทั้งนี้ นิสิตได้ประสานงานกับ อาจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ โรจน์เชษมศรี รองคณบดีฝ่ายวิชาการและบัณฑิตศึกษา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เรียน คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

() เพื่อโปรดทราบ

(/) เพื่อโปรดพิจารณา อ.เอกพันธ์

(/) อื่นๆ นางบงกชทิพย์ เกาะสมบัติ

ใน ร.อ. ๑๖๖ ๖๖๖ ๖๖๖

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(นางบงกชทิพย์ เกาะสมบัติ)

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย หน้าสำนักงานเลขานุการ

28 ก.พ. 2556

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ๐๘๙๐๖๗๖-๗๓๓๓

ศาสตราจารย์พิรพงษ์ แสนไสย

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
28 ก.พ. 2556

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/1290

วันที่ ๗ มีนาคม 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ศศ.ต. ศิลปวัฒนธรรมวิจัย

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรดังกล่าว ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดปฏิญานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในเดือนมีนาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15664

ที่ ศธ 0519.12/1913 วันที่ ๑๖ เมษายน 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ศศ.ด. สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย มศว

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในชั้นตอนที่ 2 โดยขออนุญาตให้ประธานหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย จำนวน 1 ท่าน และดุขภูิบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว กำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบกรจัดทำปฏิญานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในเดือนเมษายน – พฤษภาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ที่ ศธ 0519.12/1912

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

จ.จ เมษายน 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ปร.ด. สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมวิจัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวรรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกฤต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 โดยขออนุญาตให้ประธานหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาดุขภูบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม และดุขภูบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้ว กำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขภูบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวรรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ

รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ

ที่ ศธ 0519.12/1914

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

จ) เมษายน 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม" โดยมี อาจารย์ ดร.จากรุวรรณ สกลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรินดีผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ในกรณี นี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 โดยขออนุญาตให้ประธานหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการวิจัย ศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 1 ท่าน กำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เพื่อประกอบการจัดทำปริญญานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาศุภคุษฎ์บัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา ในเดือนเมษายน - พฤษภาคม 2556

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวธีรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

ขอ ดร. กุศลพงษ์ วิศวธีรานนท์ เมื่อ 19 เมษายน 2556
รศ.ดร.อินทร์ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีรพงศ์ แสนไชย)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ที่ ศธ 0519.12/๒๕๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

)) มิถุนายน 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ปร.ต. สาขาวิชาวิจัยศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เนื่องด้วย นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม” โดยมี อาจารย์ ดร.จาวรธรรม สกุลคู ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติา สุธรรมรักษ์ และ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณี นี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในชั้นตอนที่ 3 ในเดือนมิถุนายน 2556 โดยขออนุญาตให้ประธานหรือผู้แทนคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมวิจัย จำนวน 1 ท่าน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและดุขภูิบัณฑิตที่เป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษภายใน ประจำปีการศึกษา 2555 พิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาศิลปวัฒนธรรม เมื่อนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษต่อไป ข้อมูลที่ได้รับจะนำมาใช้เพื่อประกอบการจัดปริญญาานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวอัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์ ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล) อธิการบดี
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อ.อัมพวัลย์ วิศวะธรรานนท์
นิสิตปริญญาเอก

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 08-0676-7333 อธิการบดี ดร. นิธิมิ่ง รัตติงษ์คำ

คณะศึกษานิเทศก์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
เลขที่ ๒๓๘๖
ลงวันที่ 13 มี.ค. ๒๕๖๖
วันที่ 14.๓.๖๖

ที่ ศบ.๐๕19.12/๒๕๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตลิ่งชัน 23 กุมภาพันธ์ 10110

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะศึกษานิเทศก์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เนื่องด้วย นางสาวณิชาภัทน์ ไชยวีรานนท์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ในขอผลิให้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สหรัฐ "ศึกษานิเทศก์" โดยมี อาจารย์ ดร.จางวรรณ สกุลอุย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ สุวาทย์มีชัย และศาสตราจารย์ ดร.จิตรกฤษณ์ นวนิธิคุณการ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นี้ ในกรณีที่ นิสิตนิเทศน์ท่านนี้เป็นต้นกับข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งก่อนที่ 3 ไม่นับเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ โดยที่ผู้ศึกษาได้ขออนุญาตใช้ข้อมูลและผลการวิจัยทางศึกษานิเทศก์จากศูนย์นิเทศศาสตร์ราชภัฏวชิรเวศน์เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ คณะกรรมการบริหารศูนย์นิเทศศาสตร์ราชภัฏวชิรเวศน์ได้มีมติเห็นชอบการประมวลผลผลการศึกษานิเทศน์ใน "ระดับศึกษานิเทศน์ ๒๕๖๕" ที่ดำเนินการสามารถส่งต่อต่อประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สหรัฐราชภัฏวชิรเวศน์ เมื่อป้าให้ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการศึกษาต่อไป ข้อมูลที่ได้รับจะนำมาใช้เพื่อประกอบการวิจัยวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาครูอุดมศึกษา

จึงได้ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวณิชาภัทน์ ไชยวีรานนท์ เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางณิชาภัทน์ ไชยวีรานนท์
คณะศึกษานิเทศก์ วิทยาลัย

เรียน คณะศึกษานิเทศก์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
ขอเป็นเกียรติ

นิต ภัทน์
(นางนงนุชทิพย์ เกษสมันต์)
ผู้จัดการหัวหน้าสำนักงานวิชาการ

สำนักงานคณะศึกษานิเทศก์ วิทยาลัย
โทร 0-2609-5064
หมายเลข: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิต โทรศัพท์ 08-0676-7337

นางนงนุชทิพย์ เกษสมันต์

คณะศึกษานิเทศก์ วิทยาลัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	อัมพวัลย์ วิศวะธีรานนท์
วันเดือนปีเกิด	12 มีนาคม 2516
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	271 ซอยจันทน์ 27 เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120 อีเมล ampawan@swu.ac.th, ampawan58@hotmail.com
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาศูนย์ศิลปกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	วิทยาศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยา) เกียรตินิยมอันดับ 2 จาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
พ.ศ. 2541	พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) จาก สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. 2556	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การอุดมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ